

فهرستبرگه منابع چاپ سنگی - اداره مخطوطات

شماره ثبت:	۱۲۵۸۴
ردمبندی دیوبی:	۱۳۴۴ د ۷۷۳ ق ۲۹۷/۷۷۲ مرجع ☐
سرشناسه:	قسم، عباس، ۱۲۵۴ - ۱۳۱۹
عنوان قراردادی:	
عنوان:	دستور العمل به ضمیمه اللهای المنصورة والفوار والاذکار الماثورة
شرح پدیدآور:	
کاتب:	علی اکبر بن موسی خراسانی نوقانی تاریخ کتابت:
محل نشر:	[خران] ناشر: مطبعه علمیه تاریخ نشر: ۱۳۴۴ ق
صفحه شمار:	۱۴۶، ۹۱، ۳ من مصور ☐ درسی ☐ گراور یا افست ☐
زبان:	فارسی ابعاد: ۱۵x۲۱ نوع خط: نسخ
روش تهیه:	وقفی ☐ اهدایی ☐ خریداری ☐ ارسال ☐
واقف:	کریمانی محمد کفستار تاریخ ثبت: تحریر ۱۳۴۸
یادداشتها:	۱. در انتهای کتاب فهرست غلطنامه آمده است ۲۰
شرح فنام:	اللهای المنصورة والفوار والاذکار الماثورة
موضوع(ها):	۱. دعاها ۲. اعمال السنه ۳. زیارتنامه ها
۴. ذکر ۵. نماز ۶. تران - برزیه ها - ترجمه ها	
شناسه(های) افزوده:	الف. خراسانی نوقانی، علی اکبر، کاتب
ب. کفستار، محمد، واقف ج. عنوان	
فهرستگار:	اسدزاد تاریخ فهرستگذاری: مرداد ۸۸

کتاب
کتابخانه

سال ۱۳۸۱ خورشیدی
بازرسی شد حسن

صداق
کتابخانه

سال ۱۳۱۸ خورشیدی
بازرسی شد

Handwritten text on a piece of paper pasted at the top right, including the number ۱۴۵۷۸.

۲۹۷۷۷۲

د ۷۷۴ ق

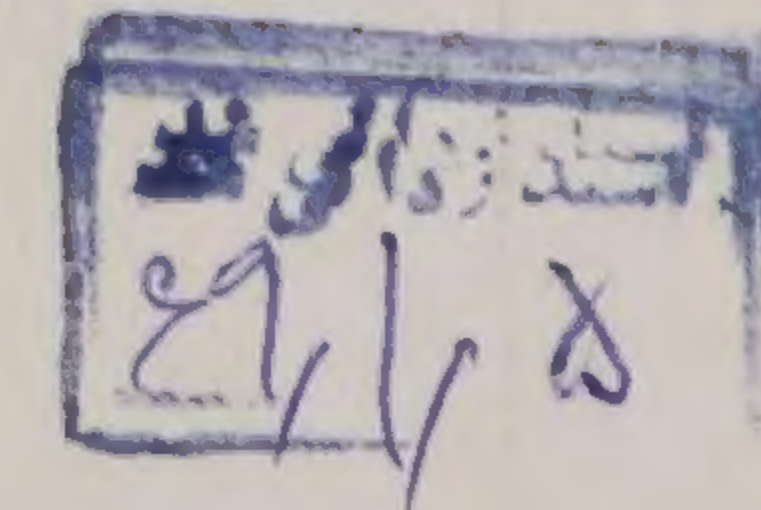
۱۴۰۴

کتابخانه آستان قدس

۷۷۹

اسم کتاب: دستور العمل
مصنف: شیخ غیاث الدین
مؤلف:
خطی: نسخ
چاپی:
سال چاپ یا تحریر: ۱۳۴۴ ق عدد اوراق:
جزء کتب: ۱ و ۲ شماره: ۱۴۵۸۴
شماره عمومی: ۴۳۳۴ شماره قبض:
واقف: کریم الدین محمد قاسم تاریخ وقف: ۱۳۴۸
طول: ۲ عرض: ۱۶
۹۱ صفحه

سال ۱۳۱۸ خورشیدی
بازرسی شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَبَّسَ وَالضُّرَّانِ الْحَكِيمِ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

ایستد عالم قسم بقول ناظر بحکمت بدو رستہ کہ قوی شک و التیہ از پیچیدہ

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ نُنْزِلُ الْعَذْرَاءَ الْكَاثِمَةَ لَتُنْذِرَ

یوراء ہدایت اسلام کے راہ راست پر فرستادہ انرا خدای غالب حیران ناہم کئے

قَوْمًا مَا أَنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ لَقَدْ حَقَّ

در عذاب حد قویتر از آنست که بپایان رسیده بود پس در حد پندار چنان است که بپایان رسیده باشد

الْقَوْلَ عَلَى كَثْرَتِهِمْ لَهُمْ لَا يَوْمُونَ اَنَّا جَعَلْنَا
وَأَسَدٌ كَفَرًا مَا عَذَابُ بَرٍّ أَثَرِ اللَّهِ إِشْرَافُهُمْ عَلَى الْآيَاتِ لَا يَخَافُونَ عَذَابَ اللَّهِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا نَدْوَىٰ لَنَا وَلَا لَكُمْ

ما کو دیم در کوفتهای ایشان بندها پس ان بندها پیوسته شد بر نخها ایشان پس اینها

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا ۖ وَأَوْخِىَ خَلْفَهُمْ سَدًّا

سُرْهَوَا كُنْد كَانْد و كَرْدَانْد بِمَادِرِش دَوَا بِشَا پَرْدِه و سَد وَا ذِعْقَابِشَان پَرْدِه
وَاعْشِنَاهُ

فَاعْتَبِرْهُمْ

فاغشيناهم

فَاغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ

پس پوشانیدیم چشمها ادیانرا پس ایشان بخی بینند و کافران پیش ایشان ایامی کنند

وَأَقْرَبَ بِهِمُ آمَنَ لِمُنَادِيهِمْ لَا يُؤْمِنُونَ إِنَّمَا

انبار باقیمانده انبار امان میسود بد

نست که بهم کرده میشود که که متابعت کند قرآن را و تبریک از خدا بیاورد پوشیده از

بِغَفْرَةٍ وَأَجْرٍ كَثِيرٍ إِنْ أَنْتَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ

انما هو اخوت پس مرده ده انما با مردش و مرده گواهند در اخوت بدو بسته بازند ما بیکدیگر مرده
نَكُنْتُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَا

در مقامی که همه از پیش فرستاده اند و می نویسد: «اشفاقاً مدتها ایشان و همه چیز از

فِي أَمَلٍ مُّبِينٍ وَأَخْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ

ازینک و بدشمر دیم درد فتر که پیشوا روشن است و بیان کن ای محمد اهل کرم و امثلے سا بن

اِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ اِذَا رَسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ

بَارَان شَهْر طَابِد و عَقِيدَة اَمَد بَارَان دِه پِيَمَبِل چُون سَلَسَلَه مَمْنُون بِيَو اِيِيَان

فلان بؤه ما عرفت نا بتايت فقالوا انا البكم
دو کس را پس تکذيب کردند ايشان را پس ما غالب کوردم ايشان را و فرستاده بستم پس گفتند

رسالة في فائدة الأئمة الثلاثة ومثلها

بدستیکر ما لبوسها افشاده شد کانیم گفتند ایشان نیستند شما مکراد می مانند

مَا أَتَوَلَّاهُم مِّنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ إِلَّا مُنَافِقُونَ

و نفرستانهای بهیچ چیز از وحی و در سالت نپسند شما مکرر و و غکویان گفتند

قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا لِيَعْلَمَ إِنَّا إِلَهُكُم مِّنْ سُلُوكٍ

پنجمین پروردگار نماید که بتحقق که مایه شما هر ایند مر سنده شد که هم
(ما)

کتابخانه عمومی
موزه ملی ایران

1870

七

سال ۱۳۴۸ خورشیدی

مازیانی شد

مَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ قَالُوا إِنَّا نَطْهَرُ أَنْفَكُم

نیت بر ما مکر تبلیغ ظاهر گفتند ایشان بدرستی که ما قال بدگفتم

لَنْ لَمْ نَذْنُبُوا لَمْ نَرْجَبْكُمْ وَلَمْ نَسْتَكْمُ مِنْ عَدَا ب

بامد شما اگر باز ناله کنید از دعوی خود هر چند شما را سنگسار کنیم و البته برسد مر شما

أَيُّ قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذِكْرُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ

از ما عذاب دردناک گفتند رسولان قال بدین خط شما با شاست ای ایند داده میشود

قَوْمٌ مُسْرِفُونَ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ

بلکه شما قومی هسند اسراف کنندگان و آمد در آن حال از دورترین جای از شهر

يُسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ اتَّبِعُوا مَنْ

مرجع جیب بخار که سرعت میکرد گفت ای قوم من متابعت کنید پیغمبران را پیرو کنید

لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ وَمَالِي

کسان را که میخواهند از شما مرید و ایشان راه یافتند شد کاند و جیب مرا

لَا أَعْبُدُ الذِّينَ فَطَرَنِي وَاللَّهُ تَرْجِعُونَ

که پیوسته آنکسی را که آفریده مرا و بسوی حکم و جزای او بر گردیده میشود

أَتَأْتِدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يَبْذُلَ الرِّحْمَنُ بَصِيرَةً

ایا فرا گیرم بجز از خدا خدا بان دیگر را اگر او داده کند خدا با من رساند بصیرت

لَا تَعْرِضْ عَنْ شِفَائِهِمْ شَبَّابًا وَلَا بَقِيدُونَ

کفایت نمیکند از من در خواست ایشان چه پیرا و نه خلاص کند مرا از فقر

إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

فَاسْمَعُونَ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ الْبَحْثَةُ قَالَ يَا لَيْتَ

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

فَاسْمَعُونَ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ الْبَحْثَةُ قَالَ يَا لَيْتَ

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

فَاسْمَعُونَ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ الْبَحْثَةُ قَالَ يَا لَيْتَ

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

فَاسْمَعُونَ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ الْبَحْثَةُ قَالَ يَا لَيْتَ

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

فَاسْمَعُونَ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ الْبَحْثَةُ قَالَ يَا لَيْتَ

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

فَاسْمَعُونَ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ الْبَحْثَةُ قَالَ يَا لَيْتَ

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

و خداوند جیب بخار که سرعت میکرد گفت ای قوم من متابعت کنید پیغمبران را پیرو کنید
نیت بر ما مکر تبلیغ ظاهر گفتند ایشان بدرستی که ما قال بدگفتم
بامد شما اگر باز ناله کنید از دعوی خود هر چند شما را سنگسار کنیم و البته برسد مر شما
از ما عذاب دردناک گفتند رسولان قال بدین خط شما با شاست ای ایند داده میشود
بلکه شما قومی هسند اسراف کنندگان و آمد در آن حال از دورترین جای از شهر
مرجع جیب بخار که سرعت میکرد گفت ای قوم من متابعت کنید پیغمبران را پیرو کنید
کسان را که میخواهند از شما مرید و ایشان راه یافتند شد کاند و جیب مرا
که پیوسته آنکسی را که آفریده مرا و بسوی حکم و جزای او بر گردیده میشود
ایا فرا گیرم بجز از خدا خدا بان دیگر را اگر او داده کند خدا با من رساند بصیرت
کفایت نمیکند از من در خواست ایشان چه پیرا و نه خلاص کند مرا از فقر
بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم
بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه
بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم
بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه
بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم
بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

قَوْمٌ يَعْلَمُونَ بِمَا غَفَرَ لِي رَّبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ

قوم او را گشتند گفت کاشکی قوم من میباشند با نچه امر زبده را پروردگار من

الْمُكَرَّمِينَ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِ

و گردانید مرا بسبب این از بزرگواران اهل بهشت و نفرستادیم ما بر قوم جیب

مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ

از بعد قتل جیب هیچ لشکری از آسمان برای هلاک ایشان و نیستیم فرستادن

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صِحَّةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ

لشکری نبود عقوبت ایشان مگر فریاد کردن واحد که فریاد جبرئیل بود پس

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا

ناگاه ایشان فرود مردگان بودند ای ناسف و پشیمانی بر بندگان مشرک که بنامند

كَانُوا بِهِ لِبَسْتُهُمْ قَوْمٌ لَا يَرْوُا كَمَا أَهْلَكْنَا

ایشان را هیچ پیغمبری مگر آنکه بودند که با او اسیران میکردند باندانشند هلاک

قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَهُهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

که بسببای هلاک گردانیدیم ما پیش از ایشان از اهل دهها آنکه ایشان بعضی

وَأَكْثَلُ لَمَّا جُمِعَ مُحْضَرُونَ وَآيَةُ لَهُمْ

شدگان بسوی ایشان باز نمیکردند و نیت همه ایشان مکروه هم شدگان و علامت

الْأَرْضِ الْمُبْتَنَةِ أَحْبَبْنَا هَا وَآخَرُجْنَا مِنْهَا

بر قتل ما را ایشان از زمین مرده یعنی خشک شده که زنده گردانیدیم آنرا و بیرون

حَبَّافِينَ يَأْكُلُونَ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ

اوردهیم از زمین دانه پس از آن دانه میخوردند و آفریدیم ما در زمین بوستانها از انواع

نَجِيلٍ وَاعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ

درختان خرما و صنایف انگور و درون گردیم ما در زمین ابراز چشمها را آب تا بخورد

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم

بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

چون جیب بخار که سرعت میکرد گفت ای قوم من متابعت کنید پیغمبران را پیرو کنید
نیت بر ما مکر تبلیغ ظاهر گفتند ایشان بدرستی که ما قال بدگفتم
بامد شما اگر باز ناله کنید از دعوی خود هر چند شما را سنگسار کنیم و البته برسد مر شما
از ما عذاب دردناک گفتند رسولان قال بدین خط شما با شاست ای ایند داده میشود
بلکه شما قومی هسند اسراف کنندگان و آمد در آن حال از دورترین جای از شهر
مرجع جیب بخار که سرعت میکرد گفت ای قوم من متابعت کنید پیغمبران را پیرو کنید
کسان را که میخواهند از شما مرید و ایشان راه یافتند شد کاند و جیب مرا
که پیوسته آنکسی را که آفریده مرا و بسوی حکم و جزای او بر گردیده میشود
ایا فرا گیرم بجز از خدا خدا بان دیگر را اگر او داده کند خدا با من رساند بصیرت
کفایت نمیکند از من در خواست ایشان چه پیرا و نه خلاص کند مرا از فقر
بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم
بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه
بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم
بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه
بدرستی که من درین هنگام هر چند در گمراهی ظاهر باشم بدرستی که من ایمان آوردم
بپروردگار شما بشنود ایمان مرا گفتند مرا و را داخل شو بهشت را بعد از آنکه

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ وَمَا نَأْيُكُمْ مِنْهُ أَفَلَا تَشْكُرُونَ
 از همه و هر نوع از آن و نا بخورند از آنچه کرده است دستها ایشان را پس شکر نمیکند

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا حِمْلًا تَلْتَبَسُ
 سُبْحَانَ است از جمیع نقض آنکه که از هر یک انواع ایشان را همانا آنچه میبندند و تلبس
 الْأَرْحُومِ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ وَ
 از رحمت او سبحانه و از نفسهای مردمان و از آنچه نمیدانند و علایق
 إِلَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ
 دیگر ما ایشان را بر قدری ما شب است که چون پوست میکنیم روز را از شب
 وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ هَٰذَا ذَلِكِ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
 پس ناگاه ایشان داخلند در تاریکی و دلیل دیگر بر قدری ما اقبال است که میرد از برای قیام
 الْعَلِيمِ وَالْقُرْآنُ قَدْ رَأَاهُ مَنْزِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
 گاهی که او را آن رفتن شمس مقدر و مقدر کردن خداوند علایق دانایان و ماه را
 الْقَدِيمِ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
 تقدیر کردیم در دفترها تا و قبله که کرد بد در آخر منازل خود ما مانند چوب خوشه خرما
 اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ وَآيَةٌ
 که در بار یکی نه افراشته اند آنکه در باید ماه را و در شب که پیشی کرد بر روز و هر شمس
 لَهُمْ أَفْوَاجُ وَإِنَّهُمْ لَفِي الْفَلَakِ الْمَشْحُونِ وَخَلَقْنَا
 قدر نجوم در فلک خود شانه میکنند چون ماهی در آب و نشانه دیگر ما ایشان را آنکه که
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ وَإِن لَّشَاءِ نَغْرَقَهُمْ فَأَلا
 داشتیم ما آنرا و اجداد ایشان را در کشتی نوح که بر بود از مردم و افریدیم ما برای
 صَرْجٍ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقِذُونَ إِلَّا نُفْثُ مَتَاعِ الْوَالِغِينَ
 ایشان را مثل کشتی نوح آنچه سوار میکنند بر آن و اگر خواهیم ما غرق سازیم کشتی
 الْآجِينَ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ
 ایشان را آنچه برادر می باشد ایشان را و ایشان را نهاننده شوند از هلاک و عرق کردن

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
 از همه و هر نوع از آن و نا بخورند از آنچه کرده است دستها ایشان را پس شکر نمیکند
 سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا حِمْلًا تَلْتَبَسُ
 سُبْحَانَ است از جمیع نقض آنکه که از هر یک انواع ایشان را همانا آنچه میبندند و تلبس
 الْأَرْحُومِ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ
 از رحمت او سبحانه و از نفسهای مردمان و از آنچه نمیدانند و علایق
 إِلَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ
 دیگر ما ایشان را بر قدری ما شب است که چون پوست میکنیم روز را از شب
 وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ هَٰذَا ذَلِكِ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
 پس ناگاه ایشان داخلند در تاریکی و دلیل دیگر بر قدری ما اقبال است که میرد از برای قیام
 الْعَلِيمِ وَالْقُرْآنُ قَدْ رَأَاهُ مَنْزِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
 گاهی که او را آن رفتن شمس مقدر و مقدر کردن خداوند علایق دانایان و ماه را
 الْقَدِيمِ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
 تقدیر کردیم در دفترها تا و قبله که کرد بد در آخر منازل خود ما مانند چوب خوشه خرما
 اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ
 که در بار یکی نه افراشته اند آنکه در باید ماه را و در شب که پیشی کرد بر روز و هر شمس
 لَهُمْ أَفْوَاجُ وَإِنَّهُمْ لَفِي الْفَلَakِ الْمَشْحُونِ وَخَلَقْنَا
 قدر نجوم در فلک خود شانه میکنند چون ماهی در آب و نشانه دیگر ما ایشان را آنکه که
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ
 داشتیم ما آنرا و اجداد ایشان را در کشتی نوح که بر بود از مردم و افریدیم ما برای
 صَرْجٍ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقِذُونَ إِلَّا نُفْثُ مَتَاعِ الْوَالِغِينَ
 ایشان را مثل کشتی نوح آنچه سوار میکنند بر آن و اگر خواهیم ما غرق سازیم کشتی
 الْآجِينَ
 ایشان را آنچه برادر می باشد ایشان را و ایشان را نهاننده شوند از هلاک و عرق کردن

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ وَمَا نَأْيُكُمْ مِنْهُ أَفَلَا تَشْكُرُونَ
 از همه و هر نوع از آن و نا بخورند از آنچه کرده است دستها ایشان را پس شکر نمیکند
 سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا حِمْلًا تَلْتَبَسُ
 سُبْحَانَ است از جمیع نقض آنکه که از هر یک انواع ایشان را همانا آنچه میبندند و تلبس
 الْأَرْحُومِ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ
 از رحمت او سبحانه و از نفسهای مردمان و از آنچه نمیدانند و علایق
 إِلَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ
 دیگر ما ایشان را بر قدری ما شب است که چون پوست میکنیم روز را از شب
 وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ هَٰذَا ذَلِكِ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
 پس ناگاه ایشان داخلند در تاریکی و دلیل دیگر بر قدری ما اقبال است که میرد از برای قیام
 الْعَلِيمِ وَالْقُرْآنُ قَدْ رَأَاهُ مَنْزِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
 گاهی که او را آن رفتن شمس مقدر و مقدر کردن خداوند علایق دانایان و ماه را
 الْقَدِيمِ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
 تقدیر کردیم در دفترها تا و قبله که کرد بد در آخر منازل خود ما مانند چوب خوشه خرما
 اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ
 که در بار یکی نه افراشته اند آنکه در باید ماه را و در شب که پیشی کرد بر روز و هر شمس
 لَهُمْ أَفْوَاجُ وَإِنَّهُمْ لَفِي الْفَلَakِ الْمَشْحُونِ وَخَلَقْنَا
 قدر نجوم در فلک خود شانه میکنند چون ماهی در آب و نشانه دیگر ما ایشان را آنکه که
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ
 داشتیم ما آنرا و اجداد ایشان را در کشتی نوح که بر بود از مردم و افریدیم ما برای
 صَرْجٍ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقِذُونَ إِلَّا نُفْثُ مَتَاعِ الْوَالِغِينَ
 ایشان را مثل کشتی نوح آنچه سوار میکنند بر آن و اگر خواهیم ما غرق سازیم کشتی
 الْآجِينَ
 ایشان را آنچه برادر می باشد ایشان را و ایشان را نهاننده شوند از هلاک و عرق کردن

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
 از همه و هر نوع از آن و نا بخورند از آنچه کرده است دستها ایشان را پس شکر نمیکند
 سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا حِمْلًا تَلْتَبَسُ
 سُبْحَانَ است از جمیع نقض آنکه که از هر یک انواع ایشان را همانا آنچه میبندند و تلبس
 الْأَرْحُومِ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ
 از رحمت او سبحانه و از نفسهای مردمان و از آنچه نمیدانند و علایق
 إِلَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ
 دیگر ما ایشان را بر قدری ما شب است که چون پوست میکنیم روز را از شب
 وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ هَٰذَا ذَلِكِ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
 پس ناگاه ایشان داخلند در تاریکی و دلیل دیگر بر قدری ما اقبال است که میرد از برای قیام
 الْعَلِيمِ وَالْقُرْآنُ قَدْ رَأَاهُ مَنْزِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
 گاهی که او را آن رفتن شمس مقدر و مقدر کردن خداوند علایق دانایان و ماه را
 الْقَدِيمِ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
 تقدیر کردیم در دفترها تا و قبله که کرد بد در آخر منازل خود ما مانند چوب خوشه خرما
 اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ
 که در بار یکی نه افراشته اند آنکه در باید ماه را و در شب که پیشی کرد بر روز و هر شمس
 لَهُمْ أَفْوَاجُ وَإِنَّهُمْ لَفِي الْفَلَakِ الْمَشْحُونِ وَخَلَقْنَا
 قدر نجوم در فلک خود شانه میکنند چون ماهی در آب و نشانه دیگر ما ایشان را آنکه که
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ
 داشتیم ما آنرا و اجداد ایشان را در کشتی نوح که بر بود از مردم و افریدیم ما برای
 صَرْجٍ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقِذُونَ إِلَّا نُفْثُ مَتَاعِ الْوَالِغِينَ
 ایشان را مثل کشتی نوح آنچه سوار میکنند بر آن و اگر خواهیم ما غرق سازیم کشتی
 الْآجِينَ
 ایشان را آنچه برادر می باشد ایشان را و ایشان را نهاننده شوند از هلاک و عرق کردن

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
 از همه و هر نوع از آن و نا بخورند از آنچه کرده است دستها ایشان را پس شکر نمیکند

الْأَمَّا كَيْفَ تَعْمَلُونَ إِنَْادَخَابِ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ
 فِي شُغْلٍ فَكَيْفُونَ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظُلَالٍ عَلَى
 الْأَرْضِ مَثْبُوتُونَ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ
 انور در شغل و کاری باشند شادان و ناز ایشان و زنان ایشان در
 سلام قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ وَامْتَنَازُوا الْيَوْمَ أَبْهًا
 سا بها باشند بر تختهای راست تکیه زد کنند مرا ایشان است آنچه خواهند مرا ایشان
 الْخَيْرُ مَوْنُ الْمَرْأَعِ هَذَا الْبَيْتُ يَابْنَ أَدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا
 راست سلام کنی از پروردگار مهربان و خطاب است که جدا کرد بد را مراد بکاهکاران
 الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا
 کافرا با عهد نکردیم لیسو شما ای فرزندان آدم اینکه نپرستید شیطان را بدست که شیطان
 صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَبِيرًا أَفَلَمْ
 حشر را دشمنی است ظاهر و نه عهد کردیم که پرستید مرا این عبادت من را حق است راست
 تَكُونُوا تَعْمَلُونَ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كنتم تَوْعَدُونَ
 و بدست که شیطان گمراه کرد از شما خلق کثیر را ای ای بس بود بد شما که تعقل کنید اندوخت
 اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كنتم تَكْفُرُونَ الْيَوْمَ نَجْزِي
 که می بینید و روزی است که بود بد شما ترسید میشد بد را شد امروز در روز
 عَلَى أَقْوَامِهِمْ وَتَكَانُوا أَبْهِيَهُمْ وَلَشَهِدُوا مِنْهُمْ
 بسبب آنچه بود بد کاف میشد بد امروز می بینید بد های ایشان و سخن کوبند بآنها
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ وَلَوْ شَاءَ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ
 دستهای ایشان و کواهی میدهند پاهای ایشان بسبب آنچه بودند که کس میکردند
 فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ وَلَوْ شَاءَ
 و اگر خواهم درد نیا هر ناید بد کنیم بر چشمهای ایشان پس سبقت گیرند

مستخاهم

این عبادت است که در این
 فصل ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود
 این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود
 این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود

مَسْخَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا
 در راهی که عادت کرده اند پس میگردانند و باز نمیگردانند و در راه
 يَرْجِعُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَكُنْ فِي الْخَلْقِ أَفْلًا
 این مسخ کنیم ایشان را بر همان جا خود که نشسته اند پس نتوانند و قادر نباشند پیش
 تَعْمَلُونَ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ
 رفتن از موضع خود را و باز پس نکردند و هر که اعتراف میباید هم ما او را بر گردان
 هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ كَانُوا حَتًّا
 او را در فریشت ایشان در نمینا بداند او را و سزاوار و تعلیم نکردیم ما محمد را شاعر
 وَبِجْنِ الْقَوْلِ عَلَى الْكَافِرِينَ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا
 و سزاوار نیست او را شعر گفتن غبت این قرآن مگر یاد کردن و موعظه و کلام روشن
 لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالٌ كُونَ
 تا بپسند محمد هر که را باشد زنده یعنی مؤمن و نارا و تشو کلام عذاب بر کافران
 وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ
 ایان بپسند آنرا که افریده ایم ما برای منافع ایشان از آنچه کرد دست ما چهار پایان
 وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ وَ
 را پس ایشان را بصورت خود را و درند کنند و رام گردانیدیم انعام را برای ایشان
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُبْصِرُونَ لَا
 پس بعضا از ان سوا می ایشان و بعضی از ان می خوردند و مرا ایشان راست در جهات
 يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُحَضَّرُونَ
 پایان نفعها و شامند شربا پس آشکری میکنند و انرا کردند بجز ان خدا بآن دیگر
 أَفَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يَسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ
 تا شاید ایشان یار بگرد شوند نمیشوند این خدا بآن یاری داند ایشان و ان بت پرستان
 أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ نَفْسِهِمْ أَقْوَادًا هُوَ
 را لشکر بد حاضر شده پس باید نمکین بشمارد ترا گفتن ایشان از شر که برده اند

خضم

این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود
 این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود
 این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود

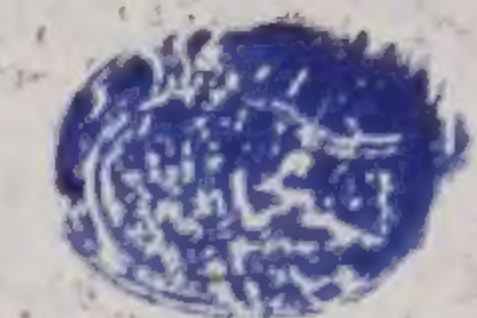
این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود
 این عبادت است که در این
 روز ایشان را در این روز
 انواع اطعمه و درختان ایشان
 حاضر شود

کتاب فی الجلال

والتالی المکرره

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمین والصلوة علی محمد وآله الطیبین
 الظاهریین و بعد چنان کوبد این فقیر مسیئ
 عباس بن محمد رضا القم عفی الله عنهما و ختم لها بالسعادة
 و الحسنة که این دستور العملی است برای طالبان عبادت و
 سالکان سبیل سعادت ذکر کردم در آن بنحو فهرست و
 اجمال بیشتر آنچه بنام رسیده در ایام سنه از اعمال از ماخذ معتبره
 مانند کتب مصباح و اقبال و هم نگاشتم در آن توابع موالید
 و وفیات حج طاهره سادات دنیا و آخره صلوات الله علیهم اجمعین
 و در اثباتی که بخنداد عیوض و یا انکه بواسطه روایت مشهور در
 آن روز بود و هم ذکر کردم در آن ایام و وقایع متعلقه بایشان
 سلام الله علیهم بنحو اجمال و در نقل اعمال هرگاه ماخذ ذکر نکردم
 پس بدانکه آن در زاد المخاد و امثال آن موجود است و دست

در اعمال هرگاه

و در ذکر ماخذ

هم کس بان میرسد و اگر در اینجا باشد اشاره میکنم بیاخذ هرگاه
 سید کفتم پس بدانکه مراد سید اجل سید رضی الدین علی بن طاووس
 است و در اقبال ذکر نموده و هرگاه شیخ کفتم مراد شیخ الطائفه شیخ
 طوسی است و در مصباح متعجب ذکر فرموده و از برای آن دین
 که باین دستور العمل عمل مینمایند خواهش میکنم که این مذهب رو
 سیاراد در ثواب عمل خود شریک کنند و از دعای خیر فراموش نه
 فرمایند و این رساله مشتمل است بر یک مقدمه و دو واژه باب و یک
 خاتمه و ما توفیقی الا بالله علیه توکل و الهی انیب فمقلد
 در بیان اعمالی که در هر ماه باید بجا آورد و آنها چند امر است
 (۱) در وقت دیدن هلال خواندن دعای هلال است
 و اقشاشتم که سر مرتبه الله اکبر و سر مرتبه لا اله الا الله بگوید
 الحمد لله الذی اذهب شهر کذا و جاء بشهر کذا و بهترین دعاها
 دعای (۳۴) صحیفه کامله است (۳) در وقت
 دیدن هلال هفت مرتبه سوره حمد بخواند که از در چشم
 است (۴) در اول هر ماه تواند که پنجر بخورد
 (۵) در شب اول هر ماه دو رکعت نماز کند و در
 هر رکعت حمد و سوره انعام بخواند و از حقیقتی سوال
 کند که او را از هر تری و دردی ایمن گرداند (۵) در
 روز اول هر ماه دو رکعت نماز کند در رکعت اول بعد
 از حمد سی مرتبه توحید و در دوم سی مرتبه انا انزلناه
 بخواند و بعد از نماز صدق کند با پنجر ممکن شود تا سلاطه
 انما را برای خود بخرد (۶) روزه بداند سر و زان

هر ماه را که پنجشنبه اول و آخر و چهارشنبه وسط ماه است که مقبل
روزه دهر و از سنن و کبد نبوت است و وسوسه سپهر را میبرد (۷)
روزه بکشد ایام البیض هر ماه را که فضیلت دارد

باب اول در ماه رجب است و در آن دو

فصل اول در آنکه رجب ماه بزرگ خدا
است و از ماههای حرام است که در جاهلیت محترم بوده و در
اسلام نیز تعظیم و احترام او وارد شده و از برای روزه آن خصوص
روز اول و وسط و آخر آن فضیلت بسیار وارد شده و اعمال
مستتر که آن که متعلق به ماه است و خصوصیتی بروز معین
ندارد چند امر است (۱) در تمام ایام ماه مخصوص روز
اول بخواند یا مَنْ يَمْلِكُ حَوَاجِ السَّائِلِينَ الْحَاجَّ (۲) بخواند
هَرُورِ دَعَايَ خَابِ الْوَاغِدُونَ (۳) دَعَايَ اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْرَ السَّائِكِينَ (۴) دَعَايَ مَسِيرِ مَصْعَمِ
اللَّهُمَّ يَا ذَا الْمَنِّ السَّابِقَةِ (۵) دَعَايَ نَاحِيَةِ مَقْدَسِ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَخَافَةِ جَمِيعِ مَا يَدُ عَوْنِكَ (۶) زیارت
کن در هر مشهد که هست باین زیارت اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَشْهَدُنَا
مَشْهَدَ أَوَّلِيَّائِهِ فِي رَجَبٍ وَابْنِ زَهَارَتٍ وَدَعَايَ بِيَشِ دَرَجَاتِهَا
وَاقْبَالَ اسْتَ (۷) دَعَايَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالْمَوْلُودِ فِي
فِي رَجَبٍ (۸) در عقب نمازهای شبانه روز بخواند یا مَنْ
أَرْجُو لِكُلِّ خَيْرٍ (۹) در ایام صدم مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاتَّقِ اللَّهَ وَ
ختم کند از اصدقه تا خداوند ختم فرماید برای او بر حمت
و مغفرت و اگر چهار صد مرتبه بگوید ثواب صد شهید داشته
باشد (۱۰) در جمیع ایام هزار مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
ذَ الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَالْإِلْثَامِ تا خداوند
او را بیامرزد (۱۱) در ایام هزار مرتبه لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید
تا صد هزار حسنه برای او نوشته شود (۱۲) در جمیع ماه
در وقت صبح هفتاد مرتبه و در وقت شب نیز هفتاد مرتبه
بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَابْنِ زَهَارَتٍ وَدَعَايَ بِيَشِ دَرَجَاتِهَا
کشد و بگوید اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ (۱۳) در جمیع ماه
ده هزار مرتبه توحید یا هزار مرتبه یا صمد مرتبه بخواند که فضیلت
بسیار دارد (۱۴) در یک روز جمیع ایام صمد مرتبه یا صمد
توحید بخواند تا از برای او فوری باشد در قیامت که او را به
بهشت کشد (۱۵) در یک روز جمیع ایام چهار رکعت نماز
کند ما بین ظهر و عصر در هر رکعت صد بگویند و اَبْرَ الْكُوفَةِ
هفت مرتبه و توحید پنج مرتبه پس ده مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَاسْأَلْهُ التَّوْبَةَ كَفَضْلِكَ بَسْمِ اللَّهِ بِرُكْعَتِكَ
ان نقل فرموده (۱۶) هر که قادر نباشد که در ایام روزه
بکشد در هر روز از آن صد مرتبه بگوید سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ
سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي السَّبْحُ إِلَّا لَهُ سُبْحَانَ الْأَعْمَرِ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ
مَنْ لَيْسَ الْعَزَّ وَهُوَ الْأَهْلُ ثَابِتٌ رُزْمَةً إِذَا دُرِّيَابُ (۱۷)

توحید بخواند

در اعمال هر روز ماه

(ع)

در هر شب از اینها دو رکعت نماز کند در هر رکعت بعد از حمد
 سه مرتبه حمد و بکمر توبه بخواند و بعد از سلام در شهرها بلند
 کند و گوید لا اله الا الله وحده الخ (۱۸) در یکشب از اینها
 صد مرتبه توبه بخواند در دو رکعت نماز بخواند که ثواب بسیار دارد
 (۱۹) در یکشب از اینها ده رکعت نماز کند در هر رکعت حمد
 حمد بکمر توبه و توبه سه مرتبه (۲۰) آنکه سه روز از اینها که
 پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد روزه بدارد روایت شده
 که هر که در یکی از ماههای حرام این سه روز را روزه بدارد
 حق تعالی برای او ثواب هفتاد سال عبادت بنویسد (۲۱)
 در اینها و ماه شعبان و رمضان در هر شب بخواند حمد و
 اید الکرسی و قلاقل و بیبیات اربع و لا حول و لا قوة الا بالله
 و صلوات را هر کدام سه مرتبه و سه مرتبه اللهم اغفر للمؤمنین
 و المؤمنات و بعد از قراغ از هر چهار صد مرتبه استغفار کند
 و بداند که شب جمعه اول ماه رجب را لیلۃ القضا بگویند
 و از برای این علی از خضر رسول صلی الله علیه و آله وارد شده با
 فضیلت بسیار که سید و غیره نقل کرده اند و کیفیت آن چنانست
 که روز پنجشنبه اول انما را روزه میداری چون شب جمعه داخل
 شود ما بین نماز مغرب و عشاء و از ده رکعت نماز میگذاری هر دو
 رکعت بکسalam و در هر رکعت از آن بکمر توبه حمد و سه مرتبه انا
 انزلناه و دوازده مرتبه قل هو الله احد بخوانی و چون فارغ شد
 از نماز هفتاد مرتبه میگوئی اللهم صل علی محمد النبی الاخی و علی

بسم الله الرحمن الرحیم
 بسم الله الرحمن الرحیم
 بسم الله الرحمن الرحیم

اعمال شب اول ماه رجب

(۷)

الله پس بسجده میرو و هفتاد مرتبه میگوئی سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ
 وَالرُّوحِ الْقُدُّوسِ سر از سجده بر میداری و هفتاد مرتبه میگوئی رَبِّ
 اغْفِرْ وَاَرْحَمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعْلَمُ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِیُّ الْأَعْظَمُ پس
 باز بسجده میروی و هفتاد مرتبه میگوئی سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ
 الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ الْقُدُّوسِ حاجت خود را میطلبی که انشاء الله برآورده
 خواهد شد و بدان نیز که در ماه رجب زیارت حضرت امام
 رضا علیه السلام مندوب است و اختصاص دارد چنانچه
 عمره در اینها فضیلت دارد و روایت شده که تا حج است
 در فضیلت و منقول است که جناب علی بن الحسن علیه السلام
 معتبر شده بود در ماه رجب شبانه روز نماز در نزد کعبه میگذشت
 و پیوسته در سجده بود در شب و روز و این ذکر از آن حضرت
 شنیده میشد که در سجده میگفت عظم الذنب من عبدك فلیحسن
 العفو من عندك **فصل دوم** در ذکر ایام و
 لیلۃ ماه رجب است **شب اول** شب شریفی است و در
 آن چند عمل است (۱) غسل (۲) چون هلال را ببیند
 بگوید اللهم اهله علینا بالامن و الايمان و السلام و الا سلام
 ربی و ربک الله عزوجل (۳) زیارت کند امام حسین علیه
 السلام را (ع) اچنانکه در این شب بدعا و تلاوة قرآن مجید و
 نماز (۵) بعد از مغرب بیست رکعت نماز کند بحد و توحید تا
 محفوظ بماند خود و اهل و مال او و از عذاب قبر در پناه باشد
 و از صراط مانند یون بگذرد (۶) بعد از نماز عشاء بخواند دعا

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَلِكٌ (۷) بعد از نماز شب و بعد از
و تر بخواند دعاها و آورده را و بداند که علما از برای هر شب اینها نماز
مخصوصه کرده اند این مختصر کتبش ذکر آن را ندارد **روز اول**
اول روز شریف است و در آن چند عمل است (۱) روزه
گرفتن روایت شده که حضرت نوح علیه السلام در این روز بکشتی
سوار شد و اصر فرمود کسان را که با او بودند روزه بدارند و هر که
این روز را روزه بدارد الش جحیم یکسال راه از او دور شود (۲)
غسل کند (۳) زیارت امام حسین علیه السلام کند تا حصصا
بپا مرزد او را (۴) بخواند دعا طویلی که سید فضل فرمود
(۵) شروع کند بنماز سلمان رضی الله عنه بدین طریق که پنج دو
و کث نماز گذارد و در هر رکعت بکمر تبحر حمد و سر مرتبه توحید
سر مرتبه محمد بخواند و بعد از سلام دستها را بلند کند و بگوید
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْخَلْقُ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ يَبْدَأُ الْخَبْرَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
پس بگوید اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُنْجِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا
يَنْفَعُ الْجِدَّ مِنْكَ الْجِدُّ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا يَنْفَعُ الْجِدَّ مِنْكَ الْجِدُّ لِمَا
رَزَقْتَهُ مَا هَذَا بِنِزَالِهَا مِنْ كِبَرٍ يَخْبِتُ يَخْوَانُ لَكِنْ عَوْضُ ابْنِ عَدَا
بعد از تهلل بگوید اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَلِكٌ (۷) بعد از نماز شب و بعد از
و تر بخواند دعاها و آورده را و بداند که علما از برای هر شب اینها نماز
مخصوصه کرده اند این مختصر کتبش ذکر آن را ندارد **روز اول**
اول روز شریف است و در آن چند عمل است (۱) روزه
گرفتن روایت شده که حضرت نوح علیه السلام در این روز بکشتی
سوار شد و اصر فرمود کسان را که با او بودند روزه بدارند و هر که
این روز را روزه بدارد الش جحیم یکسال راه از او دور شود (۲)
غسل کند (۳) زیارت امام حسین علیه السلام کند تا حصصا
بپا مرزد او را (۴) بخواند دعا طویلی که سید فضل فرمود
(۵) شروع کند بنماز سلمان رضی الله عنه بدین طریق که پنج دو
و کث نماز گذارد و در هر رکعت بکمر تبحر حمد و سر مرتبه توحید
سر مرتبه محمد بخواند و بعد از سلام دستها را بلند کند و بگوید
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْخَلْقُ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ يَبْدَأُ الْخَبْرَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
پس بگوید اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُنْجِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا
يَنْفَعُ الْجِدَّ مِنْكَ الْجِدُّ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا يَنْفَعُ الْجِدَّ مِنْكَ الْجِدُّ لِمَا
رَزَقْتَهُ مَا هَذَا بِنِزَالِهَا مِنْ كِبَرٍ يَخْبِتُ يَخْوَانُ لَكِنْ عَوْضُ ابْنِ عَدَا

را بطلب و از فواید این نماز نباید غفلت نمود که ان بسیار است
و سید نیز برای این روز چهار کتبی نماز نقل کرده هر که خواهد
اقبال مراجع کند و در این روز شریف بقوله ولادت حضرت یونس
علیه السلام واقعه شده و لکن مختار را می ستیم صفرا است و در
روز اول یا نهم مسلم دودیت و دوازده ولادت
حضرت امام علی نقی علیه السلام بر وایت بن عباس واقع شده
ولکن مشهور بین علماء در نیمه ماه ذی الحجه است و از دعای
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالْمَوْلُودِ بْنِ فِي رَجَبٍ ظاهر شود که ولادت
شریف در این ماه بوده والده ماجده اش حلیه نجیب معروفه
بسنه و مکناه بام الفضل مغربه است و في الذكر العظيم الشيخ
يوسف بن خاتم الشافعي تلميذ الحق قال في احوال ابي الحسن
علي الهادي عليه السلام و روی محمد بن الفرج و علی بن مهزیار
عن السید علیه السلام انه قال ابی عارفه یحیی و هی من اهل الجنة
لا یقربها شیطان مارد و لا یزالها کبد چنان چندی و هی مکاره
بجانب الله التي لا تنام ولا تخلف عن امهات الصديقين والصالحين
و مکان ولادت موضعی بوده در حواله مدینه که انرا صریحا گویند و
اسم آنحضرت علی و کتبش ابوالحسن است و چون امام موسی و امام
رضا و ابی الحسن می کنند از جهت قریب این جناب را ابوالحسن
می گویند و امام رضا را ابوالحسن الثانی و گاهی مکان ثالث مانع از
یا علی که می گویند و چون این جناب را می نامند امام حسن در سامر می
فرمودند در محله که عسکر نام داشت از جهت این دو امام یا فیت یا عسکر

داده و عسکر می گفتند و انجناب کندی کون بوده و نقش نیکبانش الله
 رَبِّ وَهُوَ عَصِيٌّ مِنْ خَلْقِهِ و در روز وفات آنحضرت اختلاف است
 و آنچه مختار داعی است **روز سیم** در شب دویست و پنجاه
 چهار وفات آنحضرت است بسن چهل و یکسالگی بقیه بیاورد و این مدت
 که در کفر بود سلطنت معصوم و واقف و متوکل و منتصر و معتز را و
 در ایام معتز آنحضرت را زهر دادند و شهادت نمودند و در وقت شهادت
 آن امام غریب غمرازا امام حسن عسکری علیه السلام نزد بالین آنحضرت
 نبود و چون رحلت فرمود جمیع اعیان و اشراف حاضر شدند و امام
 حسن علیه السلام در مصیبت پدر بزرگوار خود کربان چاک زد
 و خود متوجه غسل و کفن و دفن آنجناب شد و آن بزرگوار را در حجره
 که محل عبادت آنحضرت بود دفن کردند و جمیع جاهلان احق بر آنحضرت
 اعتراض کردند که کربان چاک زدن در مصیبت شایسته نبوده حضرت
 با آنکه آن مود که چه میدانید احکام دین خدا را آنحضرت موسی علیه السلام
 پیغمبر خدا بود و در مائمه برادر خود هر و ن کربان چاک زد و مسعودی
 در مروج الذهب گفته که آنحضرت در روز دوشنبه چهار روز با خراج
 الاخره مانده وفات کرد و گاهی که جنازه آنحضرت را حرکت میدادند بجا
 قبر شنبه اند که کنیز می گفت ما ذالقیل فی یوم الاثنین قد بیا و حیاتها
 یعنی ما چه کشیدیم از بخوست روز دوشنبه از فدیما الا ایام تا این زمان
 و اشاره کرد بروز وفات پیغمبر صلی الله علیه و اله پس آنحضرت را در خانه
 خود در سامره دفن نمودند **قبر گوید** که صدقات و
 از نهائی که با آنجناب رسید در زمان خلفای بنی عباس خصوصاً

فصل فی خلافت حضرت امام علی نقی

در زمان رجس پدید متوکل علیه السلام چه بنمود آنحضرت چه بشیعیان
 و دوستان و علویین و اولاد فاطمه علیها السلام و از ایشان ان قبر
 مطهر که بازگشت تمام آنحضرت را از آنجا که در حوضه نبویه
 بکنجد ابو الفرج نقل کرده که متوکل عمر بن فرج را و اهل مدینه مشغول
 و مکه معظمه کرده بود عمر منع کرد مردم را از احسان آل ابوطالب و
 سخت در عقب اینکار شد بچون بکه خبر میرسد با و که یکی احسان کرده
 با ایشان اگر چه بچیزی بوده او را عقوبت میکرد لاجرم مردم دست
 از رعایت ایشان برداشته و ایشان را بجا مال خود گذاشتند پس بچون
 کار بر ایشان سخت شد که زلفای علویان تمام لباسهای ایشان
 گند و پاره شده بود و لباس درست نداشتند که نماز در آن
 بخوانند مگر یک پیراهن درست که برای ایشان مانده بود هر
 گاه میخواستند نماز بخوانند بیک بنوبت آن پیراهن را میپوشیدند
 و نماز میخواندند و چون هر یک فارغ میشد از آن بیرون میکرد
 و بد بکری میداد و پوشد و خود بچرخ ریشی می نشست و پیوسته
 بان عسرت روز گذرانیدند تا متوکل هلاک شد و حکایت منع متوکل
 مردم را از زیارت قبر امام حسین و پدر بزرگوارش و آنکه همت
 خود را گذاشت که آثار قبر مطهر حسینی را محو و نابود کند و از
 التکه ذکر شود و گفته شده که هفت مرتبه آن قبر شریف را خراب
 کرد و باز بصورتی برگشت و شیخ اجل علی بن الحسین المسعودی
 روایت کرده که در باب امام علی نقی علیه السلام نزد متوکل
 سعادت گردید گفتند که در منزل آنجناب اسلحه بسیار و کاغذ

چه قبل از این

غایب از اوست که شبی او از قم برای او فرستاده اند و اینجاب عرض
ان دارد که بر تو غم و غم کند متوکل جماعت از تو کان را بخانه انحضرت
فرستاد ایشان در شب بخانه انحضرت رفتند و هر چه پیش کردند
چیزی نیافتند و دیدند انحضرت در حجره است و در برابر وی خود
نشسته و جامه از پیش پوشیده و بر وی ز میان که رمل و رباع دین بود
نشسته و توجش بسوی حضرت است و مشغول خواندن ایات قرآن است
است پس اینجاب راهی الحال بنزد متوکل بردند و گفتند در خانه او
و نجیب و نجیب بنافیم و دیدیم او را که در و بقبله نشسته بود و قرآن تلاوت
میکرد و متوکل در الحال در مجلس شرب بود پس آن امام مصوم
را در مجلس میثوم وارد کردند و در وقتیکه متوکل جام شراب در
دستش بود پس از برای انحضرت تقطیم کرد و اینجاب داد و پهلوی
خود نشاند و جام شراب را خواست با انحضرت بدهد اینجاب فرمود
والله لا اخل کوشه و خون من نشاء هرگز مرا مسموم دار پس او را مسموم
داشت نگاه گفت برای من شعر بخوان فرمود اِنِّی قَبِیلُ الْوِثَاقَةِ لِلشَّعْرِ
من از شعر چندان روایت نشده ام گفت ازین چاره نیست پس
انحضرت اقتضا فرمود ان اشعار را که مشتمل است بر بیوفائی دنیا
و خیر ملک و سلاطین و ذلت و خواری ایشان پس از سر گفت
و اَلشَّامِ اِنِّی اَسْتَبَاغُ عَلٰی قُلُلِ الْاَجْنَابِ خَرَمَهُمْ غَلَبَ الْاِجْلَالِ
فَاَغْنَاهُمْ الْقُلُلُ متوکل از شنیدن این اشعار چندان گریست
که اشک چشمش را پیش رانق نمود و حاضرین نیز گریه کردند و بر او
متوکل نام شراب را بر زمین زد و پیشش منقش شد و انحضرت را

مکرما بخانه اش زد کرد و در هر هفت روز صد و نود و
پنج بنا بر روایت ابن عباس ولادت با سعادت خضر امام محمد تقی
علیه السلام واقع شد لکن مشهور بین علماء و مشایخ آنست که
ولادت در ماه رمضان واقع شد و الله ما جله انحضرت امام و ادب
بوده نوبت از اهل بیت ما به قطره مادر از هم فرزند رسول خدا
صلی الله علیه و آله و افضل زینهای زمان خود بوده و خضر رسول
آشاه باین مختاره و فرزندش جواد فرموده در اینجا که فرموده
بآی ابن خیره الاماء النوبه الطیبه و خضر موسی بن جعفر علیه
السلام در خبر بنده بن سبط سلام خود را برای ابن خضر فرستاد
و آن معطر سبکه با خضران است و اما کیفیت ولادت چنان است
که ابن شهر آشوب از حکمه خاقون دختر امام موسی علیه السلام
روایت کرده است که روزی امام رضا علیه السلام مرا طلبید و فرمود
ای حکمه مشب فرزند مبارک خیران متولد میشود باید که در شب
ولادت او حاضر شوی من در خدمت انحضرت ماندم چون شب در
آمد مرا با خیران و زنان قابله در حجره در آورد و از حجره بیرون
رفت و چراغی نزد ما افروخت و در برابر من ایستاد و چون او
دادند تا بدن گرفت و او را بالای طشت نشاندیم چراغ
ما خاموش شد و ما بنوا موشی چراغ مغموم شدیم که ناگاه
دیدیم که آن خوشید فلک امامت ظالع گردید و در طشت ترو
فرمود و بر انحضرت پرده ناز که مانند جامه حاطر کرده بود و نور
از اینجاب ساطع بود که تمام آن حجره منور شد و ما از چراغ مستغنی

در حجب و اختصار احوال علی نقی

شدیم پس آن نور مبین را بر کفم و در دامن خود گذاشتم و آن
پرده را از خورشید جلالش دور کردم تا گاه امام رضا علیه السلام
بجای خود آمد بعد از آنکه ابو جعفر را در جامه های پاکیزه پوشانیده
بودیم پس آنکو شواره عرش امامت را از ما گرفت و در کھواره
عزت و کرامت گذاشت و آن مهیج شرف و عزت را بمن سپرد و
فرمود که از این کھواره جدا شو و چون روز سیم ولادت آنجناب
شد بدین حق پیر خود را بسوی آسمان کشود و بجانب راست و
چپ نظر کرد و بزبان فصیح گفت **أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن
أن محمداً رسول الله** چون این طالع غریب را از آن نور دیده مشاهده
کردم بخدمت پدرش شتافتم و آنچه دیده و شنیده بودم عرض کردم
خضر فرمود که آنچه بعد از این از عجائب احوال او مشاهده خواهی کرد
زیاده است از آنچه اکنون مشاهده کرده و از کلمه بن عمران روایت
شده که بخدمت خضر امام رضا علیه السلام عرض کردم که دعا کن حق
تعالی بتوفیر زندگیا من فرمود که **حقاً** بمن یک پسر کرامت
خواهد کرد و او وارث امامت من خواهد بود چون امام محمد تقی
متولد شد خضر فرمود که **حقاً** بمن فرزندی عطا کرده که شبیه
است بموی بن عمران که در یاهاران امیشکاف و نظیر عیسی بن
مریم است که **حقاً** مقدس گردانیده بود ماد را و او را ظاهر
و مظهر افریده شده بود پس فرمود که این فرزند من بجور و ستم
کشته خواهد شد و بر او خواهند کوبست اهل آسمانها و **حقاً**
غضب خواهد کرد بر دشمن او و کشته او و ستم کنند با او و

بعد از قتل او از زندگان بگریخته و فرار کردند و بفرود آمدن
الهی و اصل خواهند گردید و در شب ولادت آنحضرت را بچند
در کھواره با او سخن میگفت و اسرار الهی را با او مینمود علامه
مجلسی فرموده که بعضی از روایان در خصوص فضیلت روز
دعیم وارد شده است بدانکه مستحب است در هر یک از ماه
رجب شعبان و رمضان که در شب سیزدهم هر یک دو رکعت
نماز بکنارند در هر رکعت **حمد و تسبیح و تبارک المله و توحید**
بخوانند و در شب چهاردهم چهار رکعت بدو مسلاطین
کفایت و در شب پانزدهم شش رکعت بسلام بچند کفایت
از خضر صادق علیه السلام مرویست هر که چنین کند جمیع
فضیلت این سیم ماه را یابد و جمیع گناهانش آمرزیده شود بغير از
شرك مؤخر سینه هر سال اول ایام البیض و ثواب بسیار
برای روزه این روز و در بعد از آن روزه با اگر کسی خواهد
عمل آید و او را بجا آورد باید امروز روزه بگیرد و در این روز بنا
بر مشهور بعد از سی سال از عام الفیل ولادت با سعادت خضر
امیر المؤمنین علیه السلام در میان کعبه معظمه واقع شده است
و کیفیت آن چنانست که روزی عباس بن عبد المطلب با برادر
بن قصب با گروهی از بنیه هاشم و جماعه از قبیل بنی عبد المطلب
در برابر خانه کعبه نشسته بودند که ناگاه فاطمه بنت سعد بمسجد
آمد در حالتیکه حامله بود بچهره امیر المؤمنین علیه السلام و نه ماه
از حملش گذشته بود پس او را در دستان گرفت و آنحضره در برابر

تذکره حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام

خانه کعبه بشماره و نظر بجانب سنان افکند و گشت پروردگار از من
ایمان آورده ام بتو و پسر پیغمبر و رسولی که فرستاده و پسر گامی که ناز
کرد اینده و قصد بق کرده ام بکند های جدم ابوهم خلیل علیه
السلام که خانه کعبه بنا کرده است پس سوال میکنم از تو بحق
اینها و بحق آنکه این خانه را بنا کرده است و بحق این فرزندان
که در شکم من است و با من سخن میگویند و بشنخ گفتن خود مولود
من گردیده است و یقین دارم که او یکی از آیات جلال و عظمت
تو است که اسنان کنی بر من و ولادت مرا عباس و یزید بن قیس
گفتند که چون دختر فاطمه از ایند عا فارغ شد بدیم که دیوار
خانه کعبه شکافته شد فاطمه از آن موضع داخل خانه شد و از
دبدهای مانپنهان گردید و شکاف دیوار هم پیوست باذن
خدا پس ما خواستیم که در خانه را بکشایم چند آنکه سعی کردیم
در کسوده نشد و استیم که این امر است از جانب خدا واقع
شد و فاطمه سه روز در اندرون کعبه ماند اهل مکه در
کوچه و بازارها و زنها در خانه ها این واقع را نقل میکردند
و تعجب مینمودند تا روز چهارم رسید دیوار به آن همان موضع
از دیوار خانه شکافته شد فاطمه بیرون آمد در حالتیکه امیر
المؤمنین علیه السلام را در دست خود داشت و میگفت
ای گروه مردم بدرستی که حقیقتا مرا برگزید از میان خلق خود و
فضیلت داد مرا بر زنان برگزیده که پیش از من بوده زیرا که حقیقتا
برگزیده اسید دختر مزاحم را و او عبادت کرد خدا را پنهان در

(موضعیکه)

موضعیکه عبادت خدا را نتوانست و او را نبود مگر در حال ضرورت
یعنی خانه فرعون و برگزیده مردم دختر عمران را و ولادت علی
و ابرا و اسنان گردانید و در پنهان درخت خشک و جنبانید
و رطب تازه از برای و از آن درخت فرو ریخت و حقیقتا مرا
بر آن هردو زیاده داد و هم چنین بر جمیع زنان عالمیان که
پیش از من گذشتند زیرا که من فرزندی آورده ام در میان شما
برگزیده او و سه روز در آن خانه محترم ماندم و میوه ها و طعامها
بهشت تناول کردم و با بکلمه ولادت با این کیفیت و فضیلت
از خصائص انجیل است چنانکه متولد نشد مولودی در
روز جمعه سبت ایام در ماه رجب شهر الله الحرام در خانه کعبه
بیت الله الحرام سوای امیر المؤمنین ابوالاثمه الکرام علیه
و علی اولاده افضل النجته و الاف السلام هذیه من غلام
اخذی المعالی و علی هذیه فقیس ما سواها ای سنان
بقوت ایمان مدح چندریک پس از عثمان بآمد بخش
مدایح مطلق زهق الباطل است و جاء الحق در پس پرده
انچه بود آمد اسلام در وجود آمد فقیر کوید
که چون این روز و ولادت دختر امیر المؤمنین علیه السلام
است مناسب است که چند شعر دیگر از حکیم سنائی که در
منقبه انجیل است ذکر کنم و هدیة دوستان تمام قاری
هم نبی را وصی و هم داماد جان پیغمبر از جانش شاد
نایب مصطفی بروز عید کرده در شرع خود مرا و را

(خواه)

اشجاره که در آنجا صلوات می‌آید (۱۸)

۱۵۸۹

خوانده در دین و ملک بخارش هم در علم و هم عمل دارش
 بهر او گفت مصطفی با له کای خداوند وال من و لاه
 که خدای زمانه چاکر او خواجه روزگار قبر او
 آنکه تن دشمن است بزدان دوست و آنکه و تراست خون العلم او است
 مرتضائی که کر بزدانش هر جان مصطفی جانش
 هر دو بقبله و خردشان دو هر دو بکرم و کالبدشان دو
 دورونده چه اختر کردن دو برادر چه موسی هرون
 هر دو بیکد ز بکصدف بودند هر دو پیرا به شرف بودند
 تانه بکشاد علم چیدر در ند همدست پیمبر بر
 مهر و کینش دلیل منبر و دار حلم و خشمش نشان جنت و نا
 عقدا و بابتول در سلوی بود در زبیر سائیر طوی
 نیک از انشد برا و جهان سترک که جهان تنک بود و مرد بزرک

شب نهم این ماه شب شریفی است و در آن

چند عمل است (۱) غسل (۲) احیاء ان (۳) زیارت
 امام حسین علیه السلام (۴) شش رکعت نماز که در
 شب سیزدهم ذکر شد (۵) سه رکعت نماز در هر رکعت
 حمد و ده مرتبه توحید و این نماز را سید از خضر رسول
 نقل کرده با فضیلت بسیار (۶) دوازده رکعت نماز
 هر رکعت بیست سلام و در هر رکعت هر یک از سوره و
 حمد و توحید و فلق و ناس و آیه الکرسی و قدر را چهار مرتبه
 بخواند و بعد از سلام چهار مرتبه بگوید الله الله ربی لا

اسم

اعمال نهم ماه رجب (۱۹)

أشرك به شهباء ولا اتحد من دونه ولتا و هر چه میخواهد
 بخواند و این نماز را بدین طریق سید از خضر صادق علیه
 السلام روایت کرده و شیخ بن خود بکر چنانکه در زاد المعاد است
 در نهم روز مبارک است و در آن چند عمل است (۱)
 غسل (۲) زیارت امام حسین علیه السلام (۳) نما
 سلمان بنحویکه در روز اول گذشت (۴) چهار رکعت
 نماز بخواند و بعد از سلام دستها را پهن کند و بگوید
 اللَّهُمَّ يَا مُدْنِي كُلَّ جَبَّارٍ لَحَّ وَأَبْدُ غَارًا هَرَكَةً بِخَوَانِدِ بَرْهَلِ
 رفع شدت و غمش انشاء الله رفع میشود (۵) عمل ام داود
 که عمل اعمال این روز است و برای برآمدن حاجات و کشف
 کربات و دفع ظلم ظالمان مؤثر است و شیخ فرموده که در مثل
 این روز رسول خدا صلی الله علیه و آله از شعب بیرون آمد در
 چنین روز در ماه پنجم از هجرت عقد نبوت رسول خدا صلی الله
 علیه و آله فاطمه را برای امیر المؤمنین علیهما السلام اتقی و
 در این روز منتهی تحویل قبله شد از بیت المقدس لبوی مکه
 معظمه و در این روز منتهی شصتم معویه بن ابی سفیان وفات
 کرد در روز چهارم وفات خضر ابن هبیم ابن رسول الله
 صلی الله علیه و آله واقع شد در نهم بیست و شش
 نهم بران مبارک خضر امام حسن علیه السلام زدند زیارت
 انخضر و لعن بر قاتلان و ظالمان انجناب در این روز مناسب است
 در نهم بیست و چهار مرتبه هفتم فتح خبیر و قتل خبیر

(بر روی)

بردست مجرّمای خضر امیر المؤمنین علیه السلام واقع شد شیخ
از روی در این مقام در مدح آنحضرت سروده **وَلَهُ يَوْمَ خَيْرٌ فَكَادَ**
كَبُرَتْ مَنْظَرُ عَلِيٍّ مِنْ زَاهَا يَوْمَ قَالَ النَّبِيُّ لِي لَاعْطَى رَأْيَتُهَا
و خای حایها فاستطاعت اعناق كل فريق لبروائتی ما جد
بطاها فدعی ابن الحکم والباس مجبر الايام من باساها
ابن ذو النجدة العله لودعنه فی الشرباء مروعة لبناها فاتاه
الوصی ارمد عين فسقاها من ريقه فشفاهها ومضى يطلب
الصفوف فوكت عند علمائها امضاها وبرئى مرجبا بكف
اقتلاد اقوياء الاقدار من ضعقاها ودحى بابها بقوة بل
توحنه الاقلالك من دحاها عائد المؤمنین مجب سامع
ما نشر من نجواها **مَرْوَزَةُ يَسْتِ وَنَجْمِ**
سنة صد و شتاد و سه شهادت حضرت موسی بن جعفر علیه
السلام بسن نجاه و نفع سالک در بغداد واقع شد و روزیست که
احزان ال محمد علیه السلام و شعیبان ایشان نازه میشود
مَرْوَزَةُ يَسْتِ وَ شَمْسِ بقول ابن عباس و فانی
سید بطحا خضر ابوطالب واقعه و جلالت شان ابوطالب
و حضرت او از حضرت رسول صلی الله علیه و اله و خدمت الش نبی
باجناب اشهر از انست که ذکر شود ابن ابی الحدید کفر و لولا
ابوطالب و ابنه لما مثل الدین شخص فقاما فلذلك بمكة اولى
و خای و ذاک یتررب جسد الحما ابن ابی الحدید میگوید
که اگر ابوطالب پسرش امیر المؤمنین علیه السلام نبود دین غیر

ع
خاضع
جین

قائم نمیشد قیام دین بواسطه حاجت ابوطالب زینبیر و شمشیر علی
علیه السلام شد فقیر کویید که اقتدا کرد بدو پدر خویش
عباس بن علی بن ابیطالب در مقام حضرت از دین خدا و حاجت
از پسر پیغمبر صلی الله علیه و اله در کربلا و شاهد بر این است
ز بارت آنحضرت است **فَاتَحْتَكِ اللَّهُ بِدَرَجَةِ ابَائِكَ** خوب ملاحظه
کن در اشعار ابوطالب در مقام حاجت خویش از حضرت پیغمبر
مبغوماید **مَنْ مَنَّا بِدَرَجَةِ ابَائِكَ لَدُنِّي غَزِيَّةٍ مِنَّا وَلَا**
مُنْقَرِبٍ سَتَمْنَعُهُ مِنَّا بِدَرَجَةِ ابَائِكَ و مرگبها فی الناس اخشن
مَرْكَبِ ابوالفضل نیز در روز عاشورا در مقام حاجت خود
از پسر پیغمبر قریب بهمین مبغوماید **مَنْ مَنَّا بِدَرَجَةِ ابَائِكَ لَدُنِّي غَزِيَّةٍ مِنَّا وَلَا**
مُنْقَرِبٍ سَتَمْنَعُهُ مِنَّا بِدَرَجَةِ ابَائِكَ و مرگبها فی الناس اخشن
بمبغی ائی اخای ابداعن دینی و عن امام صادق البقی
بجل النبی الطاهر الامین بالجملة وفات ابوطالب روز آخر
دهم از بعثت حضرت رسول صلی الله علیه و اله واقع شد و بعد از
سه روز حضرت خدیجه رضی الله عنها وفات کرد پس جمع شد بر
حضرت پیغمبر و مصیبت و نامیده شد سال عام الحزن و حضرت
امیر المؤمنین علیه السلام در مرثیه پدر فرموده **أَبَا طَالِبٍ**
عَصَمَةُ الْمُسْتَجِيرِ وَ غَيْثُ الْخَوْلِ وَ نُورُ الظُّلَمِ لَقَدْ هَدَيْتَ قُلُوكَ
أَهْلَ الْخِطَافِ لَقَدْ كُنْتَ لِلصُّطَفَى خَيْرَ عِمٍّ شب ییست
هفتم شب مبعث است و از لایه مبتکر است و ان شبی است
که بهتر است از برای مردم از آنچه افتاب بر او میتابد و عبادت در آن
اجر شصت سال عبادت دارد و از برای ان چند عمل است (۱)

ع
خاضع
جین

غسل چنانچه شیخ فرموده (۳) زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه
السلام که افضل اعمال ابن شایسته چنانکه سید فرموده و از برای
آنحضرت در این شب سه زیارت است بنابر تجبیه آنحضرت ﷺ الله اشهدنا
مشهد اولیائیه فی رجب لقول الشیخ محمد بن المشهد فی المزار البکیر و
تمامی است آن بزرگوار امیرالمؤمنین علیه السلام فی لیلة البیت هذه الزیارة
مشیرا الی الزیارة المشار الیهها وکل امام حضرت عنده فی رجب در وقت
زیارت هفتم تحفه لما فی المزار القدیم زیارة اخری لمولانا امیرالمؤمنین
علی بن ابیطالب علیه السلام المخصصة بلیلة سبعة وعشرين من رجب
تقف علی ضربیچہ علیه السلام و تقول السلام علی ابی الاثم و معذ
النبوة الخ و این همان زیارتی است که علامه مجلسی در زیارت هفتم
تحفه الزائران قرار داده سیم زیارت مخصوصه معروفه که از برای
شب و روز بعت در کتب مزار تیره ذکر شده و احقر هر شب زیارة
وادر هدیه الزائرین ابراد کردم (۳) خواندن اللهم اِنی
اسئلك بالتخلی الاعظم (ع) دوازده رکعت نماز کند هر
وقت از شب که باشد و بخواند در هر رکعت حمد و دو قل اعوذ
و قل هو الله احدا را چهار مرتبه یعنی بعد از آنکه حمد خواندی هر یک
از این سوره ها را چهار مرتبه بخوان چنانکه مجلسی رحمه الله معنی
فرموده و چون از همه فارغ شدی در همان مکان چهار مرتبه بگو
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ الْعَظِيمِ الْعَلِيِّ پس هر حاجت که خواهی بطلب و در
بایست و هفتم از جمله اعیان اعظم است و روزیست که

مختصر رسول صلی الله علیه و آله در انروز بر سائل مبعوث کوردید
 و جبرئیل به پیغمبر بر آن مختصر نازل شد و از برای آن چند عمل است
 (۱) غسل (۲) روزه و آن یکی از چهار روزه است که در تمام
 سال امتیاز دارد برای روزه گرفتن و برابر است با روزه هفتاد
 سال (۳) بسیار صلوات فرستادن (۴) زیارت مختصر
 رسول و امیر المؤمنین علیهما السلام (۵) دو روزه روزه
 نماز بطریقه که سید ذکری فرموده (۶) بخواند یا مَنْ أَحْرَبَ بِالْعَقْوِ
 التَّجَاوُزِ الْحِی و ایند عا را مختصر موسی بن جعفر علیه السلام خواند
 در انروز بیکه انجناب را بجانب بغداد حرکت دادند و انروز ۲۷ حب
 بوده و ایند عا از منجور ادعیه رجب است (۷) بخواند اَللّٰهُمَّ
 اِنِّیْ اَسْئَلُكَ بِالْحِیْلِ الْاَعْظَمِ الْحِی و من از آخر طالع غسل در
 وارد شده است و روزه اش بسبب امرزش کما شان گذشته و
 اینده است و نماز سلمان بخوبی است که در روز ناول گذشت
 باب بیست و نهم در ماه شعبان است و در آن دو
 فصل است فصل اول در اعمال مشترکه اینماه شریف است
 بدانکه شعبان ماه بسیار شریفی است و منسوب است بمحضرت
 رسول خدا صلی الله علیه و آله و ماهی است که زیاده میشود در آن
 روزهای بندگان از برای ماه رمضان و زیادت میکنند
 در آن بهشت ها را و در فضیلت روزه اش روایات بسیار
 است حتی وارد شده که نفع می بخشد برای کسیکه العیاذ بالله
 مرتکب خون حرام شده باشد با آنکه روایت شده از مختصر مذاق

عليه السلام كه هر كه بكشد مرد مؤمنی را با و گویند بمیرد بخوبی
 میخواهی بمذهب یهود یا نصاری یا مجوس و غیره علیه السلام قال
 مَنْ آغَانِ عَلَى مُؤْمِنٍ بِشَطْرِكَلَةٍ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ
 آيِسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ بِالْجَمَلِ اَعْمَالٍ مُشْتَرِكَةٍ بَيْنَهُمَا چندان احوال است (۱)
 در هر روزی هفتاد مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَاسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَاسْتَغْفِرُ اللَّهَ
 (۲) در هر روز هفتاد بار بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَقُوْبُ إِلَهِي و در بعضی روایات
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ پیش از الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ است و عمل ببرد و خوب است و از روایا
 مستفاد میشود که بهترین دعاها و از کار در این ماه استغفار است
 (۳) در هر روز در وقت زوال و در شب نهم این صلوات را
 بخواند اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ شَجَرَةِ النَّبُوَّةِ الْحَيِّ (ع) بخواند مناجات
 مرتبه از سجده طاهره علیهم السلام اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
 وَاسْمَعْ دُعَائِي الْحَيِّ (۵) تصدق کند در این ماه اگر چه بنصف آن
 خرما نباشد ناحق است بدن او را با تشنه هم حرام گرداند و روایت
 است که بهترین اعمال در این ماه تصدق کردن و طلب حرزش نمودن
 است (۶) در مجموع این ماه هزار بار بگوید لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا
 نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ که ثواب بسیار
 دارد و از جمله آنکه عبادت هزار ساله در نامه علمش بنویسند (۷)
 روزه دو شب و پنجشنبه این ماه برای حوائج دنیا و آخرت نافع است
 (۸) در هر پنجشنبه این ماه دو رکعت نماز کند در هر رکعت بعد از
 حمد صد مرتبه توحید و بعد از سلا صد بار صلوات بفرستد

و روزه اش نیز فضیلت دارد و روایت شده که در هر روز پنجشنبه
 ماه شعبان زینب میبکشد اسمانها را پس ملئکه عرض میکنند
 خداوند اینها را روزه داد ان این روز را و دعای ایشان را مستجاب
 گردان (۹) صلوات بسیار بفرستد (۱۰) از روز جمعه
 آخر ماه تا شب ماه بگوید اللَّهُمَّ إِنْ كُنْ تَكُنْ غَفِرْتَ لَنَا إِيْمَانًا مَضَى
 مِنْ شَعْبَانَ فَاعْفِرْ لَنَا بِمَا بَقِيَ مِنْهُ فَصَلِّ حَرْو حَرْدَر
 ذکر ایام و اعیان شعبان از روز اول روزه اش فضیلت
 دارد و وارد شده که بهشت او را واجب کرد البته روز سیم
 روز مبارکی است و موافق مشهور روز ولادت با سعادت حضرت
 سید الشهداء علیه السلام است سیم در مدینه طیبه و بنا بر
 ولادت روزیست که ملئکه اسمانها به طاعت پیغمبر صلی الله علیه
 و آله باین مولود مسعود آمدند و از خاک قبرش برای جدش آوردند
 و آنجناب را تغزیت نیز بکشتند و فطرس ملک یاد در اهل پناه بان
 طفل معصوم و امام مظلوم برد حقیقتا او را پنجشنبه و بجای خودش
 برگردانید و از برای آن چند عمل است (۱) روزه (۲) خواندن
 دعای اللَّهُمَّ أَنْتَ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْمَوْلُودِ فِي هَذَا الْيَوْمِ (۳) خواندن
 دعا اللَّهُمَّ أَنْتَ مُتَعَالَى الْمَكَانِ و این آخر دعا که است که حضرت
 امام حسین علیه السلام خواند در آن روز بکه گفتار دور او را خاطر
 کرده بودند و علماء این دعا را از دعا های روز سیم این ماه گرفته اند
 و بدل آنکه سر دعا نقل شده که امام حسین علیه السلام هر سه روز
 در روز عاشورا خواندند اول دعا که است که در وقت صبح عاشورا

در روز سیم شعبان
 در روز سیم شعبان
 در روز سیم شعبان

خوانند دست بدرگاه الهی بلند کرد و گفت اللهم انك تقني في كل
 كروب الخ و در عصر ایند غایت که غلبه امام زین العابدین فرموده در
 آن روز در وقتیکه انحصار را در بر گرفت و خوفناک در بدن مبارکش
 جوشید یحیی بن یس و القرآن حکیم و یحیی ظه و القرآن العظیم یا من
 یقدر علی حوائج السائلین یا من یعلم ما فی الضمیر یا من یغفر الذنوب
 یا من یفرج عن المغمومین یا ارحم الراحمین یا ازیق الطفل الصغیر
 یا من لا یحتاج الی الشفیعین علی محمد و آل محمد و افعل بی کذا و کذا
 ستم دعای اللهم انک متعالی الکاف است که اخذ عالی مختصر
 بوده علامه مجلسی فرموده که زیارت آنحضرت علیه السلام و غسل
 زیارت در این روز مستحب است و بدان نیز که در مثل چنین روزی از
 شصت و شصت جناب سید الشهداء وارد مکه معظمه شد و در روز
 پنجم سید بنا بر و ابی ولادت امام حسین علیه السلام واقع
 شده علامه مجلسی فرموده که اگر احببنا طامروز و روز ستم و احرمت
 بدارند و اعمال آنروز را در این روز نیز بعمل آورند خصوصاً زیارت بهشتی
 شب پنجم شب بسیار مبارکی است و بعد از شب ندر افضل ایام
 است و حقاً افضل خویش در این شب به بندگان خود عطا فرمود
 و کاهان ایشان را بپامرد و سائلی را از درگاه خویش رد نکند مگر
 آنکه مصیبتی از خدا بطلبد و رواست است که از اول اینشب تا آخر
 آن از جانب حق تعالی دعا میرسد که یا استغفار کننده هست که طلب
 امرزش کند از کاهان خود نامن او را بپامردم یا کبھی هست که
 طلب روزی کند نامن او را و روزی هم و از جمله بركات این شب است

عاشورا شبیه آن

است که ولادت یا سعادت سلطان عصر امام زمان ارواحنا
 الفداء در سحر این شب است و دست و پنجه و پنج در ستر من
 رای واقع شده و باعث مزید شرافت این لیل مبارک شده و از
 برای این شب چند عمل است (۱) غسل است که باعث تحفه
 کاهان میشود (۲) احیاء این شب است بنماز و دعا و استغفار
 چنانچه امام زین العابدین علیه السلام میکردند (۳) زیارت
 حضرت امام حسین علیه السلام است که افضل اعمال این شب و باعث
 امرزش کاهان است و هر که خواهد با او مصافحه کند روح
 مدد و بیست چهار هزار پیغمبر زیارت کند یا بنجانب راد این شب
 و اقل زیارت آنحضرت است که بیای یا صحنی کشاده در آید و
 بجانب راست و چپ خود نظر کند پس سر بجانب آسمان کند آن
 حضرت را با این کلمات السلام علیک یا ابا عبد الله السلام علیک
 یا بن رسول الله السلام علیک ورحمة الله وبرکاته و هر کس در
 هر کجا که باشد در هر وقت که آنحضرت را با این کیفیت زیارت کند
 امید است که ثواب حج و عمره برای او نوشته شود و مادور زیارت
 مخصوص این شب را در هدیه ذکر کردیم (عم) خواندن این دعا
 که بمنزله زیارت امام زمان علیه السلام است اللهم یحیی لیلنا
 هذه و مولودها الخ (۵) بخواند دعای اللهم اقم لنا من
 خشیاتک (۶) بخواند دعای اللهم انک الحی القیوم (۷)
 بخواند صلوات هر روز را که در وقت زوال بخواند (۸) دعا
 کبیل است که در و دوش در این شب است و در شبهای جمعه نیز خواند

پس زیارت کند

اعمال شب عاشورا

(۲۴)

میشود (۹) آنکه بگوید هر يك از سبحان الله والحمد لله اكبر
ولا اله الا الله واحد مرتبه كه سبب مرزش گاهان و برآمدن
خواب است (۱۰) بعد از نماز خفین دو رکعت نماز کند در
رکعت اول حمد و حمد و دوم حمد و توحید بخواند و بعد
از سلا شیع: هر اعلیها السلام و بگوید بکس تو نبی مشهوری
بگوید یا من الله ملایک الیبار و الملمات (۱۱) شیخ و کفعی
فرموده بخواند دعای الهی تعزّی که فی هذا اللیل المتعزّی خون
و ایند عالی است که شهادت عقرب نماز شفع خوانده میشود (۱۲)
بخواند بعد از هر دو رکعت از نماز شب و شفع و وتر دعای را که
شیخ و سید ذکر فرموده اند (۱۳) بجا آورد سجده و دعای را
که شیخ و سید از رسول خدا صلی الله علیه و اله روایت کرده اند
(۱۴) نماز جعفر بجا آورد چنانکه شیخ از حضرت امام رضا علیه
السلام روایت کرده (۱۵) بجا آورد نمازهای این شب را و
انها بسیار است از جمله چهار رکعت است که سبی نفر از اصحاب
صادق علیه السلام بدین طریق از آن مختصر روایت کرده اند
در هر رکعت بعد از حمد صد مرتبه توحید بخواند و بعد از
بخواند اللهم انی الیک فقیرو و من عذایک خائف و بیک مستجير
رب لا یبدل اسمی و لا یتغیر حیاتی رب لا یجهد بذلی و لا یتبیت
بی عذابی اعوذ بعقوبک من عذابک و اعوذ برحمیک من عذابی
و اعوذ برضاک من سخطک و اعوذ بک منک جلّ شأنک انت
کما اثبتت علی نفسک و فوق ما یقول الفانیلون فیک و من

(نیم)

نیمه شب عاشورا و شب سیم

و

نیمه شب سیم ولایت با سعاده امام زمان حضرت حجه ابن الحسن بن
علی العسکری صلوات الله علیه و علی بانه واقع شده و الله واحد است
حضرت نرجس خاتون از اولاد حواری حضرت عیسی علیه السلام است
و بخت زیارتی فی کل زمان و الله یجهد الفرج عند زیارت و
تأکد زیارتی فی السیراب بر من رانی و هو المبتقن ظهوره و تملک
و الله یملأ الارض قسطا و عدلا کما ملئت ظلما و جورا و در مثل
چنین روز سید مسجد و بیت و شیخ جلیل معظم ابوالحسن
علی بن محمد سمری علیه السلام که آخر ثواب امام عصر عجل الله فرجه بود
وفات کرد و اول غیبت گبری شد و تا این زمان هزار و دوازده
سال است که از غیبت گبری گذشته و این نور عالم تاب از انظار
محبوب گشته و ما منتظران امام منتظر هستیم و در توفیق شریف
حضرت عسکری علیه السلام است برای علی بن بابویه قتی و
علیک بالصبر و انتظار الفرج فان النبی صلی الله علیه و اله قال
افضل اعمال امی انتظار الفرج قبر جناب سمری در بغداد
است نزد باب قبر شیخ کلینی بقرب جسر شب آخر شیخ از
حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که آنحضرت در شب
آخر شعبان و شب اول ماه مبارک رمضان میخواند اللهم
ان هذا الشهر المبارک الدعاء باب سیم در ماه مبارک
رمضان است و در آن دو فصلک فضل و قیل
در اعمال مشترک ماه رمضان است بدانکه این ماه بهترین ماهها
است و ماهی است که مردم را خوانده اند بمثل الهی نفسها در آن ثواب بسیار

خوابها

اعمال عامیه مبارک

خواه با ثواب عبادت دارد و در عبادان مستجاب است پس باید بپوشد
را تعظیم کرد و کودک را تراجم و خوشبختی و نوازش و صلح باید نمود
و بفرموده تصدق کرد و نگاهداشت زبان و گوش و چشم را از
چیزهای بیگانه نباید گفت و شنید و دید و مهر نماند باید کرد بر بقیه
و در اوقات نمازها دستها را بدعا بلند کرد که بهترین ساعتها
است و باید سبک کرد پیشنها را از بارهای گناه بطول دادن
سجدها و باید سبک کرد در افطار دادن بپروژه داران که هر که
مؤمنی را افطار دهد ثواب بنده ازاد کردن دارد و باید خلقها را
خوب کرد و خدمت غلام و کنیز را سبک نمود و شر خود را از مردم
باز داشت و نماز بیجا آورد و صلوات بسیار فرستاد و قرآن
بسیار خواند زیرا که در اینماه خواندن یک ایه از قرآن ثواب یکحتم
در ماههای دیگر دارد و خداوند در اینماه بسیاری از گناهان را
مبارزه پس باید هر کس سعی کند که امرزش الهی شامل حال او شود
همانا شقی انکبی است که محروم گردد از امرزش خدا در اینماه عظیم و بدانکه
اعمال مشرکه اینماه بر چهار قسم است **قسم اول** اعمالی است که
در هر شب و روز اینماه بجا آورده میشود و آنها چند امر است (۱)
خواندن ایند غایب از هر فرضه **اللهم ارحم الراحمین** حج بیک احرام
الحج و خواندن **یا علی یا عظیم** الحج و خواندن **اللهم ادخل علی اهل**
القبور السور الحج (۲) در اینماه قرآن بسیار بخواند و اگر روزی
یکحتم بخواند خوب است (۳) در شب و روز اینماه ذکر صلوات و
استغفار و لا اله الا الله را بسیار بگوید و نوافل شب و روز را بجا

اعمال شهرهای مبارک

او بر و شعر بخواند و چشم و گوش و زبان خود را نیز روزه دارد
از محرّمات و بداند که روزه مجرد امساك از طعام و شراب نیست
قسم دوم اعمالی است که در شهرهای ماه مبارک رمضان
باید بجا آورد و آن نیز چند چیز است (۱) افطار است و مستحب
است که بعد از نماز شام افطار کند مگر آنکه ضعف بر او غلبه کرده
باشد یا جمعی منظر او باشند (۲) آنکه افطار کند بر چیزی پاکیزه
از حرام و شهوات و بهتر است که بخرمای حلال افطار کند تا ثواب
نمازش چهار صد برابر گردد و بخرمای و بر طب و بلین و بجلو او
بنیات و باب کریم کلام که افطار کند نیز خوب است (۳)
آنکه در وقت افطار دعا های و آورده اثر از جمله آنکه بگوید **اللهم**
لک صمت و علی رزقک افطرت و علیک توکلک تا خدا عطا
کند با و ثواب هر کسی را که در اینروز روزه داشته و اگر دعای
اللهم رب التور العظیم را که سید روایت کرده بخواند فضیلت
بسیار باشد (۴) در لقمه اول بگوید **یا واسع المغفرة اغفر لی**
(۵) در وقت افطار سوره قدر بخواند (۶) در وقت افطار
تصدق کند و افطار دهد روزه داران را اگر چه بچند دان خرما
یا شربت باشد (۷) در هر شب خواندن هزار مرتبه **انا انزلنا**
و ارناس (۸) در شب صد مرتبه **حم** دخوان بخواند اگر میسر
شود (۹) ایند عاراد در هر شب بخواند تا گناه چهل ساله او
امر زیده شود **اللهم رب شهر رمضان** الحج (۱۰) در هر شب
بعد از نماز مغرب دعا کند برای حج یا ایندعا **اللهم بک منک اطلب**

۳۲ حرمان سجده ماه رمضان

الح وایند عازا سید در اقبال روایت کرده در ضمن دعاها ای
بعد از قریضه (۱۱) در هر شب دعای افذاح را بخواند (۱۲)
در هر شب بخواند اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ فِيمَا تَقْضِي
الْحَجَّ وَتُجَوِّدَ بِنُصْرَتِكَ فِي الصَّالِحِينَ الْحَبِيبِ الْحَيِّ وَبِذَلِكَ
از چیزها سبکه در شبها ماه رمضان باید بجا آورده شود هزار رکعت
نماز است در مجموع اینها بخوبی در جای خود بشرح رفت
قسم **سوم** در اعمال سحرهای ماه مبارک است و این نیز
چند است (۱) سحر خوردن و ترک نکند سحر را اگر چه
بیکدانه خرما زبون یا شربت آب باشد و بهترین سحرها سونق
تاووت و خرما است و وارد شده که حقیق و ملکه صلوات
میفرستند بر آنها که استغفار میکنند در سحرها و سحر میخورند
(۲) سوره انا انزلناه در وقت سحر بخواند که هر که این سوره مبارک
را در وقت افطار کردن و سحر بخواند در ماه این در وقت ثواب
کسی است باسد که در راه خدا در خون خود بغلطد (۳) دعا
ابو حنبله ثانی را در سحرها بخواند (۴) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
مِنْ بَهَائِكَ در سحرها بخواند (۵) در سحرها بخواند
ایند عازا که شیخ و سید ذکر کرده اند یا عَدَّتِي
عِنْدَ كُرْبَتِي الْح (۶) بخواند دعا در پس را که هر دو بن
روایت کرده اند سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْح (۷)
بخواند این تسبیح را که سید روایت کرده سُبْحَانَ مَنْ يَعْلَمُ
جَوَارِحَ الْفُلُوبِ الْح هشم بخواند ایند عازا که مختصر بن دعاها

اعمال فی شهر رمضان

(۳۳)

سحر است یا مغز عِندَ كُرْبَتِي الْح و بدانکه علم فرموده اند که اگر نیت
روزه را بعد از سحر بکند بهتر است و از اول شب تا آخر شب
نیت میتوان کرد و همچنین میباید و قصد دارد که فردا از برای خدا
روزه بگیرد و امساك از مفطرات میکند پس است و شایسته
است که در سحرها نماز شب را ترک نکند و هجده بار بگوید
قسم **چهارم** در اعمال روزهای ماه رمضان است
و این چند چیز است (۱) در هر روز بخواند اللَّهُمَّ هَذَا
شَهْرُ الصَّيَامِ وایند عازا و نحو این است شد یکی مختصر است چنان
در کافیه است و حقیر در هدیه الواصلین نقل کرده ام و دیگر
مبسوط است چنانکه در اقبال است و علامه مجلسی آن را در زاد
المعاد نقل فرموده (۲) خواندن این تسبیحات عشر است در هر
روز سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِكُ لِلَّهِ الْح (۳) خواندن این صلوات
است إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ الْح (۴) خواندن
ایند عازا عظیم الشان است اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي الْح
(۵) خواندن ایند عازا که در اقبال است یا عَدَّتِي فِي كُرْبَتِي الْح (۶)
خواندن ایند عازا که شیخ و سید روایت کرده اند و حقیر در هدیه
نقل کرده ام اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ بِإِضْلَاحِ الْح (۷)
خواندن ایند عازا است که شیخ کفعمی ذکر فرموده یا ذَا الَّذِي قَبْلَ
كُلِّ شَيْءٍ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ثُمَّ يَبْقَى وَبَقِيَ كُلُّ شَيْءٍ بَآذِ الَّذِي لَيْسَ
فِي السَّمَوَاتِ الْعُلَى وَلَا فِي الْأَرْضِ وَبَيْنَ السُّفْلَى وَلَا فَوْقَهُنَّ وَلَا تَحْتَهُنَّ
إِلَهٌ يُعْبَدُ غَيْرُهُ لَكَ الْحَدُّ حُدًّا لَا يَقْوَى عَلَى احْصَائِهِ إِلَّا أَنْتَ الْح

در هر روز صد مرتبه این ذکر را بگوید که محدث فیض در خلاصه الاذکار
ذکر موده سُبْحَانَ الضَّارِّ الْفَافِجِ سُبْحَانَ الْفَافِجِ بِأَحَقِّ سُبْحَانَ الْفَافِجِ
الْأَعْلَى سُبْحَانَ وَجْهِهِ سُبْحَانَ وَتَعَالَى فَضْلُهُ
اعمال مخصوصه شب روزانماه مبارک است شب اول در این چند
عمل است (۱) آنکه طلب هلال کند و بعضی استهلال اینماه را واجب
دانستند (۲) چون رویت هلال کرد اشاره بهلال نکند و بقبله
کند و دستها را جاسان بلند کند و بگوید رَبِّ وَرَبِّكَ اللَّهُ لَحْ (۳)
بخواند دعای ۴۳ صحیفه کامله را در وقت رویت هلال (۴)
مجامعت باحلال خود کند و این از خصوصیات اینماه است و الا در
ماهها دیگر جماع در شب اول مکروه است (۵) غسل شب اول
ماه کند (۶) در هر جاری غسل کند و سی کفاب بر سر بزند
(۷) زیارت قبر امام حسین علیه السلام کند تا کلاهانش و بچند شود
و ثواب حجاج و معتمرین انسال را در بابد (۸) در این شب
ابتدا کند بخواندن هزار رکعت نماز اینماه (۹) آنکه در نافله
این شب و سایر شبهای اینماه سوره انا فتحنا انخواند (۱۰) دو رکعت
نماز کند در این شب در هر رکعت حمد و سوره انعام بخواند و
سوال کند که خفتگی از او کفایت شود رکعت (۱۱) بخواند دعای
اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا الشَّهْرَ الْمُبَارَكَ الْحَجَّ وَابْنَدَعَايَ اسْتَكَ حَضَرَ
صَادِقٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ در شب آخر شعبان و در این شب میخواند (۱۲)
بعد از نماز مغرب بخواند این دعا و آمده از حضرت جواد را که در اقبال
است اللَّهُمَّ يَا مَنْ يَهْدِي النَّاسَ إِلَى الْبِرِّ الْحَقِّ (۱۳) بخواند در این شب

(در این دعا)

ابتداء ما ثور از حضرت صادق علیه السلام را که در اقبال است
اللَّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ مُتَرَلِّ الْقُرْآنِ الْحَقِّ (۱) بخواند
دعا ۴۴ صحیفه کامله را (۱۵) بخواند دعای وارده از موسی
بن جعفر علیه السلام اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْكَوْنِ لَكَ كُلُّ
شَيْءٍ الْحَقِّ (۱۶) بخواند اللَّهُمَّ إِن هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ الْحَقِّ كَ
سَبَدِ نَقْلِ كُودَه (۱۷) بخواند اللَّهُمَّ إِنِّي قَدْ دَخَلْتُ شَهْرَ رَمَضَانَ
اللَّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ الَّذِي نَزَلَتْ فِيهِ الْقُرْآنُ وَجَعَلْتَهُ
بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ اللَّهُمَّ فَبَارِكْ لَنَا فِي شَهْرِ رَمَضَانَ
وَأَعِنَّا عَلَى صِيَامِهِ وَصَلَاتِهِ وَقَبْلَتِهِ مِنَّا مِنْ أَوَّلِ
دُرِّهِ حَتَّى يَنْتَهِى اللَّهُمَّ (۱) غسل کردن در آب جاری و
رنجستن سی کفاب بر سر که باعث ایمنی از جمیع دردها و بیماریها
است در تمام سال (۲) کفی از کلاب بر و بزند تا از خواری
و پریشانی نجات یابد و قدری کلاب هم بر سر خود بزند تا در آن
سال از سر سام ایمن شود (۳) دو رکعت نماز اول ماه
تصدق را بعل آورد (۴) دو رکعت نماز در رکعت اول حد
و انا فتحنا و در دوم حمد و هر سوره که خواهد بخواند تا احصا
جمیع بدبهارا در انسال از او دور گرداند و در حفظ خدا باشد
تا سال آینده (۵) بعد از طلوع فجر این دعا بخواند اللَّهُمَّ
قَدْ حَضَرَ شَهْرُ رَمَضَانَ وَقَدْ افْرَضْتَ عَلَيْنَا صِيَامَهُ وَانْزَلْتَ فِيهِ
الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ اللَّهُمَّ
أَعِنَّا عَلَى صِيَامِهِ وَقَبْلَتِهِ مِنَّا وَنَسَلْنَا وَسَلَّمْنَا لِنَا فِي سَائِرِ مَنَاسِكِكَ

(و غافله)

و عَافِيَةً اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (ع) بخواند دعای ۴۴ چهل و چهار
کاماه را اگر در شب بخواند **سُورَةُ الشُّعَرَاءِ** در شب
و یک مردم بیعت کردند با حضرت امام رضا علیه السلام و سبب
روایت کرده که برای شکرانه این نعمت دو رکعت نماز درین روز
بگذارند در هر رکعت بعد از حمد بیست و پنج مرتبه توحید بخوانند
و روایت شده که چون مردم بیعت کردند با امام رضا علیه السلام
مامون امر کرد که بدرهای ذرا واردند و جوانان بسیار مردم
بخشید و خطباء و شعرا برخواستند و خطب و قضا بدعوت ایشان
انحصر خواندند و جایزه گرفتند و امر شد سپاه پوشی را که بدعت
بنی عباس بود ترک کنند و جامهای سبز پوشند و در روس میانی
و منابر نام انحصر را بلند کنند و وجوه و دنانیر و دینار را بنام
نامی و لقب کواچی انحصر منزه گردانند و نقل شد که چون شعرا
مدح انحصر کردند ابونواس ساک ماند و مدح انحصر نکند مامون
او را عتاب کرد که با آنکه توشحه مذهب مایل با اهل بیت میباشد
و هم شاعر زمان و فرید دورا **پیر انحصر نام مدح نکندی ابونواس**
بگفت قَبِلْ اَنْتَ اَوْحَدُ النَّاسِ طَرَا فِي فَوْنِ الْكَلَامِ النَّبِيَّةِ
لَكَ مِنْ جَوْهَرِ الْكَلَامِ بَدِيعٌ يَقُولُ الدُّرُّ فِي بَدَنِ نَجْتَبِيَةٍ فَقُلْ
تَوَكَّلْ مَدْحُ ابْنِ مُوسَى وَالْخِطَابُ اِلَى اللَّهِ تَجَمُّعٌ فِيهِ فَكُلُّ لَاسْتَطِيعُ
مَدْحُ اِمَامٍ كَانَ جَنِيْبًا خَادِمًا لَا بِيَدِ مَامُونٍ حَقُّهُ لَوْلَوْ حُلْبُ
و دهقان او را پرازد لوگو کرد **مَشْهُدِ سَبْرِهِ** هم اول لای بیض است
و در آن سر عمل است (۱) غسل (۲) چهار رکعت نماز در هر رکعت حمد

و بیست و پنج مرتبه توحید (۳) دو رکعت نماز که در شب سیزدهم
رجب شعبان نیز خوانده میشود در هر رکعت بعد از حمد بیست و یک مرتبه
و توحید بخواند و در شب چهاردهم این نماز خوانده میشود چهار رکعت
بدو سلا مش **یا مَرْحَمُ** هم از لای مبرکه است و در آن
چند عمل است (۱) غسل (۲) زیارت امام حسین علیه
السلام (۳) شش رکعت نماز بحد و شش و بیست و توحید (۴)
صد رکعت نماز در هر رکعت بعد از حمد ده مرتبه توحید بخواند
(۵) کبیکه در این شب نزد قبر امام حسین علیه السلام است
مستحب است که بعد از نماز عشاء ده رکعت نماز کند در هر رکعت بعد از
حمد ده مرتبه توحید بخواند و بخدا پناه برد از آتش جهنم **مُرُوْنِ**
نَبِيٍّ تو که با سعادت حضرت امام حسن مجتبی علیه
السلام واقع شد و شیخ مفید فرموده که تولد امام محمد تقی
علیه السلام در سنه ۱۹۰ در این روز بوده لکن مشهور ده رجب
است بهر حال روز بسیار شریفی است و صدقات و مبرات در
ان فضیلت بسیار دارد و در این روز نشستن شصت امام
حسین علیه السلام مسلم بن عقیل را بجانب کوفه روانه
کرد و کاغذهای کوفت را جواب فرمود و در آن نوشت که فرستاده
لبوی شما برادر و شیر عم و ثقه اهل بیت خویش مسلم بن عقیل
و این کرا و بنویسد لبوی من که مجتمع شده است رای عقلا و
دانا بان و اشراف شما بر آنچه در نامه ها درج کرده اید همانا من
بزودی لبوی شما خواهم آمد ان شاء الله تعالی **مُرُوْنِ** هفتم

سند ۲ واقعه بد را اتفاق افتاد و مسلمانان سبیل و سیرت و غیره نفر
 بودند و مشرکین بخصد و بیست تن و از مشرکین هفتاد نفر اسیر شدند
 و هفتاد نفر کشته شدند که از جمله رؤساء ایشان عبید و شبیه
 و ولید و خطله بن ابی سفیان و عاص بن سعید و ذمقة الاسود
 و نوفل بود و بیشتر ایشان بشیر امیر المؤمنین علیه السلام بد
 حتم شتافتند نقل است چون جنات بر طرقت و فتح برای حضرت
 رسول صلی الله علیه و آله واقع شد حضرت فرمود که است که از
 ابوجهل خبری آورد عبد الله بن مسعود گفت یا رسول الله من
 حاضر و برخواست و در میان کشتگان قریش محض کرد ابوجهل
 را دید که مجروح بر روی خاک افتاده عبد الله پابر کمر او نهاد
 و بر سینه او نشست و موی زنج او را بکشد و گفت الحمد لله الذي
 اخراک ابوجهل گفت ای شبنام که کوفت بر جای بلندی بر
 آمد که بکوفت با کست گفت با خدا و رسول خدا است هم اکنون سر را از
 تن دور کنم ابوجهل بعد از کلماتی که گفت سر را از پائین کردن جدا
 کن تا بزرگ و مهیب نماید در چشم محمد صلی الله علیه و آله و با و بگو
 که من پیوسته با تو دشمن بودم و امروز عداوت من سخت تر است عبد
 الله گفت من حتی از اعضا سر را بگردن خواهم افزود تا از همت
 سرها حقیر تر و خود را تر نماید پس شمشیر کشید تا کار او را تمام نماید
 شمشیرش را حدت نبود لاجرم تن ابوجهل را بر کشت و سرش را بر کوفت
 و نیزه رسول خدا صلی الله علیه و آله آورده در خال افکند حضرت
 در او نامل کرد و خدا تعالی بجا آورد روی انرا لما قتل قال

النبی صلی الله علیه و آله ان هذا اعن علی الله تعالی من فرعون ان
 فرعون لما ايقن بالهلاك وحده الله وان هذا لما ايقن بالهلاك دعا
 باللات والعزى ویدانکه ابوجهل مبتلا بود بدردا بنه
 شب قدر هر اول شهرها قدر است و شب قدر همان شبی
 است که در تمام سال شبی بخوبی و فضیلت آن نمیرسد و عمل در آن
 بهتر است از عمل کردن در هزار ماه و در آن شب تقدیر امور سال میشود
 و ملک و روح که اعظم ملک است در آن شب باذن پروردگار بر
 نازل میشود و بخدمت امام زمان علیه السلام مشرف می
 شوند و آنچه برای هر کس مقدر شده است بر امام علیه السلام
 عرض میکنند و اعمال شهرهای قدر برد و نفع است یکی آنکه در
 هر شب باید کرد و دیگر آنکه مخصوص است بهر شبی اما اول پس از چند
 چیز است (۱) غسل است (۲) دو رکعت نماز است در هر رکعت
 بعد از حمد هفت مرتبه توحید و بعد از فراع هفتاد مرتبه استغفر الله
 و اتوب اليه (۳) قرآن مجید را بکشد و بکشد و بکارد در
 مقابل خود و بگوید اللهم انی استسئلت بکتابک المنزل و ما فیهِ
 و فیهِ اسمک الا کبر و استأؤک الحسنى و ما یخاف و یرجی ان
 یجعلنی من عتقائک من النار پس هر حاجت دارد بخواند
 (عم) آنکه مصحف شریف را بکشد و بر سر بگذارد و بگوید اللهم
 یحق هذا القرآن و یحق من ارسله به و یحق کل مؤمن مدح حق
 فیهِ و یحقک علیهم فلا احد اعرف بحقیقتک منک پس ده مرتبه بگوید
 یا الله و عشرین بگوید یا محمد پس هر یک از معصومین علیهم السلام را

اعمال شهاب قدر

نام برد و در مرتبه بگوید یا ایچنه بن الحسن علیه السلام پس
 انوقت حاجت خود را از خدا بخواهد (۵) زیارت کند اما نام
 حسین علیه السلام را (۶) اجنبی ندارد این شهاب را (۷)
 صد رکعت نماز کند (۸) جوشن کبیر را بخواند (۹) بخواند
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَبِثُ لَكَ عَبْدًا ذَا جِرَا الْحَيِّ ابْنِ عَدَا كَفَيْمِي إِذَا مَا
 زَيْنُ الْعَابِدِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَوَا بَتَكْرَدَه كَه دَرَا بِن سَر شَب مَخَوَانَه
 در حال قیام و قعود و رکوع و سجود و علامه مجلسی رحمه فوموده
 که بهترین دعا و اعمال در این شهاب طلب امرزش و دعا برای
 مطالب دنیا و آخرت خود و پدر و مادر و خویشان خود و برادران
 مؤمن زنده و مرده ایشان است و اذکار و صلوات بر محمد و آل
 محمد علیهم السلام آنچه مقدور شود هر روز بعضی اعمال
 مخصوصه این شب ها پس اعمال شب نوزدهم چند چیز است
 (۱) صد مرتبه استغفر الله ربی و اتوب الیه (۲) صد
 مرتبه اللَّهُمَّ اَعِن قَلَّةَ امیر المؤمنین (۳) بخواند
 دعای یا ذا الذی کان که در قسم چهارم گذشت (۴) بخواند
 اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِیْهَا تَقْضِی وَتَقْدِرُ الْحَیِّ مَرْمَرِ
 در صبح السند حضرت امیر المؤمنین علیه السلام را ضرب زدند
 و محل اوقعه آنکه در سال چهارم کوهی از خوارج در مکه معظمه
 جمع شدند و مذاکره فروان کردند و بر کشتگان فروان بکشتند
 و سرفرازان را هم معا هده کردند که در یکشب امیر المؤمنین علیه السلام
 و عمر عاص و معاویه را بکشتند این ملجم ملعون کشتن امیر المؤمنین

۱۹۰ حضرت شهاب امیر المؤمنین علیه السلام

و ابر وقت نهاد و ارد کوفه شد و قطام بنت خضر را ملاقات کرد
 و آن زن بود از خوارج که امیر المؤمنین علیه السلام پدر و
 برادر او را در فیر و آن کشته بود و چون در غایت حسن و جفا
 بود این ملجم او را خواستگاری کرد قطام گفت مهر من سه هزار
 درهم است با غلام و کنیز و کشتن علی بن ابیطالب علیه السلام
 این ملجم گفت چگونه علی را بکشم گفت غیله او را میبکشی و زدن
 بن مجالد را که از قبیل خودش بود برای یاری بن ملجم طلبید و این
 ملجم نیز شبیب بن بجره خارج را هدست کرد و در انتظار بودند که نا
 شب نوزدهم ماه رمضان رسید در انشب قطام در مسجد خمی زده
 بود و مشغول اعتکاف بود اندر ملعون بفرست قتل امیر المؤمنین
 علیه السلام بمسجد آمدند قطام با فتنه چند از حربه بر سپه های ایشان
 بست و شمشیرها را زهر آلوده با ایشان داد تا حایل گردند و بیابند
 بنزد یک اندر بکه امیر المؤمنین علیه السلام از اندر داخل مسجد
 میشد نشنیدند و کسی از راز ایشان مطلع نبود جز اشعث بن قیس
 که او نیز با ایشان متفق بود و بیاری ایشان آمده بود همپنکه وقت
 صبح حضرت امیر المؤمنین علیه السلام داخل مسجد شد و صدای
 نازنینش بلند شد بدینها الناس الصلوة که این ملجم و همراهان
 شمشیرها کشیدند و بر آنحضرت حمله آوردند و گفتند الحکم لله لا لک
 یا علی شمشیر شبیب خطا کرد و شمشیر این ملجم برفق مبارک انحضرت
 جا کرد و شکافت و خون جاری شد و محاسن شریفش که در عزای
 رسول الله صلی الله علیه و آله خضاب شده بود بخون خضاب

ناگهان

آن بعض من خالفنا وردد الزیارة لابی بکروان علیا واره بها فو
الخطابة وغیرهم مسند عن اسید بن صفوان ان ابابکر کرامات قام
علی بن ابیطالب علی باب البیت لکن هو فی فیه فقال کنت والله
للذین یجسبون اولادهم تفرق الناس الخ والله الخاکم بیننا و بینهم
بالحق شب بیست و نهم از دو شب قدر سابق افضل
است و اذا حادثت بسپا استفاد میشود که شب قدر همین است
و این شب تجوی است و در این شب جمیع امور بر وفق حکمت مقد
میکردد و از برای این شب غیر از اعمالیکه باد و شب سابق شریک است
چند عمل دیگر است (۱) خواندن سوره عنکبوت و دوم که حضرت
صادق علیه السلام قسم یاد فرموده که خواننده این دو سوره در این
شب زاهد بهشت است (۲) خواندن خم دخان (۳) خواندن
سوره قدر هزار مرتبه (ع ۴) آنکه تکرار کند در این شب بلکه در تمام
اوقات این دعا که برای وجود مبارک امام عصر صلوات الله علیه
وارد شده اللهم کن لولیك الحجۃ بن الحسن صلواتك علیه فی
هذه الساعة و فی کل ساعة من ساعات اللیل و النهار و لیلاً و
حافظاً قائماً و ناصراً و دليلاً و عیناً حتى کشفک از ضلک و تمنیة فیها
طوبلاً (۵) بخواند اللهم امدد لی عزمی الخ (ع ۵) بخواند
اللهم اجعل فیما تقضه و فیما تقدر (۷) بخواند دعای علی بن الحسین
علیه السلام را که در اقبال است یا باطنی ظهوری الخ (۸) آنکه
غیر از غسل اول شب غسل نیز در آخر شب کند و بداند که از برای غسل
و احیاء این شب زیارت امام حسین علیه السلام و صد رکعت

نماز فضیلت بسیار ناکد شده و روایت شده که حضرت صادق علیه
السلام سخن مرخص شده بود چون شب بیست و نهم ماه رمضان شد
موا لی خود را امر فرمود که حرکتش دادند بمسجد بردند و انشب را در مسجد
بود تا بصبح علامه مجلسی فرموده که هر مقدار قرآن که ممکن باشد در
شب بخواند و دعاها صحیفه کامله را بخواند خصوصاً دعای مکار
الاخلاق و دعای توبه و روزها این شهرها را نیز باید حرم داشت
و عبادت و تلاوت و دعا بر آورد که در واحادث معتبره وارد شده
است که در قدر در فضیلت مثل شب قدر است شب بیست
و نهم بالخصوص غسل وارد شده و منقولست که حضرت امام
زین العابدین علیه السلام در این شب این دعا را مکرر بخواند
از اول شب تا آخر شب اللهم ارزقنی الخافیه عن دار الغرور
والانابة الی دار الخلود و الا ستعذد قبل حائل القوت شب
آخر ماه شب بیست و نهم است و از برای این شب چند عمل است
(۱) غسل (۲) زیارت حضرت امام حسین علیه السلام (۳)
خواندن سوره انعام و کف و یس و صد مرتبه استغفر الله و اتوب
الیه (ع ۴) و داع ماه رمضان بدعاهای و داع که سپید
و غیره نقل کرده اند و بهترین آنها دعای ه ۵ صحیفه کامله
است و سید روایت کرده است از حضرت صادق علیه السلام
که هر شب آخر ماه رمضان و داع کند انما شریف را و بگوید
اللهم لا تجعله آخر العهد من حبی احی شهر رمضان و اعوذ
بک ان یطلع فجر هذه اللیل الا وقد غفرت لی بیامر و حسن

(ع ۴) **شایع فایده های نماز**

اورا پیش از آنکه صبح کند و روزی فرماید و راقوبه و انابه و
سپید و شیخ صدوق از جابر بن عبد الله انصاری روایت کرده اند
که گفت رفتم بخدمت خضر رسول صلی الله علیه و آله در جمعه
آخر ماه رمضان چون نظر آنحضرت بر من افتاد فرمود که ای جابر این آخر
جمعه است از ماه رمضان پس انرا وداع کن و بگو اللهم لا تجعله
آخر العهد من صیامنا ایاه فان جعلته فاجعلنی من خویا و لا
تجعلنی من حر و ما پس بد رستیکه هر که این دعا را در این روز بخواند
بپای از دو خصلت نیکو ظرف مییابد یا برسدن بماء رمضان اینده
یا با مرزش خدا و رحمت بی آنها **مهر سی** است سبب برای
آخر روز عاتق نفل کرده که اولش این است اللهم انک ارحم
الراحمین و چون در این روز غالب مردم قرآن ختم میکنند سزاوارست
که بعد از ختم بخوانند دعای (۴۲) صحیفه کامله را و اگر خواست
باشند این دعا مختصر را بخوانند که شیخ از امیر المؤمنین علیه
السلام نقل کرده اللهم اشرح بالقُرآن صدْرک و اسرع بالقُرآن
بَدَنی و نور بالقُرآن بصری و اطلق بالقُرآن لسانه و اعنه علیه
ما یقین فی انه لا حول و لا قوه الا بک **باب چهارم**
همراه سوال است مثل اول از جمله این شریف است
و در فضیلت و ثواب عبادت و احبای آن احادیث بسیار وارد شد
است که آن شب کمتر از شب قدر نیست و از برای آن چند عمل است
(۱) غسل است در وقت غروب آفتاب (۲) احباء آن شب بنام
و دعا و سوال از حضرت (۳) آنکه بخواند در عقب نماز مغرب

(وعشا)

(ع ۷) **اعمال شب عید فطر**

و عشا و نماز صبح و عقب نماز عید الله اکبر الله اکبر لا اله الا
الله و الله اکبر و لله الحمد علی ما هدینا و لله الشکر علی ما اولینا
(ع ۷) آنکه چون نماز عصر و نافله آنرا خواند سه هزار بسوی آسمان
بلند کند و بگوید یا ذا المن و الطول یا ذا الجود یا مصطفی محمد و
ناصره صلی علی محمد و آل محمد و اغفر لی کل ذنب حصتله و هو غایت
فی کتابین پس بسجده برود و صد مرتبه در سجده بگوید اتوب
الی الله پس هر حاجت که دارد از حضرت بخواند که انشاء الله تعالى
برآورده خواهد شد (۵) زیارت امام حسین علیه السلام
(ع) آنکه ده مرتبه بگوید یا ذا ائمه الفضل علی البریه یا باسط الیدین
بالعظمت یا صاحب المواقب السینیه صلی علی محمد و آل محمد و
سجده و اغفر لنا یا ذا العلی فی هذه العشیة و در هر شب عید و
هر شب جمعه این دعا ده مرتبه بخواند میشود چنانکه کفایتی کر
فرموده (۷) بجا آوردن دو رکعت نماز است در رکعت اول
بعد از حمد هزار مرتبه توحید و در دوم یک مرتبه بخواند و بعد از
سلام سر بسجده بگذارد و صد مرتبه بگوید اتوب الی الله پس بگوید
یا ذا المن و الطول یا مصطفی محمد صلی الله علیه و آله صلی علی محمد
و آل و افضل بکذا و کذا و بجای آن حاجات خود را بطلبد و روایت
است که خضر امیر المؤمنین علیه السلام این دعا را در رکعت و باین کیفیت
بجای آورد پس سر از سجده بر می داشت و میفرمود بحق انخدوند بیکه
جانم بدست قدرت او است هر که این نماز را بکند هر حاجت از
خدا بطلبد البته عطا کند و اگر بعد از یکپای بیابان گناه داشتم

باشد

(۸۴) نماز هر روز قبل هوا و بعد غروب

باشد خدا بپا سرزد و در وایت دیگر بجای هوا و مرید توحید صد مرتبه وارد شده لکن بعد از غروب و نافله آن باید بخاورد و شیخ و سید بعد از این نماز دعائی نقل کرده اند مشتمل بر اسما و عبارات که حق تعالی و اند عا در زاد المعاد مسطور است **روز اول** بخوانی بعد از نماز صبح و نماز عیدان تکبیر اینرا که در شب بعد از نماز فرضه بخواندی (۲) انکه بخواند بعد از نماز صبح دعائی را که سید روایت کرده **اللهم اِنِّی تَوَجَّهْتُ اِلَیْکَ بِحُجَّهِ اِمَامِی الْحَاجِّ ابْنِ دَعَاءِ** بعد از نماز عید زکوة کرده (۳) بیرون کردن زکوة فطره بنفصلی که در کتب فقهیه است (۴) **غُسل است و روایت** است که در روز یسقی بکن و چون خواستی غسل کنی بگو **اللهم اِیْمَانًا بِکَ وَتَصَدَّقًا بِکَ اَبَیْکَ وَابْنًا عَ سُنَّةِ نَبِیْکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** بگو و غسل کن و چون فارغ شدی از غسل بگو **اللهم اجْعَلْهُ کَثْرَةً لِّذُنُوبِی وَطَهْرَةً لِّیْهِ** اللهم اذْهَبْ عَنِّی الدَّلَیْلَ (۵) پوشیدن جامه نیکو و بکار بردن بو خوش و رفتن بصره برای نماز کردن در برآستان (۶) پیش از نماز عید در اول روز افطار کنی و بهتر آنست که بخورهای با شیرین باشد و شیخ مفید فرموده مستحب است تناول کردن کمی از تربت سید الشهداء علیه السلام که شفا است از برای هر دردی (۷) انکه چون میباشد از برای رفتن بنماز عید بخواند **اللهم اِلَیْکَ وَجْهٌ وَجْهٌ** و چون متوجه بنماز عید شد بخواند **اللهم مَنْ نَهَّانِیْ فِیْ هَذَا الْیَوْمِ الْحَاجِّ** (۸) خواندن

(نماز)

(۸۵) اعمال روز اول شوال

نماز عید است و اند در رکعت است در رکعت اول حمد و سوره اعلیٰ بخواند و بعد از قرائت پنج تکبیر بگوید و بعد از هر تکبیر قنوت معروف **اللهم اَهْلَ الْکِبْرَیَّاءِ وَالْعِظَمَ** را بخواند پس تکبیر ششم بگوید و برکوع رود و بعد از رکوع و سجود بر خیزد و رکعت دوم و بعد از حمد سوره الشمس بخواند و در این رکعت نیز قنوت را چهار مرتبه بخواند پس نماز را تمام کند و بعد از سلا تسبیح زهرا علیها السلام بفرستد و بعد از نماز عید دعاها بسیار وارد شده است و شاید بهترین آنها دعا (۹) صحیفه کامله باشد و مستحب است که نماز عید در زیر آسمان و بر روی زمین بدون فرش و بود با واقع شود و انکه برگردد از مصلی از غیر آنرا هیچکدام رفته بود و دعا کند از برای برادران دینی خود بقبول اعمال (۹) زیارت کند حضرت امام حسین علیه السلام را (۱۰) بخواند دعا ندبه را **رَبِّیْ اِنِّی اَنْتَ اَعْلَمُ** غزوه احد واقع شد و این بعد از غزوه بدر بود بیگسال و ابوسفیان و بعضی از مشرکین زنان خود را بنهر همراه آورده بودند و در اقل کار غلبه برای مسلمانان واقع شد برای کشتن امیر المؤمنین علیه السلام طلحه بن ابی طلحه را که کیش الکبیر و علمدار لشکر کفار بود کفار فرار کردند مسلمانان باخذ غنائم جمع شدند پس خالد بن الولید با جمعی دیگر که در کهن بودند بیرون آمدند و در سیحیر با شمشیر بنهر احاطه کردند و پیشانی انجمنه را شکستند و انا صاحب انحصار هفتاد نفر کشته گشت و ابن قتیبه فرمای برداشت که محمد را کشتن اصحاب رسول فرار کردند و کسی باقی نماند

(جز)

جز امیر المؤمنین علیه السلام و رسول خدا صلی الله علیه و آله مدله
گشته بود و امیر المؤمنین علیه السلام کفار را از انحصار دور میکرد و
نود جراحت بر بدن امیر المؤمنین علیه السلام رسیده بود و در آنروز
از مواساة انجناب ملکه تجمت کردند و در میان آسمان و زمین ندا
بلند شد که لا سیف الا ذوالفقار ولا فتی الا علی پس بعض اصحاب
با انجناب ملحق شدند مانند عاصم بن ثابت و ابو جانه و سهل بن خنیف
و در آنروز اسد الله خضر حمزه بدست وحشی شهید گشت و هند
مادر محبوبه از بعض وعداوتی که با حمزه داشت جگر حمزه را طلبید و در
دندان گذاشت و دندانهاش بقدرت خدا سخت شد و دندانهاش بیفکند
ازین جهت او را اكلة الالکاد لقب دادند و در آنروز هفدهم
شماره غزوه خندق پیش آمد و آنرا غزوه احزاب نیز میگویند زیرا
که قریش از همه قبایل استمداد کردند و جهودان بنی النضیر که پیغمبر ایشان
از مدینه بیرون شدن فرموده بود بکفار پیوستند و با ایشان مشورت
جنگ پیغمبر شدند چون خبر به پیغمبر رسید در باب ایشان مشورت
کردند اما عرض کردند که در مدینه را خندق بکشند پس خندق
کردند مشرکین که وارد شدند در آنطرف خندق منزل کردند و
مسلمانان از ایشان ترس بسیار پیدا کردند و زیاده از بیست
روز حربه و افه شد جز آنکه شهر و سنگ بهم میاندا خندق را
یکروز جماعه از قریش مانند عمرو بن عبدود و نوفل بن عبد
الله و هبیره بن ابی وهب و عکرمه بن ابی جهل و حضار بن الخطاب
متهای حرب شدند و اسبهای خود را سوار شده از موضعیکه

غزوه خندق

تکثر بود از خندق جستن کردند و عمرو بن عبدود مبارز
طلب کرد و چون عمرو را فارس بلبل می نامیدند و او را با
هزار سوار برابر میداشتند و اصحاب صف شجاعت و داشتند
بودند کسی جرئت میدان او نکرد همه سرها برافکندند و این
الخطاب بجهت غدا اصحاب سخنچند از شجاعت عمرو تذکره کرد
که خواطر اصحاب شکسته تر شد و منافقین چهره شدند رسول
خدا صلی الله علیه و آله چون شنید که عمرو مبارز میطلبد
فرمود هیچ دوستی نباشد که شتر ایند شمن بگرداند علی مرتضی
صلوات الله عرض کرد من مبارز نکم با او خضر خاموش شد
دیگر یارده عمر و ندا کرد که کبک به نزد من اید طاسب خود را
از چپ راست بجوان در آورده گفت و لقد بحثت من الیداء
بجوعکم هل من مبارز و وقفت اذ جبن الشجاع مواقف القوم
الناجین اتي كذلك ثم ازل منسرا نحو الهرا هزان الشجاعة
في الفقه والنجود من خير القوم رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود
کبک از برای این است که بی جوابش نداد امیر المؤمنین برخواست
گفت یا رسول الله من مبروم بمبارزت او خضر فرمود یا علی این عمرو
بن عبدود فارس بلبل است امیر المؤمنین عرض کرد من هم علی بن
ابیطالبم خدا رحمت کند ملک الشعراء را که در این مقام چهره بگو گفت
پیغمبر سرودش که عمر و است این که دست بلی اخنه راستین علی
گفت ای شاه اینک منم که یک پیش شتر است در جوشنم پس امیر المؤمنین
اذن قال کوف و هروله کان اهنک میدان کرد و در جواب اشعا

اشوال غزوه خندق

عمر و فرمود لا تَحْلِقَنَّ قَعْدَةَ أَتَاكَ حَبِيبٌ صَوْنِكَ غَيْرُ عَاجِرٍ دُو
نِيَّوْ بَصِيرَةٍ وَالصِّدْقُ مَنِي كُلِّ قَارِي إِتَى لَارِجُوهَانَ أَيْتَمَ عَلَيْكَ
نَاخِجَةَ الْجَنَائِزِ مِنْ خَرَبَةِ بَنِي إِسْرَافِيلَ صَوْنُهَا بَعْدَ الْهَرَارَةِ قَسِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ
عمر و داد دعوت فرمود یکی از سراسر با اسلام آوردند و دست از
جنگ پیغمبر بردارد یا از اسب پیاده شود عمر و امر استم را اختیار کرد
امداد رهنان از جنگ با امیرالمؤمنین تو سنا که بود لاجرم گفت یا علی
سلامت باز شو هنوز ترا هنگام میدان و نبرد با مردمان نرسیده
هنوز در دهان شربت بودی دیگرانکه من با قدرت دوست بود
و دوست نمیدارم که تو بکشم و نمیدانم پس عمت پسر اعمی تو را بچنگ
من فرستاد و حال آنکه من قدرت دارم تو را به نینزات بر بایم و در
میان آستان و زمین محلق بدارم که نه مرده باشی و نه زنده امیر
المؤمنین علیه السلام فرمود این سخنان بگذار همانا من دوست
میدارم که تو در راه خدا بکشم پس عمر و پیاده شد و اسب خود را
پی کرد و با شمشیر خنجر بر سر امیرالمؤمنین علیه السلام ناخن و با
یکدیگر سخت بکوشیدند که زمین از گردناریک شد و لشکریان از
دو جانب ایشانرا نمیدانند و آخر الامر عمر و فرستی کرد و شمشیر خود
را بر امیرالمؤمنین فرود آورد و امیرالمؤمنین سپرد سر کشید عمر و
سپرد او را و نیک کرد و سرانجام راجح را سنان امیرالمؤمنین چون
شهر زخم خورده بر عمر و شتافت و بیک ضربت کارد او را بجاخت
تکبیر بگفت مسلمانان دانستند که امیرالمؤمنین علیه السلام غلبه
کرده شاد شدند و رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که مبارک

علی روز خندق افضل از اعمال امت من است تا روز قیامت و عکوفه
و هبیره و نوفل و خزار که همراه عمر و بودند فرار کردند و تفصیل را این
کنجاش ندارد و شایسته است اشعار شیخ ازری را که در این مقام سروده
در اینجا ذکر نمایم و اینها را با این بیت هم قال و الله دَنَ

ظَهَرَتْ مِنْهُ فِي الْوَرْدِ سَطْوَانٌ	مَا أَنَّى الْقَوْمُ كُلُّهُمْ مَا أَنَاهَا
يَوْمَ عَصَتْ بِجَنَّتِ عَمْرُ بْنُ وَدَّ	لَهُوَ الْغُلَا وَضَائِقُ ضَنَاهَا
وَمَخْطَى إِلَى الْمَدِينَةِ فَرَدَا	لَا تَهَابُ الْعِدَى وَلَا تَخْشَاهَا
فَدَعَاهُمْ وَهُمْ الْوَفْ وَالْحِكْمُ	يَنْظُرُونَ إِلَيْهِ بِشَبِّ لَهَا
أَبْنِ أَنْتُمْ مِنْ قَسْوَرِ عَامِرِي	تُثَقِّقِي الْأَسَدَ بَأْسَهُ فِي شَرَاهَا
أَبْنِ مِنْ نَفْسِهِ تَوَقُّ إِلَى الْجَنَابِ	أَوْ بُوْرِدِ الْحَجِيمِ عِدَاهَا
فَأَبْدَى الْمُصْطَفَى بَحْدَثِ عَمَّا	بُوجِرَ الصَّابِرُونَ فِي آخِرَاهَا
فَأَبْلَا أَنْ لِلْجَلِيلِ جِنَانَا	لَيْسَ غَيْرُ الْجَاهِلِ هَدِيْنِ بَرَاهَا
مَنْ لِحَمْرٍ وَوَقَدْ خَمِثَتْ عَلَى اللَّهِ	لَهُ مِنْ جَنَانِهِ أَعْلَاهَا
فَالْتَوَوْا عَنْ جَوَابِهِ كَسَوَامٍ	لَا تَرَاهَا حَبِيبَةً مَنْ دَعَاهَا
وَإِذَا هُمْ بِغَارِ رِسْقٍ شَرِي	وَجِبَتْ الْأَرْضُ خَيْفَةً أَنْ يَلَاهَا
فَأَبْلَا مَا لَهَا سِوَايَ كَيْفَلٍ	هَذِهِ ذِمَّةٌ عَلَى وَفَاهَا
وَمَشَى بَطْلَبُ الْبِرَارِ كَمَا تَمَشَى	خِطَاؤُ الْحَشَى إِلَى مَرَاهَا
فَانْطَضَى مَشْرِيقُهُ فَتَلَقَى	سَانَ عَمْرٍ وَبَصِيرَةَ قَبْرَاهَا
وَالِ الْحَشْرِ رَنَةُ السَّيْفِ مِنْهُ	بِمَلَاءِ الْخَافِقِينَ رَجْعَ صَدَاهَا
بِأَلْهَا خَرَبَةٌ حَوْثٌ مَكْرُمَاتٍ	لَمْ يَنْ تَقْتُلْ آخِرَهَا تَغْلَاهَا
هَذَا مِنْ عِلَالَةِ أَحَدَى الْمَعَالِي	وَعَلَى هَذِهِ نَفْسٌ مَا سِوَاهَا

ای آقا
پیغمبر کرد اینکار را
تختی الناس
پیغمبر کام ز در قیاب
مرد مرا گذشت از
الها علی
شب
برافروختن آتش و
و مانند آن لطفی
اتش
تاق
از باب نصر یعنی
ارزومند شد
النواء
سستی و کاهل کردن
در کار و دو کردن
سوام
بفتح یعنی چرند
عدلی
بالکسر و الفتم
پیغمبر شما کاران و
و در دامن جمع عادی
است

بالضم و الفتم
اینست که در این
نسخه آمده است
و در بعضی نسخ
نسخه دیگر

باز و صبارة
و مازنا

از میان حذف
آمد برای حرب

مشرفیہ

بفتح واو یغنی شمسی

منسوب بمشارف

شام وان دهره

د شمشیر خواران

کسب عید شد

فقر

بالصوت اواز واواز

کریه از خلق

خاقان مشرق

ومغزو

11

سندی کرمی واز

قوله وسر وماندا

二

یعنی ہو گئے تھے اور ان

مكة

مفتی داود

۴۰۰. جہانگیر

رجوع فرمائیے

100

100

100

ع

ظاہر است کہ

اپنا سٹغفار و

دعا بعد از ابدال

مماز باید بیجا و

۴۴

100

11

9

1

_____

_____

(ر شود)

شود **محمد بن یحیی** بمقادیر واذ برقع ابن هبیم القواعد من البید
واسهیل دفع قواعد خانه کبیر معظمه شد بدست بر هبیم واسنا عییل علیها
السلام **مرغان یازدهم** شدند صد و چهل و هشت
ولادت با سعادت حضرت امام رضا علیه السلام واقع شد در مدینه
بنابر مشهور در شعبان اسم والدۀ ماجده اش اختلاف است و مشهور در
اخبار نیکم و نیمه است و بعد از ولادت حضرت رضا علیه السلام
طاهره اش گفتند و روایت شده از آنحضره که گفت چون حامله
شدم بفروزند بزرگوارم بهیچ وجه تحمل حل در خود احساس نمی
کردم و چون بخواب می رفتم صدای لبس و لعل و تپید حلقه
از شکم خود می شنیدم و خائف و ترسناک میشدم چون بیدار
میشدم صدای می شنیدم چون انفرزند سعادت مند از من متولد
شد دستهای خود را بر زمین گذاشت و سرمه ظاهر خود را بشوی است
بلند کرد و لبها مبارکش حرکت میکرد و سخن میگفت که نفهمیدم و در
الضاعت امام موسی علیه السلام نزد من آمد و فرمود کوار اباد ترا
ای بنجر گرامت پروردگار تو پس انفرزند سعادت مند را در جامۀ سفید
پیچیدم و بانحضرت ادم و کوش راستش اذان گفت و در کوش چپش اقامه
گفت و اب فرات طالبید و کا مش را بان برداشت پس او را بمن داد
فرمود بکیر این را که بقیۀ الله است در زمین و حجت خداست بعد از من
و روایت شده که حضرت امام موسی علیه السلام با پسران خود میفرمود
که ای اولاد من برادر شما علی بن موسی عالم ال محمد است از او سوال کنید
معالجه در بر خود را و حفظ کند فرمایشات او را همانا شنیدم از پدرم

۲۵۰

میرزا محمد علی

(۵۶) **ولا تلهوا طرعا علیکم من ذکر انما لکم عذر**

که مکرر بن میفرمود که عالم ال محمد علیهم السلام در صلب تو است
و ای کاش من او را در ک میگردم همانا او همانام امیر المؤمنین علی
علیه السلام است و شیخ صدوق از ابیه بن العباس روایت کرده
که گفت هرگز ندیدم که خضر امام رضا علیه السلام کبیرا بکلام خویش
حقا کند و ندیدم که هرگز کلام کسیرا قطع کند یعنی در میان سخن
کسی سخن گوید و رد نکرد حاجت احدی را که مقدور او بود بر آورد و
هیچگاهی در حضور کسی یاد را از فرمود و در مجلس در محضر مردم تکبیر
نمیفرمود و هیچوقت ندیدم او را که یکی از غلامان خود بد گوید و فحش
دهد و هیچگاهی ندیدم که اب دهان خود را در فکند و هیچگاهی
ندیدم که در خنده خود هتفه کند بلکه خنده او تبسم بود و چون خلوت
میفرمود و خوان طعام نرد او می نهادند مالک خود را تمام بر سر سفره
می طلبید ختم در بان و می خورد خود را و با آنها طعام میل میفرمود
و عاده انجناب آن بود که شبها کم میخوابید و بیشتر شب را بیدار بود و روزه
بسیار می گرفت و روزه سه روز از هر ماه که پنجشنبه اول ماه و پنجشنبه
آخر ماه و چهارشنبه میان ماه باشد از او فوت نشد و میفرمود روزه
این سه روز مقابل روزه دهراست و انحصار کثیر العروف بود
و در اینها صدقه بسیار میداد و بیشتر صدقات انجناب در
شبهای تار بود پس اگر کسی ادعا کرد که مثل انحصار را در فضل دیده
است پس تضاد بق نکند او را شب **یا نزل** شب مبارک
است خداوند نظر رحمت میفرماید بر بندگان مؤمنین خود و کسی
که در این شب بطاعت حقا مشغول باشد از برای او باشد اجر صد

(نقل)

(۵۷) **وقایع ولایات ائمه**

نفر سائح که مصیبت نکرده باشد خدا را طریقه العینی چنانکه در وقت
نبوی است پس این شب منتهی شمار و مشغول کن خود را بطاعت و عبادت
و نماز و طلب حاجات از خدا همانا روایت شده که هر که سوال کند در
این شب حاجت از خداوند تعالی با رعطا خواهد شد **مرحمت**
بلیست و بیست و یکم سند بقوله شهادت خضر امام رضا
علیه السلام واقع شده و زیارت انحصار از نزدیک و دور است
است **قال السید بن طاووس** فی الاقبال و رایت فی بعض مضایف
اصحابنا العجم رضوان الله علیهم انه یستحب ان یزار سولینا الرضا علیه
السلام یوم ثالث عشر من ذی القعدة من قرب او بعد ببعض زیارات
المعروفة او بما یكون کالزیارة من الروایة بذلك **شب بلیست**
و بیست و یکم شب دحو الارض است و از اینا شرع شده است که رحمت
خدا در آن نازل میشود و قیام عبادت در آن اجر بسیار دارد و احسن
بن علی و شارب است که گفت من با پدرم در خدمت امام رضا
علیه السلام شام خوردیم در شب بیست و یکم ماه ذی القعدة پس
فرمود که امشب خضر ابیهم علیه السلام و خضر عیبه علیه السلام منوگد شد
اندوزین از در کبریه یمن شده است پس هر که در شاد روزه بدارد چنان
است که شصت ماه روزه داشته باشد و بروایت دیگر است که فرمود
در این روز خضر قائم علیه السلام قیام خواهد نمود **مرحمت بیست**
و بیست و یکم روز دحو الارض است و یکی از آن چهار روز است
که در تمام سال بقضایات روزه ممتاز است و روزه اش مثل روز
هفتاد سال است و هر که این روز را روزه بدارد و شبش را بعبادت

(بسم)

سائح
بفر روزه دار
بلازم سجد

صبت
دحو الارض فی یمن شد
زمن از یمن خانه کعبه

تاریخ

(۵۸) اَعْمَالُ مَنْ حَوَّلَ الْأَرْضَ فِي الْقَدَرِ

بسر آوردن برای عبادت خدا سال نوشته شود و از برای روزه داران نیز در هر چه در میان آسمان و زمین است استغفار کند و انبر و زینت که در حجت خدا در آن منتشر گردیده و از برای عباد واجتماع بندگان خدا در انبر و زینت بسیار است و از برای انبر و زینت از روزه و عبادت و ذکر خدا و غسل و عمل وارد است (۱) بخاری که در کتب شهر قبه بن روایت شده و آن دو رکعت بعد از حمد پنج مرتبه سورۃ و الشمس بخواند و بعد از نماز بخواند لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ پس دعا کند وَخَوِّدْ بِأَمْقِيلِ الْعَثَرَاتِ أَقْلِي عَثَرَاتِي بِأَجْجِبِ الدَّعَوَاتِ اجِبْ دَعْوَتِي بِأَسَامِعِ الْأَصْوَاتِ اسْمَعْ صَوْتِي وَارْحَمْنِي وَتَجَاوِزْ عَنِّي سَبْتَانِي وَمَا عَنِّي بِإِذَا الْجَلَالِي وَالْأَكْرَامِ (۲) خواندن این دعا است که شیخ روایت فرموده اللَّهُمَّ ذَا حِي الْكَعْبَةِ الْحَيِّ وَبَلَانِكُمْ مَهْدِ أَمَادِ رَحْمَةِ اللَّهِ دَرِ سَائِلَةِ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ خُودِ دَرْ بَيَانِ اَعْمَالِ رُودِ حَوَّلِ الْأَرْضِ فَرَمُودِ كِهْ زِيَارَتِ خُصْرِ اِمَامِ رَضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ دَرِ اَنْبَرِ دَرِ اَفْضَلِ اَعْمَالِ مُسْتَجَبَةِ وَ اَكْدَادِ مَسْنُونَةِ اسْتِ وَ هَمِ چنين زيارت انحضرت در روز اول ماه رجب انفرادي بنمايد مؤكد و محثو عليه است مَرَوْزِ اَجْرِ مَالَا مَسْتَنَدِ و بَيْتِ و بَيْتِ بِنَابِ مَشْهُورِ خُصْرِ اِمَامِ مُحَمَّدِ تَقِي عَلَيْهِ السَّلَامُ بِرَهْرِ مَعْصُومِ دَرِ بَعْدِ اَدَاءِ شَهِيدِ شَدِ و اِنْ بَعْدِ اَزْ دَوَسَالِ و نِيَمِ تَقَرُّبِ اَزْ فُوتِ مَامُونِ كَدِشْنِ بُوْدِ چنانكه خود انجناب مفرمود الفُجَّجُ بَعْدَ الْمَامُونِ يَثْلُثِينَ نَشْرًا و اِنْ كَلِمَةُ شَعْرٍ اسْتِ بَرَانِكُمْ اِنْخُصْرُ اَزْ سَوِّ مَعَا شَرِ مَامُونِ دَرِ كَالِ اَدْبِ

است در وقت شستن در هر رکعت

صَلَاةُ كِهْ بَرِ خُصْرِ جَوَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَقْتِشَاءِ (۵۹)

خداوند بوده که مرگ خود را فرج و کشایش خود تقی فرموده چنانکه پدر بزرگوارش حضرت امام رضا علیه السلام در زمان ولایت عهد خود نیز چنین بوده در هر جمعه که از مساجد جامع مراجعت مفرموده بکمال حال که عرق دار و غبار آلوده بوده دستها را بدرگاه الهی بلند میکرد و میگفت اَللّهُ اَكْرَفُجِ وَ كَشَائِشِ اَمْرٍ مِنْ دَرِ مَرَكِ مِنْ اسْتِ لَيْسَ هَمِنْ سَاعَتِ دَرِ مَرَكِ مِنْ تَعْجِلِ فَرْمَا و بِيَسْتِ دَرِ غَمِّ وَ غَصَمِ بُوْدِ تا اَزْ دِيَارِ حِلْتِ فَرْمُودِ وَ خُصْرِ اِمَامِ مُحَمَّدِ تَقِي عَلَيْهِ السَّلَامُ دَرِ وَ قَتْبِ وَ فَاَتِ كُودِ اَزْ سَنِّ شَرِيفِشِ بَيْتِ و نِيَجَالِ و چندان ماهی گذشت بُوْدِ قَبْرِ شَرِيفِشِ دَرِ بَقْعَةِ مَبَارَكِ كَا ظَهَرِ دَرِ بَيْتِ سَرِجِدِ بَرِ بَرِ كُودِ اَشِ خُصْرِ اِمَامِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ و اَقْتِشَاءِ و كَيْفِيَّتِ شَهَادَةِ اَنْظَلُومِ بَاخْتِلَافِ نَفْلِ شَدِ اَشْهَرِ اسْتِ كِهْ زَوْجِ اَسْمَاءِ اُمِّ الْفَضْلِ دَخَرِ مَامُونِ تَحْرِيكِ عَمَلِشِ مَعْصُومِ اِنْخُصْرِ و اَسْمُومِ كُودِ چنانكه اُمِّ الْفَضْلِ اَزْ اَنْ خُصْرِ مَنَحَرَفِ بُوْدِ لِسَبَبِ اَنَكِ اِنْجَنَابِ مِيلِ بَرِ نَزَانِ دِي كُودِ مَفْرُودِ و وَالِدِ اِمَامِ عَلِيِّ تَقِي رَا بَرِ اَوْ تَرْجِعِ مِيْلَادِ و بَا يَنْ سَبَبِ اُمِّ الْفَضْلِ هَمِيشْ اَزْ اِنْخُصْرِ دَرِ لَشْكِي بُوْدِ و دَرِ زَمَانِ حَبُوهْ پَدَرِشِ مَكْرُوبِ نَزْدِ اَوْ شَكَا يَتِ مِي كُودِ و مَامُونِ كُوشِ لِيَحْنِ اَوْ نَمِيْلَادِ و لِسَبَبِ اِنْجَنَابِ اِمَامِ رَضَا كُودِ بُوْدِ دِي كُودِ مَعْصُومِ اَذْبِتِ كُودِ اَهْلِ بَيْتِ رَسَالَتِ رَا مَنَاسِتِ دُولِ خُوْمِيْدَانِ مَكْرُوبِ كِتِ كِهْ اُمِّ الْفَضْلِ رَفْتِ نَزْدِ مَامُونِ و شَكَا يَتِ كُودِ كِهْ خُصْرِ جَوَادِ زِيْنِ اَزْ اَوَّلِ اَدْعَا اَسْرِ كُودِ و بَدِ كُودِ بَرِ اِي اِنْخُصْرِ كُودِ مَامُونِ چُونِ مَسْتِ شَرَابِ بُوْدِ دَرِ غَضَبِ شَدِ و شَمِشِرِ بَرِ دَاسْتِ و اَمَدِ بِيَالِيْنِ اِنْخُصْرِ و چندان شَمِشِرِ بَرِ بَدَنِ اِنْجَنَابِ زِدِ

کہ حاضرین کان کردند کہ بدن انجناب پاره پاره شد چون صبح شد
دیدند انحضرت سالم است و اثر زخمی در بدن ندارد پس حضرت
مامون را نصیحت کرد کہ شرب خمر نکند و فرمود کہ چون شب بامان
بیکد عائی بود ضرر از آن زخمها بمن نرسید و اند غار انعلیم مامون
فرمود و براه او نوشت و اند عامر و فاست بجز جواد مکشوف
باد کہ چون مامون حضرت جواد را بعد از فوت پدرش ببعد از طلبید
و دختر خود را تزویج نمود حضرت چند بیکد در بغداد بود از معاشرت
مامون منزعج گردید از مامون رخصت طلبید و منوجہ حج بیت
الله شد و از انجا آمد بنہر جلد خود معاودت فرمود و بوفی مامون
وفات کرد و معصم بجای او نشست و این در ۷ آرجب ۳۸
دو بیست و ہجده بود و چون معصم خلیفہ شد از وفور استماع فضائل
و کمالات انمعدن سلیحات و خیرات نائزہ حسد در کانون سپید
اش اشتعال یافت و در حسد دفع انحضرت برآمد و انجناب را ببغداد
طلبید حضرت فرزند دلہند خود اما علی نقی را خلیفہ و جانشین خود
گردانید و و داع بنوٹ و آثار رسالت را باو تسلیم فرمود و او را
وداع کرد و بادل خونین مفارقت تربت جلد خود اختیار فرمودہ
روانہ بغداد شد و در روز ۲۸ محرم ۳۸ دویست و بیست
داخل بغداد شد و معصم چون انحراف ام الفضل را از انحضرت
داشت او را طلبید و بقتل انحضرت او را واضع کردہ و ہر برای فرستاد
کہ در طحا انجناب داخل کنند تا نملعن انکور و از قہ راز ہوا لودہ کردہ
بنزدان امام مظلوم آورد چون ازان تناول فرمود اثر زہر در

(بدن)

بدن مبارک ظاہر شد ام الفضل از کردہ خود پشیمان شد و
چارہ نمیتوانست کرد کہ بہ وزاری مہر کرد حضرت فرمود الحال کہ مرا
کشتی کو بہ وزاری بہکنی بنما سو کند کہ ببلائی مبتلا خواہی
شد کہ مرہم پدید نیاید چوں ان نونیہاں جو بیار امامت در اول
سن جوانی از یاد راندہ معصم ام الفضل را بجز خود طلبید و در
ہمان روزی ناسو کرد در بعضی از اعضای و بجز رسید کہ ہر چند
اطباء معالجہ کردند مفید نیفتاد تا انکہ از حرم معصم بیرون
آمد و انچہ از مال دنیا داشت صرف مدد او کرد و چنان پریشان
شد کہ محتاج اسوال شد و بابت بن احوال ہلاک شد و بروایت
دیگر معصم شربت حاضریہ را لودہ و ای انحضرت فرستاد و انحضرت
خود انہند و شہیدش نمود و شیخ عباسی روایتی نقل کردہ کہ بسبب
سناہ بن ابی در و لا تا چہ معصم یکی از نو ہندگان خود را امر
کرد کہ انحضرت را بضمایف طلبید و طعام مسہو بار خود انہند و ان
حضرت را شہید گردانید و روایت شدہ از مردی کہ ہمیشہ با حضرت
امام محمد تقی بود گفت در وقتیکہ انحضرت در بغداد بود روزی
در خدمت امام علی نقی در مد بنہ نشستہ بودیم و انحضرت کودہ
بود و لوجی در پیش داشت بخواند ناگاہ تعبیر در حال انحضرت
ظاہر شد پس برخاست و داخل خانہ شد ناگاہ صدا شہون
شنیدیم کہ در خانہ انحضرت بلند شد بعد از ساعتی حضرت
بیرون آمدن سببان احوال سوال کردیم فرمود کہ در بن ساعت
پدر بزرگوارم وفات فرمود گفتیم از کجا معاوم شما شد فرمود کہ از اجل

(و عظیم)

(۶۲) اعمال و مذاکرہ و تجارت

و عظیم حصصاً مرا حالت عارض شد که پیش ازین در خوچینین لحاظ
نمی یافتم ازین حالت دافتم که پدرم وفات کرده و امامت بمن
منتقل شده است پس بعد از مدتی خبر رسید که خضر در همان
ساعت بر حنطه واصل شده بود **باب ششم در اعمال**
خسری الحجاز است بدانکه انبیا از ماهها شریف است و چون
انباء داخل میشد صلواتی صحابه و تابعین اهتمام عظیم در عبادت
میکردند و دهه اول آن ایام مشایخ و معلومان و درویشان فضیلت
و برکت است و از رسول خدا صلی الله علیه و آله مرویست که عمل خیر و
عبادت در هیچ ایامی نزد خدا محبوبتر نیست از این دهه و از بوی
این دهه اعمال چند است (۱) روزه گرفتن نه روز از اول این
دهه که ثواب روزه تمام عمر دارد (۲) خواندن دو رکعت نماز میل
مغرب و عشاء در تمام شبها این دهه در هر رکعت بعد از حمد بگویند
یا بگو و اعدنا مؤمنین بخواند تا با ثواب حاجیان شریک شود (۳)
از روز اول نادر و عرفة در عقب نماز صبح و پیش از مغرب این دعا
صافی را بخواند اللهم هذه الايام التي قضيتها لي (عم) در هر
روز از دهه بخواند پنج دعا تا بر او که جبرئیل برای حضرت عیسی علیه
السلام هدیه داده (۵) بخواند تهلیل و تهلیل و اکر دو
ده مرتبه بخواند بهتر است لا اله الا الله عدد الانبياء و الله هو الحق

روزه اول روز پنجمینار کی است و در آن چند عمل است
(۱) روزه که ثواب هشتاد ماه دارد (۲) خواندن نماز حضرت
فاطمه علیها السلام و شیخ فرموده که در واجب شده که آن چهار رکعت

(است)

اعمال سرائف بحال بحال بحال بحال بحال (۶۲)

است بدو سلام مثل نماز امیر المؤمنین علیه السلام در هر رکعت
حد یکمرتبه و توحید پنجاه مرتبه و بعد از سلام شش مرتبه بخواند و بگوید
سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ (۳) دو رکعت نماز پیش از زوال به نهم ساعت
در هر رکعت حد یکمرتبه و هر یک از توحید و ایت الکرسی و قدر
ده مرتبه (عم) هر که از ظالمی ترسد در این روز بگوید حَسْبِيَ
حَسْبِيَ حَسْبِيَ مِنْ سِوَاكَ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ كَفَيْتُ كَفَيْتُ كَفَيْتُ
شَرَّ ظَالِمِي اَزْوَاجِ بَنِي اَدَمَ وَ بَدَانَتِهِ وَ دَرَجَتِهِ وَ دَرَجَتِهِ
عَلَيْهِ السَّلَامُ و در این روز بروایت شش مرتبه توحید شده خضر فاطمه
با امیر المؤمنین علیهما السلام در شنیدن این روز خضر رسول صلی
الله علیه و آله ابوبکر را فرستادند که ابان اوائل سوره براءه
را بر کفار مکه بخواند پس از رفتن او جبرئیل نازل شد که ادا این
امر باید بدست تو باید است هر چه از تو باشد بشود و بر وایت
دیگر باید علی علیه السلام ببلوغ کند از جانب تو پس رسول خدا صلی
الله علیه و آله امیر المؤمنین را که بمنزه جانش بود از برای این امر خیر
فرمود و ابوبکر را از اداء آن عزل فرمود بنفصیل که در کتب معتبره
مستطورات ابن ابی الحدید در خطاب با وی گفته نَحْنُ عَنْ الْعِلْمِ
بِتَحَبُّ ذُرِّيَّوْنِهَا هُمَا تَرَدَّدِي بِالْعَلَى وَ نَاذِرَا قِيَّ لَمْ يُعْرِقْ فِيهِ
يَمُّ بْنُ مُرَّةٍ وَ لَا عَبْدَ الدَّائِ الْخَيْثَةِ اعْصُرَا وَ لَا كَانَ مَعْرِفَا
غَدَاةَ بَرَاءَةٍ وَ لَا عَنْ صَلَوةٍ أَمَّ فِيهَا مُؤْتَرَا **روز هفتم**
سنه ۱۱۳ صد و چهارده بسن پنجاه و هفت وفات خضر امام محمد
دوم مدینه واقع شد شش کلینی و دیگران از حضرت صادق علیه

(السلام)

السلام روايت کرده اند که فرموديد در رايه باری صبحی عارض شد
که اکثر مردم بران حضرت حاضر شدند و اهل بیت آنحضرت کربان شدند
حضرت فرمود که من در این موضع نخواهم رفت زیرا که دو کس نزد من آمدند
و مرا چنین خبر دادند پس از آن مرض صحت یافت و مدتی صبح و شام
ماند پس در روز مرا طلبید و فرمود جی از قریش از اهل مدینه را
حاضر کن چون ایشان را حاضر کردم فرمود که ای جعفر چون من بجا آمده ام
و حلت کنم مرا غسل ده و کفن کن و قبر مرا چهار انگشت از زمایه بلند
کن و اب بوقبر من ریز و اهل مدینه را گواه گرفت چون ایشان بیرون
رفتند گفتم ای پدر آنچه میفرمودی بعل میا و دهم و احتیاج بگواه نبود
فرمود این نزد برای این گواه گرفتم که بدانند تو ای وصی من و در
امانت من با تو نزاع نکنند گفتم ای پدر امروز شما را از هر دو هیچ
فرمودی بینم و ازاری در شما مشاهده نمیکنم فرمود اندو کس که مرا در
ان مرض خبر دادند که صحت می یابم در این موضع بنزد من آمدند و گفتند
بناالم بقار حلت منائی و بر وایت دیگر فرمود که این فرزندان مکر کشند
از حضرت علی بن الحسین علیه السلام از پس دیوار مرا اندا کرد که ای محمد
بیاز و باش که ما انتظار تو می کشیم و روایت شده که آنحضرت هشتصد
درهم برای تقریب و مائتم خود وصیت فرمود و از حضرت صادق علیه
السلام روایت که پدرم گفت ای جعفر از مال من وقتی بکن برای ندبه
کنند کان کرده سال در منی در موسم حج بزم کن که بکنند و رسم ما تم
بشد بد نمایند و با کمال آنحضرت را بر هر شهادت کردند و یا قائل آنحضرت شهادت
بن عبدالمک است با ابراهیم بن الولید اختلاف و در بعضی روایات

الحسن بن علی بن ابی طالب
علیه السلام
در روزی که حضرت باقر علیه السلام
در مدینه بودند

است که عبدالمک مروان زنی فرستاد و مدینه را سب زدند و حضرت
امام محمد باقر علیه السلام سوار شدند و در آن شهر اقیام کرده بودند پس بدن
مکرمش و دم کرد و آثار خود را مشاهده نمود پس صفت خود را فرمود
و سر در زد و در دو عالم بود و در دستم از اثر زهر شهادت شد این بزرگوار
مخالف اقوال مشهوره و قریب مضمون طریقت است چنانکه عبدالمک در دست
شهادت و شش وفات کرد و وفات حضرت باقر از سال صد و چهارده تا
صد هفتاد ذکر کرده اند و در ایام خلافت هشتم این عبدالمک بوده
و شهادت از روایت لفظ هشتم رسیده است باشد و آن زین زهر بود و ا
هشتم این عبدالمک فرستاده باشد و الله اعلم و در این روز مسکن
صد هفتاد و نه حضرت امام موسی علیه السلام را در مدینه کشته و بجهنم
جعفر بن ابی جعفر منصوب شد و کشته شد و بعضی از آنحضرت خانه
نزدیک بدو افتاد و بوی خوش فرود و شغور غوج و سرور عبد کرد بد
و یکی از کاتبان او که فضا له بوده نقل شده که میگفت این عبد صالح و
بنده شایسته خداست من می بینم جعفر علیه السلام در این ایام که در اینجا
مجموع بود و چنانچه شهادت از روایت است از خوانندگی و انواع فواخش
سکرات که کان ندارم هرگز بخاطر شرفش آنها را خطا و کرده باشد مدت
یک سال در مدینه مجوس بود پس آنجناب را به بغداد بردند و در نزد فضل
بن یحیی حبس کردند و در آنجا شش روز توبه است و روزه
اش قضیلت دارد و کفاره شصت سال روایت شده و شیخ شهادت
عسل این روز است و داشتند و در این روز ششصد مسلم بن
عقیل خود را در کوفه ظاهر کرد و اصحاب خود را امر بخروج فرمود

در روزی که حضرت باقر علیه السلام
در مدینه بودند

و در همان روز یعنی عید بن سید بن العاصی با جماعت بسیاری پیش
 حج میآمدند و از جانب پدید مامور بودند که آنان حسین را
 مکه معظمه بصر حال که باشد بگردانند و نیز پدید میرند یا آنکه او را
 بشنل رسانند لاجرم امام حسین علیه السلام احرام حج را بعمود
 عدول فرمود و طواف خانه و سعی منابین صفاد صرود بجای آورد
 و محل شد و متوجه عراق گردید و این عباس گفته که پیش از آنکه
 متوجه عراق گردد بر در کعبه ایستاده بود و دست چپش را در دست
 او بود و چپش را در دست مردم راهلوا الیه بیعت الله مشبیه
 از لیل متبرکه شب مناجات با قاضی الحاجات است و توبه در آن
 شب مقبول و دعا در آن مستجاب است و کسیکه انشب را بعبادت
 ببرد اجز صد و هفتاد سال عبادت داشته باشد و از برای
 انشب چند عمل است (۱) بخواند اللهم یا شاهید کل شیء
 الحج (۳) بخواند ان لبس عیان عشره که سید ذکر کرده (۳)
 بخواند دعای اللهم من قهتبا و قهتبا را که در روز عرفه و شبها جمع
 نیز وارد است (ع) زیارت کند زمین کو بلا و او بماند در اینجا
 تا روز عید تا آنکه از شتر انسال نگاه داشته شود و روز نهم
 روز عرفه و از آن عباد عظیم است اگر چه باسم عید نامیده شده
 است و روزیست که حقیقتا بندگان خویش را بعبادت و طاعت
 خود خوانده و موافق خود را با خود و برای ایشان کسرا بنده
 و از برای ان اعمال چند است (۱) غسل (۳) زیارت اما
 حسین علیه السلام و اگر کسی توفیق یابد که در این روز در سجده

قبه مقدسه انحصار باشد ثوابش کتر از کسیکه دو عرفات باشد
 نیست بلکه زیاده است (۳) بعد از نماز عصر پیش از آنکه مشغول
 بخواندن دعاها شود و در رکعت نماز بجا آورد در زیارت اسمان
 و اعتراف کند نزد حضرت ابی کناهان خود تا فایز شود ثواب عرفات
 و کناهاش از مرز به کرد و شیخ کفجه بعد از این دو رکعت فرموده
 که دو رکعت دیگر بجا آورد در رکعت اول حمد و توحید و در دوم
 حمد و حمد پس از آن چهار رکعت دیگر بجا آورد در هر رکعت
 حمد و پنجاه مرتبه توحید فقیر گوید که این چهار رکعت نماز
 بعشر نماز امیر المؤمنین علیه السلام است که قضیلت بسیار دارد
 (ع) دعای ۴۷ صحیفه کامله بخواند (ع) دعای عرفه
 حضرت سید الشهداء علیه السلام را بخواند (ع) بخواند شیش خاند
 را که کفجه نقل کرده و فرموده که ثواب آن از کثرت احسان میشود و
 اول ان سبحان الله قبل کل احد است (۷) بخواند دعاها عرفه
 نبویه و سجاده تبر و صادق و کاظمه و رضویه علیهم السلام مرقه
 در اقبال را و با جمله کسیکه توفیق یابد و امروز در عرفات باشد
 ادعیه و اعمال بسیار دارد و بهترین اعمال درین روز دعا است
 و در تمام ایام سال این روز شریف بجهت دعا استبازی دارد و دعا
 از برای برادران مؤمن از زنده و مرده بسیار باید کرد و زیارت و از
 در حال عبدالله بن جندب در موقف عرفات و دعای او برای
 برادران مؤمن خود مشهور است و رجاء واثق از برادران دینی آنکه
 این گناه کار و وسوسه واد در حال حیوة از دعای خیر فراموش نفرمایند

دنی الحجت است راوی گفت که چه کار در آن روز باید کرد فرمود
باید که روزه بدارد و عبادت کند و محمد و آل محمد علیهم السلام
را یاد کند و بر ایشان صلوات بفرستد و وصیت کند در رسول
خدا صلی الله علیه و آله امیرالمؤمنین علیه السلام را که این روز
را عید گرداند و هر چه بخواهد و حتی خود را وصیت میگرد که این روز
را عید گرداند و در حدیث این است که حضرت زین العابدین است از حضرت
رضا (ع) که فرمود ای پسر ای نصرانی کجا که باشی سعی کن که نزد قبر
مطهر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام حاضر شوی بدستگیر کنی خدا
دو این روزها مرد از هر مرد مؤمن و زن مؤمنه گناه شصت
ساله ایشان را و در این روز از آدمی که از ائمه جهنم و برادران
ازاد کرده است در ماه رمضان و شب قدر و شب یکه دهم که
در این روز برادران مؤمن بدی برای برادران با هزار درهم که در
اوقات دیگر بدی و احسان کن در این روز برادران مؤمن خود
و شایگردان هر مرد مؤمن و زن مؤمنه را بخدا قسم که اگر مرد
فضیلت این روز را بدانند چنانکه باید هر چند هر روزی مرثیه
مانند با ایشان مضامین کنند و با کمال اعمال این روز مبارک چند
چیز است (۱) روزه است که گفته شد شصت سال گناه است (۲)
غسل است (۳) زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
و سزاوار است که انسان هر کجا باشد سعی کند که خود را بقبر مطهر
انحصر برساند و از برای اینجانب در این روز سه زیارت مخصوص
نقل شده که یکی از آنها زیارت معروفه یا مبین الله است که از نزدیک

و دور خوانده میشود و آن از زیارت جامع مطلق است نیز (عم)
بخواند بگوید بیا که سید از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت
کرده (هـ) دو رکعت نماز کند و بگوید روزه صد مرتبه شکر خدا کند
پس هر از سجده بگوید و بگوید اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحُجَّةَ الْحَقَّ
و بهتر آنکه این نماز را نزدیک بزوال گذارد و در رکعت اول قدر و در
دوم توحید بخواند (و) دو رکعت نماز کند پیش از زوال بنیم
ساعت در هر رکعت بعد از حمد هر یک از توحید و قدر و آیه
الکرسی داده مرثیه بخواند که مقابل صد هزار حج و صد هزار عمره
و باعث قضاء حوائج است و بهتر آنکه بعد از نماز این دعا را بخواند
رَبَّنَا إِنَّا أَسْمِعُكَ مُنَادِيًا الْحَقَّ (۷) بخواند دعای ندبه را (۸)
بخواند دعای اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَعَلِيٍّ وَلِيِّكَ الْحَقَّ
و اگر بتواند بخواند دعاها را مبسوطه را که سید روایت کرده (۹)
آنکه چون مؤمنی را ملاقات کند این تهنیت را بگوید الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَسَكِّينَ يَوْمَ لَا يَدْرِي أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَمَّةُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
و نیز بخواند دعای الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا بِهَذَا الْيَوْمِ وَ بَلَدِهِ
در این روز شریف از برای پوشیدن جامه های نیک و زینت کردن
و شادی کردن و شاد نمودن شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام
و عفو از تقصیرات ایشان و توسع بر عیال و اطعام مؤمنان و اقطاع
دادن روزه داران و مضامین با مؤمنین و رفتن بر زیارت ایشان
و بستن کردن بر و ایشان و شکر الهی بجا آوردن بجهت نعمت بزرگ
و لایب و بسیار فرستادن صلوات و اکتاد در عبادت و طاعات از حج

هز يك فضيلت عظيم است و بگذریم که کسی در این روز ببرد مؤمن
خود بدهد بر اوست با هزار درهم در غیر این روز و طعام دادن به
مؤمن در این روز مثل طعام دادن بجمع پنجبرابر و صد بقتان
است و این روز روز قبول اعمال شایسته و روز برطرف شدن
غمها ایشان است و این روزی است که حضرت موسی علیه السلام
بر ساحران غلبه کرده و خداوند آتش را بر ابراهیم خلیل علیه السلام
سرد و سلامت کرده و موسی علیه السلام بوشع بن نون را و حتی
خود ^ج و سلمان علیه السلام رعیت خود را بر استخوان
اصف بن برخیا شهاده کرده و رسول خدا ص ما این اصحاب خود بر ادبی
افکنده و در این روز نیز ^ج بیعت کردند مردم با امیر المؤمنین
علیه السلام بر خلافت بعد از عثمان ^ج و پیوست و چنانچه
بنابر شهر روز بیست که مباحله کرد رسول خدا صلی الله علیه و آله
با نضارای بخران و پیش از آنکه خواست مباحله کند عبا برد و
مبارک گرفت و خضر امیر المؤمنین و فاطمه و حسن و حسین علیهم
السلام را داخل در بر عبا نمود و گفت پروردگار اهر پیغمبر را اهل
بیتی بوده است که مخصوص ترین خلق بوده اند با و خداوند اینها
اهل بیت من اند پس از ایشان بر طرف کن شک و گناه را و پاک کن
ایشان را پاک کردی پس جبرئیل نازل شد و ابی طاهر در شان ایشان
او در پیش خضر رسول صلی الله علیه و آله انچه از بزرگوار را ببرد
برد از برای مباحله چون نگاه نصاری بر ایشان افتاد و حقیقت
انحضرت و آثار نزول عذاب مشاهده کردند جرئت مباحله نمودند

کرد اینده و عیسی
شعور انصار را
وقتی خود قرار داده
ص

و اسند عاصی و قبول جزیت نمودند و در این روز نیز حضرت
امیر المؤمنین علیه السلام در حال رکوع انگشتری خود را به
سائل داد و ابی انما و لیکم الله در شانش نازل شد و باجمه این روز
روز شریفی است و در آن چند عمل وارد است (۱) غسل (۲)
روزه (۳) دو رکعت نماز را و مثل روز غدیر است در وقت
و کیفیت و ثواب (عم) خواندن دعا مباحله که شبیه بدعای
سحره ماه رمضان است (ه) دو رکعت نماز کند با ادب و شرایط
و بعد از نماز هفتاد مرتبه استغفار کند پس اشاره کند بموضع سجود
و بخواند الحمد لله رب العالمین ^ج و شایسته است در این روز صدقه
بر فقرا بجهت ناسی بمولای هر مؤمن و مؤمنه امیر المؤمنین علیه السلام
و زیارت کردن انحضرت و انسب خواندن زیارت جامعه است ^ج و
بیست و پنج روز شریفی است و در بیست که اهل اقی در حق
اهل بیت نازل شده بجهت آنکه صد روز کوفتند و اظفار خود را
در هر شب بمسکین و یتیم و سیر دادند و باب افطار نمودند و بیست
است که شایسته اهل بیت علیهم السلام در این ایام ناسی بمولای خود
نمایند در صدقه بمسکین و یتیم و سیر و در طعام ایشان و روزه
بدادند و چون بعض علماء این روز را روز مباحله میدانند زیارت
جامعه و دعا مباحله را در این روز خواندن مناسب است ^ج و
بیست و هفت مرتبه ^ج و در آن افضل رسیده و دولت ال حرمان
منقرض شد و در این روز ستم بر ایت شریف و ولادت با سعادت
انحضرت هادی واقع شده و روز سرور و روزه و نماز شکر و صدقه

در روز شریف
در روز شریف
در روز شریف

است هر روز بیست و هشت مرتبه سوره شصت و سه واقعه
حره اتفاق افتاد و اتفاقان بود که چون اهل مدینه بر شنائع اعمال
باز پداطلاع یافتند بیعت و را از خود خلع کردند و عامل او را از مدینه
بیرون کردند بن بد مسلم بن عقبه را بالشکر فراوان بید بنده فرستاد چون
لشکر بن بد بنه کستان مدینه که معروف بحجره و اقم است رسیدند اهل مدینه
بدفع ایشان بیرون شدند اهل شام شمشیر و میان ایشان کشیدند
و جماعت بسیاری از اهل مدینه را بکشتند و حربه عظیمی بپایین واقع شد
اهل مدینه تاب نیاوردند و بمدینه گریختند و پناه بروضه رسول صلی
الله علیه و آله بردند لشکر شام ایشانرا تعاقب کردند و اصلا از خدا و رسول
شرم نکرده با اسبان خود داخل روضه منوره شدند و پیوسته از
مرحم کشند ناروضه و مسجد پر از خون شد و ناقبر مطهر نبوی خون
و سپید پس از فراغ از حرب بن عقبه ملعون اموال و زنان اهل مدینه
را تا سر روز بر لشکر خویش مباح داشت **روز سی و چهارم** که آخر
سال عرب است بروایت سید دود رکعت نماز وارد است در هر رکعت حمد
یک مرتبه و توحید و ایتة الکرسی هر یک ده مرتبه و بعد از سلام بخواند اللهم
ما عملت في هذه السنة الا الخير **باب هفتم** در ماه محرم است
شب اول در آن چند نماز وارد است (۱) صد رکعت نماز بجمد و توحید
(۲) دود رکعت نماز در رکعت اول حمد و انعام و در دوم حمد و کین (۳)
دود رکعت نماز و پانزده قل هو الله و در روایت است که هر که در این شب این
دود رکعت نماز را بجا آورد و صبحش را که اول سال است روزه بدارد مثل
کس است که تمام سال را صلا و مت بخیر کرده و در افضال محفوظ باشد و اگر

بمهر بیست و سه و سبب برای هلال این ماه دعای مبسوطی ذکر
کرده **روز نهم** اول بد آنکه اول محرم اول سال است و در آن
عمل است (۱) روزه است و در روایت ریان بن شیب از
حضرت امام رضا علیه السلام مرویست که هر که در این روز روزه بدارد
و خدا را بخواند خداوند دعا ای مستجاب کند چنانکه دعای ذکر با
را مستجاب فرمود (۲) دود رکعت نماز است که از رسول خدا
صلی الله علیه و آله روایت شده و بعد از فراغ دست بدعا بردارد
و سوره قدر بخواند دعای اللهم انک الاله القدیم الخ شیخ طوسی
فرموده که مستحب است روزه دهه اول محرم و لکن روز عاشورا
را امسا که نماید از طعام و شراب تا بعد از عصر آنوقت بقدر یکی
توبت تناول نماید **روز نهم** در روایت است که فرمود ناسو غار و زی بود
که جناب حسین علیه السلام و اصحابش را در کربلا محاصره کردند و
سپاه شام بر قتال انحضرت اجتماع کردند و ابن مرثبان و غیره سعد خورش
حال شدند بسبب کثرت سپاه و بسیاری لشکر که برای آنها جمع
شده بود و جناب حسین علیه السلام و اصحابش را ضعیف نمودند
و بقیه کردند که باوری از برای ^{انحضرت} نخواهد آمد و اهل عراق او را مدد
نخواهند نمود پس فرمود پدرم فدای آن ضعیف غریب **شب نهم**
شب عاشورا است و سید در اقبال از برای این شب دعا و نماز
های بسیار با فضیلهای بسیار نقل کرده از جمله چهار رکعت نماز است
در هر رکعت حمد و پنجاه مرتبه توحید و این نماز مطابق است با نماز

امیرالمؤمنین علیه السلام که فضیلت بسیار دارد و بعد از مناف
 فرموده ذکر خدا بسیار کند و صلوات بر پیغمبر و آل او فرستد بر رسول
 خدا صلی الله علیه و آله و لعن کند بر دشمنان ایشان آنچه میتوان
 و در فضیلت حبشی این شب روایت کرده که مثل آنست که عبادت
 کرده باشد عبادت جمیع ملئکه و اگر کسی را توفیق شامل حال شود
 و در این شب دو رکعت باشد و زیارت امام حسین علیه السلام
 کند و بیتی که نزد آنجناب نماید تا صبح خدا او را محشور فرماید و در
 جمله شهدا فمن الصادق علیه السلام من یأت عید فیه الحسین
 علیه السلام لیلته عاشوراء لقی الله يوم القيمة مطمئنا مدینا
 کأنما قتل معه فی عرصة کربلا **روز عاشورا**
 و روز شهادت امام حسین علیه السلام است و در این روز در کربلا
 در وقت صبح حضرت امام حسین علیه السلام دست بدعا برداشت
 و گفت اللهم انت یقین کل کرب و انت رجائی فی کل شدّة الخ
 پس صفاتی لشکر خود نمود و امر فرمود تا آتش در هیزمهای خندق
 زدند که آن خندق آتش حاجب باشد از دفاق لشکر بجانب خیمه های
 زنان و از آن طرف عمر سعد نیز صفوف لشکر خود را راست پس حشر
 سوار بر شتر می شد و مابین دو لشکر ایستاد و اهل عراق را ندا کرد و
 بعد از حمد صلوة لب خود را اظهار نمود و بیان فرمود که ای شما
 بنشینید که نامهای متواتر بمن نوشته شد و مرا بدینجا دعوت کرد پس
 چه شده ایها من کسی را کشتم یا کسی را اسیر می زده ام یا مال را از
 کسی برده ام برای چه برای کشتن من جمع شده ای پس عمر سعد پیش

تاریخ

بجمله کسان گذاشت و بالشکر گفت که شهادت دهد نزد امیر که من بود
 اول کسی که بر بیابان ما حسین علیه السلام افکند و هیزم که آن تیر را افکند
 لشکر او نیز لشکر سید الشهداء را تیر باران کردند و حضرت فرمود باصحاب
 خود که خدا رحمت کند شما را و امهت باشد و هر که را که چاره ندارد و در دنیا
 ساعه جماعه از احباب آنجناب شهید شدند و پیوسته یک یک بمیدان
 رفتند و شهید شدند تا وقت ظهر شد و تمام عرض کرد وقت
 زوال است بکنایه از دیگران بجا بیاوریم از لشکر عمر سعد مهلت
 نماز خواستند انکار آن بجهاد مهلت ندادند لاجرم زهیر بن قین و
 سعد بن عبدالله خود را و قاتل آنجناب کردند تا آنجناب نماز کند
 پس یک یک از احباب بمیدان رفتند و شهید شدند تا نوبت مجنون
 ها شدی رسید ایشان نیز یک یک بمیدان رفتند و بنحوی جهاد
 کردند و شهید شدند که از تصور حالشان جگرها آتش میبرد مثلا
 جناب علی اکبر چون خواست بمیدان برود پدر نگاه ما پوشتا بقامت
 او کرد گریه او را فرو گرفت و کلمات معروفه اللهم اشهد علی هؤلاء
 القوم را فرمود علی اکبر چون بمیدان رفت و جنگ کرد و لشکر را و
 خیلی تاثر کرد و برکت بنزد پدر و گفت یا آبناه العطش قد قتلنی و قتل
 الله ابی آجهل فی خدا داند که در آنحال بران پدر میزبان چه گذشت که
 ای نداشت که جگر تفتد فرزندان را خاک بکند لاجرم سخت بگریست و بمیدان
 برکش و جهاد کرد تا او را شهید نمودند همین که پدر بالای سر او آمد و آن
 بدن پاره پاره و صورت شبیه سوخته را و انجون و غبار الوده دید و
 بان صورت نهاد و فرمود قتل الله قوما قتلوا ما اجر لهم علی الرحمن

وَعَلَىٰ أُنثَىٰكَ حُرْمَةُ الرَّسُولِ عَلَىٰ الدُّنْيَا بَعْدَكَ الْعَقَا وَهَكَذَا ملاحظه
 شهادت قاسم و واقعه قطع شدن دستها جناب ابوالفضل و کیفیت شهادت
 انظلو و سایر شهدا که بحال ذکر نیست و بالا تر از همه نذکر شهادت ان طفل
 و ضیع است نمیدانم که سید مظلومان چه حال داشتند انوقت که ان طفل را
 با جناب دادند که ابی برای او بکهر عوض اندک ان قوم بچها ان طفل را
 اب دهند تهر بکلوی نازکش زدند که ان طفل در دست پدر جان
 داد و نامل کن در حال عبد الله بن الحسن ان هنگامیکه عمومی
 خود را در میان لشکرتها دید از تیرد ان جناب دوید و قتی رسید
 که ظالمی شمشیر بلند کرده بود که با انحضرت زدند عبد الله گفت وای
 بر تو ای فرزندان همیشه میخواهی عمومی مرا بکشی پس دست خود را
 سیر شمشیر دست مقدسش را قطع کرد و پیوست او بران شد پس
 ناله اش بلند شد که یا غماه امماه خضر او را در بر گرفت و او را تسلیم کرد
 که حرمه او را تهر میزد و شهید کرد و ملاحظه کن کیفیت شهادت خود
 انظلو و این چه گذشت بر انحضرت و بر اهل بیت و خصوص انوقت
 که بجهت وداع ایشان بچهای امد و انها را صدا زد و بابک و داع
 کرد و امر صبر فرمود ایشان را و ان لباس کند و اطلبید و در زجرگاه
 خود پوشید و بمیدان رفت و در خواند و با انحال لشکی و داعها
 کمر شکن که انحضرت دیده پیش از مقتدیش را شکستند جامه بلند کرد
 که خون از چهره پال نماید تهر زهرالودسه شعبه بقلب مبارکش رسید
 همینکه ان تهر را انقضا بیرون کشید مانند ناوگان خون از جای
 ان جاری شد خضر دستها را از ان خون پر میکرد و بجانب انسان

ص
 بود چه نوع مبارک
 و شجاعت آن
 حضرت ظاهر شد
 نا آنکه

میرحیدر و هم بس و صورت خویش میباید در این وقت بواسطه این زخم
 و زخمها فراوان دیگر که بر بدنش بود ضعف و ناتوانی عارض ان
 جناب شد از کار دارا پست مالک بن بشر بجانب انجناب روان شد
 و ناسزا گفت و شمشیر بر سر مبارکش زد که کلاه زبر عجمه انحضرت
 مملو از خون شد صالح و هب ملعون باز بر پهلوی مبارکش زد که
 از اسب بر روی زمین افتاد جناب زینب چون این بدید از خیره
 بیرون دوید و فریاد برداشت و اخاه و اسیده و اهل بیتاه
 ای کاش آسمان خراب میشد و بر زمین میافتاد و گاش کوهها از
 هم می پاشید و عمر سعد را فرمود ای عمر ابو عبد الله را میکشد
 و تو او را فظاوه میکنی انملعون جواب نکفت زینب بالشکر فرمود
 وای بر شما مکر میان شما بکفر مسلمان نیست احدی جواب او
 و انداد با کلمه شکر را ندا کرد که مادر بر شماها بگوید چه انتظار میبرد
 چرا کار تمام نمیکند پس همگی بر انحضرت از هر سو حمله کردند حصین
 بن نسر نیز بر دهان مقدسش زد و ابویاقوب غموی تیری بر حلقوم
 شریفش زد پس انجناب را شهید کردند بخوبی که زکوش را شایسته نمیدانم
 و شایسته است که شیعیان در این روز مشغول کاری از کارهای
 دنیا نکردند و از برای خانه خود چیزی ذخیره نکنند و مشغول کوبه و
 نوحه و مصیبت باشند و تقریب خضر امام حسین را اقامه نمایند
 و بتمام اشغال نمایند بخوبی که در ماتم عزیز توین اولاد و اقارب خود
 اشغال نمایند و زیارت کنند انحضرت را بن زیارت عاشورا و سعی کنند
 بر تقوین و لعن بر قاتلان انحضرت و بیکدیگر را تفریق گویند و مصیبت

ص
 حسین را

که نازده می شود در آن احرار کائنات ما را بالعراق سدها امویة
 بالقام من اعداءها و در این روز و بقیه روز ستم نشد و بهشت
 و این زمین علی بن الحسین شهید شده **روز نهم ستم شده**
 پنجاه و هفت در مدینه طایفه حضرت امام محمد باقر علیه السلام متولد
 شد و شیخ و بعضی از علماء روز ولادت را غرة واجب گفته اند
 ولله ما جده اش حضرت فاطمه مکاره بام عیسی الله دختر امام حسن
 مجتبی علیه السلام بوده و آنحضرت ابن النجری بن وعلوی بین علویین بود
 از آنحضرت روایت است که فرمود روزی مادرم در زردی پواری
 نشسته بود که ناگاه صدای از دیوار بلند شد و از جا کنده شد
 چون خواست که بر زمین فرود آید مادرم بدست خود اشاره کرد
 بدیوار و فرمود بنیاید فرودانی قسم بحق مصطفی که حقیقا درخت
 نمید آمد و در افق اندین پند دیوار معالق در میان زمین و هوا بایه
 ماند تا آنکه مادرم از اینجا گذشت پس پدرم امام زین العابدین علیه
 السلام صدایش را بر او صدق داد و از حضرت صادق علیه السلام روایت
 است که آنجناب یاد کرد آنقدر را و فرمود که جد ام صدقه بود و در
 آنحضرت حسن زنی بدیده و شیراز و نرسید و بروایت سید مستحبت
 است در این روز و در رکعت نماز در رکعت اول حمد و ثناء
 و در دوم حمد و توحید بخواند و بعد از سلام صد مرتبه صلوات
 بفرستد و صد مرتبه بگوید اللهم العن الی سقیان و صد مرتبه استغفار
 کند پس حاجت خود را بخواهد **روز هفتم** بقول شیخ و کفجه و
 دیگران و بقول شیخان در روز بیست و هشتم نشد پنجاهم شهادت

نفسه

حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام واقع شده بدانکه بعد از شهادت
 المؤمنین علیه السلام مردم با فرزندش امام حسن بیعت کردند و آنجناب
 قریب شش ماه بر سر بر خلاف مستقر بود پس از آن با منیر صلح فرمود و چون
 در میان خودش لیث رج رفت و این در پیچ روز با خراج بیع الاول مانده ستم بود
 و بعد از آن مصالحه معویه داخل کوفه شد و بر گردن او زو و اموال خود
 سوار گشت و امام حسن علیه السلام بمدینه رفت و پیوسته کظم غرض فرمود
 و ملائمت منزل خود داشت و منظر امر پرور کار خود بود تا آنکه ده سال
 از مدد امارت معوی بگذشت و معویه عازم شد که بیعت بکند
 برای فرزند خود بزد و چون این خلاف شرایط معااهده و مصالحه
 بود که با امام حسن علیه السلام کرده بود لا جرم بدین سبب هم بملاحظه
 حشمت و جلال امام حسن و اقبال مردم با آنجناب از آنحضرت بیهوش
 پس بکشد و بکجهت قصم قتل آنحضرت نمود و زهری از پادشاه روم
 طلبیده با صد هزار درهم برای جده زوجه آنحضرت دهنه اش
 بن قیس فرستاد و ضامن شد که اگر آنحضرت را مسیوق نماید او را در حیات
 بزد در آورد لا جرم جده بطمع مال و انوعده کاذبه امام حسن علیه
 السلام را بشیر یقه مسموم ساخت و آنحضرت چهل روز بحالت مرض میزیست
 و پیوسته زهر در وجود مبارکش اثر میکرد تا در ماه صفر سنه ثانی
 هشتاد و نه در بنابر حاکم کرد و برادرش امام حسین علیه السلام متولد
 و آنجا و تکفین او گشت و در نزد جده اش فاطمه زهرا صد رضی الله عنها
 و در آن روز کشت و واقعه تر یاران کردن جنازه مبارکه در مناقب این
 شهر است و در روز نهم جامعه ائمه المؤمنین علیه السلام مذکور است

و نین در این روز سالروز صد بیست و هشت ولادت با سعادت
حضرت موسی بن جعفر واقع شد در آباء که منزل است میان مکه
و مدینه از آباء پسر و این است که گفت در آنجا که حضرت امام
موسی علیه السلام متولد شد من در خدمت حضرت امام جعفر
صالح علیه السلام بفرستج رفتم چون بمنزل آباء رسیدیم حضرت
برای ما چاشت طلبید و بسیار و نیکو اودند در اثنای طعام
خوردن پیکی از جانب مکه میفرستاد لبو الخجرات مد که حبیب
میگوید که اثر وضع حل در من ظاهر شد و فرموده بود که چون اثر
ان ظاهر شود تو را خبر کنم که این فرزند مثل فرزندان دیگر نیست
لبو حضرت شاد و خوشحال برخواست و متوجه خانه حرم مبارک شد
و بعد از آنکه نماز معاودت نمود شکفته و خندان و اسبتهای
مبارک خود را بر زده گفتیم خدا همیشه دهان مبارک را خندان و
دلداران دهان مبارک را در حال حیدر چگونه شد فرمود که حق تعالی من را
عطا فرمود که بهترین خلق خداست و حیدر مرا با من خبر داد که من از او
مطلعتر بودم بان ابو بصیر گفت چه خبر داد تو حیدر فرمود گفت که
چون انمولود مبارک بر زمین آمد دستها خود را بر زمین نهاد و بر
خود را بر آسمان بلند کرد من با و گفتم که چنین است علامت ولادت حضرت
رسالت و وصیاء بعد از آن حضرت صلوات الله علیه و آله و از منتهای
قشرب رویت که چون حضرت صادق علیه السلام بعد از مراجعت فرمود
برای انمولود مسعود و ذاهل مدینه و او را پاداد روز ششم
ساله موسی هفت موافق قتل مسعود و سبط بن جویج شهادت عمار باسر

امام موسی هفت موافق قتل مسعود و سبط بن جویج شهادت عمار باسر

رضی الله عنه در صفتین واقع شده بدانکه چون روز پنجشنبه تمام صفر
سنة ۳۵ شد جناب امیر المؤمنین علیه السلام در صفتین بمبارزت
پیون شد جنگ سختی شد و در آن روز عمار باسر را در مردی و
مردانکی میداد و میفرمود این لاری و جوه قوم لا يزالون بقائون
حتى يوتاب المظليون والله لو هزمونا حتى يبلغوا بنا سعفات
هجر لكانا على الحق وهم على الباطل پس حمله و جنگ نمائید نمود و بر
کشت بموضع خود و طلب بی نمود و پی از پی شهبان کاسه از لب
برای او آورد عمار کاسه لب را دید گفت الله اکبر امروز روزیست
که شهید شوم و دستان خود را در افسر ملاقات نمایم پس رجز
خواند و مقاله کرد تا شهید شد و در آنوقت از سنین عمرش نود و سه
سال گذشت بود و شهادتش بر امیر المؤمنین علیه السلام خیلی اثر کرد
و در مجالس المؤمنین و غیره است که چون عمار شهید شهادت نوشید
امیر المؤمنین علیه السلام بر بالین آمد و سر او را بر زانوی مبارک نهاد
فرمود الا ايها الموت الذي انت ناركي ارجي فقد اقيمت كل
خليل اراك بصيرا بالدين اخيتم كائنك تخوئهم بدليل
اقول اذا كان حال امير المؤمنين عليه السلام بعد قتل عمار
هكذا فكيف حال امير المؤمنين عليه السلام بعد قتل اخيه و ناصر القبا
عليه السلام و قد راه ملقى على الارض مقطوع اليد من معصم الخدين
مضرج بالدماء مرقل بالعراء و من منعه من يمشي بقوله
شهادت حضرت امام رضا واقع شده در سنة ۲۵ و هشت و سه
روز بلسم روزار هین و بقول شنبین روز رجوع حرم

دست مبارک که
این خبر روایت کرده
که از آن حضرت پیوسته
چند روایت است
که با لیس است
فرموده است که
روایت است که تمام
داشته باشم که تمام
دستی و عجب من
برای او باشد و
شاید در حدیث باشد
باشد و علی خباب
حیدر و الله امام موسی
علیه السلام شرافت
و از سنین و ایاں
مشهود که حضرت
علیه السلام در آن حال
نظار بان گذشت
و جامع میفرمودند

امام حسین علیه السلام است از شام بمدينه ورود و در دجابر بن عبد
الله انصاری است بکربلا بجهت زیارت اما حسین علیه السلام و او اول
زائر آنحضرت است و زیارت آنحضرت در این روز مستحب است و از حضرت
عسکری علیه السلام روایت شده که فرموده علامات مؤمن پنج چیز است
پنجاه و یک رکعت نماز فریضه و نافله در شب روز گذاردن و زیارت اربعین
کردن و انکسرت بر دست راست کردن و جبین را در سجده برخاک گذاشتن و
بسم الله الرحمن الرحیم را بلند گفتن و شیخ در مذهب زیارت مخصوصه این
روز را از حضرت صادق علیه السلام نقل کرده **روز نهمین** بیست و هشتم
سنه اود و وفات حضرت خاتم صلوات الله علیه و اله است و در روز وفات
روز دوشنبه بوده بالاتفاق و در وقت وفات سنین عمر مبارکش به
شصت و سه رسیده بود چهل سال از سن شریفش گذشته بود که وحی
بر حضرتش نازل شد و بعد از آن سپیده سال در مکه مردم را دعوت
بجدا فرمود و در سال دهم هجری وفات فرمود و بعد از وفات امیر المؤمنین
علیه السلام شویحه غسل و حنوط آنحضرت شد و بعد از غسل و تکفین بر
انجناب نماز گذاشت پس دستها را احباب آمدند و بدون امام نماز
بر آنحضرت گذاشتند و حضرت امیر المؤمنین علیه السلام آنجناب را در حجره
ظاهره در همان محلی که از دنیا رفته بود مدفون ساخت از انس
بن مالک روایت است که چون از دفن پیغمبر فارغ شدیم حضرت فاطمه
سوی من آمد و گفت ای انس چگونه نفس شما را همراهی کرد که خاک بصورت
پیغمبر خدا صلی الله علیه و اله بر زمین کوبست و فرمود یا ابتاه اجاب
ربادعاه یا ابتاه من ربه ما اذناه الخ اید و جهان زهر زمین از

وروی عن علی بن
قاسم بن محمد بن
من الاشیاء
التي يجب ان
تفعل في يوم
الاربعين
من الله في
الاربعين

پستی نمود و بخت
سد سال داشت
که بدن بخت

چند خاک نذر انقشین از چهره و بر وایت مضر است که آنحضرت را
از خاک پاک انقبضه کوفت و بر دکان گذاشت و گفت
ما ذا على المشتيم تربة احمد **ان لا يمتد مد الزمان غوا ليا**
صبت على مصائب لو انها **صبت على الايام حزن ليا ليا**
و شیخ یوسف شاذلی در التظیم نقل کرده که آنحضرت این اشعار را در شهر
بدر فرموده

قل للخبیب یحییٰ اُتوب للشری	ان كنت منهم صرخه وندایا
صبت على مصائب لو انها	صبت على الايام حزن ليا ليا
قد كنت ذاب حیی بطل مجید	لا اخش من ضییم و كان جالیا
فالیوم اخصع للذلیل و اتقی	ضیعی و ادفع ظالمی بر ذایا
فاذا بکت قمریة فی کلبها	شجنا على عین بکیت جبا جبا
فلا یجعلن الحزن بعدک مؤنی	ولا یجعلن الدمع فیک و شاجبا

روز نهمین ۲۰۳ بقول شیخ طبرسی شهادت امام
علیه السلام واقع شده بانکه در مسعود سن مبارکش پنجاه و پنج رسیده
بود و قبر شریفش واقع شد در خانه حمید بن تحطبه در قریه سنابا
از ارض طوس و در آنجا است قبر رشید بن بابیه
ماه ربیع الاول **شب اول** سال نهمین
بعثت مبد هجرت حضرت رسول صلی الله علیه و اله بود از مکه معظمه
نبدین منوره و در آن شب در غار ثور مخفی شد و حضرت امیر جهان
خود را فدای جان شریف او نمود و در جای آنحضرت خوابیده از
شمشیرهای قبا بل مشرکین پروان کرد و فضل خود و مواسات و

(۹۰) شایق بر بیع الال لیل المبت

برادری خود را با رسول بر جبه عالم ظاهر گردانید و آنچه کریم
وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ در شانش نازل
شد و من اول علماء گفته اند مستحب است که برای تشکر
نعمت سلامت رسول خدا و امیر المؤمنین صلوات الله علیهما روزه
بدارند و زیارت اند و بزرگوار در این روز مناسب است و مستحب
در اقبال برای این روز دعا فی نقل فرموده و در این روز بقول
شیخ و کفخی حضرت عسکر علیه السلام وفات کرده و مشهور روز هشتم
است و شاید در چنین روز اول مرض آنحضرت بوده و روز نهم
واقع احراق مکه شد در سنه ۴۰ هجری و چهل و یکم بواسطه عاریه لشکر
بزدل با عید الله بن زبیر بخوبی که در جبه خود مد کور است و در پنجم
ساله صد و هفدهم حضرت سکینه بنت الحسین علیه السلام در مدینه
وفات یافت و اتفاقاً در همان سال خواهر جناب فاطمه نیز وفات یافت
مادر جناب سکینه و باب دختر اعمی القیس است که مادر طفل رضیع
نیز که در کربلا بر خم نیز شهید گشت و در باب و بعد از شهادت امام
حسین علیه السلام اشراف قولش خواستگاری کردند بلا اجابت نکرد
و گفت که من بعد از موصلت با پیغمبر پاکس دیگر موصلت نکنم و بعد
از امام حسین علیه السلام شوهری دیگر نخواهم و در مجلس این زیاده چو
نظرش بر سر آنحضرت افتاد بی تاب شد و آن سر مقدس را گرفت و بوسید
و در کنار خون نهاد و نوحه سر آید و گفت و احسبنا فلا نثبت حسبنا
اقصدت ائمة الاغلاء غادر و بکر بلا و صریحا لا سقى الله جانيبه
کربلاء و بعد از واقعه کربلاء یکسال زیاده زنده نماند و لا يزال در کرب

اقصد فلا نا
یعنی نپسند
و بر او
فقط خطا نکرد
معایقه
ماندن و گذاشتن
۴

و سوگواری

و فانی سکینه و مرثیه (۹۱)

و سوگواری گذرانید تا وفات یافت و روز هشتم غنیمت
و شصت بنا بر مشهور وفات کرد آنحضرت ابی محمد امام حسن صکری
علیه السلام و آن در ایام خلافت معتدل علی الله احمد بن جعفر متوکل بود
و در وقت وفات از سن شریف آنحضرت بیست و هشت سال گذشته بود
و آنجناب را دفن نمودند در همان خانه که پدر بزرگوارش حضرت هادی
علیه السلام دفن شده بود و صد ما و از آنها و کوفتار پناه که برای جوار
و زنان آنحضرت و و بداد از حبس و اعتقال و شدت صعوبت طلب
سلطان زمان پیدای کردن حضرت حجة بن الحسن علیه السلام امامان
و تقی پس خانها و خانه شیخ او تشریف ایشان بسعادت جعفر کذاب
شیخ مفید در ارشاد بیان اشاره فرموده و در حدیث احمد بن عیسی
الله خاقان ناصبی که از جانب خلفا و الی اوقات و صدقات بوده در
بلد طبرستان مذکور است که گفت بخدا سوگند در هنگام وفات حسن
علیه السلام خالیه بر خلیفه و دیگران عارض شد که من گمان نداشتم
که در وفات هیچکس چنین امری تواند شد و این واقعه چنان بود که
روزی برای پدرم که وزیر خلیفه بود خبر آوردند که ابن الرضا را مجبور
شد پدرم بصرعت تمام بنز خلیفه رفت و خبر را بخلیفه داد خلیفه
بنحیف از معتدلان و مخصوصا خود با و همراه کود یکی از آنها نحر بر نهاد
بود که از محرم خاص خلیفه بود امر کرد ایشانرا که پیوسته ملازم خانه
آنحضرت باشند و بر احوال آنحضرت مطلع گردند و چند نفر طبری را
مقرر کرد که هر یک ملازم و پسین نزد آنجناب بروند و از احوال او
با خبر باشند بعد از دور و روزی پدرم خبر آوردند که مرض آنحضرت

(صعب)

وفات امام حسن مجتبی

محببت شده است و ضعیف و بیمار شده است پس با مادر سوا
شد نزد آنحضرت رفت و اطباء را امر کرد که از خدمت آنحضرت دور نشوند
و قاضی القضاات را طلبید و گفت ده نفر از علمای مشهور را
حاضر گردان که پیوسته نزد آنحضرت باشند و پیوسته ایشان ملازم
خانه آنحضرت بودند تا آنکه بعد از گذشتن ایامی از ماه ربیع الاول
مستقر آنحضرت وفات کرد چون خبر وفات آنحضرت در شهر سامره
منتشر شد قیامت برپا شد از جمیع مردم صدای ناله و فغان و شہون
بلند گردید خلیفه در تقصیر فرزند آنحضرت در آمد جمعی وافر متباد که
بوز و بخانه آنحضرت حراست نمایند و جمیع حجره ها را تقصیر کنند و
مهر نمایند شاید که آنحضرت را بپایند و زنان قابلہ را فرستاد که کنیزان
آنحضرت را تقصیر کنند که مباینا جلی در ایشان باشد پس یکی از زنان
گفت که یکی از کنیزان آنجناب را احتمال حمل هست خلیفه بحر بخادم را بر
او موکل گردانید که براحوال او مطلع باشد تا صدق و کذب آنحضرت
شود بعد از آن دو هفته جنازه برآمدند و جمیع بازارها بسته شد صغیر و
کبیر و ضعیف و شریف خلایق در جنازه آن بزرگوار جمع آمدند پدرم
با سایر وزراء و نویسندگان و اتباع خلیفه و بنی هاشم و علویان به
تجهیز آنجناب حاضر شدند در آنروز سامره مانند صحرائی قیامت بود
از کثرت ناله و شہون و کرب مردم چون از غسل و کفن آنجناب فارغ شدند
خلیفه ابو عبیدہ را فرستاد که بر آنجناب نماز کند چون جنازه شریف را برای
نماز بر زمین گذاشتند ابو عبیدہ نزد یک آمد و کفن را از روی مبارک آن
حضرت دور کرد و برای دفع همت خلیفه جماعت حاضرین را نزد یک

(طلبید)

در بیان بیعت اول

(۹۳)

طلبید و گفت بنیاید بنظر کنیدا بن حسن بن علی فرزند زاده امام
رضا علیه السلام است که گواش خود بگو خود مرده است و کجای است
با و نرسانیده است و در مدین مرض او اجاب و قضاات و معندان و عدو
حاضر بودند و براحوال او مطلع گردید و برای این معنی شهادت میداد
پس پیش ایشان نهاد و بر آنحضرت نماز کرد و بعد از نماز آنحضرت را در پهلوی پدید
برو کرد و خود در فن گردید و بعد از آن خلیفه شمس فرزند آنحضرت شد و بر
که مشید بود که فرزند آنجناب بر عالم مشهور خواهد شد و اهل باطرا متضر
خواهد کرد چندانکه تقصیر کردند جری از آنحضرت نیافتند و آن کنیز را که
کمان حمل با و میدادند و سال تقصیر احوال او میکردند و اثری ظاهری
فشد و در روز هفتم روز عید بزرگ و روز عید بقر است و
از برای این شرح بزرگی است که در جای خود ذکر شده و در واقع نقل
شده که هر که در این روز چیزی انفاق کند کناهاتش آمرزیده شود و
گفته اند که مستحب است در این روز اطفا برادران مؤمن و خوشنود گردانند
ایشان و توسعہ دادن در نفقه و پوشیدن جامه نو و شکر و عبادت
حق تعالی کردن و این روز بر طرف شدن غمها است و روز بسیار شریف است
و در هفتم ماه وفات امام حسن مجتبی علیه السلام بوده این روز در
اول امامت حضرت صاحب الزمان ارواح العالمین نداء خواهد بود
و سبب تشرافش خواهد بود و در روز نهم بقول شیخ
کلینی و مسعودی و مشهورین غایب و لا دین با سخاوت حضرت رسول
صلی الله علیه و آله است و مستحب است در آن دور کعبه نماز در رکعت
اول بعد از حمد سه مرتبه بکند و در دوم سه مرتبه توحید و در این روز

(نہ)

بجای
بیعت اول
الکافون

هفتمین بیع الاول

نیز آنحضرت بمدینه رود و فرمود **روز چهارم** من
 سنه ۶۰ هجری بمکه آمد و در آنجا کثرت جمع شافت و در اخبار الدول است
 که بن بد بمرض ذات الجنب در حوران از دنیا رفت جنازه اش را بدمشق
 بردند و در باب صغیر او را دفن کردند و قبرش اینک حریله میباشد
 و سنین عمرش بیست و هفت و سبده بود و خلافتش سه سال و نه ماه
 طول کشید انقی و شرح کفر و زندقه و الحاد بن بد و اشعار کفر آمیز
 از ویست که در ابوالفرج بن الجوزی او را در منبر بغداد در کتب مشهور
 و جامع از اهل سنت اعتقاد بکفر او کرده اند و احمد بن حنبل و حاکم
 بسبب ای تجویز لعن او نموده اند بلکه ابن ابی عمیر در این باب کتابی نوشته
 موسوم بکتاب الرد علی النصب المبین لما نفع عن یزید
روز شانزدهم در کمال بهائی است که اهل بیت
 اما حسین علیه السلام در این روز وارد شام شدند و شب
هفدهم شب ولادت خاتم الانبیاء صلی الله علیه و
 شب بیست و یکم است و سید فضل کرده که در مثل چنین شب
 نیز معراج آنحضرت بوده **روز هفدهم** بیابان مشهور
 باین علماء و امامیه روز ولادت با سعادت خاتم الانبیاء محمد بن
 عبدالله صلی الله علیه و آله است و معروف است که ولادت با سعادت
 در مکانی معتبر در خانه خود آنحضرت واقع شده در روز جمعه در وقت
 طلوع فجر در عام الفیل در ایام سلطنت افو شریطان عادل و برپا
 شده که در صبیحه ولادت اینجانب هر بته که بود و زمین بود بر رود
 افتاده بود و ایوان کشته میزدند و چهار دم کنکره از آن ساقط شد و

در این روز
 در این روز
 در این روز

هفتمین بیع الاول

در ایام ساره البش فرود رفت و در وادی ساره اب جاد شد و
 تشکده فادس خاموش شد و حال آنکه هزار سال بود که خاموش
 نشده بود و نوری در انشب از طرف حجاز ظاهر شد و منتشر گردید
 تا بمشرق عالم رسید و هر سبط از سلاطین دنیا را نصبح سر
 نگون شده بود و در آن روز هیچ سبطا نتوانست تکلم کند و تمام
 کفایت شده بودند و علم کنند و سخن سحره باطل شد و هر کاهنی
 که بود میان او و همزادی که داشت که خبرها با و میگفت جدا
 افتاد و ابلیس در آنوقت صیحه زد و ابالسره خود را جمع کرد
 ابالسره گفتند ای سید ما چه شمارا بفرستد او و ده گفت وای بوشما
 همانا حادثه عجیبی در زمین واقع شده که از زمان رفع علی بن ابی طالب
 واقع نشده بر وید و یگرید بد به بینید چه واقعه ای من خبر ارد
 بر رفتند و برگشتند و گفتند چیزی بتاقتیم خود ابلیس گفت که اسعلا
 این امر کار من است پس فرود رفت و در دنیا و جلائی کرد تا بحرم مکه
 رسید و بدید که اطراف حرم املا که فرو کرد مانند خواست داخل حرم
 شود و او را صیحه زدند و برگشت و از طرف کوه حرا داخل شد و جبرئیل
 او را صیحه زد که برو کرد لغت خدا بر تو باد گفت ای جبرئیل از تو سوال
 دارم بگو که امشب چه حادثه رو کرده فرمود ولادت محمد صلی الله
 علیه و آله واقع شده گفت از برای من در او نصیبی هست فرمود نه
 گفت در امت او بهره دارم فرمود بلی گفت راضی شدم و هم روایت
 شده که چون آنحضرت متولد بیهائی که بر کعبه گذاشته بودند هر دو
 در افتادند و چون شب داخل شد صیحه از آسمان بلند شد که جاء

ماه ربيع الثاني

(۹۸)

عسکری واقعه نام والده الجناب حدیث و بعضی سبیل گفته اند
وان معتمد در نهایت عفت و صلاح و ورع و تقوی و از عارفان
صالحان و مفرغ شعبه بوده علامه مجلسی رحمه الله در زاد المعاد
نموده و شیخ مفید گفته است که در روز دهم ماه ربيع الثاني سال
دو بیست و سی و دو از هجرت بنوی حضرت امام حسن عسکری علیه السلام
متر شده است و روز شریف بسیار مبارک است و مستحب است که
بشکری این نعمت عظمی روزه بدارند **مؤلف گوید** زیارت
انحضرت و سایر اعمال خیر در این روز بابرک مناسب است یا ای
یا نری **در روز چهارم** یا ای نری **اولی سست و در روز**
نخواند و علامه را که سبت نقل کرده **اللهم أنت الله الحی**
یومر من ۳۳ غزوه جل واقع شد و زید بن صوطان و برادرش
شهد شد ندو طلع و امران و زید را این جر موز بقتل رسانید
در روز پنجم یا ای نری **اول ایام فاطمه است** **روز چهارم**
علامه مجلسی در زاد المعاد فرموده که کلینی بسند صحیح از حضرت صادق
علیه السلام روایت کرده است که حضرت فاطمه صلوات الله علیها هفتاد و پنج
روز بعد از حضرت رسالت زنده بود پس بنا بر مشهور که وفات حضرت
رسول صلی الله علیه و آله در بیست و هشتم ماه صفر بوده باید که وفات
حضرت فاطمه علیها السلام در سیزدهم یا در چهاردهم یا پانزدهم ماه جمادی
الاولی باشد پس زیارت انحضرت در این ایام مناسب است خصوصاً
در چهاردهم که ظاهر تر است انتی و احقر وفات آنحضرت را در سیم جمادی
الآخره ذکر میکنم **روز پانزدهم** **یومر من ۳۳** سی و هشتم

یا ای نری
یا ای نری
یا ای نری

ماهی جمادی الاخره

(۹۹)

فتح بصره شد و نزول نصر شد بر امیرالمؤمنین علیه السلام
و در همان روز بعینه ولادت با سعادت حضرت علی بن الحسین
علیه السلام واقعه والده ما جاء انحضرت معتمد شهر یا نود و ختر بود
پادشاه عجم است که در ایام ولادت انحضرت از دیار حاک کرد و حضرت
علی الحسین را ابن انجری بن میگویند بواسطه حدیثی که از رسول خدا
صلی الله علیه و آله مرویست که فرموده ان لله فی عباده خیر بنین
فخیر بن من العرب قریش و من العجم فارس و اشاره باجناب کرده
ابوالاسود در این شعر **ان غلاماً بین کسری و قاشم لا یوم**
من یظن علیه السلام یا ای نری **یا ای نری** **در ماه جمادی**
الآخره است **روز اول** بخواند دعائی را که سبت در
اقبال ذکر کرده **اللهم یا الله انت الدائم القائم** و سبت روایت کرده
که در این ماه در هر وقت که خواهد چهار رکعت نماز کند یعنی بدو رکعت
در رکعت اول بعد از حمد بگوید یا ای نری بخواند و بیست و پنج
انا انزلناه و در دوم حمد و تکاثر و (۲۵) توحید و در سیم حمد و حمد
(۲۵) فلق و در چهارم حمد و نصر و (۲۵) سوره ناس بخواند و
بعد از سلا از رکعت چهارم هفتاد مرتبه **بسم الله الرحمن الرحیم** اربع و هفتاد مرتبه
صلوات و سه مرتبه **اللهم اغفر للمؤمنین و المؤمنات** بگوید پس هر
بسمه بکند و دو سه مرتبه بگوید یا حی یا قیوم یا ذا الجلال و الاکرام یا الله
یا رحمن یا رحیم یا ارحم الراحمین پس حاجت خود را بخواهد پس هر
کس این عمل را بجا آورد خدا او را مال و اهل و اولاد و دین و دنیا
او را ناسال اینده حفظ کند و اگر در ناسال بمبرد بر شهادت بمبرد

یعنی ثواب شهیدان داشته باشد و در روز قیامت
یا زدهم وفات حضرت فاطمه صلوات الله علیها واقع شده پس باید
در این روز شیعیان بمواسم غریب آنحضرت قیام نمایند و زیارت
آن مظلوم و تفرین بر ظالمان و غاصبان حق او کنند بدانکه در
روز وفات حضرت زهرا علیها السلام اختلاف بسیار است و ظاهر
نزد اکثر ائمه بقیای آن مظلوم بعد از پدید بزرگوارش نود و پنج روز
بوده و در این روز وفات کرده و از برای روایت هفتاد و پنج روز
وجهی توان ذکر کرد که جای ذکرش نیست لکن خوبست علام شود هر
دو روایت دو عزای آن مظلوم و واقعه مصیبت هر حال بعد از پدید
بزرگوار خود در دنیا چندان مکث نکرد و پیوسته نالان و گریان
بود بحدی که او را یکی از بکاؤن خمس شمرند و اهل مدینه از
کثرت گریه او شکایت کردند و در ایندت قلیل نقد را دیت و
در دیکشید که خدای داند و اگر کسی ناامل کند در اینکالات که امیر
المؤمنین بعد از دفن او باقی بقیه خطاب کرده میداند که چه مقدار
بوده صدکما آن مظلوم چه بسند ها معصوم وارد شده که چون امیر
المؤمنین از دفن فاطمه فارغ شد حزن و اندوه آنحضرت بسیاران کرد
اب دلدلهای مبارکش بر روی انورش جاری شد و در بقبر حضرت
رسالت گردانید و بر آنحضرت میاگردان جانب خود و فاطمه و بعضی
از درویشان خود را ذکر کرد تا آنکه عرض کرد امانت خود را بخود بر
گردانیدی و گردگان خود را از من باز گرفتی و حضرت زهرا را از من
و بودی چه بسیار قیم است ایمان سبز و زمین گرداورد و نظر من

یا رسول الله اندوه من بدر نخواهد رفت تا آنکه حق تعالی از برای
من اینها کند تا آنکه را که اکنون تو در اینجا مقیمی در دلم چراخته است
چرا آورنده و در سپهر اندوهی است از جا بدر آورنده چه بسیار روز
جدائی افتاد میان ما و بسو خدا شکایت میکنم حال خود را و شکایت
انبتک بظافر امینک علی هضمها فاحفها السؤال و استغفرها
الحال فکم من غلیل معالج بصد رهاله تجد الی بی سبیل و ستقول
و یحکم الله و هو خیر الحاکمین یعنی و بزودی خبر خواهد داد تو را
دختر تو بجا و انت و یاری کردن امت تو بیکدیگر و بر غضب حق
من و ظلم کردن در حق او پس او پس حواله را چه بسیار غمها در سپهر
او برد و هم نشسته بود که بکسی اظهار نمیشد و گفت و بزود همه
را بنویس خواهد گفت و خدا از برای او حکم خواهد کرد و او بهترین حکم
کنندگان است شیخ طوسی از ابن عباس روایت کرده است که
چون هنگام وفات حضرت رسول الله رسید افتد رکعت
که اب دلدله اش بر محاسن مبارکش جاری شد گفتند یا رسول الله
گریه شما چیست فرمود که بیهوشی برای فرزندان خود و آنچه نسبت
بایشان خواهند کرد بدان امت من بعد از من کو با می بینم فاطمه
دختر خود را بر او ستم کرده باشند بعد از من و او نداند که یا
ای شاه یا آبناء و احب از امت من او را غایت نکند چون فاطمه این
سخن را شنید گریست حضرت فرمود که کو به مکن این دختر فاطمه گفت
کو به نمیکم برای آنچه بعد از تو با من خواهند کرد ولیکن میگویم
از مفارقت تو یا رسول الله حضرت فرمود که بشارت باد تو را

(۱۰۲) وفات حضرت زهرا

ابن خنجر که زود بمن ملحق خواهد شد و توالی کسی خواهد بود که از اهل بیت بمن ملحق میشود و در روز خدا الواعظین و غیره روایت است که حضرت فاطمه را مرض شد بدگ عارض شد و ناچاره زود بموت شد چون دانست موت خود را ام ایمن و اسماء بنت عیسی را طلبید و فرستاد ایشانرا که حضرت امیر المؤمنین علیه السلام را حاضر سازند چون حضرت امیر المؤمنین را حاضر ساختند گفت ای پسر عم از امنا خبر فون من بمن رسید و من در جناح سفرا خرم تو وصیت میکنم بچیز چند که در خواطر دادم حضرت فرمود آنچه خواهی وصیت کن ابن خنجر و سونخدا پس بر بالین حضرت نشست و هر که در آنجا بود بیرون کردند پس فرمود که ای پسر عم هر که مراد و غلو و خائن نهاد و از روی که با من معاشرت کرده مخالفت تو نموده ام حضرت فرمود که معاذ الله تو دانا تری بخدا و بنوک کار تو و پسر کار تو و کو به ترو از خدا ترسان تری از آنکه تو اسیر زشتی کنی مخالفت خود و بر من بیایا کوان است مفارقت تو و لبیک مرا امر است که چاره ازان نیست بجز سوگواری که ناز کردی بر من مصیبت رسول خدا و اعظم شد و فات تو بر من پس میگویم انا لله و انا الیه راجعون برای مصیبتی که چه بسیار داورنده است مرا و چه بسیار سوزنده و بجز این اوردنده است مرا بجز سوگواری که این مصیبتی است که قبل دهند ندارد و رزبه نیست که هیچ چیز عوض آن نمی تواند شد پس ساعی هر دو و کر بپند پس امیر المؤمنین سر فاطمه را ساعتی بدامن گرفت و لبیند خود چسباند فرمود که هر چه

(خواهی)

وفات حضرت فاطمه رضی الله عنها (۱۰۳)

خواهی وصیت کن که آنچه فرمانی بعل میا و دم و امر ترا بر امر خود اختیار میکنم پس فاطمه گفت که خدا جز آخر دهد ترا ای پسر عم رسول خدا وصیت میکنم ترا اول که بعد از من امام را بعدد خود در اوردی زیرا که مردان چهارده از ذن کوفتن نیست و برای فرزندان من مثل من است پس گفت که برای من نعشی قرار ده زیرا که مثلش که راد بدم که صورت نعش برای من ساختند حضرت فرمود که وصف کن انرا برای من پس وصف انرا بیان کرد حضرت از برای او دست کرد و اول نعشی که در زمین ساختند ان بود پس گفت که باز وصیت میکنم تو را که نیکواری بر جنازه من حاضر شوند یکی از انبیائی که بر من ستم کردند و حق مرا گرفتند چه ایشان دشمن من و دشمن رسول خدا اند و نیکواری که احب که از ایشان و اتباع ایشان بر من نماز کنند و مراد رشب دفن کن در وقتیکه دیدها در خواب باشد و هر کشف القبر و غیره روایت کرده اند که چون وفات حضرت فاطمه نزدیک شد اسماء بنت عیسی را فرمود که ای بیباور که من وضو بیاورم پس وضو بیاور و بروایت غسل کرد بنوک ترین غسلها و بوی خوش طلبید و خود را خوشبو کرد و جامهای نو طلبید و پوشید و فرمود که ای اسماء جیر بیل در وقت وفات پدرم چهل درهم کافورا و از بهشت پدرم انرا سه قسمت کرد یکم را برای خود گذاشت و یکی از برای من و یکی از برای علی انکا فور را بیباور که مرابان حو کنند چون کافور را آورد فرمود که نزدیک من بگذار پس بای

(پس)

پس نای خود را بقبله کرد و خواست بپوشد و جامه بر روی خود کشید و فرمود
که ای اسماء ساعته صبر کن بعد از آن مرا بخوان اگر جواب نگویم مرا
و اطلب کن و بدانکه من بپوش خود ملحق گردیده ام اسماء ساعته
انتظار کشید بعد از آن آنحضرت را ندا کرد صدائی نشنید پس گفت
ای دختر مصطفی ای دختر بهترین فرزندان آدم ای دختر بهترین کنی
که در کوچه من راه رفتی است ای دختر آنکسی که در شب معراج بمویش قاف
قوسین او ادنی رسیده است چون جواب نشنید جامه را از روی
مبارکش برداشت دید که مرغ در وحش بر پاخیزد و پرواز کرد و به
پس برد و آنحضرت افتاد و آنحضرت را میسوسید و میگفت چون بخندمت
حضرت رسول بر سی سلا اسماء بدت عیسی را با آنحضرت بر میان در
انجیل حسنین از در در آمدند و گفتند ای اسماء مادر ماد را بنوا
چرا بخوابفته است اسماء گفت مادر شما بخواب نرفته و لیکن بر حمت
رب الارباب اصل گردیده پس آنحضرت امام حسن خود را بر روی مادر
افکند و روی او را میسوسید و میگفت ای مادر بامن سخن بگو پیش از آنکه
روح از جسد مفارقت کند و حضرت امام حسین بر پا ایستاد و میسوسید
او را و میگفت ای مادر بزرگوار منم فرزندی تو حسین بامن سخن بگو پیش از آنکه
دلم شکافته شود و از دنیا مفارقت کنم پس اسماء گفت ای دختر که گوشه رسول
خدا بر روی و پیر بزرگوار خود را خبر کنی و وفات مادر خود را با و
برسانید پس ایشان بیرون رفتند چون نزدیک مسجد رسیدند
صلوات بگویند بلند کردند پس خطاب با استقبال ایشان دویدند و گفتند
سبب گریه شما چیست ای فرزندان رسول خدا حقتعالی هرگز دیده

شمارا گریان نکردند مگر جای جد خود را خالی دیده اند گریان کرده اند
از شوق ملاقات او گفتند مادر ما از دنیا مفارقت کرده حضرت امیر
این خبر و حشت را شنیدند و در آمدند و فرمود بعد از تو خود را بکه
نسل و هم پس آیند و شعرا در مصیبت آنحضرت ادا فرمود
لِكُلِّ أَجْمَاعٍ مِنْ خَلِيلَيْنِ فُرْقَةٍ وَ كُلِّ الدِّمَى دُونَ الْفِرَاقِ قَبْلُ
وَ أَنْ أَفْقَادِي وَ أَحَدٌ بَعْدَ وَاحِدٍ دَلِيلٌ عَلَى أَنَّ لَا يَدُومُ خَلِيلٌ
و چون خبر وفات حضرت فاطمه در مدینه منتشره کرد بد مردان و زنان
همه گریان شدند در مصیبت آنحضرت و صدای شبنون از خانه های
مدینه بلند شد زنان و مردان بسوی خانه آنحضرت دویدند
و زنان بنی هاشم در خانه آنحضرت جمع شدند و نزد یکشد که از
صدای شبنون ایشان مدینه بلرزه در آمد و ایشان می گفتند
سپیده و خاتون زنان ای دختر پیغمبر آخر الزمان مردم فوج فوج
بفریاد لبو حضرت امیر المؤمنین می آمدند آنحضرت نشسته بود و
حسنین در پیش آنحضرت نشسته بودند و میگریستند ام کلثوم بنزد
قبر رسول خدا آمد و گفت یا ابنا یا رسول الله امروز مصیبت
تو بر ما نازل شد و امروز تو از دنیا رفتی دختر خود را بسوی خود
بردی مردم جمع شده بودند و گریه میکردند و انتظار بیرون آمدن
جنازه میکشیدند پس ایوب و بیرون آمد و گفت ای مردم بیرون اورد
جنازه تا آخر افتاد پس مردم متفرق شدند و برگشتند چون پاس
از شب گذشت و در بدنها بخواب رفت جنازه را بیرون آوردند
حضرت امیر المؤمنین و حسنین و عمار و مقداد و عقیل و زبیر و ابوبکر

۵۲
فاطمه امجد

بنی هاشم را خبر دادند
روایت از حضرت امیر
مدینه بلند شد
مصلحتی که فاطمه
جدا شد و رفتن
از مدینه و رفتن
فاطمه بعد از آنحضرت
رسالت صلی الله علیه
و آله و سلم از مدینه
بجای آوردن فاطمه
و حسنین و عقیل و زبیر و ابوبکر

و سلمان و بریده و کوهی از بیضا شام و خواص انحضرت بر فاطمه نما
کردند و در همان شب او را دفن کردند و حضرت امیر بر او و قبر او هفت
قبر دیگر ساخت که ندانند قبر انما الوصیه کذاست و بر او آیه دیگر چهل
دیگر را اب پاشید که قبر فاطمه را آنها مشبه باشد و بزیارت دیگر قبران
مظلوم را باز من هموار کرد که علامه قبر معلوم نباشد آنها برای
ان بود که عین موضع انقبر منور را ندانند و بران قبر نماز نکنند و
خیال بنفش قبر انحضرت را بخاطر نکذرا کنند و باین سبب در موضع قبر
ان مظلوم اختلاف واقع شده است بعضی گفتند که در بقیع است
و بعضی گفتند ما باین قبر حضرت رسول و منبر انحضرت مدفونست
و برای که حضرت رسول فرمودند ما باین قبر و منبر من باغی است از
باغها بهشت و منبر من بردیست از درها بهشت و بعضی گفتند
انکه انحضرت را در خانه خود دفن کردند و این احتجاج ائمه است چنانکه
روایت صحیح بران دلالت میکند و این شهر آشوب و غیره روایات
کرده که چون انحضرت را خواستند در قبر گذارند و دست زمین
قبر پیدا شد شبیه بدستها پیغمبر و انحضرت را گرفت و بقیع برد
و در بیست و نهم سال پنجم از بعثت بقوله سال دو تمان و کاد
باسعاد انحضرت فاطمه علیها السلام واقع شده و در انچند عمل
مناسب است (۱) دوزه (۲) خیرات و صدقات بر مؤمنین
(۳) زیارت انخدره و سبید در اقبال زیارت برای انحضرت
نفل کرده که در زاد المعاد نیز مذکور است و کعبه و ولادت چنان
بوده که در انحضرت رسول با امیر المؤمنین و حمزه و عباس و

و در بیست و نهم سال پنجم از بعثت بقوله سال دو تمان و کاد

و بعضی بگرد را بطح نشسته بود که ناگاه جبرئیل نازل شد
با صورا اصل خود و بالهای خود را کشود تا مشرق و مغرب را پر
کرد و ندا کرد انحضرت را و گفت خداوند علی اعلی تر اسلام میسرساند و امر
میفرماید که چهل شبانه روز از خدایچه دوی اختیار کنی پس انحضرت
چهل شبانه روز بخانه خدیجه رفت و دوزها روزمه میداشت و
شبها تا صبح عبادت میکرد و عمار را ابوی خدیجه فرستاد و فرمود
با و بگو که بنام من نبوی قوازه است و عداوت نیست و لیکن پروردگار
من چنین امر کرده است که تقدیرات خود را جاری سازد و گمان مبر
حق خود مگر نیکی و بدی و سبب که حق تعالی بخواهد میگرداند و روز
پنجم از بعثت با ملکه خود باید که هر شب در خانه خود را ببندی و در
درخت خواب خود بخوابی و من در خانه فاطمه بنت اسد میباشم تا آمدن
و من انحضرت را در روز چهارم هر روز چند نوبت از مفارقت انحضرت
میکویش و چون چهار روز تمام شد جبرئیل بر انحضرت نازل شد و گفت
ای محمد خداوند اعلی تو را اسلام میسرساند و میفرماید که همیشه شو
برای محقق و کرامت من پس ناگاه میبکاشیل نازل شد و طبعی آورد که
و ستان از سندس بهشت بر روی ان پوشیده بودند و در پیش ان
انحضرت گذاشت و گفت پروردگار تو میفرماید که امشب بر این طعام افطار
کن و حضرت امیر المؤمنین گفت که هر شب چون هنگام افطار انحضرت
میشد مرا امر میکرد که در راه میکشودم که هر که خواهد بیاید و با انحضرت
افطار نماید و در این شب مرا فرمود که بدر خانه بنشین و مگذار کسی داخل
شود که این طعام بر غیر من حرامست پس چون اراده افطار نمود طبق را

گشود و در میان انطبق از مویها بهشت بخوشه خرما و بخوشه انکور
بود و جامی از آب بهشت پس از آن مویها تناول فرمود تا سیر شد
و از آن آب شامید تا سیراب شد و جبرئیل از ابرق بهشت آب برد
مبارکش میپاشید و میپاشید و سستش را سستش و اسرافیل سستش را
باز سستال بهشت پال کرده و طامام باقی مانده با ظرفها باستان بالا
رفت و چون حضرت برخواست که مشغول نماز شود جبرئیل گفت که در این
وقت نماز جایز نیست باید که الحال بمنزل خدیجه بروی و با او مضاجعت
نمائی که حقیقتا میخواهد که در این شب زشقل تو ذریه طیبه خلق
نماید پس آنحضرت منوجه خانه خدیجه شد خدیجه گفت که من با نهنال
الف کوفه بودم و چون شب میشد در نهاری لبتم و پرده مال
مبارک و نجات خود را میکردم و در جامه خواب میخواهید و چراغ را
خاموش میکردم و در این شب در میان خواب بودم که صدای در
خانه را شنیدم پرسیدم که کیست در را میگوید که بغیر از محمد دیگر برادر او
نیست گوید آن حضرت فرمود که منم محمد چون صدای فرح افزای آن
حضرت را شنیدم انجا جستم و در را گشودم و پیوسته عادت آنحضرت
آن بود که چون اراده خوابیدن می نمود آب می طلبید و وضو
تجدید میکرد و دو رکعت نماز بجا میآورد و داخل رخت خواب
میشد و در این شب هیچ از اینها نکرد و ناداخل شد دست
مرا گرفت و بر خنجر خواب برد و بعد از آن من نور فاطمه را در شکم خود
یافتم شیخ صدوق را از فضل بن عمر روایت کرده است که گفت
آنحضرت صادق علیه السلام سوال کردم که چگونه بود ولادت حضرت

فاطمه علیها السلام حضرت فرمود که چون خدیجه اختیار منزلت و جنت
حضرت رسول فرمود زنان مکه از عداوتی که با آنحضرت داشتند از
خدیجه هجرت نمودند و بر او سلا نمیگرفتند و نمیکذاشتند که زنی
نزد او برود پس خدیجه را با این سبب وحشی عظیم عارض شد و لکن
علاء غم و خزع خدیجه برای حضرت رسول بود که مبادا از شدت
عداوت ایشان اسبی با آنحضرت برسد چون آنحضرت فاطمه حامله
شد فاطمه در شکم با او سخن می گفت و مونس او بود و او را صبر
فرمود خدیجه اینچنین از حضرت رسالت پنهان میداشت پس
روزی حضرت داخل شد شنید که خدیجه سخن میگوید با شخصی و
کسی را نزد او ندید فرمود که اینچنین بچه با که سخن میگوید خدیجه
گفت فرزند بکه در شکم من است با من سخن میگوید و مونس منست
حضرت فرمود که اینک جبرئیل مرا خبر میدهد که این فرزند دختر
او و نسل او ظاهر بامهنت و برکت است و حقیقتا نسل مرا از
او بوجود خواهد آورد و از نسل او اما مان و پیشوایان دین بهم
خواهند رسید و حقیقتا بعد از انقضای وحی ایشان را خلقها
خود خواهد گردانید در زمین و پیوسته خدیجه در انتظار بود
تا آنکه ولادت جناب فاطمه نزدیک شد چون درد زاییدن
را در خود احساس کرد بسوی زنان قریش و فرزندان هاشم کس
فرستاد که نزد او حاضر شوند ایشان در جواب او فرمودند که فرما
مانبردی و قبول ما نکردی و زن بنیم ابوطالب شد که فطیمه است
و ماله ندارد و ما با این سبب بخانه تو میآیم و منوجه امور تو می

شوم خدیجه چون پیغام ایشان را شنید اندک زمانی در این
حالت بود که ناگاه دید چهار زن کندم کون بلند بالا نزد او حاضر
شدند و بزنان بنی هاشم شبیه بودند خدیجه از ایشان بترسید
پس یکی از ایشان گفت که مترس ای خدیجه که ما رسولان پروردگار
هستیم تو و ما ظهیران تویم منم ساره و جبرائیلیم و دویم انس و دختر
مزام است که رفیق تو و زن شوهر تو خواهد بود در بهشت و سیم
مریم دختر عمران است و چهارم کلثوم خواهر موسی بن عمران است
حق تعالی ما را فرستاده است که در وقت ولادت تو باشیم و ترا برانیم
معارف نامایم پس اینچهار زن هر یک طرف خدیجه نشست و حضرت
فاطمه پاک و پاکیزه متولد شد و چون بزمان رسید نورا و
ساطع گردید بعد بیکه خانهای مکه را روشن گردانید و در مشرق و
مغرب زمین موضعی نماید مگر آنکه از آن نور روشن شده و نفر
از حورالعین با نخله در آمدند و هر کدام ابرقی و طشتی از بهشت
در دست داشتند و ابرقیهای ایشان حمل بود از اب کوثر پس آن
زنیک در پیش رخ خدیجه نشستند بود جناب فاطمه را برداشت و باب
کوثر غسل داد و دو جامه سفید بپوشانید و او را که از شیر سفید تر و
از مشک و عنبر خوشبو تر بود و فاطمه را در یکجامه پیچید و جامه
دیگر را مقنعه او گردانید پس او را اینچنین در آورد فاطمه گفت اَشْهَدُ
أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ أَيْدِي رَسُولِ اللَّهِ سَيِّدَاتُ الْبَنَاتِ وَأَنَّ بَعْلِي
سَيِّدُ الْأَوْصِيَاءِ وَوُلْدُ سَادَةِ الْأَسْبَاطِ پس بر هر یک از آن زنان
مسأله کرد و هر یک را بنام ایشان خواند پس از آن شادی کردند

(حور بان)

حور بان بهشت خندان شدند و بیکدیگر بشارت دادند و
اهل انبیا بیکدیگر بشارت دادند بولادت آن سیده زنان
و در استان نور و شفی هویدا شد که پیش چنان نوری مشاهده
نگردید بودند پس از آن زمان مقدس با خدیجه خطاب کردند و گفتند
بیکر این دختر را که ظاهر و مظهر است و پاکیزه و بابرکت است حق
تعالی بکرت داده است او را و شغل او را پس خدیجه را حضرت را
کوفت شاد و خوشحال و ایشان خود را در دست او گذاشت پس
فاطمه در روزگار انفراد نمومید که اطفال دیگر در سنگها نمومیدند
عمری که آنکه انظار او را ندانم است نزد حضرت فاطمه یعنی بریده شده
از بدنها یا بمنزله آنکه حضرت او را و شمعان او را از آتش جهنم بریده
است صد بقره یعنی معصومه مبارکه یعنی صاحب برکت در علم
و کمال و معجزات و اولاد کرام و غیرها طاهره یعنی پاکیزه از هر
رجس و نقصی زکوة یعنی نمومند در کمال و خیرات و انصاف
یعنی راضی بقضای حق است مرضیه یعنی پسندیده خدا و در دنیا
خدا شاد باشد یعنی ملک با او سخن گفتن همراه یعنی نورانی بنور وجود
و معنوی و معلولی باری که قضا و قدر را تدبیر و پادشاه از آنکه احسانا شود
و من بجهت تبرک بچند سطر ایگنا بنمایم مشایخ فن حدیث از طریق
عامة روایت کرده اند که حضرت رسول فرمود فاطمه پاره تن من است
هر که او را شاد کند من را شاد گردانیده است و هر که او را از رده
کند من را از رده کرده است فاطمه عزیزترین مردم است نزد من و از
عائشه روایت است که گفت ندیده ام احدی را که در گفتار و سخن

(مشبه)

شبهه تر باشد از فاطمه بر سوزند و ملازم چون فاطمه بنزد آنحضرت میامد
 او را مرعبا میگفت و دستها را و راحی بوسید و در جای
 خود مینشاند و چون خضر بخانه فاطمه میرفت بر میخواست و
 استقبال آنحضرت میکرد و مرعبا میگفت و دستها را میبوسید
 و از آنحضرت حسن و روایت است که فرمود در شب جمعه
 مادرم در محراب عبادت خدا ایستاد و مشغول بندگی خدا شد
 کرد بد و پیوسته در رکوع و سجود و قیام و دعا بود تا صبح طالع شد
 شب که پیوسته دعا میکرد از برای مؤمنین و مؤمنات و ایشان
 را نام ببرد و دعا برای ایشان بسیار میکرد و از برای خود دعا نمیکرد
 پس گفتیم ای مادر چرا از برای خود دعا نکردی چنانچه از برای دیگران
 کردی فرمود یا بنی الحارثم الداء ای پسر جان من اول همه سبها را باید
 رسید بعد خود را چه کسی از خضر باقی را روایت کرده است
 که خضر رسالت مقرب فرمود که هر چه خدمت بیرون در باشد از
 آب و هیزم آوردن و امثال آنها خضر امیر المؤمنین بجا آورد و هر چه
 خدمت اندرون خانه باشد از سباک کردن و نان و طعام پختن و جارو
 کردن و امثال آنها با خضر فاطمه باشد و ابو جهم روایت کرده
 که حضرت فاطمه آنقدر سبک انداخت که دستهایش ابله پیدا کرد و از آن
 اسباب دستهایش بیند کرد و شکلی از خضر صادق روایت کرده
 که در روز خضر رسول بخانه فاطمه درآمد فاطمه را دید که جامه پوشیده
 بود از چله شتر و بدستهای خود اسبها میکرد و در آنحال فرزند
 خود را شرمیداد چون خضر او را بر آنحال مشاهده کرد اب از

دیدها مبارکش رو افشاد و فرمود ای دختر گرامی تلخها دنیا را
 امروز بپوش برای حلاوتها آخرت پس فاطمه گفت یا رسول الله
 حمد میکنم خدا را بر نعمتهای او و شکر میکنم خدا را بر کرامتهای او پس
 حق تعالی این را فرستاد و کسوف یعطیک ربک فترضی یعنی حق تعالی
 در قیامت انقدر بنو خواهد داد که راضی شوی و این حسن
 منقول است که میگفت خضر فاطمه عابدترین مردم بود در عبادت
 انقدر بر پا میایستاد که پاهای مبارکش ورم میکرد و وقتی پیغمبر
 خدا با او فرمود چه چیز بهتر است از برای زن گفت آنکه نه بیند مرد را
 و نه بیند مرغا را پس خضر نور دیده خود را بپوشید خود چسباند و
 فرمود ذریه بعضها من بعض و همسر روایت است که روزی
 آنحضرت از اصحاب خود از زن سوال فرمود اصحاب گفتند که زن
 عورت است فرمود که در چه حال زن بخدا نزدیکتر است اصحاب جواب
 ندادند چون فاطمه این مطلب را شنید گفت که نزدیکترین حالا
 زن بخدا آنست که ملازم خانه خود باشد و بیرون از خانه نشود
 خضر فرمود فاطمه پاره تن من است **روایت بیستم و هفتم**
 سند ۴۴ بقوله وفات امام علی نقی است علیه السلام و احقر
 وفات آنحضرت را در سیم رجب ذکر کردم **خاتمه** در مختصری از
 فضایل و اعمال و روز جزا است بدانکه شب و روز جمعه را امتیاز نام
 است از سایر اوقات و ایام بزرگوار و رفعت و شرافت و مضاعف شدن ثواب
 حسنات و عقاب سیئات و استجاب دعوات و امرزش خطیبات و
 افتاب طالع نکردیده است در روز جمعه و روز جمعه را شاهد و در

حدیث نبوی است که شب و روز جمعه بیست و چهار ساعت است
و در سیاحت حق تعالی شصت هزار کس از جهنم آزاد کند و از
حضرت صادق علیه السلام مرویست که هر که بپوشد مایه زوال روز پنجشنبه
تا زوال روز جمعه خلا پناه دهد و از انفسار قبر و نیز فرموده که چون
عصر پنجشنبه می شود ملکه از آسمان بر می آید با قلعه طلا و صیقل
ها نقره و نمی نویسد در پیشین پنجشنبه و شب و روز جمعه تا آفتاب
غروب کند بجز از صلوات بر محمد و آل محمد و در حدیثی است که چون
برادران یوسف از حضرت یعقوب سند غای طلب امرزش کردند فرمود
سَوْفَ اسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي بَعْدَ از این استغفار خواهد کرد برای شما از
پروردگار خود حضرت فرمود که تا خبر کرد که در شهر شب جمعه دعا کند تا
مستجاب گردد و نیز فرمودند که چون شب جمعه می آید ماهیان دریا سر از
آب بیرون می آورند و وحشیان صحرا گردن می کشند و حشرات از آماج
کنند که پروردگار آمارا عذاب مکن بگناهان آدمیان و فضائل شب
جمعه روز جمعه زیاده از آنست که در اینجا ذکر شود و در اینجا سه مقام است
مقام اول در اعمال روز پنجشنبه است
و آن چند امر است (۱) در نماز صبح این روز و روز دوشنبه سوره
هل انی بخواند (۲) کسیکه حاجتی داشته باشد در اول صبح این روز
پی حاجت خود رود و چون منوبه حاجت خود شود بخواند حمد و ثناء
و توحید قدر و ابی الکرسی و پنج ایه آخر سوره آل عمران را پس بگوید مَوْلَا
انْقَطَعَ الرَّجَاءُ اِلَّا مِنْكَ وَ خَابَتْ اِلَافِيكَ اَسْئَلُكَ اَللّٰهُمَّ بِحَقِّ حَقِّهِ وَ اَجْرِ
عَلَيْكَ مِمَّنْ جَعَلَ لَهُ الْحَقَّ عِنْدَكَ اَنْ تَصَلِّيَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ

(تقصی)

الاناء

تَقْضَىٰ حَاجَتَهُ (۳) سوره مائده در این روز بخواند (۴) **اعمال روز پنجشنبه**
در این روز زیارت قبور شهداء و مؤمنین کند (۵) از مشاهد
مشرقیه بیرون نرود تا جمعه بگذرد (۶) حجامت در این روز مستحب
است و دوا خوردن نیک نیست (۷) در این روز مهتاب جمعه شود
بگرفتن شارب و ناخنها و گذاشتن یکی از آنها برای جمعه که در جمعه
گرفته شود (۸) غسل جمعه کند اگر ترس داشته باشد که در جمعه
ممکن نشود غسلش (۹) هزار مرتبه صلوات بفرستد (۱۰) دو
رکعت نماز کند در رکعت اول بعد از حمد سیصد مرتبه توحید بخواند
و در دوم دو بیت مرتبه (۱۱) اگر حاجتی داشته باشد بخواند یا
حَوَاجُّ رَاکَ حَضْرَتِ صَادِقٍ عَلَیْهِ السَّلَامُ نَعْلِمُ اَسْمَاعِیْلَ بْنَ قَبِیْسٍ مُّوَصَّلِ
کُودَه بِنُحَیْکَه دَر هَدَیْه اِبْرَاد کُودَم (۱۲) در آخر روز استغفار
کند باین نحو اَسْتَغْفِرُ اللهَ الَّذِیْ لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَیُّوْمُ وَ
اَتُوْبُ اِلَیْهِ تَوْبَةً عِبْدٍ خَاضِعٍ مِسْکِیْنٍ مُّسْتَکْبِرٍ لَا یَسْتَطِیْعُ لِنَفْسِهِ
صَرَفاً وَلَا عَدلاً وَلَا نَفْعاً وَلَا خِراً وَلَا حَیْوةً وَلَا شَوْراً وَ صَلَّی اللهُ
عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ عَشْرَةِ الطَّیِّبِیْنَ الطَّاهِرِیْنَ اَلَا خَبَارُ اَلَا بَرٍّ وَ سَلَّمَ قَبْلَکُمْ
مقام دوم در اعمال شب جمعه است و در

آن چند عمل است (۱) بسیار صلوات بر محمد و آل او بفرستد و
افتش صد مرتبه است و آنچه زیاده کند بهتر است (۲) بسیار بگوید
سُبْحَانَ اللهِ وَاللهُ اَكْبَرُ وَلَا اِلهَ اِلَّا اللهُ (۳) اینسوره ها را بخواند
که برای هر یک فواید و ثواب بسیار است بنی اسرائیل کف سر طایین
پس ص احقاق واقع لقمن الهم سجد طور حم دخان اقرب جمعه و اگر فرصت

(تعداد)

شعر اعلیٰ قصص

ندارد اختیار کند هفت نای اول را (ع) در رکعت اول نماز مغرب
و عشا سوره جمع بخواند و در دوم مغرب و توحید دوم عشا علی بنحو
(۵) دعا در حق مؤمنین بسیار کند چنانکه حضرت زهرا می نمود
و اگر برای ده نفر از برادران مؤمن که مرده باشند طلب امرزش کند
و ارد شده که بهشت برای او واجب شود (ع) نماز حاجت و نما
خضر بخواند چنانکه در هدیه ذکر کردم (۷) هفت مرتبه بخواند
اللَّهُمَّ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنْتَ بِمَا
فَعَصَيْتُكَ وَأَنَا صَبِيْتُ بِيَدِكَ أَمْسَيْتُ عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ
عَنْهُ قَالَ لَا تَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ (۸) آنکه بخواند دعا
کبیل را (۹) بخواند دعای اللهم من شأنا و تقهبا را که در روز
جمع و شب عرفه نیز خوانده میشود (۱۰) آواز ثنای کند چنانکه
حضرت صادق در هر شب جمع میل میفرمود و اگر در وقت خوابیدن
بخورد شاید بهتر باشد چه آنکه روایت شده که هر که در وقت خوابیدن
آواز بخورد این خواهد بود در نفس خود تا صبح کند و سزاوار است
که هرگاه آواز بخورد دستمالی در زبان پهن کند که دانه اش را
خبط کند و بعد از آن بخورد و در آواز خود دیگر پراشیرد نه
کند **مقاصد شنبه اعمال روز جمعه**
و ان چند عمل است (۱) آنکه در نماز صبح این روز در رکعت
اول سوره جمع بخواند و در دوم توحید (۲) بعد از نماز
صبح پیش از آن که سخن گوید این دعا بخواند تا کفایت کاهان

او باشد از جمع تا جمع دیگر اللهم ما فلت في جمعي هذا من قول
أو حلفت فيها من حلف أو نذرت فيها من نذر فمشتبك بين يدي
ذلك كله فاشئت منه أن يكون كان وما لم تشأ منه لم يكن اللهم
اغفر لي و تجاوز عني اللهم من صليت عليه فسلواتي عليه ومن
كنت فلعنني عليه و اقلا دوماهی بکریه این دعا را بخواند (۳)
روایت است که هر که بعد از نماز ظهر و نماز صبح در روز جمع
و غیر جمع بگوید اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهایم نبرد
ناخضر قائم را در یابد (ع) بعد از نماز صبح سوره رحمن بخواند
و بعد از قیامی که در آن بگوید لا اله الا انت من الاله رب
الکذب (۵) شیخ طوسی که فرموده که سنت است بعد از نماز
صبح روز جمع صد مرتبه توحید و صد مرتبه صلوات بر محمد و آل
محمد بفرستد و صد مرتبه استغفار کند و هر یک از اینها را بخواند
شأن هود کف ضافات الرحمن (ع) سوره احقاف و مؤمنین
بخواند (۷) سوره جحد و بخواند پیش از طلوع آفتاب ده مرتبه
و دعا کند نادعائش مستجاب شود (۸) غسل جمع کند و ان از
سنتهای مؤکده است و وقت آن بعد از طلوع فجر است تا زوال آفتاب
و هر چه بزوال نزدیک شود بهتر است (۹) سر را بخیطی بشوید
(۱۰) ناخن و شارب بکشد و در اینها بخواند بسم الله و بالله و علی
سنة محمد و آل محمد و در گرفتن ناخن ابتدا کند بانگشت کوچک دست
چپ و ختم کند بانگشت کوچک دست راست و هم چنین کند در گرفتن
ناخنهای پای خود نیز پس در پاهای ناخن را در فن کن (۱۱) بوی

(۱۱۸) اَعْمَالُ رُتَبِ جَمْعِهِ

خوش بکاربرد (۱۲) قصد کند که موافق روایت هزار
برابر اوقات دیگر است (۱۳) آنکه برای اهل و عیال چیز نیکو
نازه از میوه و گوشت بخرد تا شاد شوند بامدن جمعه (۱۴)
هنگامیکه ناشناست انا را بخورد (۱۵) خود را از کارهای بی‌فایده
سازد و مشغول با مؤخرات مسائل دین خود شود نه آنکه روز جمعه
را صرف کند بپوش و کشت و قترج در باغها و مزارع مردم مان و حصا
باز دال و بیچاران و مسخر که عیب کو در مردمان و خند هک
مقتهر و خواندن اشعار و خوض در باطل و امثال اینها که مفاسد
زیاده از ائمه ذکر شود (۱۶) هزار مرتبه صلوات بفرستد
(۱۷) زیارت حضرت رسول و ائمه طاهرين سلام الله عليهم
اجمعين نماید (۱۸) زیارت اموات و زیارت قبر پدر و مادر
یا یکی از ایشان برود که فضیلت دارد (۱۹) نماز کامل و نماز
حضرت رسول بجا آورد (۲۰) نماز امیر المؤمنین بکند و
انچه از رکعت است بدو سلا در هر رکعت بعد از حمد پنجاه مرتبه
توحید (۲۱) نماز حضرت فاطمه سلام الله علیها بخواند و اندوکت
است در رکعت اول بعد از حمد صد مرتبه سوره قدر و در دوم
صد مرتبه سوره توحید و بعد از سلام تسبیح انحضرت را بخواند
۲۲ نماز جعفر بخواند (۲۳) دعای ندبه را که از اعمال عباد
او بعد است بخواند ۲۴ در وقت زوال دعای مروی از محمد
بن مسلم را بخواند ۲۵ نماز ظهر جمعه را بجمعه و منافقین و عاص
را بجمعه و توحید بخواند (۲۶) بعد از سلام نماز ظهر بخواند

(۱۱۹) اَعْمَالُ رُتَبِ جَمْعِهِ

هفت مرتبه سوره حمد و هر يك از چهار قل را هفت مرتبه و بخواند
این سوره برائت لقا بكم رسول عن انفسكم و آخر حشر لوانا
هذا القرآن و یج ایه از آل عمران ان فی خلق السموات و الارض
لا انك لا تخلف الوعد لا انك کفایت شد دشمنان و بلاها از
ما جمعه دیگر بشود (۲۷) بعد از نماز ظهر سه مرتبه بگوید اللهم
صلواتك و صلوات مئتك و رسلک علی محمد و آل محمد و اهل
او امان باشد از بلاها ما جمعه دیگر و هر جماعه بر نطفی از حضرت
صادق و ابی شده که هر که میباد و نماز روز جمعه صلوات بر
محمد و آل محمد بفرستد ثوابش معادل هفتاد رکعت نماز باشد
(۲۸) بعد از نماز عصر جمعه دو رکعت نماز کند در رکعت اول
و آیه الكرسي و بیست و پنج مرتبه قل و در دوم حمد و توحید و
بیست و پنج مرتبه سوره ناس و بعد از سلام پنج مرتبه بگوید لا حول
ولا قوة الا بالله العلی العظيم از دنیا بیرون نرود نادر خواب جائ
خود را در بهشت ببیند (۲۹) بعد از عصر روز جمعه این صلوات
را بخواند یا مثل ثواب عمل جن و انس در این روز با و عطا کند اللهم
صل علی محمد و آل محمد الا و صیبا المرصین یا فضل صلواتك
و بارک علیهم یا فضل برکاتك و السلام علیهم و علی آرائهم
و اجسادهم و رحمہم و رحمة الله و برکاته و اگر ده مرتبه و اگر نه هفت مرتبه
بخواند افضل است (۳۰) روایت شده که بهترین اوقات صلوات
در روز جمعه بعد از عصر است و صد مرتبه بگوید اللهم صل علی
محمد و آل محمد و عجل فرجهم و مستحب است نیز خواندن صلوات

كَبِيرُ اللّٰهُمَّ اِنَّ مُحَمَّدًا كَمَا وَصَفْتَهُ فِي كِتَابِكَ الْاَخِرِ (۳۱) بعد از
عصر هفتاد مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ اللهَ وَاَتُوبُ اِلَيْهِ (۳۲) بعد از
عصر مرتبه سوره قدر بخواند و اگر نتواند ده مرتبه را ترك نکند و
خوانده مرتبه قدر بعد از عصر در هر روز مستحب است و فضیلت
بسیار دارد (۳۳) از جمله اعمال عصر جمعه خواندن دعای عشرت
است که پسندتها بسیار معبره وارد شده با فضیلت و ثواب بسیار
و مستحب است خواندن آن در هر صبح و شام نیز مابین شیخان اخلا
است (۳۴) در ساعت آخر روز جمعه دعای سمان بخواند
(۳۵) شیخ طوسی رحمه فرموده که ساعت استجاب دعا ساعت آخر
روز جمعه است تا غروب آفتاب و سزاوار است که دعا را تا ساعت بسیار
بکند و در وقت شده که ساعت استجاب ا فوقی است که فرود نصف
قرص خورشید و نصف دیگرش غروب نکرده باشد و خصرن فاطمه
دعا میکرد در آنوقت پس مستحب است دعا را ساعت (۳۶)
بخواند در ساعت استجاب دعا دعای نبوی صَ لَا تُبْحَثَنَّكَ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَ
الْإِكْرَامِ تمام شد این مجموعه مبارکه در ماه ذی الحجه سنه ۱۳۴۲
و چون خاتمه آن مشتمل بر اعمال جمعه بود بعضی از مؤمنان در خولت
کردند که دعای کبیر و دعای سمان را در آخران ذکر نایم لاجرم ایند
دعای شریف با توجه در آخران نکاشته شد تا مؤمنان بفضیل آن
نازل و داعی را از دعای خیر فراموش نفرمایند **دَعَا کَبِيرُ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اَبْتَغِيْكُمْ بِأَمْرِ خَلْقِهِ بَشَائِدِهِ وَمَهْرِيَّانِ

اللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِقُوَّتِكَ الَّتِي
خَلَقَتْهَا بِهَا كُلُّ شَيْءٍ وَخَضَعَ لَهَا كُلُّ شَيْءٍ وَذَلَّ لَهَا كُلُّ شَيْءٍ وَ
مَقهور كَرْدَانِيَّةً بِأَنْ هَرَجِيْزِيْ بِأَنْ هَرَجِيْزِيْ وَبِأَنْ هَرَجِيْزِيْ وَبِأَنْ هَرَجِيْزِيْ
بِجَبْرِ وَنِكَ الَّتِي غَلَبَتْ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُوْمُ
وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي غَلَبَتْ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُوْمُ
لَهَا شَيْءٌ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي
هَرَجِيْزِيْ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي
عَلَا كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي بَعْدَ قَنَاءِ كُلِّ شَيْءٍ وَ
بِرَحْمَتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُوْمُ
وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُوْمُ
بِكُلِّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُوْمُ
هَرَجِيْزِيْ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُوْمُ
يَا قَدُّوسُ يَا اَوَّلُ الْاَوَّلِيْنَ وَيَا اٰخِرُ الْاٰخِرِيْنَ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ
اَيُّ شَيْءٍ اَيُّ قَوْلٍ اَيُّ اَعْمَالٍ اَيُّ خَيْرٍ اَيُّ اَمْرٍ اَيُّ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ
الذُّنُوْبِ الَّتِي فِيْهَا لِيْ عِصْمٌ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الذُّنُوْبِ الَّتِي قَتَلْتُ
كُلَّهَا لِيْ اَنْ مَيِّدٌ دَرْدَرَةٌ عَصَا رَا خَلَاوَنَدَا بِأَمْرِ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ
النِّقَمِ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الذُّنُوْبِ الَّتِي تَغْيِرُ النِّعَمَ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ
مَيِّدٌ دَرْدَرَةٌ عَصَا رَا خَلَاوَنَدَا بِأَمْرِ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ
لِيْ الذُّنُوْبِ الَّتِي تَغْيِرُ النِّعَمَ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الذُّنُوْبِ الَّتِي
بِأَمْرِ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ
تَشْرِيْطُ الْبَلَاءِ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الذُّنُوْبِ الَّتِي تَقْطَعُ الرَّجَاءَ
مَيِّدٌ دَرْدَرَةٌ عَصَا رَا خَلَاوَنَدَا بِأَمْرِ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ اَيُّ بَرٍّ اَيُّ نَجِيٍّ

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ وَكُلَّ خَطِيئَةٍ أَخْطَأْتُهَا
 خدا یا بیا مرز بر این هر گناه که مرتکب شده ام انرا و هر خطای که کرده ام انرا
 اللَّهُمَّ اِنِّي تَقَرَّبْتُ اِلَيْكَ بِذِكْرِكَ وَاسْتَشْفَعُ بِكَ اِلَى نَفْسِي
 خدا یا بدرستی که من نزد یکی محبوب لبوی تو بیاد کردن تو و طلب شفاعت من باب تو
 وَاسْتَلْتُ بِجُودِكَ اَنْ تُدْنِيَنِي مِنْ قُرْبِكَ وَاَنْ تُوْزِعَنِي شُكْرَكَ
 بجز خود و درخواست میکنم ترا بچو تو اینکه نزدیک کنی مرا از قرب خود و اینکه توفیق ده
 وَاَنْ تُلْهِمَنِي ذِكْرَكَ اللَّهُمَّ اِنِّي اسْتَلْتُ سُؤَالَ خَاضِعٍ مُنْذَرٍ لِّل
 مرا سپاس خود و اینکه الهام کنی مرا بباد کردن خدا یا بدرستی که من سوال میکنم ترا در خواست
 خَاضِعٍ اَنْ لِّسَا حَاجَتِي وَتَرْحَمَنِي وَتَجْعَلَنِي بِقِيَمِكَ رَاضِيًا قَانِعًا
 کردن فوق خوار با خشوع اینکه من را بحد کنی با من و رحم کنی مرا و بگردانی مرا بقیمت خود
 وَبِجَمِيعِ الْاَحْوَالِ مُتَوَاضِعًا اللَّهُمَّ وَاسْتَلْتُ سُؤَالَ مَنْ اَشْتَدَّ
 خوشنود با قناعت در همه حالها تواضع کننده خدا یا و درخواست میکنم ترا خواست کردن
 فَاقْنَهُ وَاَنْزِلْ بِكَ عِنْدَ الشَّدَائِدِ حَاجَتَهُ وَعَظَمِ فِيْهَا عِنْدَكَ
 کسب که سخت کشد در فاند که او فرود آورده بتو در نزد سختیها حاجتش را و بزرگ است
 رَغْبَتُهُ اللَّهُمَّ عَظَمِ سُلْطَانُكَ وَعَلَامَتُكَ وَخَفِيَ مَكْرُكَ وَ
 در آنچه نزد است رغبت و خدا با بزرگ است سلطنت تو و بلند است مکان تو و پنهان است مکر
 ظَهَرَ اَمْرُكَ وَغَلَبَ قَهْرُكَ وَجَرَتْ قُدْرَتُكَ وَلَا يُمْكِنُ الْفِرَارُ
 تو آشکار است امرت و غالب است قهر تو و روانست قدرت تو و نیست ممکن گریختن از
 مِنْ حُكْمِكَ اللَّهُمَّ لَا اَجِدُ لِي تَوْبَةً غَافِرَةً وَلَا لِقَابًا اَنْحِي سَاوِرًا
 حکومت تو خدا یا نمی یابم برای گناهانم امرزنده و نه برای زشتیهای خود می یابم
 لَا اَلْتَمِسُ مِنْ عَمَلِي الْقَبِيحِ بِالْحَسَنِ مُبَدَّلًا غَيْرَكَ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ
 و نه برای چیزی از کردار من که زشت است بخوبی بدل کننده جز تو نیست خدا یا و

سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَتَجَرَّتُ بِهَا نَفْسِي وَسَكَنْتُ اِلَيْكَ
 بیای که یاد میکنم ترا و ستایش تراستم کردم نفس خود را و جریبت کردم بنادانی خود
 قَدِيمُ ذِكْرِكَ لِي وَمِنْكَ عَلَيَّ اللَّهُمَّ مَوْلَايَ كَمْ مِنْ قَبِيحٍ
 و اعتماد کردم بشو در پند باد کردن مرا و منتقمی تو را من خدا یا وای مولا
 سَرَّاهُ وَكَمْ مِنْ قَادِحٍ مِنَ الْبَلَاءِ اَقْلَتُهُ وَكَمْ مِنْ عَثَارٍ وَقَبِيحٍ
 من چه رازها از لغزشها که نگاهدار کردی و در او چه رازها از مکر و کد فکری و در او
 وَكَمْ مِنْ مَكْرُوهٍ دَفَعْتَهُ وَكَمْ مِنْ ثَنَاءٍ جَمَعْتَ لَكَ اَهْلًا لَهُ لَشَرُّهُ
 بسیار مدح نیکی که نسبت سازاوار مرا ترا پراکنده کردی انرا خدا یا
 اللَّهُمَّ عَظَمِ بِلَايَتِي وَافْرَاطِي سَوْءِ حَالِي وَقَصْرَتِي فِيْ اَعْمَالِي
 بزرگ است بلا من و افراط کرده بمن بک حالم و کوتاه است بمن کردارها
 وَقَصَدَتِي فِيْ غَلَايَتِي وَحَبَسَتِي عَنْ نَفْسِي بَعْدِي اَمَّا لِي
 و زمین کمر کرده مرا بنده هایم و محبوس کرده مرا از سودم دور گردانده هایم
 وَخَدَعَتْنِي الدُّنْيَا بِغُرُورِهَا وَتَقَبَّلَتْ مِنْ خِيَابَتِي لَيْسَ اِنْدَا خَيْرَ
 و فریب داده مرا دنیا بفریبش و خودش و نفس من بخیانتش پس انداخته
 سَبَدِي فَاَسْتَلْتُكَ بِعِزَّتِكَ اَنْ لَا تَجْهَبَ عَنْكَ دُعَائِي
 ای ای قای من بجز درخواست میکنم ترا بعزت تو تا اینکه محبوب نگردانند از خود
 سَوْءِ عَمَلِي وَفِعَالِي وَلَا تَقْبَلْ مِنِّي بِخَفِي مَا اَخْلَعْتَ عَلَيْهِ
 خواندن مرا بدی کردارم و کارم و رسوا نگردانی مرا به پنهان آنچه مطلع گشته
 مِنْ سِرِّي وَلَا تَحَاجِلْنِي بِالْعُقُوبَةِ عَلَيَّ مَا عَمِلْتُهُ فِيْ خُلُوَائِي
 بر او از پنهان من و شتاب نکنی ببقوبت بر آنچه کرده ام او را در خلوتها
 مِنْ سَوْءِ فِعْلِي وَاسْمَاعِي وَدَوَامِ تَقْبِي بَطِي وَجَهَالَتِي وَكُفْرِي
 از بد کردارم و بد کردنم و شنیدنم و تقصیر کردنم و نادانم و

سَهْوَانِي وَغَفْلَتِي وَكُنْ اللَّهُمَّ بِعِزَّتِكَ لِي فِي الْأَحْوَالِ كُلِّهَا
 بستیای خواهشهایم و غفلتم و بوده باش خدا یا بجزتت برای من در احوالها
 رَوْفًا وَعَلَى جَمِيعِ الْأُمُورِ عَطُوفًا إِلَهِي وَرَبِّي مَنْ لِي غَيْرُكَ
 همان مهربان و بر من در همه کارها مهربان خدا من و پروردگار من کیست
 اسْتَلْهُ كَشْفَ خُرْبِي وَالنَّظَرَ فِي أَعْرَابِ إِلَهِي وَرَبِّي وَمَوْلَانِي
 مرا جز تو که در خواهم او را برداشتن زبان خود را و نگرستن در کارم خدا من و
 أَجْرِي عَلَى حُكْمِكَ ابْتِغَتْ فِيهِ هَوَى نَفْسِي لَمْ أَخْتَرْ سِوَهُ
 پروردگار من اقامت روانگی بر من حکمی را که پس برگزیدم در آن خواهش نفس خود را
 مِنْ تَرْبِيَّتِي عَذْوِي فَخَرْتُ بِمَا أَهْوَيْتُ وَأَسْعَدَهُ عَلَى ذَلِكَ
 و نگرانی نکردم در آن از آراستن دشمن پس فریبش را آنچه خواست و باز برگزید
 الْقَضَاءُ فَيَتَأَوَّزُ بِمَا جَرَى عَلَيَّ مِنْ ذَلِكَ بَعْضُ حُدُودِكَ
 او را بر این قضا پس در گذشتم آنچه جاری شد بر من از این پاره احکام ترا و مخالف
 وَخَالَفْتُ بَعْضَ أَمْرِكَ فَلَا تُحْمِلْ عَلَيَّ فِي جَمِيعِ ذَلِكَ وَ
 کردم پاره فرمانهای ترا پس مرا تراست ستایشی بر من در همه این و نیست حجتی مرا
 لَا حُجَّةَ لِي بِمَا جَرَى عَلَيَّ فِيهِ قَضَاؤُكَ وَالزَّمَنُ فِيهِ حُكْمُكَ
 در آنچه جاری شد بر من در آن حکم تو و الزام کرد مرا در آن حکم تو و از مود
 وَبَلَاؤُكَ وَقَدْ أَثْبَتَكَ يَا إِلَهِي بَعْدَ تَقْصِيرِي وَإِسْرَافِي
 تو و بدیهیست که امد ترا ای خدای من پس از تقصیر کردم و گذشتم از حد بر
 عَلَى نَفْسِي مُعْتَدِرًا نَادِمًا ذُنُوبِي مُسْتَقْبِلًا مُسْتَغْفِرًا
 نفس خود عذر خواه پیشان شکسته عفو خواهنده آمرزش خواهنده
 مُنْذِرًا مُقْتَرِمًا عِنَّا مُعْتَرِفًا لَا أَجِدُ مَفْزَاخًا كَانِ مَعِي
 بازگشت گران اقرار دهنده از عاقلان نمائنده اعتراف کننده منیایم که باز گاه حکم

وَلَا مَفْزَعًا اتَّوَجَّهُ إِلَيْهِ فِي أَمْرِي غَيْرَ قَبُولِكَ عَذْرًا
 در آوردن بستاندگارم جز پذیرفتن تو عذر مرا
 وَلَا خَالِكَ إِلَّا يَأْتِي فِي سَعَةِ مِنْ رَحْمَتِكَ اللَّهُمَّ فَاقْبَلْ
 و در آوردن تو مرا در فراخی از رحمت خود من را بپذیر عذر مرا
 وَأَوْحِمْ شِدَّةَ خُرْبِي وَفُكْنِي مِنْ شِدَّةِ وَثَاقِي يَا رَبِّ زَحْمِي
 و رحم کن بنحوی و بد خال مرا و درها کن مرا از سختی بند من ای پروردگار
 ضَعْفَ بَدَنِي وَرِقَّةَ جِلْدِي وَرِقَّةَ عَظْمِي يَا مَنْ بَدَأَ خَلْقِي
 من هم کن ناتوانی بدنم را و نازکی پوستم را و نازکی استخوانم را ای کسی که ابتدا کرد
 وَذِكْرِي وَتَرْبِيَّتِي وَبِرِّي وَتَعْدِيَّتِي هَبْنِي لَكَ بِسِلَاحٍ
 افرینش مرا و یاد کردن مرا و پروریدن مرا و خوبی مرا و غذا دادن مرا بخش مرا بجهت
 كَوْمِكَ وَسَالِفِ بَرِّكَ يَا إِلَهِي وَسَيِّدِ وَرَبِّي أَتْرَاكَ
 ابتدای کرمش و گذشتن پیشوایی من از اجداد من و پروردگار من
 مُعْتَدِي بِنَارِكَ بَعْدَ تَوْحِيدِكَ وَبَعْدَ مَا انْطَوَى عَلَيْهِ
 ایابنده متوعداب گشته من با شهادت پس از یگانگی داشتن تو و پس از آنکه پیچیده
 قَلْبِي مِنْ مَعْرِفَتِكَ وَبَلَغَ بِهِ لِسَانِي مِنْ ذِكْرِكَ وَأَعْتَصَمَ
 بر او دلم از شناختن تو و متکلم شده بدان زبان من از یاد تو و اعتقاد کردن از
 خَمِيرِي مِنْ حُبِّكَ وَبَعْدَ حَقِّ اعْتِرَافِي وَدُعَائِي
 خمر من از دوستی تو و بعد از راستی اعتراف من و خواندنم
 خَاضِعًا بِرُبُوبِيَّتِكَ يَا مَوْلَايَ هَبْهَاثَ أَنْتَ أَكْرَمُ
 در خالت که فروتنی کننده ام پروردگارت را ای مولای من در و راست تو کرمتری از
 مَنْ أَنْ تَضْبِعَ مِنْ رَبِّيَّةٍ أَوْ تَبْعِدَ مِنْ أَدْنَى أَوْ تَشْرُدَ
 اینکه منایع گردانم که بروردی او را یا دور گردانم که کسیرا که جادادی او را

که نزدیک خطا او را
 یا پراکنده کند کسیر

مَنْ أُوْبَهُ أَوْ لَسِمَ إِلَى الْبَلَاءِ مِنْ كَفَيْتَهُ وَرَحْمَتِهِ وَ
 باروان کنی بشو بلا کنی را که کفایت نمودش و رحم کردش و
 اَسْتَشْرِى يَا اِلٰهِي سَيِّدٌ وَمَوْلَايَ الشَّيْطَانُ النَّارَ
 گش را بخرم ای خدا من و اقای من و مولای من ای شیطان خواهی کرد آتش را بر
 عَلٰی وَجْهِ خَرَبٍ لِعَظَمَتِكَ سَاجِدَةٌ وَعَلَى السَّيْنِ نَظَقْتُ
 رو بپاش که در افتاده اند بجهت بزرگی تو سجده کنند بر سینه ها بشکوه کوباشند
 بِتَوْحِيدِكَ ضَارِقَةٌ وَلِشُكْرِكَ مَادِحَةٌ وَعَلَى قُلُوبِ
 توحید تو برآستی و بیاس تو مدح گویند و بر دلها بشکوه
 اَعْرِفْتُ يَا هَبِيبُكَ مُحَقِّقَةً وَعَلَى خَدَايَ جَوْنُ
 اعتراف نمودند بخدایت از روی تحقیق و بر ضمیرهای که پر است
 مِنْ الْعِلْمِ بِكَ حَقٌّ ضَارِقٌ خَاشِعَةٌ وَعَلَى جَوَارِحِ
 از دافش بتو ناگردد به اند باخشوع و بر اعضا بشکوه
 سَعَتْ اِلَى اَوْطَانِ قَبْدِكَ طَائِعَةٌ وَاشَارَتُكَ بِاسْتِغْفَارِ
 رفتند بسوی وطنها بپرستیدن تو فرمان بردار و اشاره کرده بپنازگشتن
 مِنْ عَنَّا مَا هَكَذَا الظَّنُّ بِكَ وَلَا اخْبِرْنَا بِفَضْلِكَ عَنَّا
 از راه اعتقاد نیست اینچنین گمانو و نه خبر دادن ما را بفضیل تو از تو
 يَا كَرِيمٌ يَا رُبَّ وَانْتَ بَعْلٌ ضَعْفَى عَنْ قَلْبٍ مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا
 ای کریم ای پروردگار و تو میدانی نا توانی مرا از انداز بلاء دنیا و
 وَعُقُوبَاتِهَا وَمَا يَجْرِي فِيهَا مِنَ الْمَكَارِنِ عَلَى اَهْلِهَا
 عقوبتهاش و آنچه جاری میشود در آن از ناخوشیهای براهل آن باند
 عَلٰی اَنْ ذٰلِكَ بَلَاءٌ وَمَكْرٌ لِّكَ قَلِيلٌ مَكْرُهُ لَسِبْتُ
 آن بلاء نیست و مکر و همت است اندک در نزد آن مکر

بَعْلٌ فَصَبْرٌ مَدَّةً فَكَيْفَ اِحْتِمَالُ لِبَلَاءِ الْاٰخِرَةِ وَ
 و دوام آن گوناوا است مدت آن پس چگونه است تحمل آن مر بلا ای آخرت را
 جَلِيلٍ وَقَوَعِ الْمَكَارِ فِيهَا وَهُوَ بَلَاءٌ تَقْوُلُ مَدَّةً
 و بزرگی واقعتدن ناخوشیها در آن و حال آنکه او بلا نیست که در آن است
 وَبَدْوٌ مَقَامُهُ وَلَا يَخْفَفُ عَنْ اَهْلِهِ لِأَنَّهُ لَا يَكُونُ اِلَّا
 آن و همیشه است زیست آن و سبک کرده نمیشود از اهل آن بعلت آنکه نخواهد بود
 عَزَّ وَجْهَتِكَ وَانْتِقَامِكَ وَنَحْطُكَ وَهَذَا مَا لَا تَقْوُمُ
 مکر از غضب تو و انتقام تو و خشم تو و آنچه نیست که پایداری
 لَهُ السَّمَوَاتُ وَالْاَرْضُ يَا سَيِّدُ فَكَيْفَ بِي وَاَنَا
 کند مرا و آسمانها و زمین ای قای من پس چگونه باشد بمن و حال آنکه
 عَبْدُكَ الضَّعِيفُ الذَّلِيلُ الْحَقِيرُ الْمُسْكِينُ يَا اِلٰهِي
 من بنده توام ناتوان خوار حقیر محتاج زار انجمنی من و
 رَبِّي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ لَايَ الْأُمُورِ اِلَيْكَ اَشْكُو
 پروردگار من و اقایم و بزرگ من برای کدام یک از کارها بسوی تو شکوه
 وَلِمَا مِنْهَا اَخْجَعُ وَابْكِي لِاَلِيمِ الْعَذَابِ وَشِدْدَتِهِ
 کنم و برای کدام یک از آنها بخج و بشم و گریه کنم برای دردناک عذاب سختی
 اَوْ لَطُولِ الْبَلَاءِ وَمُدَّتِهِ فَلَمَّا صَبَرْتُ فِي الْعُقُوبَاتِ
 آن یا برآمد و رازی بلاء و مدت آن پس هرگاه بگردانم مراد در عقوبتها یا
 مَعَ اَعْدَائِكَ وَجَعْتُ بَيْنِي وَبَيْنَ اَهْلِ بِلَائِكَ
 دشمنانیت و کرد او دی میان من و میان اهل بلاءت و
 وَفَرَّقْتُ بَيْنِي وَجِبَانِكَ وَاَوْلِيَاءِكَ فَهَبْنِي يَا
 جدا کن اندازی میان دشمنان و دوستان و اولیایت پس گرفتم ای خدا بمن

المسكين

و بين

الهی سبب و مولای و ربی صبرتی علی عذاب
 و بر دل من و پورددگار من که صبر کردم بر عذاب
 فكيف اصبر علی فراقك و هبني صبرتی علی
 پس چگونه صبر کنم بر فراق تو و بگردم بر کرمی
 نارك فكيف اصبر عن النظر الی کرامتک ام كيف
 افس تو پس چگونه صبر نمایم از نگرستن بسوی کرامت تو یا چگونه
 استلكن فی النار و رجائی عفوک فبیرتک باسیه
 ساکن کردم در آتش و امید دارم عفو تو ای بزرگوار
 و مولای قیم صادق لئن ترکنی ناطقاً لا ضجین
 من و اقامن سوگند میخورم بواسطی هرگاه مرا باز گذاری مرا که با هر این
 الیک بان اهلها ضجین الا ملین ولا حزن عن الیک
 جز و شوم بسوی تو میان اهل آتش خرو و شیدار امید داران و هر این فریاد کنم
 حراخ المستصرخین ولا یکن علیک بکاء الفاقه
 تو هیچ فریاد کنندگان و هر این گریه بر تو که بر کردن ناپسندگان
 ولا یبتک ابن کنک یا ولی المؤمنین یا غایب امال
 البته ندانم ترا که کجای تو ای دوست مؤمنان ای منتهای اردو
 العارفين یا غیبات المستغیثین یا حبيب قلوب
 عارفان ای فریاد رس فریاد خواهان ای محبوب دلهای
 الصادقین و یا اله العالمین افراک بجانک یا اله
 راستگوین و ای خدای جهانان ای پادشاه معیوت که منتهای توانی
 و یحیی لستم فیها صوت عبد مسلم سجن فیها
 من و حمد تراست بشنوی در آن اواز بنده کور و نادیده که زندان

بخالفه و ذاق طعم عذابها بمعصیه و حبس
 کرده شده در آن بجان لفتان و چشیده است مزه عذاب انرا بنا فرمائی او
 بین اخطایها بجرمه و جر بریه و هو یضج الیک ضجین
 و محبوس کرده شده میان طبعها بشبب جرم و کاهش را و میخوشد بسوی
 مؤمل لرحمتک و ینادیک بلسان اهل توحیدک
 تو خرو و شیدن از درو مند در رحمت تو و میخواند تو را بزبان اهل توحید تو
 و یوسل الیک بر بوبتیک یا مولای فكيف یبتقی
 و توسل میجوید بسوی تو بروردگار ای اقامی من پس چگونه در عذاب
 فی العذاب هو ترجوما سلف من حلیک و رافیک
 میماند و حال آنکه او امید دارد چهره را که گذشته است از برباری تو و
 و رحمتک ام كيف تؤلمه النار و هو بامل فضلك
 مهریای تو و رحمت تو یا چگونه بدرد خواهد آورد او را آتش و حال آنکه او امید
 و رحمتک ام كيف یحرقه لهبها و انت لشمع
 دارد فضل تو را و رحمت تو را یا چگونه میسوزاندش زبانه او و تو
 صوته و تری مکانه ام كيف یثقل علیه رفوها
 میشنوی و ازش را و می بینی مکان او را یا چگونه شامل شود بران شعله ان
 و انت تعلم ضعفه ام كيف یغفل ببن اخطایها
 و تو میدانای توانیش را یا چگونه فرودد میان طبعها بشبب
 و انت تعلم صدقه ام كيف تجرّه زبانتها و
 و تو میدانای راستی او را یا چگونه زجر کند او را زبانه انرا
 هو ینادیک یا ربّه ام كيف یرجو فضلك
 او میخواند تو را ای پروردگار یا چگونه امید دارد فضل تو را در

عَتَمْتُ مِنْهَا فَسْتَرْكُ فِيهَا هَبْهَا مَا ذَلِكَ الظُّنُّ
 ازاد کردنش از ان پس باز گذارش دران دوداست نیت بن کمان بنو
 بِلَ وَلَا الْمَعْرِفُ مِنْ فَضْلِكَ وَلَا مُشَبَّهٌ لِمَا
 و نه معروف از فضل تو و نه مانند مرا بچه و معامله
 عَامِلَتُ بِرِ الْمَوْحِدِ بْنِ مِنْ بَرِّكَ وَإِحْسَانِكَ
 نمودی بان بیکانه برسانا از نیکوئی و احسان پس
 فَيَا لِبَقِيْنِ اقْطَعْ لَوْ لَا مَا حَكَمْتُ مِنْ تَعَذُّبٍ
 ببقین قطع ادم اگر نه حکم کرده بان از عذاب بگردد
 جَاهِدِيكَ وَقَضَيْتُ بِهِ مِنْ إِخْلَادٍ مُطَاعِدِيكَ
 منکران و حکم فرمودی بان از جاوید داشتن دشمنان
 جَعَلْتُ النَّارَ كُلَّهَا بَرْدًا وَسَلَامًا وَمَا كَانَتْ لِأَحَدٍ
 هرانند کردن به بود آتش را تمام سرد و سلامت و نه بودی مرا حدی
 فِيهَا مَقَرًّا وَلَا مَقَامًا لِيَكُنَّ تَقْدَسَتْ أَسْمَاؤُكَ
 دران قرارگاه و نه جایگاه لیکن تو پاکیزه است نامهای تو
 أَقْسَمْتُ أَنْ تَمْلَأَهَا مِنَ الْكَافِرِينَ مِنْ أَلْحَمِّهِ وَ
 سوگند یاد کرده که پرکردای آنرا از کافران از جشبان و
 النَّاسِ أَجْمَعِينَ وَأَنْ تُخَلِّدَ فِيهَا الْمُعَانِدِينَ وَأَنْتَ
 آدمیان همه و اینکه جاوید داری دران دشمنان را و حال
 جَلَّ شَأْنُكَ قُلْتُ مُبْتَدِئًا وَتَطَوَّلْتُ يَا لَأَفْعَامِ
 آنکه تو بزرگ آمده شای تو گفته ابتدا کننده و بختنده به نیت دادن
 مُتَكْرِمًا أَفْنِ كَانُ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانُ فَاسْتَقَامَ لَا
 گرامی بلندارنده ای ای پس کسیکه باشد کونده همی کسیست که باشد از

آن بود که

بَسْتُونَ إِلَهَ وَسَيْدِي فَاسْأَلْكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي
 فرمان ببردن و دوند بکشان نیتند بخدا بن و بوردن پس درخواست میکنم ترا
 قَدَّرْتُهَا وَبِالْقَضِيَّةِ الَّتِي حَقَّقْتُهَا وَحَكَمْتُهَا وَغَلَبْتُ
 بان توانائی که تقدیر کردی آنرا و بجگی که لازم کرده آنرا و حکم کرده آنرا و غلبه
 مِنْ عَمَلِيهِ أَجْرُ بَنِيهَا أَنْ تَنْصَبَ لِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ
 کشته بر کسیکه بر او روان ساخته آنرا اینک بختی مراد این شب و در
 وَفِي هَذِهِ السَّاعَةِ كُلِّ جَرْمٍ أَجْرُ مَنْهُ وَكُلِّ ذَنْبٍ
 این ساعت هر جریمه کرده ام و هر گناهی که
 أَذْنِبْتُهُ وَكُلِّ قَبِيحٍ اسْرُرْتُهُ وَكُلِّ جَهْلٍ عَمِلْتُهُ
 نمودم و هر زشتی که پنهان بجا آورده ام و هر نادانی که کرده ام
 كَتَمْتُهُ أَوْ أَعْلَنْتُهُ أَخْفَيْتُهُ أَوْ أَظْهَرْتُهُ وَكُلِّ
 پوشیده باشم آنرا یا آشکار کرده باشم پنهان نموده باشم آنرا یا هویدا نموده
 سَيِّئَةٍ أَحَرْتُ بِإِثْبَاتِهَا الْكِرَامَ الْكَاتِبِينَ الدِّينِ
 باشم و هر بدی که امر فرموده بثبت نمودن آنها کرامی نویسندگان دین
 وَكُلِّهِمْ بِحِفْظِ مَا يَكُونُ مِنِّي وَجَعَلْتُهُمْ شُهُودًا عَلَيَّ
 گاشتم آنرا بنگاه داشتن هر چه باشد از من و گردانیدی ایشانرا گواه
 مَعَ جَوَارِحِي وَكُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيَّ مِنْ وَرَائِهِمْ
 بر من با اعضای من و هستی تو نگاهبان بر من از ورای ایشان
 وَالشَّاهِدُ لِمَا خَفِيَ عَنْهُمْ وَبِرَحْمَتِكَ أَخْفَيْتُهُ
 و گواه مرا بچه را که پوشیده ماند از ایشان و بر رحمت پنهان داشته
 وَبِفَضْلِكَ سَرَرْتُهُ وَأَنْ تَوْفِّرَ خَطِيئَتِي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ
 آنرا و بفضل پوشیده آنرا و اینکه وافر گردانی بجز مرا از هر خیری

نَزَلَهُ أَوْ أَحْسَنَ تَفَضُّلَهُ أَوْ يَنْتَشِرُهُ أَوْ زِيَادَتُهُ
 فو فرستی آنرا یا بنی کردن که زیاد کنی آنرا یا خوب کنی که بزرگ کنی آنرا یا بزرگ
 نَبْطُهُ أَوْ ذَنْبُ كُفْرِهِ أَوْ خَطَايَا شَرِّهِ يَا رَبِّ يَا
 که بکتر آنرا اودا یا کاهیکه بیامری اودا و یا خطاییکه پوشش اودا ای پروردگار
 رَبِّ يَا رَبِّ يَا إِلَهَ وَسَيْدًا وَمَوْلَايَ وَمَالِكِي رَبِّ
 ای پروردگار ای پروردگار ای خدای بزرگ من و قای من و مالک بنده من
 يَا مَنْ يَبْدُو نَاصِبِي يَا عَلِيَّ بَصْرِي وَمَسْكِنِي يَا
 ای آنکه بدست اوست و پیشانی من ای دانا بخشنده من و دماندگی من ای
 خَيْرُ الْبَصَرِ وَفَاقِي يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ اسْأَلُكَ
 ای خیر بینا ج من و فاقه من ای پروردگار من ای پروردگار من ای پروردگار
 بِحَقِّكَ وَقُدْرَتِكَ وَأَعْظَمِ صِفَاتِكَ وَأَسْمَاءِكَ
 من در خواست میکنم ترا بحق تو و یا کنیز تو و بزرگترین صفهای تو و نامهای تو آنکه
 أَنْ تَجْعَلَ أَوْقَاتِي فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ بِذِكْرِكَ مَعْمُورَةً
 بگردانی و قهای مرا در شب و روز بنیاد کردن تو ابادان
 وَتَجْعَلَ مِنْكَ مَوْصُولَةً وَأَعْمَالِي عِنْدَكَ مَقْبُولَةً
 و بخدمت تو پیوسته شده و کردارهایم را نزد تو پذیرفته ناانکه
 حَتَّى تَكُونَ أَعْمَالِي وَأَوْقَاتِي كُلُّهَا وَرَدًا وَاحِدًا
 باشد کداهایم و وردهایم هم از آن وردی واحد
 وَحَالِي فِي خِدْمَتِكَ سَرْمَدًا يَا سَيِّدِي يَا مَنْ عَلَيْهِ
 و حالم در خدمت تو پیوسته ای اقای من ای کسیکه بر او
 مَعْقُولٌ يَا مَنْ إِلَهٌ شَكُوتُ أَحْوَالِي يَا رَبِّ يَا رَبِّ
 اعتماد من ای کسیکه بسوی او بشکوه میبرم احوالم را ای پروردگار من ای

يَا رَبِّ قُو عَلَى خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي وَاسْتَدْرِ عَلَى
 ای پروردگار من توانا گردان بر خدمت اعضايم را و سخت گردان بر
 الْخَيْرِ جَوَارِحِي وَهَبْ لِي الْجِدَّ فِي خَشْيَتِكَ وَاللَّحْظَ
 عنایت اطرافم را و بخش مر مرا کوشش در تو سپید از تو و همیشه
 فِي الْإِتِّصَالِ بِخِدْمَتِكَ حَتَّى أَسْرَحَ إِلَيْكَ فِي مَبَادِيرِ
 در پیوستن بخدمت تو تا اینکه در انشوم بسوی تو در مبادی
 وَأَشْنَائِي إِلَى قَرْنِكَ فِي الْمُسْتَنَافِينَ وَأَذْنُوقُ مِنْكَ نَفَقَ
 پیشه گیرندگان و مشتاقان کردم بسوی قرب تو در میان مشتاقان و نزدیک کردم
 الْخُلَاصِينَ وَأَخَافُكَ خَافَةَ الْمُؤَقِنِينَ وَاجْتَمِعَ فِي جَوَارِحِي
 بنو نزدیک شد خطای و تیرم از تو و بید بقیه کنندگان و گردانم در جوارح
 مَعَ الْمُؤْمِنِينَ اللَّهُمَّ وَمَنْ أَرَادَنِي سُوءَ فَارِدُهُ وَمَنْ
 با گردنگار خدا یا و هر که مرا بدد پس ارا ده کن اودا و
 كَادَنِي فَكِدُهُ وَاجْعَلْ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا عِنْدَكَ
 هر که بد کند پس بد نما اودا و بگردان مرا از بنکو ترین بندها کن از تو و بگردان
 وَأَقْرِبْهُمْ مَنَازِلَةً مِنْكَ وَأَخْصِمْ زُلْفَةً لَدُنْكَ فَإِنَّهُ لَا
 نزدیک تو و نزدیکترین ایشان از تو و منزه بنو و مخصوص ایشان در تو و یکی نزدیک
 يُنَالُ ذَلِكَ إِلَّا بِفَضْلِكَ وَجُدْ لِي بِجُودِكَ وَأَعْظَمِ
 پس بدستیکه رسد بنشوا این مکر بفضل تو و بخش مرا بحدوث و مهربانی
 عَلَيَّ بِجَدِّكَ وَاجْفُظْنِي بِرَحْمَتِكَ وَاجْعَلْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ
 کن بر من بیز کواربت و نگاهداری کن مرا بر محبت و بگردان زبانم را بنیاد گردان
 لَهْجًا وَقَلْبِي بِحَبْلِكَ مُتَبَاوً وَمَوْجِعًا بِحُسْنِ جَابِئِكَ وَأَقْلَمَ
 گویا و دلم را بدوستی تو بنیاب و منت گذار بر من بر شکوه آجابت گردان

السَّائِقِينَ وَأَسْرَعَ
 الْبَائِسِينَ الْمُبَادِرِينَ

الحکیم لا اله الا انت يا حنان يا منان يا بدیع
بر هر چه در داست گفتار و در دست کردار نیست کسی شایسته پرستش بجز تو ای مهربانای
السموات والارض يا ذا الجلال والاكرام صل على
بخشاینده ای آفریننده اسمانها و زمینها و بندگان و فرشتگان و در جنت یحیی
محمد و آل محمد
و سلم تسلیما
و شایان نشان بگویند

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم اني اسئلك باسمك العظيم الاعظم
خدا یا بدیع من سوال میکنم از تو بحق نام توان نام بزرگ
الاعز الاجل الاكرم الذي اذا دعيت به على
از جند بلند مرتبه و گرامی تر که هرگاه خوانده شوی بدان نام
مخالق ابواب السماء للفتح بالرحمة انفتحت
بر قفلها درهای آسمان برای باز شدن رحمت باری
واذا دعيت به على مخالق ابواب الارض
و هرگاه خوانده شوی بان نام بر تنگای درهای زمین از برای
للفرج انفرجت و اذا دعيت به على مغايد
کشایش کارها گشوده شود و هرگاه خوانده شوی بان نام بر جسد بکهای
ابواب العسر لليسر تسرنت و اذا دعيت به على
درهای دشواری از برای آسان شدن آسان گردد و هرگاه خوانده شوی
الاموات للنور انتشرنت و اذا دعيت به على كشف
بان نام بر مردگان از برای زنده شدن زنده شوند و هرگاه خوانده شوی بان نام بر برون

سوال بسیار در این
از طلب نمودن چیزها
مفرد و با جمع

الباساء والضراد انكسفت
شدن بسیار و در بطنها برطرف شود و سوال میکنم از تو بحق بلند مرتبه
الكرام اكرم الوجوه واعز الوجوه الذي عنت له
ذات تو که گرامی و گرامی ترین ذاتهاست و از جند ترین ذاتهاست که دلیل
الوجوه و خصعت له الرقاب و خسعت له الاصوات
و خوار شده اند و ذلها فروتنی کرده مراد از اینها و ذلها و ذلها و ذلها
و وجلت له القلوب من مخافتك و يقوئك الي
او از او ما و ترساک کردید از او و ترساک از او و سوال میکنم از تو بحق توانای
تسبك السماء ان تقع على الارض الا باذنك
تو که نگاه میداری آسمانها از آنکه بافتد بر زمین مگر بفرمان تو و
و تسبك السموات والارض ان تزولا و لكن ذلتا
نگاه میداری اسمانها و زمینها از آنکه از جای خود بدر روند و هر
ان امسكهم ما من احد من بعدك و بمشيتك التي
اینگران بجز خود بدر روند کسی جز تو و سوال میکنم از تو بحق خواستن تو
وان لها العالمون و بكلمتك التي خلقت بها السموات
که فرمان بدارند مراد از اینها و سوال میکنم از تو بحق کلمه که با آنکه
والارض و بكلمتك التي صنعت بها العجايب و خلقت
اسمانها و زمینها و سوال میکنم از تو بحق حکمت تو که ساختی تو بآن چیزهای
بها الظلم و جعلتها للبل سكا و خلقت
را و آفریدی با آنکه نادرستی دادی و کردی انرا شب و کردی انرا شب و دلمان آرام
بها النور و جعلته نهارا و جعلت النهار مشورا مبصرا
که رفتن و آفریدی بان حکمت روشنایی دادی و کردی انرا روز و کردی انرا روز و ذرا

سوال بسیار در این
از طلب نمودن چیزها
مفرد و با جمع

سوال بسیار در این
از طلب نمودن چیزها
مفرد و با جمع

دکوارے ارچند و زبردستی بر کشتنهای ارچند و سوار میکنم از تو بحق

و بشار

اتشک‌های خود و سوال میکنم از تو بجز یادشاهی تو که شناخته شده از بزرگان

(دهر)

[illegible][illegible]

تَكْسَانِ

عَلَى عِلْمِ مَنْ عَمِلَ بِهِ

لَهُمُ الدُّهُورُ وَجَدَتْ بِهِ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
توبان بورتی بر هر چیزی در هر روز کار و ستوده شده توبان در آسمانها و زمینها
وَبِكَلِمَتِكَ كَلِمَةُ الصِّدْقِ الَّتِي سَبَقَتْ لِابْنِ آدَمَ وَ
سوال میکنم از تو بحق سخن تویی راستی که پیش گذشت از برای پدیرام
ذُرِّيَّتِهِ بِالرَّحْمَةِ وَاسْتَأْذَنَكَ بِكَلِمَتِكَ الَّتِي غَلَبَتْكَ
و فرزندان او بود مهر نانی و بخشش سوال میکنم از تو بحق کلمه تو که غالب شد
شعری و بنور وجهك الله تَجَلَّيْتُ بِهِ لِلْجِبِلِّ فَجَسَلَنِي
بر هر چیزی و بحق تابندگی رو تو که بر تو افکن شدی بان مروه دایر گردان
رُكَاوَتِهِ مُوسَى صَاحِبُكَ الْبَرُّ ظَهَرَ عَلَى طُورِ
ان کوه را در بر و بر وفادار موسی بهوش و بحق بزرگ تو که پیدا شد بر
سَبِيْنَاءَ فَكَلَّمْتَ بِهِ عَبْدَكَ وَرَسُولَكَ مُوسَى بْنَ
طور سبنا پس سخن گفتی بان باینده خود و پیغمبر خود موسی پیر عمران
عِمْرَانَ وَبَطَّلَعْتَكَ فِي سَاعِجَبٍ وَظَهَرْتَكَ فِي جَبَلِ
و بحق هویدا گردانیدن تو در کوه شاعبر و پیدا شدن تو در کوه
فَارَانَ بِرَبَوَاتِ الْمَقْدَسِينَ وَجُنُودِ الْمَلَائِكَةِ الصَّابِرَةِ
فاران در آنها و بلند بنهای پاکیزه و بحق لشکرها فرشتگان صفت
وَخَشَوُعِ الْمَلَائِكَةِ السَّاجِدِينَ وَبِرَّكَانِكَ الَّتِي بَارَكْتَ فِيهَا
کشته و بحق و تویی دارای فرشتگان شایع گوینده و بحق قوچها و فرزندها
عَلَى ابْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي أُمَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ
که فرخندی و فرورزی بخشید داناها بر ابراهیم دوست تو بر او باد درود در آید
عَلَيْهِ وَآلِهِ وَبَارَكْتَ لَا تَحُوقُ حَقِّكَ فِي أُمَةِ عِيسَى
محمد بخشاید بر او خدای و بر اهل بیت او و فرخندی که بخشید از برای اسحق

(عالمها)

این باب در توبان بورتی بر هر چیزی در هر روز کار و ستوده شده توبان در آسمانها و زمینها
و بیکلمتیک کلمه الصدق الی سبقت لابن آدم و
سوال میکنم از تو بحق سخن تویی راستی که پیش گذشت از برای پدیرام
ذریئته بالرحمة و استأذنتک بکلمتیک الی غلبتک
و فرزندان او بود مهر نانی و بخشش سوال میکنم از تو بحق کلمه تو که غالب شد
شعری و بنور وجهک الله تجللی به للجبل فجسلنی
بر هر چیزی و بحق تابندگی رو تو که بر تو افکن شدی بان مروه دایر گردان
رکاوته موسی صاحبک البر ظهر علی طور
ان کوه را در بر و بر وفادار موسی بهوش و بحق بزرگ تو که پیدا شد بر
سبناء فکلمتک به عبدک و رسولک موسی بن
طور سبنا پس سخن گفتی بان باینده خود و پیغمبر خود موسی پیر عمران
عمران و بطلعتک فی ساعج و ظهرتک فی جبل
و بحق هویدا گردانیدن تو در کوه شاعبر و پیدا شدن تو در کوه
فاران بر ربوات المقدسین و جنود الملائکة الصابرة
فاران در آنها و بلند بنهای پاکیزه و بحق لشکرها فرشتگان صفت
و خشوع الملائکة الساجدين و بررکانک الی بارتک فیها
کشته و بحق و تویی دارای فرشتگان شایع گوینده و بحق قوچها و فرزندها
علی ابراهیم خلیلک علیه السلام فی امة محمد صلی الله
که فرخندی و فرورزی بخشید داناها بر ابراهیم دوست تو بر او باد درود در آید
علیه و آلِهِ و بارتک لا تحوق حقک فی امة عیسی
محمد بخشاید بر او خدای و بر اهل بیت او و فرخندی که بخشید از برای اسحق

منا

(۱۴۳)

عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَبَارَكْتَ لِبَعْقُوبَ إِسْرَائِيلَ فِي أُمَةِ
برگزیده خود در امانت علی بر هر و باد درود و فرخنده و فرورزی گردانیدن از برای
مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَبَارَكْتَ لِحَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى
بعقوب برگزیده خود در امانت موسی بر او باد درود و فرخنده و فرورزی گردانیدن
اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي عَمْرَتِهِ وَذُرِّيَّتِهِ وَأُمَمِهِ اللَّهُمَّ
از برای دوست خود محمد بخشاید خدا بر او و بر آل او و در گشایان او و فرزندان او و
وَكَأَغْنِنَا عَنْ ذَلِكَ وَلَمْ نَشْهَدْهُ وَأَمَنَّا بِهِ وَلَمْ نَرَهُ
او خداوند و چنانکه ما ندان بودیم از آن و مشاهده نکردیم از او ایمان آوردیم
صِدْقًا وَعَدًا لَا أَنْ قَصَلْنَا عَلَى مُحَمَّدٍ وَالْأَلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ
بان و ندیدیم از او روی راستی و درستی اینکه بخشید بر محمد و آل محمد و آنکه
بَارَكْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَالْأَلِ مُحَمَّدٍ وَتَحَمَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَالْحَمْدُ
کرمان بر محمد و آل محمد و مهربانی کن بر محمد و آل محمد مانند بهترین مرستی که کردی
كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَتَوَحَّيْتَ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ
و فرخندی که فرورزی که بخشید و مهربانی کردی بر ابراهیم و آل
وَالْأَبْرَهِيمَ إِنَّكَ حَبِيبٌ حَبِيبٌ فَعَالَ لِمَا تَرْضَاهُ
ابراهیم بدرستی که تو ستوده و بزرگ کننده هر آن چیز را که خواهی
أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ شَهِيدٌ ثُمَّ قُلْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ
و تو بر هر چیزی توانا حاضر و شاهد پس بگو ای خداوند ابراهیم
يَا مَنَانُ يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ
ای بخشاینده ای پیدا کننده آسمانها و زمین ای خداوند بزرگ و بزرگوار
الْأَكْرَامِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ وَ
ایمربانان و مهربانان بار خدا یا هرمت این دعا و

(حق)

و بیکلمتیک کلمه الصدق الی سبقت لابن آدم و
سوال میکنم از تو بحق سخن تویی راستی که پیش گذشت از برای پدیرام
ذریئته بالرحمة و استأذنتک بکلمتیک الی غلبتک
و فرزندان او بود مهر نانی و بخشش سوال میکنم از تو بحق کلمه تو که غالب شد
شعری و بنور وجهک الله تجللی به للجبل فجسلنی
بر هر چیزی و بحق تابندگی رو تو که بر تو افکن شدی بان مروه دایر گردان
رکاوته موسی صاحبک البر ظهر علی طور
ان کوه را در بر و بر وفادار موسی بهوش و بحق بزرگ تو که پیدا شد بر
سبناء فکلمتک به عبدک و رسولک موسی بن
طور سبنا پس سخن گفتی بان باینده خود و پیغمبر خود موسی پیر عمران
عمران و بطلعتک فی ساعج و ظهرتک فی جبل
و بحق هویدا گردانیدن تو در کوه شاعبر و پیدا شدن تو در کوه
فاران بر ربوات المقدسین و جنود الملائکة الصابرة
فاران در آنها و بلند بنهای پاکیزه و بحق لشکرها فرشتگان صفت
و خشوع الملائکة الساجدين و بررکانک الی بارتک فیها
کشته و بحق و تویی دارای فرشتگان شایع گوینده و بحق قوچها و فرزندها
علی ابراهیم خلیلک علیه السلام فی امة محمد صلی الله
که فرخندی و فرورزی بخشید داناها بر ابراهیم دوست تو بر او باد درود در آید
علیه و آلِهِ و بارتک لا تحوق حقک فی امة عیسی
محمد بخشاید بر او خدای و بر اهل بیت او و فرخندی که بخشید از برای اسحق

السلام يا ايها وفاطمة والحسن والحسين وعلي و محمد وجعفر وموسى
 وعلي و محمد وعلي والحسن والحسين المنتظر عليهم السلام خطاها
 والامانة خراسها والله يحيط بها وحفظها والله من ورانهم
 محبط بل هو قنن حجب في لوح محفوظ تعويد طفل بنهد
 وبر طفل سنده **بسم الله الرحمن الرحيم** استر عجبك ربك
 واعوذك بالواحد من شير كل حاسد فاسد او قاعد وكل خلون
 رائد في طريقي المواريد لا تضروه في نقطة ولا منام ولا في طعن
 ولا في مقام سجنس الليالي واواخر الايام يد الله قوت ايد يديهم
 وحجاب الله قوت عاد بنهم وابن تعويدت كه تعليم حضرت امير
 شد كه بر پيغمبر صلى الله عليه واله بنده كاه كه انجناب دانولد
 نمايد و نام حضرت زاهد صلى الله عليه واله كنار د زكر
 احراز و تعويدات نافع براى دفع سحر و شتر

جنياد دفع چشمه شرط الملك كند كن

سيد اجل سيد عليان شيرازى مدنى طالب شراى در كتاب كلم طيب
 وغيث صيب نقل كره كه شيخ بهايه زندي بهانه براى شاه عباس صفو
 رضوان الله عليه نوشت بعرض شرف ميرساند دعا كه بركه باطل
 سحرنا فكت افت كه با تربت كره با اب نيلان بركف دست راست
 مسحوق بنوبند **بسم الله الرحمن الرحيم** يا من اذل انا اذلا
 السحر با حجاز موسى عليه السلام الفى عصاه فاذا هي ثعبان ميهن
 اذل عن قصدت سحر السحر وكيد الفجر انك على كل شىء قدير

و بايد

و بايد مسحوق فاشنا باشد و اين فارا بزبان خود بليكشيد
 ازان باقى نماند و سر روز منوالى چنين كند كه سحر او
 بر طرف شود انشاء الله تعالى ايضا تعويد بطلا
 سحر از حضرت امير المؤمنين عليه السلام مرويت
 كه بر پوست اهو بنوبند و با خود نيكاه دارند
بسم الله و بيا لله بسم الله و ما شاء الله بسم الله لا حول
ولا قوة الا بالله قال موسى ما جئتكم به السحر ان الله
 سيبطله ان الله لا يصلح عمل المفسدين فوقع
 الحق و بطل ما كانوا يعملون فغلبوا هنالك و
 انقلبوا صاغرين و نيز از براى دفع
 شياطين جاد و كران از حضرت رسول خدا صلى
 الله عليه واله وارد شده كه ايد سحر خوانند
 وان ايد در سورة اعراف است و اول ان ربكم الله
 الذي خلق السموات والارض في ستة ايام ثم
 استواء على العرش بضئى الليل النهار يطلبه
 حثيثا والشمس والقمر والنجوم مسخرات باخيره
 الا له الخلق والاخر تبارك الله رب العالمين
 ادعوا ربكم تضرعا وخفية انه لا يحب المعتدين
 ولا تقسدا في الارض بعد اصلاحها وادعوه خوفا
 وطمعا ان رحمت الله قريب من المحسنين
 و نيز از براى شرح جنيان نگاه داشتن مرغ و

خورد

وخرس وکبوتر و بزغال در خانه نافت و نیز از
 برای شرجیان در سفر و بیابان و مواضع هو
 لئان ان از حضرت صادق علیه السلام مرویت که در
 برای آله سر گذارد و بصلای بلند بخواند اَفْعِیْزِیْهِ اللهُ
 یَعُوْنُ وَ اَلَهُ اَسْأَلُ مَنْ فِی السَّمَوَاتِ وَ الْاَرْضِ طَوْعًا وَ كَرْهًا
 وَ اِلَیْهِ رَجُوعٌ وَ یَبْنِیْ دَرْبِیَا بَانَ در مواضع موحشه
 و هولناک وارد شده که بلند افان گویند **حزب چشم**
 زخمی وارد شده ایضا و از یک کادالذی بخوانند و
 نین از حضرت صادق علیه السلام مرویت که چون رسید
 که چشم او در کسی یا چشم کسی در او تاثیر کند سر مرتبه بگوید
 مَا شَاءَ اللهُ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ وَ یَبْنِیْ اَنْ
 بر آله دفع چشم زخم وارد شده که دستها را
 بر بر و بلند کند و سوره حمد و توحید و دو قل اغورا
 بخواند و دست بر پیش سر بگذارد ایضا **تعویذ چشم**
زخمی اَللّٰهُمَّ رَبَّ مَطَرٍ حَاسٍ وَ حَجَرٍ یَّابِسٍ وَ لَبَدٍ
 دَامِسٍ وَ رَطْبٍ وَ یَّابِسٍ دَعِیْنِ الْعَاثِرِیْنَ عَلَیْهِ فِی کِبِدِهِ وَ حُجْرِهِ
 وَ مَالِهِ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَاهُ مِنْ فُطُوْرٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ
 کَرَّتَیْنِ یَنْقَلِبُ لَیْلَکَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَ هُوَ حَسْبُ **تعویذ**
دیگر بگوید اَللّٰهُمَّ ذَا السُّلْطَانِ الْعَظِیْمِ وَ الْمَنْ الْقَدِیْمِ
 وَ الْوَجْهِ الْکَرِیْمِ ذَا الْکَلِمَاتِ الثَّمَانِیَّاتِ وَ الدَّعْوَانِ الْمُسْتَجَابَاتِ

عَافٍ فَاِنَّ مِنْ اَنْفُسٍ اُحْیٰی وَ اَمِیْنُ الْاَلَمِیْنِ وَ اَبْنِیْ **تعویذ است که رسول**
 خدا برای حسنیز علیهم السلام خواند و اصحاب خویش را فرمود که
 زنها و اولاد خویش را با این کلمات **تعویذ** کنید **تعویذ چشم**
زخمی برای حیوانات و غیره مرقه ای از امیر المؤمنین علیه السلام
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الْعَظِیْمِ عَیْسَى قَابَسُ
 شَهَابٍ قَابَسُ وَ حَجَرٍ یَّابِسٍ رَدَدْتُ عَیْنَ الْعَاثِرِ عَلَیْهِ مَرَّةً
 اِلَى قَدَمِیْکَ اَخَذَ عِیْسَاهُ قَابَسٌ بَکَلَالَةٍ وَ عَلَی حَارِدَةٍ وَ اَفَارِیْهِ
 جِلْدٌ دَقِیْقٌ وَ دَمَةٌ رَقِیْقٌ وَ یَابِسٌ لَمَّکْرُهُ تَلِیْقٌ فَارْجِعِ الْبَصَرَ
 هَلْ تَرَاهُ مِنْ فُطُوْرٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ کَرَّتَیْنِ یَنْقَلِبُ لَیْلَکَ
 الْبَصَرُ خَاسِئًا وَ هُوَ حَسْبُ **برای دفع و سکون**
شیطان از حضرت امیر المؤمنین علیه السلام مرویت
 که استغاده کند بخدا پس بگوید اَمْسَتْ بِاللّٰهِ وَ بِرَسُوْلِهِ خَلَقَ
 لَهُ الدِّیْنُ وَ شَکَّی شَکِیْدَیْ از حضرت رسول صلی الله
 علیه و آله نقل کرده که فرمودند شیطان برد و قسم است شیطان
 جنة و آن دو همیشه بگفتن لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ
 الْعَظِیْمِ وَ شَکَّی اَنْ یَّوْمَیْنِ وَ اَنْ دَوْرَیْنِ یُثْبِتُ بَفَرْسَادِ صَلَوَاتِ
 بِرَنبِیْرِیْ وَ اَلْاَنْجَابِ عَلَیْهِمُ السَّلَامُ وَ دَرَمَیْ **مهی الدعوات**
 از حضرت صادق علیه السلام مرویت که حضرت آدم علیه السلام
 از حدیث نفس شکایت کرد جبرئیل بر او نازل شد و بگفتن لَا
 حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ اَوْ اَمَرَکَ وَ یَبْنِیْ اَنْ یَبْرَأَ

دفع و سوسه شیطان بگویم که در سوسه
 شکی پیدا شد بگو **هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ**
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ و نیز از برای دفع و سوسه
 شیطان از حضرت صادق علیه السلام مرویست که
 دست بر سینه بکشد و بگوید **بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ**
اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ اللَّهُمَّ امْسَحْ
عَنِّي مَا أَحْدَثْتُ پس دست بر شکم خود میگذارد و سر مرتب میگوید
 که ان شاء بر طرف خواهد شد و نیز از برای دفع و
 سوسه نافست شستن سر بیدرو و سوال کردن و انار خوردن
 و آب نیسان اشامیدن و روزه از هر ماه پنجشنبه
 اول و آخر چهارشنبه و وسط و نیز بگوید **أَعُوذُ بِاللَّهِ الْقَوِيَّ**
مِنَ الشَّيْطَانِ الْغَوِيِّ وَأَعُوذُ بِمُحَمَّدٍ الرَّضِيِّ از شر مارقان و
 قحطی و **أَعُوذُ بِاللَّهِ النَّاسِ مِنْ شَرِّ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ**
 برای دفع طیر و وارد شده که حضرت رسول صلی الله علیه
 و آله دوست میداشت قال خوب را و کراهت داشت از طیر یعنی
 قال بد و میفرمود هر که دید چیزی را که بفالینک نیت بگوید
اللَّهُمَّ لَا تُؤْنِ الْخَيْرَ إِلَّا أَنْتَ وَلَا تَدْفَعْ السَّيِّئَاتِ
إِلَّا أَنْتَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ و نیز وارد شده
 که اگر در سفر میروی و چیزی بدی که شوم است و بفال بد
 است و در خاطر چیزی گذشت بگو **أَخْصَمْتُ بِكَ يَا رَبِّ**

مِنْ شَرِّهَا أَحَدٌ فِي نَفْسِي فَأَخْصِمْنِي مِنْ ذَلِكَ چون ابن را بگو
 حدیث ۴ بنویسد ان شاء **عزل الظالم** شیخ جلیل
 علی بن الحسین سعودی در خروج الذهب نقل کرده که در واقع
 حره حضرت امام زین العابدین علیه السلام بجهت دفع شر مسلم
 عقبه خبیثان کلمات را قرائت فرمود و از شر مسلم سالم گشت
 و ان ظالم را از حضرت ترسان شد و انجناب را احترام نمود و ان
 کلمات اینست **اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَمُنَّ**
وَالْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَمُنَّ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّ
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَأَدْرُؤْكَ
فِي نَحْرِهِ استلک ان توتیو خبر و تکفینی شره
عزل بگو روایت شده که منصور حضرت صادق علیه
 السلام را طلبید بجهت آنکه اسپه بانحضرت رساند انجناب این
 دعا را قرائت نمود منصور غضبش بکین یافت یا عدلی عند
 شدتی و یا عوفی عند کربی خوشی بعینک الیه لا ننام
 و اکفنی مرگیک الذی لا یرام دعا حضرت موسی
 علیه السلام علیه السلام وقت ملاقات فرعون **اللَّهُمَّ إِنِّي**
أَدْرُؤُكَ فِي نَحْرِهِ وَأَسْجَعُ بِكَ عَلَيْهِ فاکفنی شره مروی
 شده که حضرت صادق علیه السلام فرمودند که این دعا را
 ما اهل بیت است که نود ظالم میخوانیم و نیز بجهت شر
 ظالم از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت شده که ما

تعوید در پشت چون کمر در دست بر
 موضع در گذارد و بعد بخوان **وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ مُوتَ**
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُوجِبًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا
ثَوْبَةً مِنْهَا وَثَوْبَةً ثَوَابِ الْآخِرَةِ نُوَدِّعُ مِنْهَا و ستجری
 الشاکرین و هفت مرتبه سوره قدر بخوان **تعوید**
قطع دعا و این دعا را روایت شده که پیشانی او بنویسند
 این و قبل یا از برای بلی را با با خر و بنیز از برای
قطع خون مطلقا بخواند **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**
مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ أَوْ نَحْوِهَا فَا تَمَتَّ عَلَىٰ أَصُولِهَا
فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِجُزْءِ الْفَاسِقِينَ و چون این را خواند
 بد مدبر موضع خون **تعوید خنازر** اینکلام
 مروید از امام رضا علیه السلام را مکرر بر او بخوانند
يَا رَوْفُ يَا رَحِيمُ يَا رَبِّ يَا سَبِّدِي **تعوید**
و رحمتها بدست روایت شده که چون وضو بنام
 برای نماز واجب پیش از نماز بر آن و رَم بخوان **لَوْ أَنزَلْنَا**
هَذَا الْقُرْآنَ فَا آخِرُ سُورَةِ حَشَرٍ **تعوید** **ثَالِثُ لَوْلَا** **قطع**
 از نمک بردارد و بر آن موضع بمالد و بخواند سه مرتبه **ایه**
لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ فَا آخِرُ سُورَةِ حَشَرٍ و آن نماز
 در تنوره افکند و زود بگذرد **تعوید ابله** در
 کتاب مکادم این شکل را برای دفع ابله و کم بخت

و درین نقل کرده است که بنویسند و بر بازو بکنند
تعوید بواسیر از امام
 رضا علیه السلام منقولست که
 سوره یس را با غسل بنویسد و
 بیاضامد **تعوید هر علتی** از حضرت صادق علیه
 السلام مرویت که از برای هر علتی دست بر موضع در گذارد
 و با اخلاص این آیه را بخواند **وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ**
وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يُوَدُّ الظَّالِمِينَ الْإِخْسَارَ و بنیز
 از حضرت امام رضا علیه السلام منقولست که از برای هر مرض
 این دعا بخوان که عافیت خواه یافت **يَا مَنْزِلَ الشِّفَاءِ وَ**
مُذْهِبِ الدَّاءِ أَنْزِلْ عَلَيَّ وَجْهَ الشِّفَاءِ وَبِرَّازِ
هر علتی خواندن هفت مرتبه حکم و هفتاد مرتبه
 روایت شده است و بنیز بر وایات بسیار معتبره از
 حضرت رسول صلی الله علیه و آله برای دفع فقر و بیماری
 وارد شده که بخوانند **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ**
تَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الدَّلَالِ وَ
كَثِيرٌ تَكْبِيرًا وَبِئْسَ عَلَامَةٌ عَلَى قَدَرِ هَذَا
الصَّالِحِ وَبِئْسَ كَفَعَرٌ در بلاد امین در اعمال عید نوروز
 دعا از حضرت امام رضا علیه السلام نقل کرده اند که در وقت

۱۳	۲	۳	۴
۸	۱۱	۱۰	۵
۱۲	۷	۶	۹
۱	۱۴	۱۵	۴

وکیل

تحويل نوشته میشود و بر کبریا او بران کنند که پناه از هر چیزی
است و عبارت ایشان چنین است **مَرْقِعَاتُ الْجَبَبِ عَوْدَةٌ لِكُلِّ شَيْءٍ**
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اخسؤا فيها ولا تكلمون اِنْ اَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتُ
تَقِيًّا اخذني يسمع الله وبصره على اسماءكم وانبصاركم
وَبِقُوَّةِ اللَّهِ عَلَى قُوَّتِكُمْ لَا سُلْطَانَ لَكُمْ عَلَى فُلَانِ بْنِ
فُلَانَةٍ وَلَا عَلَى ذُرِّيَّتِهِ وَلَا عَلَى أَهْلِهِ وَلَا عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ سَتَرْتُ
بَيْتَهُ وَبَيْتَكُمْ بِسِتْرِ النُّبُوَّةِ الْوَاسِطَةِ وَأَيُّهَا مَنْ سَطَوَاتِ
الْفِرَاحَةِ جَبَرْتُ بَيْتَهُ عَنْ آهَانِكُمْ وَمَيْكَانَيْكُمْ عَنْ
يَسَارِكُمْ وَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَمَامُكُمْ وَاللَّهُ مُظِلُّ
عَلَيْكُمْ مَنَعَهُ نَبِيُّ اللَّهِ وَمَنَعَ ذُرِّيَّتَهُ وَأَهْلَ بَيْتِهِ مِنْكُمْ وَمِنْ
الشَّيَاطِينِ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
اللَّهُمَّ إِنِّي لَا أَبْلُغُ حِلْمًا أَنَا نَكَ لَا تَنْسِلُهُ وَلَا أَبْلُغُ جَهْدًا
نَفْسِي عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَأَنْتَ نِعْمَ الْوَكِيلُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
حَسْبُكَ اللَّهُ يَا فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ وَذُرِّيَّتُكَ وَمَتَّاعُكَ عَلَى أَحَدٍ
مِنْ خَلْقِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَبِهِ سَائِرُ الْكَرْبِ
عَلَى التَّزْيِيلِ بِكَرِزَانِ مَبْنُوعِي لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ خَسِبَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَاسْلَمَ
فِي رَأْسِ الشَّهَاءِ لَهَا طَلْسُ سَبِيلًا وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
بِبَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ وَسَلِّمْ كَثِيرًا وَالحمد لله رب العالمين وَالصَّلَاةُ

بسم الله الرحمن الرحيم
مَرْقِعَاتُ الْجَبَبِ عَوْدَةٌ لِكُلِّ شَيْءٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اخسؤا فيها ولا تكلمون
اِنْ اَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ
اِنْ كُنْتُ تَقِيًّا
اخذني يسمع الله وبصره
على اسماءكم وانبصاركم
وَبِقُوَّةِ اللَّهِ عَلَى قُوَّتِكُمْ
لَا سُلْطَانَ لَكُمْ عَلَى فُلَانِ بْنِ
فُلَانَةٍ وَلَا عَلَى ذُرِّيَّتِهِ
وَلَا عَلَى أَهْلِهِ وَلَا عَلَى أَهْلِ
بَيْتِهِ سَتَرْتُ بَيْتَهُ
وَبَيْتَكُمْ بِسِتْرِ النُّبُوَّةِ
الْوَاسِطَةِ وَأَيُّهَا مَنْ
سَطَوَاتِ الْفِرَاحَةِ
جَبَرْتُ بَيْتَهُ عَنْ آهَانِكُمْ
وَمَيْكَانَيْكُمْ عَنْ يَسَارِكُمْ
وَمُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَآلِهِ أَمَامُكُمْ وَاللَّهُ مُظِلُّ
عَلَيْكُمْ مَنَعَهُ نَبِيُّ اللَّهِ
وَمَنَعَ ذُرِّيَّتَهُ وَأَهْلَ بَيْتِهِ
مِنْكُمْ وَمِنْ الشَّيَاطِينِ
مَا شَاءَ اللَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ
الْعَظِيمِ اللَّهُمَّ إِنِّي لَا
أَبْلُغُ حِلْمًا أَنَا نَكَ لَا
تَنْسِلُهُ وَلَا أَبْلُغُ جَهْدًا
نَفْسِي عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ
وَأَنْتَ نِعْمَ الْوَكِيلُ وَنِعْمَ
الْوَكِيلُ حَسْبُكَ اللَّهُ
يَا فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ وَذُرِّيَّتُكَ
وَمَتَّاعُكَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ
خَلْقِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَبِهِ سَائِرُ
الْكَرْبِ عَلَى التَّزْيِيلِ
بِكَرِزَانِ مَبْنُوعِي لَا حَوْلَ
وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا
مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ
خَسِبَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
وَاسْلَمَ فِي رَأْسِ الشَّهَاءِ
لَهَا طَلْسُ سَبِيلًا وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
بِبَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ وَسَلِّمْ
كَثِيرًا وَالحمد لله رب العالمين
وَالصَّلَاةُ

عَلَى مُحَمَّدٍ
بَابُ قِيَمَةِ دُرِّ كَارِ مَثُورِ مَتَلِ
وَاللَّهُ الظَّاهِرُ

بدانکه از برای ذکر فضیلت بسیار دارد شده و حق تعالی از برای
هر چیزی حدی قرار داده که بان منتهی میشود مگر ذکر که بسیار است
خواست چنانچه فرموده (وَادْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا) و حضرت
صادق علیه السلام فرموده که پدرم کثیرا ذکر بود همانا با او
میرفتم او را ذکر میدیدم و با او طعام میخوردم او را مشغول بدکر
خدا میدیدم و با مردم حدیث میکرد و گفتگو می نمود و از ذکر خدا
غافل نبود و پیوسته میدیدم که زبان مبارکش بکلماتی میسوزد
و میگفت (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) و روایت شده که موسی بران
علیه السلام با خدا می تعالی عرض کرد که پروردگارا بعضی مجانس
بر من میکند که ترا عز و اجل بیشتر از آنکه در این موضع ذکر تو بیا
فرمود ای موسی که من در هر حال و در هر زمانی نیکو است و زین
حق نیست که حق تعالی و خود فرمود بخت موسی علیه السلام که
موسی خوشحال مشوبه بسیار مال و ترک مکن ذکر خدا در هیچ حال
همانا بسیار مال باعث فراموشی گاهان شود و ترک ذکر من موجب
قساوت دلها شود و حضرت صادق علیه السلام فرمودند که ناکه
نبیت در ذکر کردن در حاله که بول میگفت چه آنکه ذکر خدا بر سر
حال حسن است و خسته مشوا و ذکر خدا و نیز در این
که هر کس که در مجلس جمعی شوند و ذکر خدا نمایند و صلوات

میفرستند

پنج نفر بنشینند آن مجلس حشوت و وبال خواهد شد برایشان
و بر وایت یکی حضرت صادق علیه السلام فرمود که اگر
ذکر خدا و ذکر هائمانند آن مجلس حشوت خواهد شد برایشان
در قیامت و احادیث در فضیلت ذکر خدا در هر حال بسیار است
و مستحب مؤکد است در حال غفلت مردمان و در بازار و بعد از صبح
و عصر و در راه و ساعت غفلت که وقت طلوع آفتاب و وقت غروب
آن باشد و مستحب است است ذکر خدا نمودن و بدانکه از ائمه
ظاهر علیهم السلام انواع و اقسام ذکر از برای خواج و مهمان دنیا و
آخرت وارد شده و ما در این مختصر بدگرده قسم از آنها که مصدق
لَا تُعْشَرُ كَامِلَةٌ اَمَّا تَبْرُكٌ بِجُودِهِ اَوَّلُ التَّكْبِيْهِاتِ
اَوْ كَرِيحٌ یعنی ذکر **سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا اِلَهَ اِلَّا اللَّهُ**
وَاللَّهُ اَكْبَرُ است که از اذکار شریف است و بسیار است و با
فیات صالحان و پورا نشویند است و از برای آن فضیلت بسیار
وارد شده و در هر روز سوره مرتبه گفتن ثواب بسیار دارد و در
عقب نماز صبح سوره مرتبه خواندن بیست و یک مرتبه مستحب
مؤکد است از برای مافکر که در عقب نمازهای شکسته خود سوره
تسبیحات اربعه را بخواند **وَرَوَى تَبْرُكٌ** یعنی ذکر **سُبْحَانَ اللَّهِ**
کردن از امیر المؤمنین علیه السلام مرویست که هر که در هر روز
مرتبه تسبیح کند حق تعالی هفتاد بلا از او بردارد که انسان توانها فقر
است و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که در هر روز

سه مرتبه گوید **سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ**
رو بنوانگره آورد و از برای گفتن **سُبْحَانَ اللَّهِ** صد مرتبه
و گفتن **سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ** ثواب بسیار است روایت
شده و وارد شده که هر که هر روز بعد از نماز صبح ده مرتبه
گوید **سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللَّهِ**
الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ از کور و جنون و جذام و فقر و ضعف پیوسته
عافیت یابد و هر که در وقت شام سه مرتبه و در وقت صبح سه
مرتبه گوید **سُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ** تا آخر آیه اجر عظیم برد
و **وَاَمَّا شَدَّةٌ** از برای طول عمر و صورت پرورش و محفوظ
بودن از مردن بدین تسبیح شریف در هنگام دخول در شب و صبح
سُبْحَانَ اللَّهِ مِثْلًا الْمِيزَانِ وَفُتْنَتِي الْحِجَابِ وَمُبْلَغِ الرِّقَابِ
وَزِينَةِ الْعَرْشِ وَسَعَةِ الْكَرْسِيِّ و بدانکه از برای
تسبیح فاطمه زهرا سلام الله علیها در وقت خواب
و بعد از نمازها فضیلت بسیار است و تسبیح فاطمه زهرا
علیها السلام در عقب نمازهای بومید در هر روز گفتن محبوبتر
است نزد حضرت صادق علیه السلام از هزار رکعت نماز که
در هر روز مر کرده شود و هر بنده که بران مواظبت کند شقی
خواهد گشت و از برای آن فضل بسیار است و کافی است
در فضیلت آن که حضرت رسول صلی الله علیه و آله آنرا
اختیار کرده و تعلیم حضرت فاطمه سلام الله علیها نموده

و گفت

منقولست که این ذکر شریف یعنی حلقه بعد از هر صد مرتبه از
 تراست با اسم اعظم از سیاه چشم بیدار و ان واسم اعظم الله
 داخل ان است **و در روایت شده** که عبد الله بن جندب که
 از بزرگان اصحاب حضرت امام موسی و امام رضا علیهما السلام است عرض کرد
 خدمت حضرت ابوالحسن علیه السلام نوشتم و عرض کردم فدای
 شوم من بپر شد و ضعف عجز پیدا کردم از بسیار از آنچه قوت
 بران داشتم دوست دارم فدایت شوم تعلیم کن مرا کلامی که مرا
 بخداوند نزدیک کند و فهم و علم مرا زیاد کند حضرت در جواب فرمود
 اگر فرموده بود که بسیار بخواند این ذکر شریف **بِسْمِ اللَّهِ**
الْحَمْدُ لِلَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
و مروتیست که مرتبه که بگوید ما شاء الله لا حول ولا قوة
 الا بالله حقه فرماید ملائکه را که بنده مراد
 یابد و اعانت او کنند و قضاء حاجتش نمایند و هفتاد
 مرتبه انرا گفتن هفتاد دفع از بلا رافع میکند و منقول
 است که هر که در یک مجلس هزار مرتبه گوید لا حول ولا قوة
 الا بالله توفیق حج یابد **و در روایتی** هر که هزار مرتبه
 ما شاء الله در یک مجلس گوید نیز چنین باشد **ما شتم**
استغفر الله یعنی ذکر استغفر الله ربی و اتوب الیه
 که گفتن ان باعث زیادتی روزی و کثرت اولاد و رافع هو
و در کافان و امن اخذ بر بنده گانت **و از برای**

کفرت

کفرت هفتاد مرتبه استغفر الله بعد از نماز صبح و از بسیار
 وارد شدن **و مروتیست** که رسول خدا صلی الله علیه
 و آله در هر روز هفتاد مرتبه میگفت استغفر الله و هفتاد
 مرتبه میگفت اتوب الی الله **و از آنحضرت** روایت شده
 که فرمودند هر که در شش ماه یا نیکه یا تنگ باشد هزار مرتبه
 بگوید استغفر الله ربی و اتوب الیه که حق تعالی او را فرج
 کرامت فرماید و وارد شده که استغفار کنید در آخر شب صد
 مرتبه و اگر فراموش شد در روز قضا کنید **و از برای** گفتن
 استغفر الله الذی لا اله الا هو الْحَيُّ الْقَيُّومُ سه مرتبه یا پنج
 مرتبه فضیلت بسیار رسیده و اگر اضافه شود بران بدیع
 السموات و الارض و الجلال و الاکرام و أسئله ان
 یصلی علی محمد و آل محمد و ان یتوب علی باعث آمرزش چهل
 گناه کبیره شود **و مستحب است** در هر روز بعد از نماز عصر
 این استغفار استغفر الله الذی لا اله الا هو الْحَيُّ الْقَيُّومُ
 ذالجلال و الاکرام و أسئله ان یتوب علی توبه عجل
 ذلیل خاضع فقیر بالشر میبکین مستجیر لا اله الا هو
 نفعا و لا ضررا و لا موتا و لا حیوة و لا شورا و شیخی
 طوبی علیه الرحمه فرموده که مستحب است در آخر روز پنجاه
 استغفار کند یا بنویسد استغفر الله الذی لا اله الا هو
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ و اتوب الیه توبه عجل خاضع میبکین مستجیر

لا

لَا يَسْتَبِيحُ لِنَفْسِهِ صُرْفًا وَلَا عَدَلًا وَلَا تَقْضًا وَلَا ضَرًّا وَلَا حِقْوَ
وَلَا مَوْتًا وَلَا نَشُورًا وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّاهِرِينَ
الْأَخْيَارِ الْأَبْرَارِ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا **و از برای**
استغفار و توبه و ماه و روز و مرتبه نیست بلکه در هر حال و هر
استیلا و فصل و اوقات آن وقت سحرها و بعد از صبح و عصر
است و در خصوص ماه شعبان تاکید دارد **و روایت**
مشاهیر که بهترین دعاها در ماه شعبان استغفار است
و در هر روز و در ماه شعبان وارد شده که هفتاد مرتبه
بگویند اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْكَافِرُ
الْقَتِيلُ وَآتُوبُ إِلَيْهِ **و در هر روایت** وارد شده که حق
تعالی فرموده هر که در ماه رجب هزار مرتبه گوید اَسْتَغْفِرُ
اللَّهَ ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَالْآثَامِ يَسَّرَ
اَللَّهُ بَأَرْزَمِ أَوْرَاقِهِمْ يَوْمَ الدِّكْرِ **و از برای** گفتن استغفر
اللَّهُ وَآتُوبُ إِلَيْهِ هفتاد مرتبه بعد از عصر و زجره و قبلت
بسیار است و طلب عز و شرف استغفار از برای والدین و خویش
بسیار نیکوست **و از حضرت صادق علیه السلام مرویست**
که هر که هر روز بیست و پنج نوبت بگوید اَللَّهُمَّ اغْفِرْ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ حَقًّا بَعْدَ
مَرْمُوسَةٍ که گذشته است و خواهد آمد تا روز قیامت حشر
برای او نویسد و کاه از او محو کند و در جبر برای او بلند گرداند

و باید

و باید داشت که استغفار در همه اوقات استغفار الله است
بلکه باید حالت پیشانی و غرض بر توبه گاهان و اداء سقوط
الحیدر و مردم و سایر اذاب استغفار با آن بوده باشد و آنچه
تحرک زبان و باعث سحر و استغفار است و باید از چیز
استغفار استغفار کرد **فهمنی که صلوات**
که از اذکار شریفه است و چیزی در میزان اعمال سنگین تر از
صلوات گذارشته نمیشود و کثرت ذکر آن کاهان را همد و در
میکند و صلوات در ابتداء و انتهاء دعا باعث مستجاب شدن
آن دعا است و دعا که در آن صلوات نباشد با سنان بالا نمیرود
و محجور میشود و افضل اعمال روز جمعه صلوات فرستادن است
و مستحبست در هر روز صد مرتبه صلوات فرستادن و در
روز جمعه و هزار مرتبه و همچنین در شبان و خوبست که
این صد مرتبه صلوات یومیه را در عقب نماز بخرد و کند
و روایت مشاهیر که هر که بعد از نماز صبح و بعد از نماز عصر
پیش از آنکه تکلم کند و از حالت تشهد بیرون رود بگوید اِنَّ
اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
حَقَّ تَعَالَى حاجت او را بر آورد که هفتاد حاجتان متعلق
بدنیا و سی حاجتان متعلق باختر باشد **و از حضرت امام موسی**
علیه السلام منقولست که افضل اعمال در روز جمعه آنست که صد

باید

مرتبه بعد از نماز عصر صلوات بفرستی و اگر زیاد تر کوفت و فضل است
در روایتی دارد شده که بهترین وقت صلوات در روز
 جمعه بعد از عصر است و صد مرتبه میگوید **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ**
وَالْحَمْدُ وَتَحِيَّاتُ فَرَجِهِمْ و اگر بعد از نماز فجر و ظهر جمعه
 باین نحو که صلوات بفرستد وارد شده که از دنیا بیرون نزد نا
 آنکه ثواب علیه السلام را درک کند و مستحب مؤکد است در
 نزد شنیدن و بودن نام مبارک حضرت رسول صلی الله علیه و آله
 صلوات فرستادن و در حکم انحضرت اهل بیت طاهره انجناب
 صلوات الله علیهم که در وقت شنیدن و بودن نام ایشان بابت
 صلوات و سلام فرستادن برایشان و سایر اندک و اوصیای
 علیهم السلام نیز چنین میباشد لکن خوب است اول صلوات
 بر رسول خدا و اهل بیت و علیهم السلام فرستاده شود بعد برایشان
 مگر در حضرت ابراهیم علیه السلام **و ابن ادریس** از جامع بطی
 نقل کرده که حضرت صادق علیه السلام فرمود که هر که بعد از عصر
 روز جمعه این صلوات را بخواند مثل ثواب عمل حق و انس در آن روز
 با عطا کنند **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِيَاءِ**
الْمُحْسِنِينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ
وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَى آرَواحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَ
بَرَكَاتُهُ مؤلف گوید که این صلوات را جماعت بسیار
 از علما با فضیلت بسیار با اختلاف جزئی روایت کرده اند و در

صحت

روایت میسر سلطان سید ده مرتبه و بر روایت دیگر هفت مرتبه
 شده و بجا **وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ** دارد و علیهم السلام و ذکر
 کافی و ثواب اعمال **وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ** است و مستحب
 است نیز در روز جمعه خواندن صلوات بر سر امام زمان علیه
 السلام که بوسیله ابوالحسن خطاب استغاثه بپردن آمد و بنی
 خواندن صلوات بگوید که اول شریفی که **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ**
وَأَهْلِ بَيْتِهِ فِي كَلَامِكَ بعد از آن جمعه **وَهُوَ**
بِسْمِ اللَّهِ وَبِإِذْنِهِ قَرَأَ اللَّهُ قُرْآنَ رَبِّهِ وَبَارَكَ
الرَّاحِمِينَ قَرَأَ إِذَا الْبَلَاءُ قَالَا كَرَامٍ وَامَّا أَلَيْهَا
وَالَّذِي ذَكَرَ بِسْمِ اللَّهِ در اول هر کاره سزاوارست
 خصوص در وقت اكل و شرب و جمعا و سواره و پوشیدن
 جامه و بیرون آمدن از خانه و خواندن **اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ**
 علیه السلام منقول است که فرمودند که اگر بگویم کسی که ترک
 کند گفتن و نوشتن **بِسْمِ اللَّهِ** را در کارها و نوشتهها
 مثل کسیت که نماز را ترک کند هر امین ذات کفراحت و
روایت شده که بسم الله الرحمن الرحيم نزدیک
 تر است با اسم اعظم الهی از هیچ اسمی که هر که در
 گوید که مرتبه **يَا اللَّهُ** گوید یا آنکه انقدر یا الله
 گوید که نفس منقطع شود حق تعالی فرماید **لِيَكُ الْمُسْلِمُ مَكِينٌ**
 حاجت خود را بخواه و همچنین وارد شده در گفتن یا است

الْبَارِئُ الْأَكْرَمُ الظَّاهِرُ الْبَاطِنُ الْحَيُّ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ
الْحَلِيمُ الْخَفِيفُ الْحَقُّ الْحَبِيبُ الْحَبِيدُ الْحَقُّ الرَّبُّ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ الْذَارِعُ الرَّازِقُ الرَّقِيبُ الرَّؤُوفُ الرَّأْفُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُ الْغَرِيزُ الْبَارِئُ الْمُتَكَبِّرُ السَّيِّدُ
السَّبُّوحُ الشَّهِيدُ الصَّادِقُ الصَّانِعُ الظَّاهِرُ الْعَدْلُ الْعَفْوُ
الْعَفُورُ الْغَنِيُّ الْغِيَاثُ الْفَاطِرُ الْفَرْدُ الْفَتَّاحُ الْفَالِقُ
الْقَدِيمُ الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ الْقَوِيُّ الْقَرِيبُ الْقَيُّومُ
الْقَابِضُ الْبَاسِطُ قَاضِي الْحَاجَاتِ الْحَيُّ الْوَلِيُّ الْمُتَّانُ
الْمُحِيطُ الْمُبِينُ الْمُفِيتُ الْمُصَوِّرُ الْكَوْنُ الْكَبِيرُ الْكَافُّ الْكَاشِفُ
الضَّرُّ الْوَقْرُ الْتَوَرُّ الْوَهَّابُ الْثَاقِبُ الْوَاسِعُ الْوَدُودُ
الْهَادِي الْوَفِيُّ الْوَكِيلُ الْوَارِثُ الْبَرُّ الْبَاعِثُ التَّوَابُ
الْجَلِيلُ الْجَوَادُ الْخَبِيرُ الْخَالِقُ خَيْرُ الْوَاصِينَ الدَّيَّانُ
الشَّكُورُ الْعَظِيمُ
اللطيف الشافي ۹۹

باب سیم در ذکر عید از کار

منعقد معادرات و احوال و مطالب مفاسد
غیر و بر غایت از اب و سن بهنا سبت هر مفاد
در غایت خراج از منزل و دخول در منزل و مختص
انرا از اب خانه چون از منزل بیرون روی بگوئیم
الله امنت بالله و توکل علی الله و اگر خواهی که در حفظ
خدا باشی با خانه بر کنی بخوان ده مرتبه سوره توحید را و

چون داخل خانه شوی سوره قل هو الله احد بخوان که فقر و پریشانی
بر طرف میگردد و سلام کن بر اهل خانه و اگر کسی نباشد بگو
السَّلَامُ عَلَيْنَا مِنْ دِينِنَا و چون داخل حجره شوی بگو
بگو که شیطان میگریزد و من بگو هنگام دخول در منزل
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ و بدان که از سعادت آدم است
کشاد که خانه و شوی خانه در تنگی ساح و بدی همایگان
افت و باید در دنیا خانه اکفا که بقدر حاجت که دانند در
قیامت و بال است و اگر کسی خانه را بجهت دنیا و سمع بنا کند و
برای آنکه زیاده کند بر همایگان و فخر و مباهات کند با خانه را
در روز قیامت ناهتم طبقه زمین آتش افروخته کنند و در کردن
صاحبش افکنند پس او را در جهنم اندازند و سقف بیت را زیادتر
از هفت باشت ذراع بلند مکن که شیطان و جنیان در آنجا ساکن
میشوند و اگر احیاناً بلند تر شد آیه الکرسی بر آن زیادتی نویس
که جنیان را دفع کند و چون خانه ساخته کو سفند فرج بکش و گوش
انرا مردم پریشان بخوان و بگو اللَّهُمَّ ارْحُ عَنِّي حَرَّةَ الْحَرِّ وَ
الْأَسْرَ وَالشَّيَاطِينَ وَبَارِكْ لِي فِي بَيْتِي نَادِعْ شَوْذَ الْوَضَرِ
متمیزان جن و انس و شیاطین و خانه بر تو مبارک شود و در خانه
و طاق صورت و مثال مکن و مکان نماز بر آن خود قرار ده
و قرآن در خانه بخوان که برکت و خیر خانه زیاد شود و ملائکه

حاضر و شیاطین دور شوند و ساحله خانه را جاروب کن و
 کثیف مکن و آنرا و خاک رو بر رابرون بر و نادر عنکبوت را از منزل
 کن که ناندن آن باعث فقر و پریشانی است و در خانه مشک
 منزل مکن و بر نام غیر محجوب و نجانه های کان نگاه
 مکن و ایشان را اذیت و آزار مدهان ناودان نجانه ایشان مگذار
 خاک رو بر در خانه ایشان حریز و آرد و دود و بوی طعام خود ایشان
 و اطفال شایسته اذیت مکن و با ایشان مواسات کن و مبادا که شب
 سر بخوابد و ایشان گرسنه باشند و یاد در راحت باشو و ایشان در
 شدت و سختی و در سرما و برهنگی باشند و منع مکن از ایشان
 نمک و آتش و نواهیها را و اگر چیزی از ضروریات خانه بباریه
 خواستند بده با ایشان و اگر چیزی بیانی فرض خواستند بده
 مکن و با بچه از هر جهت مراعات کن ایشان را که از اهل بدعت
 علمت ناکند و قصبه بسیار در بیاب رعایت همایه شده و در
 تعبیه بسیار جوع بعرف شود و نهاده در خانه میباش و خواب
 و در خانه و اطاق و در ظرفها آب و طعام را ببند که شیطان
 در بست و ظرف سربست را نمیکشاید و داخل مشو خانه و اطاق
 ناریک و مکران که چراغ یا آتش از خود داشته باشد و
 چراغ را پیش از غروب با قصاب و دوشن کن که پریشانی دامید و در
 زبانه زیاد میکند و چون چراغ را فروخته بخوان **اللهم اجعل**
لنا نورا انما نرى به في الناس ولا تحرمنا نورك يوم تلقاوا جعل

در خانه و اطاق و در ظرفها آب و طعام را ببند که شیطان در بست و ظرف سربست را نمیکشاید و داخل مشو خانه و اطاق ناریک و مکران که چراغ یا آتش از خود داشته باشد و چراغ را پیش از غروب با قصاب و دوشن کن که پریشانی دامید و در زبانه زیاد میکند و چون چراغ را فروخته بخوان اللهم اجعل لنا نورا انما نرى به في الناس ولا تحرمنا نورك يوم تلقاوا جعل

لنا نورا انما نرى به في الناس ولا تحرمنا نورك يوم تلقاوا جعل
 و چون خاموش شود بخوان **اللهم اخر جنا من الظلمات**
الى النور و نگاه داشتن حیوانات مانند کبوتر و مرغ و خروس
 و بزغال در خانه مدوح است و باعث اشغال شیاطین است
 با نهاد موجب میخی اطفال است از ضرر شیاطین و نگاه
 داشتن سگ در خانه مذموم است و یاد شده که هر که در
 خانه نگاه دارد مرد و زن ثواب اعمالش بکس و اطعمه می شود و در
دعاء دخول در باران **اللهم انزل من السماء**
و خير اهلها و نبي روایت شده که هر که در باران بگوید
اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد ان
محمد عبده و رسوله اللهم صل على محمد و آل محمد هزار
 هزار مرتبه بگوید و فرشته شود بدانکه باز آید ترین بقیعها
 و همین و میدان شیاطین است و با اول کسی که داخل باران شود
 شیطان داخل میشود و با آخر کسی که بیرون میرود شیطان بیرون
 رود و باید دانست که از برای تجارت و کسب حلال فضیلت
 بیشتر رسیده ولیکن باید بداند از مشی میگوید آنکه سال خرید
 و فروش را بداند که تجارت و کسب با حال نادان باعث خوردن
 و بامشود و باید اجتناب کنی از قسم خوردن و دروغ گفتن
 در وقت خریدن و فروختن و در می کنی از پوشانیدن عیبها
 خود و از مدح کردن آن هنگام فروختن و مذمت کردن آن در

در خانه و اطاق و در ظرفها آب و طعام را ببند که شیطان در بست و ظرف سربست را نمیکشاید و داخل مشو خانه و اطاق ناریک و مکران که چراغ یا آتش از خود داشته باشد و چراغ را پیش از غروب با قصاب و دوشن کن که پریشانی دامید و در زبانه زیاد میکند و چون چراغ را فروخته بخوان اللهم اجعل لنا نورا انما نرى به في الناس ولا تحرمنا نورك يوم تلقاوا جعل

خود و از مدح کردن آن هنگام فروختن و مذمت کردن آن در

وقت خریدن و سخت گیر مکن در معامله و مهر نای و بود بار
 کن با مشربها و اگر با یع یا مشتری معامله را خواستند فسخ کنند
 اقاله کن و ستم با مردم مکن و با مظلومان اضاف از خود بد و
 مخیر چیز از مردم میده کار بر آنها بسته شد و معامله مکن با گردان
 و با نوکیسه و با جماعه که پستی جدام و مرضها منور و نقصان
 در بدن دارند و اجتناب کن از فریب دادن مردمان و کم
 فرشته و اب و شیر کردن و احتکار نمودن و متاع را در داری
 و زیر سقف فروختن و در مابین الطوایف کسب کردن و داخل
 در معامله برادر مؤمن شدن و مستجاب است که کاسب چون چیزی
 خرید سر بار تکبیر گوید و شهادتین را و در مجموع عن شیخ شهید حفظ
 شیخ محمد جعفری حدیثنا الهیاء رضوان الله علیهم این صودیت را
 بهمه حفظ من لا یافتم الا الا اول ما الله محط
 غسل و بالحق انزلناه و بالحق نزل رسولنا کسلسل
 و عاشق کن و خواست کن بحال من با جمله انرا از اهل مجلس
 بدان من ای عزیز من که چون خواسته وارد مجلس شوی اول باید
 ملاحظه کنی که جای نباشد که محل همت و مکان باشد بلکه مجلسی باشد
 که سزاوارد احاشدن تواند دان داشت باشد و چون خواسته بنشین
 جای نا اختیار کن که لیاقت آن مکان را داشته باشد و اگر مکان
 باشد که شرف و مناسب بالا تر از دلبخت و خوبتر و بنواضع است
 و مکان را که سزاوار نیستی بنشین که اگر خوار شدی خود را باید

افق مجلس
 مجلس است

ملاکت کن و کسی که هر چیزی را ویریند و او نتواند جواب گوید یا آنکه
 دیگران چون عاجز از جواب شدند او جز را بیان نتواند کند با چنین
 خاله در صدر مجلس بنشیند حق است و اگر اهل مجلس جای برتر بکشادند
 بنشین و اگر نه هر جای که کشاده تراست صاحب خانه هر جا که میفرماید
 بنشین و چون خواسته بنشین بگو **بسم الله الرحمن الرحیم**
و سلمی الله علی محمد و آل محمد و رو بقبله داد و مجلس اختیار کن
 و در جای نیک چهار دانو بنشین که وارد شده چنین کس را آدم مشایخ
 و اهل علم و صلاح و پیر مردان و محترمین را احرام کن و از مجلس اشترار
 و فساق و ظلمه اجتناب کن و ناکسی بنشین که خدا را بیاد تو آورد
 رویت او در علم تو بیفزاید سخن گفتن او و ترا بسوء اخبرت و غیبت
 فرماید کردار او و چون در مجلس بنشین با اهل مجلس بنگو معاشرت کن و
 حکم و حلیه و وقور باش و سخن مرد مرا قطع مکن مگر آنکه غیبتی
 یا بهضائے یاد روغی با حرام دیگر باشد و در غی از منکر و امر بمعروف
 مناصحه مکن و مزاح بسیار مکن که اب و رو و مهابت را ببرد و کینه را
 تو اید میکند و بسیار پرده از میان خود و برادر مؤمن خود بر
 مدار که باعث بر طرف شدن حیاست و در نهان از مجادله و ازار
 کردن مردمان و بر تو باد بعفو کردن و فرو بردن خشم خویش که عفو
 و کظم غبط از عکار دنیا و آخرت و باعث عزت و ادب است
 و بدان که اظهار دوستی و مهر نای با مردم نصف عقل است و بهرین
 مجلس مجلس است که ذکر خدا و مذاکره احادیث و فقه و علوم اهل بیت

عنه السلام شود و در سابق گذشت روایتی که فرمودند که
 که در مجلس جمع شوند و در آن مجلس یاد خدا نکنند و صلوات نفرستند
 آن مجلس حیرت و وابلت برایشان در قیامت و چون از مجلس بخواسته
 بگو سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى
 الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ که این ذکر شریف
 کفاره آن مجلس است در **غاء قیامت** بجهت کفاره قهقهه
 و خنده بگو **اللَّهُمَّ لَا تَقْشِفْ** و آرد شده که خنده قهقهه
 از شیطان است و بسیار خندیدن فعل بجهت آنست و دل را میبرد
 و دین را میکند آرد چنانچه غلبه نمک را و آرد و آرد قیامت فقیر
 کرده اند و چه بسیار که بسیار خندد از روی لعب و بازی و در
 قیامت که برایش بسیار شود و حضرت رسول صلی الله علیه و آله
 فرموده که عجب دارم از کسی که ایمان بجهنم دارد و چرا میخندد بلی اگر
 خندیدن بطریق تبسم و کشاده روی باشد بآنکه نیت بلکه مدح
 است چه مؤمن را بدعوی و گرفته نباشد **ی غاء عطسه**
 چون کسی عطسه کند دست بر روی بپوشد و بگوید **الحمد لله**
رَبِّ الْعَالَمِينَ حَسْبُكَ كَثِيرًا كَمَا هُوَ أَهْلُهُ و صلی الله علیه و آله
حَمْدُ النَّبِيِّ قَالِ اللَّهُ وَسَلَّمَ و چون صلاه عطسه کرد
 شنید و آرد عا کند و بگوید **بَرَحَمَكَ اللَّهُ** و صلوات عطسه
 در جواب گوید **تَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَيَرْحَمُكُمْ** و دعاها طریقی
 جمله حقوق است که مسلمان بر برادرش دارد **مگر غضب**

چون بر کسی غضب کرد به جهت شکین آن بگو **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ**
الْقَيْطَانِ الرَّجِيمِ و بین بجهت شکین غضب یاد خدا کن و صلوات
 بفرست و اگر بیاد نشین و اگر غضب بر رحم است مستبد او
 نما بجهت تحصیل علم و مال بسیار دو ماه روز چهار
 صد مرتبه بگوید **أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ**
الْقَيُّومُ يَدْبِجُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ مِنْ
جَمِيعِ جُورٍ وَظُلْمٍ وَأَسْرَأَ عَلَى تَقْصُوقِ تَوْبٍ إِلَيْهِ

از عین از کار متعلق با شریف
و طلب از لاری و لاری و مختصر از اربابین
مناسب با این مقام بدانکه از برای ترویج فضیلت
 بسیار وارد شده و کافیت در فضیلت آن که بسبب آن نصف دین
 حفظ میشود و در میشود عز و بت انسان که می شود از آن و
 بسیار قبل و عیش و موجب ولاد میشود که بعد از خود شایسته
 میباشد و عیش منقطع نمیشود اگر صالح باشند و استغفار برای او
 کنند و شفاعت او را خواهند نمود اگر پیش از او بمیرند و باعث
 بسیار کفایت میشود که بواسطه آن رسول خدا صلی الله علیه و آله
 مباهات نماید در قیامت و سبب است در فضل ترویج که سبب
 ریاضت نفس میشود و کمالناز مداومت کردن در عبادت را
 بر میدارد و باعث رغبت در لذتهاست بهشت میشود و ترویج
 از آن سبب است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله را دنیا اختیار

در بیان از کار و اخلاص و تعلیق بر شوهر

جماع مکن در اول و میان و آخر ماه مگر شب اول شهر رمضان که
 مستحب است و در وقت جماعت سخن مگو و نظر بچوین او
 مکن و عریان و بر بکله و پشت بکله و ایستاده
 جماع مکن و مرد و خود را بیک دستمال پاک مکنید و اجتناب
 کن از جماع کردن در شب نیمه شعبان و روز اعلان و شب
 عید فطر و قربان و در زبرد رخساره دار و برابر آفتاب
 و در کشتی و زیر آسمان و در پشت بام و در سراه که مرد
 تردد کنند و مابین افغان و قاهر و مابین طلوعین و از وقت
 غروب تا بر طرف شدن سرخی طرف مغرب و در شب و روزی که
 خفوف یا کوف یا زلزله شود یا باد های سفید و زرد و از برای
 هر یک از اینها آثاری دارد و چون زن حامله باشد بیوضو
 با او جماع مکن و اگر حائض شده یا جماع کرده و غسل نکرده خواسته
 دو بان جماعت کنی بول کن و عورت خود را بشو و وضو بگیر بعد
 جماع کن و حرام است جماعت با حائض و اگر فرزند بهم رسد دشمن
 اهل بیت علیهم السلام خواهد شد و جماع در شب و در شب و
 سه شب و پنج شب و روزان و قیقه که آفتاب میان آسمان باشد
 و در شب جمیع خصوص بعد از نماز هفتی ممدوح است و بدانکه
 از برای زن و شوهر یکدیگر حقوقیت از جمله آنکه بر زن لازم
 است که اطاعت شوهر کند و از خانه او بیرون نرود و قصد نکند

در بیان از کار و اخلاص و تعلیق بر شوهر

و از خانه بیرون نرود و روزه سنت بپوشد و نیکو و از شوهر
 مضایقه نکند مباشرت را و در رشته و بد کوه و بد خوه با او نکند
 و شوهر را از زده خاطر ننماید و خود را از برای او خوشبو و زینت کند
 و جامه های نو بپوشد و هر بنا بدارد و شام خود را بر او عرضه کند و در روز
 است نفقه و کسوف و سگای او و سزاوار است که با او کج خلقی ننماید
 و بر او عفو کند و بنویسند و منع کند او را از افحاح مال فساد را و
 باشد مانند اشباع ساز و نوا و شنیدن خوانندگی و غنا و بیرون رفتن از خانه
 و آمدن به بیابان و تردد به جاهها و مساجد و عروسیها و سایر مجالس و نیز منع کند
 او را از نشستن حکایات شهوت انگیز و سخنان عشتیانه و مصاحبت با بیرون
 که با جرمی مد و شد فایده نکند و او را بیکار که شیطان او را بر موی های باطل
 اندازد و میل بپوش و تفریح و خود را از خود نمایی میکند بلکه او را با جرم
 امور خانه و رشتن پنبه مشغول سازد و خود را در نظر او با همایب و صلاحت
 دارد و باید مرد سخن زن را در حق دیگران قبول نکند و خود را از یاد بدست او
 بدهد و او را مدبر کار های خود قرار ندهد و در بالا خانه او را اجاند دهد
 و علم خط تعلیم او نکند و بزرگ او را نشانند و از خود با ایشان نکند
 و از برای سیر به جاهها و عروسیها و عزاها او را بیرون نفرستد و باید
 هر چهار شب یکبار پیش او بجاود و در هر چهار ماه یکبار او مباشرت کند
بجهت طلب ولایت در هر روز چهار صد مرتبه بگوید
اَسْتَغْفِرُ اللهَ رَبِّیْ وَآتُوْنِی الْیَقِیْنِ و نیز از برای طلب ولایت

در آهها و آوازها بجهت طلب اولاد و ایضا وضع حمل

مهربانیت که چون خواهد گذشت نزد من خود رود و بجهت مباحثت سر مرتبه
 خواندنی و ذالت و یا ناخیرا کواریتین و اگر فرزندان
 ذکر خواهند نیت کند که اگر حق تعالی او را فرزند بکرامت فرمود
 حمد یا علی ناکند و نیز اگر فرزندان ذکر خواهد هرگاه جهات ما
 از عدلت حل زن گذشت مرد و زن را قبله کند و آیه الکرسی بخواند
 و دست بر پهلوی و وجه زند و بگوید اللهم انی قد سمیته محمدا
بجهت اسالته و لادکت چون بر زن دشواریست زاییدن بوسه
 این آیات را بر پوست و بر زبان دانت او بندند و چون وضع حمل شود
 بآن کنند اینست **بسم الله الرحمن الرحیم** که کانهم يوم
 یردنهم الی ربهم الا عشیة او صبحها اذ قالن امراء عمران رب
 انذرتن لک فی بطنی محررا و فیمن طارد شده که هفت
 مرتبه بر پوست بوسه دهند ان مع العسر یسرا ان مع العسر
 یسرا و دیگر بوسه دهند یا ایها الناس تفقاروا فیکم ان
 زلزلة الساعة شوق عظیم یوم تردنهم اذ همل کل مرضعها
 ارضعت و تضع کل ذات حمل حملها یسرا بر زن زن بندهنگا
 درم و او وضع حمل بر او سهل شود انتم و منهن بجهت سهل شدن
 ولادت سور قدس بر زن بخوانند هنگام دردم و چون طفل
 متولد شد بجهت دفع ضرر شیطان و ام القیاس اذان در گوش راست
 و اقامه در گوش چپش گویند و سن او را دانت که کام طفل را با آب

در نیایش از کار و از استعلاقیات

یا آبا و اجدان و شریعت حسین علیه السلام بر دارد و در روز هفتم بر آه
 او عقیقه کند و سوراخ کردن نمره گوش راست و با لبه گوش چپ
 برای پسران شش است و ختنه کردن ایشان واجب است شش است خوانند
 دعای خضر اللهم هذا یتیمک الخ و باید طفل را نام سبکو
 گذاشت و راست ترین نامها نام است که دلالت بر بندگی خدا کند
 مانند عبد الله و یحیی و یحیی و بهترین نامها نام پیغمبران و ائمه علیهم السلام
 است و **وارد شده** که فقر و بینوایی داخل خانه نمیشود که در آن
 خانه نام محمد یا احمد یا علی یا حسن یا حسین یا جعفر یا طالب
 یا عبد الله یا فاطمه باشد و همچنین از نام نهادن بحکم خالد
 و مالک و حادث و خوبست هرگز نماند و احمد نام کند نادر و هفت
 اوقات تعیین کنند اسمش را و شش مؤکد است غلامان مولود
 و نیکو سن او را دانت که چون طفل را سر بر آتشند بوزن موی آن
 طلا یا نقره صدق کند و سرش را نام بر آتشند و کا کا و زلف
 بر آه او نکرند و **بجهت** دفع ترسیدن ایشان در خواب و وقت
 خوابیدن در دهان نشان را بکشند

از کارهای مختلفه که در این روزها میشود و از کارهای دیگر

حما و باغم است و در روزی در پی رفتن خوبست و اگر در
 آب و بند نوا لا غرمیکند و موی بر سر است و بکدر میان آن است

در بیان اثر کار و تلاش در بهشت و جهنم

بدن را فریب و گوشت را زیاد میکند و زنان را به جهت برکت مجاز
 معرفت و به نیک و اخل حرام مشو و بحالت ناشنا و شکم پر حرام
 مزه و چون در درخت گی داخل شد به بگو اللهم استعجل لی عفو
 بک من شری نفسی فاستعجل بک من اذاه و چون جامه ادا
 کند بگو اللهم استعجل لی عفو ربقة النفاق و یتقی علی الا
 بیان و چون داخل خانه دوم شده بگو اللهم انقلب
 عقی الرجس النجس و طهر جسدی و قلبی و چون داخل خزینه
 شده مگر بگو ناگاه که از خزینه بیرون آید عفو بالله من
 النار و نسئله الجنة و آب سرد و خمر در حمام بخورد و آب
 سرد بر خود میریزد و در حمام بویشت و بپوشد و خواب و نا به
 خود را با جرم سفال مسا و چشم خود را از نظر کردن عبودت
 دیگران بپوشان و در حمام فائز و سوال مکن و نیک بر سر
 و در حمام و سر را بیک معصوم مشو و در حمام بول مکن که مورد
 فقر است و از برای شستن سر با سد و خطه فضیلت بسیار
 است و چون خواسته سر تراشیده و بقبله کن و ابتدا کن از
 پیش من و در وقت شروع بخوان بسم الله و بالله
 و علامه رسول الله صلی الله علیه و آله اللهم اعطنی
 بكل شجرة نورا يوم القيامة و چون فارغ شود بگو
 اللهم یتقی بالتقوی و یتقی بالتقوی و یتقی بالتقوی و یتقی بالتقوی

در بیان اثر کار و تلاش در بهشت و جهنم

در بیان اثر کار و تلاش در بهشت و جهنم

کذا شئت و از حضرت صادق علیه السلام روایت که فرمودند
 من هر چه در بهشت میسر شد و بدانند که مردان را خضاب کردن من هر چه
 و زنان را خضاب است و پادشاهان سر سبک و کد است و مشهور
 است که جنبه خایض را خضاب مگر و هست و هم چنین در حال خضاب
 جنب شدن و از برای نوره کشیدن فضیلت و فوائد بسیار است
 چه موی بدن چون بلند شود آب پشت را قطع میکند و بنده خدا را
 میکند ضعف و تنبلی میاورد و کذا شئت موی زیر بغل و موی
 و شیطان در آن پنهان میشود و نوره کذا شئت زویر بغل بهتر است
 از تراشیدن و تراشیدن از کندن و سنت در نوره کشیدن است
 که در هر ماه نوره روز یکشنبه و از یکبار و چهل و نه تا آخر میانند از
 و اجتناب کن از نوره کشیدن در روز چهارشنبه که موی پشیمی
 است و در روز جمعه خلافت و صاحب کشف الغطا فرموده
 و ظاهر عدم کراهت است و در فائسان ناکید بیشتر شد در نوره
 و مقابل و مرتبه نوره کشیدن و نوره سفادت و در حال نوره
 نشستن که بهیم ابلا به بعلت فوق است و چون نوره خواسته
 بکنه اول اندک از آن را بر باد و بگویند و بر سر بپاشند و بگو
 صلی الله علیه و آله و سلم یا بن داود و یا ابراهیم یا ادریس یا نوره
 ترا نوزاند و اگر ترا نشانی بخوان اندام را که او را الله است
 حسیب ما طهر منی است که فضیلت بسیار دارد و چون نوره

در بیان اثر کار و تلاش در بهشت و جهنم

در بیان اثر کار و تلاش در بهشت و جهنم

در ذکر ناخن گرفتن و شستن جامه ها و غیره

کشی که از سر تا پاهای خود را احسان مال و قدری خنای ناخنهای خود
 کنار و چون از حجاب و برون آمدن پاهای خود را بشود و عامه بر
 سر بند و جامه های خود را بپوشد و شکوه بپای آورد و بگو شکر
 لله علیه السلام النعمه و چون ذکر تمام شد مناسبت است که
 ذکر اغسال شود بداند که واجب است غسل جنابت و حیض و
 نفاس و بعضی صور استخاضه و غسل میت و متر میت و
 سنت است غسل جمعه و غسل در شبهای طاق ماه رمضان
 خصوصاً شب اقل و نیمه و هفدهم و بیست و شبهای
 عشر اخبر ان مطلقاً و در شب و روز عید فطر و روز هفتم و دهم
 و دهم و هجدهم و بیست و چهارم ذیحجه و اول و نیمه
 و آخر حجب و شب پنجم و حجب و شعبان و روز مبعث
 و مولود و نبرد و سنت است غسل از برای احرام و دخول
 حرمین و مسجدین و مکه و کعبه و از برای زیارات حج ظاهر
 و استخاره و توبه و کشتن و زرع و طلب باران و حاجت و متر
 میت غسل داده شد و رؤیه ایام در منام و غیره مواضع که در
 کتب معتبره است و عاء گرفتن ناخن و شستن
 بسم الله و بسم الله و تعالی شسته و محکم و ال محمد
 صلی الله علیه و آله و مو و ناخن را در فن کند و هم چنین سنت
 است دفن کردن دندان و خون و بداند که شارب گرفتن

در غسل و شستن

در شستن و غسل

و کذا

در بیان غایت شستن جامه ها از این

مؤكد است و دفع غم و وسواس میکند و رسول خدا صلی الله
 علیه و آله فرموده که از زمانیت هر که شارب خود را نکند و نفی
 فرموده که ممکن است شارب دراز شود که شیطان دراز جامه
 کرد و گرفتن شارب و ناخن در روز جمعه فضیلت بسیار دارد
 و در روز و شب و پنجشنبه موجب عافیت است از درد دندان
 و درد چشم و در گرفتن ناخن ابتدا کن بانگشت کوچک دست
 راست و بانگشت کوچک دست چپ ختم کن یا بکسر و چند مرتبه
 دیگر نیز بکش و دعا و پویشدن جامه ها از این
 بگو الحمد لله الذی کانی ما یواری به عورتی و ائمتنا و ائمتنا
 الناس و فی فی بگوید و وقت پوشیدن جامه اللهم اکریم
 التقوی و حبیبی لردی و بسم الله الرحمن الرحیم
 بگوید و وقت پوشیدن و کندن جامه ها و در پوشیدن جامه و
 کفش ابتدا بجانب راست و در کندن ابتدا بجانب چپ کن و بپوش
 پیش از ز بر جامه پوش و ز بر جامه را در و بقبله و در و مردم و پشت
 می پوش و جامه را چون کند بپوشد نکند بلکه راه کن تا شپا طین
 بر خود می پوشانند و بانگشت کفش راه حرم و میا تا شیطان بر تو
 دست یابد و دیوانه ات کند و بگو نیت عریان شدن چه آنکه
 شیطان نظر می افکند بر عریان و طمع میکند در آنکه او را بپوشد
 و او دارد و بداند که بهترین جامه ها جامه است که از پنبه بافته باشند

در بیان کار وادار و اهل بیت و سادات و اهل بیت

که آن پسر رسول خدا و اهل بیت علیهم السلام و بعد از آن گمان است
و بهترین رنگها در جامه سفید است و بعد از آن زرد و
بعد سبز پس از آن سرخ نیم رنای و کبود و عدس است و
مکروه است سرخ تیره مگر برای نواداماد و جامه سیاه نیز
کراهت ندارد دارد مگر در عامه و عبا و موزه و صومعه در آن
جامه رود و از این استین و زاری شده که جامه ای از غول یا میگذرد
در آتش جهنم است و بد آنکه سنت مؤکد است از برای مردان و
زنان انگشت بدست راست کردن و آن علامتی است از برای شیعیان
و یکی از آن پنج قلابه است که برای مؤمنان و از برای مردان
انگشت طلا بدست کردن جایز نیست و انگشت بویج و آهن و فولاد
از برای مردان و زنان مکروه است و بهترین نکیتهای عقیقه است پس
از آن فبره است و از برای یاقوت و حدید صبیخ و جوغ پانزده
در بعضی فضیلت بسیار نفاذ و کسی که انگشت عقیق در دست داشته
باشد چون صبح کند پیش از آنکه کسی را ببیند نیکب انوار بر کف
دست بکشد و بان نظر کند و بخواند سون قدر را پس بگوید
اَمَنْتُ بِاللّٰهِ وَ خَدَّ لَا شَرَّكَ لَهُ وَ اَمَنْتُ بِسَيِّدِ الْاَلَمِیْنِ وَ
عَلَّیْهِمْ دَرِاز و از شر و آسایش و زمینی محفوظ باشد
و در عز و حمایت خدا و دوستان خدا باشد نادان اخل باشد
در عاقبت نظر کردن در آید **اللّٰهُمَّ كُنْ لِيْ حَسْبًا**

در بیان کار وادار و اهل بیت و سادات و اهل بیت

خَلْقِ فَحَسْبُ خَلْقٍ وَ زَيْنٍ وَ رَافِقَةٍ شَدَّه که حق تعالی واجب
میکرد اند بهشت را از برای جوانی که بسیار نظر دایم کند
مخد خدا بسیار گوید بر آنکه خدا او را بصورت نیکو آفرید و او را
محبوب نگردانید و بد آنکه بوی خوش بکار بردن و خود را
معطر و خوشبو کردن فضیلت دارد و از اخلاق اینها و سادات
است و در هر روز صد مرتبه در روزهای جمعه مؤکد است و مستحب
است برای زنها انچه بوش عقیق و رنگش طاهر است و برای مردان عقیق
و کراهت دارد در کردن بوی خوش از کار وادار و اهل بیت
مخوف است **اَشْأَمُ دَمْنِ** اگر طبع اهل بیت که از اخلاق
محبوبان کینه و افتد و صرف کینه که نسبت بحال تو اسراف نباشد و
در حال سیر چه نخورد که مورد برص و پید و مبعوض شد
نزد خدا است و افتد و نخورد که ترا از عبادت باز دارد و هر که
در دنیا سیر تراست در قیامت که سیر تراست و خدا شکم پر از
طعام را دشمن میدارد و ترك مکن غذا خوردن در شب و آنچه
ترك آن موجب خرابی بدنت و ادب را پیر میکند و باعث فقر
کردن دلت عشاء است ناصبا و سزاوار است که در روز خانه
بیرون نروی تا آنکه جانت خود را بخورد و چون خواستی
طعام بخورد دست را پیش از طعام بشو و تره آنرا بدستمال پاک
مکن و چون خوان طعام را نهادند **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ**

از کار و از ارب متعلقه بخور و آشامیدن

بگو با چهار هزار فرشته که با طعام حاضر شده اند دعا کنند بگو
 و شیاطین را از خود و در کنند و اگر نه شیطان را گویند که ای
 فاسق بیا و با ایشان طعام بخور پس ایستادن بنم که افشاح و
 اختتام بنم باعث دفع هفتاد نوع بلا است و وارد شده
 که چون شروع گنجه خوردن بگو بِسْمِ اللَّهِ عَلَی اَقْلَبِ وَاخِرِ
 و اگر لغت را بردارد و بگوید بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِینَ باعث امزش گاهان شود و در بین خوردن و
 بسیار عزت بلکه خدا را بسیار حمد کن و ظروف طلا و نقره استعمال
 مکن و طعام که مخور که برکت ندارد و شیطان در آن بهره دارد
 و مدام در خوردن و آشامیدن و نان را کراچه دارد و
 بومکن آنرا بروش درندگان و با کار در مبر انرا و باد و انکت
 و از دست چپ اختیار از محور و از چپ لویه طعام و پیش خود
 بخور و لغت را کوچک بردار و نرم بجای و در دهان حاضر
 که نگاه کن و استخوان را زیاد پاک مکن که چنان در آن بهمن
 دارند و آنچه از خوان طعام افاده بردار و بخور مگر در صحرای که
 بکنار برای مرغان و حیوانات و چون از خوردن فارغ شد
 حمد خدا کن و بگو الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِیْ یُطْعِمُ وَلَا یُطْعَمُ و
 انکشان خود را بلبس که از برای لبیدن انکشان و ترفظ و
 فضیلت بسیار دارد و دست خود را بشو و بدین خورده

مؤمنان تبرک جو که سو و مؤمن شفاء هفتاد و مرد است و خلل
 کن و اگر میماند از خلل برای او حاضر کن که از جمله حقون او
 است و بگوید نَار و کَر و ن و بر آن خربا خلل مکن و آنچه را
 که بواسطه خلل از میان دندانها بیرون آرد و در آن کن
 و بخور و اما اگر آب آشامیدن بر آن است
 که ظرف آب را بدست راست بگیر و در شب نشسته یا نشایطان
 روز و در آب بگوید بِسْمِ اللَّهِ و بعد از فراغ الْحَمْدُ لِلَّهِ بگو
 و از پیش دست کوزه و از موضعیکه شکسته باشد یا رخنه داشته
 باشد نیاشام و آب را بمک و دهان را پر مکن و اگر ظرف بشد
 دهان بواب مکن بلکه با دستهای خود بشاشام و آب را بشاشد
 خوب نیست و موجب مضرات و بعد از آشامیدن آب جناب نام
 حین علیه السلام و اهل بیت آنحضرت را یاد کن و لغت کن کشد
 انجناب را که فضیلت بسیار دارد و دعا و حجامت
 از حضرت صادق علیه السلام مرویست که چون حجامت کنی و خون
 از محل حجامت بیرون آید بگو پیش از آنکه حجامت را بریزد بِسْمِ اللَّهِ
 اَعُوْذُ بِاللَّهِ الْکَرِیْمِ فِی حِجَامَتِیْ هَذِهِ مِنَ الْجَائِرِ فِی الدَّمِ
 وَ مِنْ کُلِّ سُوءٍ و از انجناب مرویست که در آنچه از چپ دست
 حجامت و مار و ماییدن و حقنه کردن و قی نمودن و نیز فرو
 که جبرئیل علیه السلام برای حضرت رسول صلی الله علیه و آله و آله
 و حجامت را آورد و حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده

در میان

در میان

که اگر شفا در چیز هفت در شیشه حجام و در خوردن عسل
اجتناب کن از حجامت کردن در خاله که ناشناخته باشد و در وقت
که قمر در عقرب باشد و در هر روز یکشنبه پیش از ظهر و در
روز جمعه وقت ظهر و در هر روز سه شنبه و پنجشنبه
۱۷ یا ۱۴ یا ۱۱ ماه خوبست و در هر روز شنبه و یک
شنبه و دوشنبه و سه شنبه و در ماه رمضان در شب جمعه
خوبست و یک از حجامت نادرترین خوردن نیک است

از کار و از استعلاجی خواب

بدا نگی خواب بین الطلوع و ما بین مغرب و عشا و بعد از عصر
سوم است و خواب قیلولة یعنی خواب پیش از ظهر است
و تمام شب بیدار بودن خوب نیست مگر در موضعی که استنشاق
شد و پیش از خواب به بخت الخلا بر و در وقت خواب وضو
بکیر و اگر در خواب دو وضو نکرده و فراموش خورد نیم کن و
رو بافتاب و بر و بر دست چپ خواب بلکه بر دست
راست رو قبله بهیئت ملجود خواب و دست راست را در زیر
رو گذار و بخوان تسبیح و هر علیها السلام و چهار قل و آیه الکرسی
و ده آیه از اقل و الصافات و ده آیه از اعراف و از براه
خواندن قل هو الله در وقت خوابیدن یا زده مرتبه یا صد مرتبه
یا مطلقا فضیلت بسیار است و اگر سوره الحکم التکاثیر بخواند

باعث ایمان از عذاب قبر خواهد بود و هر که حدیث نبویست که هر که
در وقت خوابیدن آیه قل الله را بخواند نور از نور او تسبیح کشد
ماه و سیح الحرام و در بین آن نور ملائکه باشد که او را
بصبح استغفار کنند و آنها خواب و اگر آنها را تنها بوده
بخوان اللهم انی و خدی و آفیه علی و حدی و بری او
غیر محرم خواب و اگر دست الوده بچربی و خوردنی است بشو و چون
خواب دیدی دست نقل کن و برای هر که مکرم کسیکه مؤمن و زانا
و عاقل و از حسد و عداوت خاله باشد و خواب را با پنجه تعبیر کند
واقع میشود پس خوب باید تعبیر کرد و اگر خود تعبیر کنی نیز خوب
تعبیر کن که آتش بهمان نحو واقع خواهد شد بجهت دفع ترسیدن
در خواب ده مرتبه پیش از خواب بگوید لا اله الا الله و
حده لا شریک له و یحیی و یمیت و یمیت و یحیی و هو حی لا یموت
پس بخوان تسبیح فاطمه علیها السلام را و در هر سابق گذشت که از
برای دفع ترسیدن اطفال در خواب دست و دهان نشان را بشوید
نا ترسند بجهت دفع احوال چون ترسد که در خواب
حالم شود پیش از خواب بگوید اللهم انی اعوذ بک من
الاحلام و من سوء الاحلام و من ان ینزل عیبی الشیطان
فی البقظ و المناجیه بجهت بیدار شدن در وقت
که خواهد بخواند آیه مثل انما اراد که در آخر سوره کهف است
بجهت ایمانی از غرایب شدن خاندن بخواند

۵۶
ایه اِنَّ اللهَ يُمِیْسُكَ السَّمَوَاتِ رَا کَ دَرَا وَاخِرُ سُوْرَه
فاطرات بجهت ایمانی از در زهر بخواند و نل
ادعوا لله اَوَادْعُوا الرَّحْمٰنَ رَا نَا وَاکْبِرُ نَکْبِرَا کَ اَخِر
سُوْرَه بنی اسرائیل است و اگر در سفر باشد و از در زان
و درندگان ترسد بر بال مرکوب خود نوبید لا تَخَافُ
دَرَّ کَا وَا لَا تَخْشَوْا چنانچه از حضرت کاظم علیه السلام
مرویست و محتملست مراد نوشتن با انگشت باشد و اگر
از عقرب و گزندگان ترسد بخواند تعویذ را که در باب اول ذکر شد

از عین کار متعلق به بعضی مختصر و مفید و قریب

بذلک اِنْ فَرَسْتُمْ بَانَ مَوَکَدَه اِنَّ عِیَادَتِ مَرِیضَانِ وَلَکُمْ مِثْلُهَا
بدر دندان و در چشم و قرحه و عیادت نباید باشد و کیسه
عیادت مهرد با خود چیزی مانند سبب و به و امثال آن بر
دارد و هدیه مریض کند که مریض بان استراحت یابد و
زود برخیزد مگر آنکه بیمار تشنگی او را خواهد کرد و
بر ذراع مریض گذارد و برای او دعا کند بجهت شفاء
مَرِیضِ بخواند اَسْأَلُ اللهَ الْعَظِیْمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِیْمِ
اَنْ یُّشْفِیْکَ وَاکْرِهْهُمُ تَبَهَّجْ یَا هَفَا دَمْرُ تَبَه
حد بجهت شفاء او بخواند خوب است و سیدنا بطاوس
قد در مجتبی فرموده از برای مریض بخوان اَللّٰهُمَّ اَنْتَ

۵۷
فِی کَلَامِکَ الْمُنَزَّلَ عَلَی نَبِیِّکَ الْمُرْسَلِ مَا اَصَابَکُمْ مِنْ مُصِیْبَةٍ فَمَا
کَبَبْتُ اَیْدِیْکُمْ وَتَعَفَّوْا عَنْ کَثِیْرٍ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْ هَذَا الْمَرِیضَ مِنْ الْکَثِیْرِ الَّذِیْ تَعَفَّوْا عَنْهُ
وَتُسَبِّحُ مِنْهُ اُسْکُنْ اَیْهَا الْوَجْهُ وَارْتَحِلِ السَّاعَۃَ
فَرَهْ هَذَا الْعَبْدَ الضَّعِیْفَ سَکَنُکَ وَرَحْلُکَ بِالَّذِیْ
سَکَنَ لَهُ مَا فِی الْبَیْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ
و اگر بعد از یک دفعه خواندن مریض عافیت نیافت مکرر
بخوان تا خوب شود همانا این دعا مجربست با یقین رحمة ارحم
الراحمین بجهت شفاء فرزند و دارد شده که
مادر را و بالای بام رود و مقعد از سر کمر ناموه او
بجانب سمان ظاهر شود انگاه بگوید اَللّٰهُمَّ اَنْتَ
اَعْطِیْتَنِیْهِ وَاَنْتَ وَهَبْتَهُ لِیْ اَللّٰهُمَّ فَاجْعَلْ هَبْلَکَ اَلِیَّ
حَدِیْدًا اِنَّکَ قَادِرٌ مُّقْتَدِرٌ بَیْنَ سُوْرَتِیْکَ هَذَا هُوَ سَرَّاز
سجده بر نهاده باشد که فرزندش شفا یابد و یا بداند در
ذکر دعا ظاهر دفع پریشانی و فقر و عا لای دفع بیماری و مرض
و در ولایت شده بولایه دهن مرض و بیماری و بولایه پیدایش
فرزند بولایه کیسه فرزند نه آورد آنکه صداد در منزل با بمان
بلند کند در عاء مختصر بولایه اسالای جان کردن این
دعا را تلقین او کند یا مَرِّیْقَبْلُ الْیَسِیْرِ وَتَعَفَّوْا عَنْ
الْکَثِیْرِ اَقْبَلْ مِنْی الْیَسِیْرِ وَاَعْفُ عَنْ الْکَثِیْرِ وَاَنْتَ

أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَنِيْنِ كَلِمَاتٍ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ
 تَلْقَى أَوَّلَ كَلِمَةٍ كَرِيمَةٍ أَوْ بَعْدَ كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ وَبِشْرٍ دَاخِلٍ
 هَيْثُ شُودَ انْتِمْ وَ كَلِمَاتٍ فَرَحٍ وَ عَقْدَانِ حَقَرٍ دَانِيزِ تَلْقَى
 اَوَكُنْدَ اَوَدَادِ دَانِيزِ نَهَا مَكْدَارِندَ اَوَرَادِ وَ قَبْلَ كُنْدَ
 جَنْبِ حَاضِرِ نَزْدِ اَو حَاضِرِ شُونَ وَ سُورَةُ كَيْسٍ وَ الصَّافَا
 وَ اَحْزَابٍ وَ آيَةُ الْكُرْسِيِّ وَ آيَةُ السَّجْدَةِ وَ سَمَاءِ اَيَةِ اَخِرِ بَقَرَةِ
 وَ غَيْرِهَا نَزْدِ اَو بَخَوَانْدَ وَ اَزِ بَرِ اَيَةِ تَشْيِيعِ مَيْتِ فَضِيلَتِ
 بِيَارِ اَمْتِ وَ اَحْزَابِ جَنَانِ زِيَادِ اَمْتِ وَ اَبْنِ مَحْمُودِ
 كِتَابِشِ ذِكْرِ اَزِيْتِ دُعَاءِ وَ قَتِ مَرْدِ جَنَانِ
 بگویند الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَجْعَلْ مِنْ السَّوَادِ الْمَخْرُجِ
 دُعَاءِ نَمَازِ مَيْتِ دَرِ نَمَازِ مَيْتِ بِنَجْ تَكْبِيرِ كَفَنِهِ
 مَبْشُورِ وَ چَهَارِ دُعَاءِ كَ عِبَادَتِ نَاشِدِ اَزِ شَهَادَتِي وَ صَلَوَاتِ
 وَ دُعَاءِ بَرَاءَةِ مَوْفِقِي وَ دُعَاءِ اَزِ بَرَاءَةِ مَيْتِ طَابِ بِنِ تَكْبِيرِ اَمْتِ خَوَانْدِ
 مَبْشُورِ بَدِ بَطْرَبِ كَرِ بَعْدِ اَزِ تَكْبِيرِ اَوَّلِ بگویند اَشْهَدُ اَنْ لَا
 اِلَهَ اِلَّا اللَّهُ وَ اَشْهَدُ اَنْ مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللَّهِ وَ بَعْدُ اِنْ
 تَكْبِيرِ دَوْمِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَ بَعْدُ اِنْ
 تَكْبِيرِ سَمْتِ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ
 بَعْدُ اِنْ تَكْبِيرِ چَهَارِ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِهَذِهِ الْمَيِّتِ
 وَ اَكْرِمْ مَيْتِ ذَنْ نَاشِدِ لِهَذِهِ الْمَيِّتِ بگویند وَ اَكْرِمْ طِفْلًا نَاشِدِ
 بگویند اَللّٰهُمَّ احْبِلْهُ لَا يُوْبِدُ وَلَنَا سَكْفَا وَ قَرًا وَ اَحْمَدًا

بَعْدُ اِنْ تَكْبِيرِ بِنَجْمِ كُوْنِيْدِ وَ فَارِغِ شُونَ دَانِ اَقْلِ وَ اَجَبِ نَازِ
 مَيْتِ اَمْتِ وَ كَفَايَتِ مِيكُنْدِ بِنَ اَبْرِ مَشْهُورِ وَ سَزَا وَ اَدَا اَمْتِ كَرِ
 اِمَامِ جَمَاعَتِ بَا وَ ضَوْ اَبَشْدِ وَ بَا اَبَشْدِ مَحَازِ وَ سَطِ مَرْدِ
 مَحَازِ سِيْنَتِ وَ دَرِ مَرْتَبَتِ دَسْتِهَا دَا بَا لَابَرِ وَ صَبْرِ كُنْدِ
 جَنَانِ بَرِ دَا اَمْتِ شُودِ نَمَازِ لِيكَلِ الدَّفْنِ
 مَشْهُورِ بِنَمَازِ وَ حَشْتِ دَوْمِ رَكْعَتِ اَمْتِ دَرِ رَكْعَتِ اَوَّلِ
 بَعْدُ اِنْ حَمْدِ آيَةِ الْكُرْسِيِّ وَ دَرِ رَكْعَتِ دَوْمِ بَعْدُ اِنْ حَمْدِ
 مَرْتَبَةِ سُورَةِ اَنَّا اَنْزَلْنَاهُ دَا بَخَوَانْدِ وَ بَعْدُ اِنْ نَمَازِ بگویند
 اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْعَثْ ثَوَابَهَا اِلَى اَقْبَرِ
 قَلْبَانِ دُعَاءِ قَبْرِ مَرْتَبَتِ اَزِ قَبْرِ مَرْتَبَتِ
 چُونِ بگذرد وَ بگویند اَللّٰهُمَّ وَلِيْمُ مَا تَوَكَّلُوْا وَ
 اَحْسَرُهُمْ مَعَ مَنْ اَجَبُوْا وَ اَزِ جَمَلِ دُعَاءِ هَا اَمْتِ
 قَبْرِ مَرْتَبَتِ اَنكَ بگویند السَّلَامُ عَلٰى اَهْلِ الدِّيَارِ
 مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ اَنْتُمْ لَنَا قَرِطٌ وَ نَحْنُ
 اِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَا اَحْقُوْنَ وَ دَرِ مَرْتَبَتِ
 قَبْرِ مَرْتَبَتِ خَوَانْدِ يَارِ دَرِ مَرْتَبَةِ سُورَةِ قُلْ هُوَ اللَّهُ
 اَحَدٌ وَ مَدِيْرُ كَرَمِ ثَوَابِ نَزَا اَبْرِ رَحِ اَمَوَاتِ وَ هَجَرِ
 خَوَانْدِ سُورَةِ كَيْسِ بَلَكِ خَوَانْدِ اَيِدِ اَزِ قُرْآنِ بَجْهَتِ
 اَمَوَاتِ فَضِيلَتِ بِيَارِ دَارِ وَ زِيَادِ كَرَمِ اَمَوَاتِ
 خُصُوصِ وَ اَلَدِيْنِ وَ خُصُوصِ دَرِ رَجْعِ وَ بِنَجْمِ مَرْتَبَتِ

دُعَاءِ قَبْرِ مَرْتَبَتِ

ببین الطلوعین فخیلت بسیار دارد و در خواب است که اموات
 باز از خود انز میگیرند و شاد میشوند و در دعوات
 را وند حدیثی مرویست از حضرت نبوی صلی الله علیه و
 الر در کراهت زیارت اموات در شب و چون خواهند
 سر قبر یا تحریج او اند و بقبله کند و دست بر روی قبر گذارد
 و هفت مرتبه سوئے انا انزلناه بخواند که باعث ایمین از هول
 بزرگ قیامت است و از برای اموات اعمال خیریه نیابت
 کردن مانند نماز و روزه و زیارت و قرآن و دعا و استغفار
 و صدقات و امثال آن اجر عظیم و ثواب جزیل وارد شده
 و بد آنکه زیارت اموات و قبور مسلمانان بعد از آنکه
 ثواب بسیار دارد و فوائد عظیمه را بدست میآورد و باعث عبرت
 و آگاهی و زهد و بیبیلی بدنی و رغبت در آخرت میشود و
 عاقلانست که در قبرستان پند و عبرت گیر و تفکر کنند و
 فناء دنیا و تقلب احوال آن و مخاطراتی که او نیز متعرض
 از جزء اموات شود و دستش از عمل کوتاه و باعث عبرت دیگران
 شود پس در صد و نوبت و زاد برای سفره و لایق معاد بجا آید
 و تقوی پیش کند که خبر از ادات معر و فسق که هر روز
 از تشبیه بطل عاقل را در دهان دیده دید که بر آب از لای
 سوار شده با کودکان بازی میکرد و تشبیه پیش رفته و سلام کرد
 و التماس پند نمود بطل و گفت ایها الامیر هذه قصورهم

این حدیث در کتب معتبره است
 و از کتب معتبره است
 و از کتب معتبره است
 و از کتب معتبره است

فهمیه قبورهم یعنی مشاهده قصرها و عمارتهاست
 پادشاهان گذشته و ملاحظه قبور ایشان ترا از برای
 پند پس است در آنها نظر کن و از ایشان عبرت گیر چه انقوم
 که هم از اینها جنس تو بوده اند عمری در این قصرها چون تو ببطا
 عیش و نشاط گزیده و اکنون در این کوره های پرمایه و مورخه
 و خاک حسرت بر سر کرده اند فریاد کن که بر تو نیز همین ماجرا رود
 و افساب حیانت بمغرب ممان رسد تخت دولت بتخته نابوت
 مبدل شود و بتر خاک جانشین جامه خواب غل کرد و اندیش کن
 که از آن خست و جاه چه در دست خواهد ماند و الهه عظمت
 و جبروت چه فائد

ذکر از عیسی که متعلق بمقام صلوات

رُحَاءُ فَرَجٍ يَا مَنْ يَكْفِي مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا يَكْفِي مِنْهُ
 شَيْءٌ اِكْفِنِي مَا اَهْتَنِي وَنِينَ اِذَا دَعَيْتُ فَرَجَ نَسْتِ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ يَا بَاخِرَ كَرَامَتِ مَعْرِفَةِ
 اسْتِ رُحَاءُ بِجَهَنَّمَ قَضَاءُ حَاجَتِ شَيْخِ أَحْمَدَ
 بنفهدن از سماع روایت کرده که حضرت ابوالحسن موسوی
 جعفر علیه السلام فرمود که ایما هم که تورا حاجت نبرد خدا باشد
 بگو اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ فَإِنَّ لَهَا عِنْدَكَ
 شَأْنًَا مِنَ الشَّانِ وَقَدْ رَأَى مِنَ الْمَدْرِ فَيَحِقُّ ذَلِكَ الشَّانُ

وَبِحَقِّ ذَلِكَ الْقَدَرِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَقْعَلَ
بِهِ كَذَا وَكَذَا هُمَا نَاجُونَ رَوْقِيَا مَت شَوْد بَاقِي مَانَد مَلَك
مَقْرَبِي وَنَزَبَقِي مَسْكَ وَنَزَبَدِي مَوْهِنِي كَر مَحْمَدِي شَد بَاشَد
دَلَاوَا بَاهَان مَكْرَانَك دَرَا نَزَوْر حَاجَا اسْتَبَدَّ عَلِيَّ عَلِيَّهَا
وَالْهَامَا السَّلَام دُرْ غَاء تَوْسَلْ لَاسْتَعَاثُ ارْحَضُونَ
صَادِق عَلَيْهِ السَّلَام مَرُوَيْت كَر مَكْرَاه يَكِي ارْشَاهَا خَوَاهَد
اسْتَعَاثُ كَنَد بُوِي خَدَا وَنَد بَرْد وَرَكَعَت مَاز كَنَد بَرْد بَسْجَد
رُود وَبَكُوَيْد يَا مُحَمَّدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَا عَلِيُّ يَا سَيِّدِي
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِكُمَا اسْتَعِيْثُ اِلَى اللَّهِ تَعَالَى يَا
مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ اسْتَعِيْثُ بِكُمَا يَا غَوْثَاهُ بِاللَّهِ وَنُحْمَدُ وَنُحْمَدُ
فَاطِمَةُ وَالحَسَنُ وَالحُسَيْنُ وَعَلِيٌّ وَمُحَمَّدٌ وَجَعْفَرٌ وَمُوسَى وَعَلِيٌّ
وَمُحَمَّدٌ وَعَلِيٌّ وَالحَسَنُ وَالحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ بِكُمْ
اَتَوَسَّلُ اِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِسَرِّ بَدْرِي سَتِي كَر دَرَاهَاتِ اعْت
بِفَرَا دُ تَوْخَوَاهُنْد دَسَبَدَاتِهِ قَم دُرْ غَايِ شَبْرِ بِيْجَهْتِ
مَاجَاهَاتِ مَهْمَلَتِ دَرِ عَوَلَتِ رَاوَنَدِي ارْحَضُونَ
اَمَّا حَزِينِ الْعَابِدِينَ عَلَيْهِ السَّلَام نَقْلَشَد كَر فَرَمُو دَرْدَم مَرَا
دَرِي كَرَفْت وَبَسَنَدُ خُود جَبَا سِيد دَرَا نَزَوْر كَر شَهِيد شَد
دَر طَالِي كَر خُون دَر مَدَن مَبَارَكْش مَبُوشِيد وَفَرَمُو دَر اِيْ پَسَر
حَفْ ظَكْنِ اَز مَن دُعَايِ رَا كَر تَعْلِيْم فَرَمُو دَرَا نَزَا مَن مَادَرَم فَاطِمَةُ
عَلِيَّاهُ اسْتَد وَتَعْلِيْم فَرَمُو دَر بَاوَر سَوَالِ خَدَا صَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

وَتَعْلِيْم كَر مَبَايَنَاب جَبْرِ شَبْلِ عَلَيَّهِ السَّلَام اَز بَرَاءِ حَاجَتِ دَرْدَم
اَنَدُوهِ وَبَلَا هَامِي سَخْت كَر نَازِل مَبُشُو دَرَا مَرْعِيْم دَشَوَارِ مَبُشُو
بِكُو بِحَقِّ دِيْنِ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ وَبِحَقِّ ظِلِّ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ
يَا مَنْ يَقْدُرُ عَلَى خَوَالِجِ السَّائِلِينَ يَا مَنْ يَعْلَمُ مَا فِي الْقُبُورِ
يَا مُنْقِصَ عَنِ الْمَكْرُوبِينَ يَا مُفْرِجَ عَنِ الْمُضْطَرِّينَ يَا رَاحِمَ
الشَّيْخِ الْكَبِيرِ يَا رَازِقَ الطِّفْلِ الْفَقِيرِ يَا مَنْ لَا يَحْتَاجُ اِلَى
التَّقْيِيرِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَتَقْعَلَ بِهِ كَذَا وَكَذَا
وَأَفْعَلْ بِهِ كَذَا حَاجَتِ بَخَوَاهَد مَوْلَفِ كُوَيْدِ كَغِيْرَ
اَبْنِ دُعَاوِ غَاهَا مَدِيْ كَرِيْزِي اَزَا نَحْضَرْتِ مَانُو رَا سَتِ كَر دَر دَرْدَم
غَاشُو رَا خَوَانَدِي اَنَدُو دَرْدَم جَلْبَا سِيد مَانُو اسْتَبَدَّ كَر خَج مَبِيدِي اَرْشَاهَا
نَقْل فَرَمُو دَر بَرَاءِ صَدْفِ نَازِلِ خَوَانَدَن اَنْ مَنَاب اسْتَبَدَّ
اللَّهُمَّ أَنْتَ ثَقِيْبِي فِي كُلِّ كَرْبٍ وَأَنْتَ رَجَائِي فِي كُلِّ مَلَّةٍ
وَأَنْتَ لِي فِي كُلِّ أَمْرٍ نَزَلِي فِي ثِقَةٍ وَعُدَّةٌ كَرْمِيْنُ هَمِي تَضَعُفِيْهِ
الْقُوَادِرُ وَتَقِيْلُ فِيْهِ الْحَبْلَةَ وَتُخَذِلُ فِيْهِ الصَّدِيْقَ وَتَكْشِفُ
فِيْهِ الْعَدُوَّ وَتَنْزِلُ لِي بِكَ وَشَكْوَتِي اِلَيْكَ رَغْبَةً مِنْهُ اَللَّهُمَّ
عَمَّنْ سِوَاكَ فَفَرِّجْ لِي هَمِّي وَكُفِّسْهُ فَإِنَّ دَلِي كُلِّ نَعْمَةٍ حَسْبَا
كُلِّ حَسْبَةٍ وَمُنْهَلِي كُلِّ رَغْبَةٍ وَبَسِي اَز بَرَاءِ وَقُوْعِ دَرْدَم وَطَرِ
مَثَلَانْد مَرُوَيْت كَر بَكُوَيْد بَرَاءِ خَلَا صَرَا اَز اَنْ بَسِي رَا
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ اَللَّهُمَّ
اَيُّكَ تَعْبُدُ وَاَيُّكَ تَسْتَعِيْثُ وَنَبِيْرَا دَرْدَم رَسُو

خدا صلی الله علیه واله برائے دفع شدت و گرفتاری و غموں
 دعا دان تعلیم امیر المؤمنین علیہ السلام فرمود **اللَّهُمَّ اِنِّیْ**
اَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اَنْ تَصَلِّیَ عَلَیْ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
وَ اَنْ تُخَفِّفَ مِنْ هَذِهِ النِّعَمِ وَ بِنِیْ بِجَهَنَّمَ دَفْعَ هَوَمٍ وَ احْزَانٍ
بِغَوَانِدٍ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ وَ بِنِیْ
بِجَهَنَّمَ دَفْعَ هَمٍّ وَ حُزْنٍ وَ دَفْعَ بَلَاءٍ وَ كُرْبَاتٍ بِكُوْنِیْ اَللّٰهُ رَبِّیْ
لَا اُشْرِكُ بِیْهِ شَیْئًا تَوَكَّلْتُ عَلَی الْحَیِّ الَّذِیْ لَا یَمُوتُ وَ بِنِیْ
بِجَهَنَّمَ دَفْعَ هَوَمٍ مِّمْدَاكَ زَاہِ دَفْعٍ وَ سَوَادِیْ وَ قَرُو دَفْعٍ
دَوَابٍ وَ نَظَرِ كَرْدَنِ لَبِیْشٍ وَ صَوْرِ كَرْدَنِ حَسَاہِ وَ اَكْلِ دَشَبِ
وَ جَاعِ وَ مَسَاكِ مَمْدُودِ وَ شَتَنِ سَرَابِ سَدْرِ وَ نَاجِلِیْ وَ
بَاكِبِیْ مَمْدُودِ جَاہِ وَ خُورْدَنِ اَنكُورِ خُصُوصِ اَنكُورِ سِیَا —

و اجتناب از کفر از چیزها که موجب مرگ است

مانند راه رفتن از بین کوفتدان و زنان و افساد زنجبیا
 پوشیدن و بریدن خوابیدن و چیدن مو و ریش و ناخن را
 بدندان و راه رفتن بر روی پوست تخم و استنجاء کردن
 بدست راست و چیز خوردن بادت چپ و شستن در
 درگاه در و ناپاک کردن صورت بدامان و از بین قبور راه
 رفتن و در قبرستان خندیدن و بول کردن در کرماب و در
 آب ایستاده و غیر ذلک **دُعَاءُ عَافِیَّتِ مَرُوءَةِ اَنْحَضَتْ**

و اجتناب از کفر از چیزها که موجب مرگ است

سجاده علیہ السلام **اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ الْعَافِیَّةَ وَ الشُّكْرَ**
عَلَى الْعَافِیَّةِ وَ اِنْخَضَتْ رَسُوْلُ صَلی الله علیه واله نیز همین
دعا مردیت لکن بزیادی و تمام العافیة علی الدنيا والا
خسرة دعاء حضرت ابو ذر غفیریة مشتمل
بر مضامین عالیہ **اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ الْاَمْنَ وَ الْاَمِنَاتِ**
بِكَ وَ التَّصَدِیْقَ بِنَبِیِّكَ وَ الْعَافِیَّةَ مِنْ جَمِیعِ الْبَلَاءِ وَ الشُّكْرَ عَلَی
الْعَافِیَّةِ وَ الْغِنَى عَنْ اَشْرَارِ النَّاسِ **دُعَاءُ اَهْلِ الْبَيْتِ الْمَعْمُو**
یَا مَنْ اَظْهَرَ الْجَبَلَ وَ سَتَرَ الْقَبِیْحَ یَا مَنْ لَمْ یُؤْخِذْ
بِالْجَرِیَّةِ وَلَمْ یَهْزِلْ السِّرَّ یَا عَظِیْمَ الْعَفْوِ یَا حَسْرَ
النَّجَاوِزِ یَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ یَا بَاسِطَ الْیَدَیْنِ بِالرَّحْمَةِ
یَا صَاحِبَ كُلِّ نَجْوٍ وَ مُنْهَلِیْ كُلِّ شَكْوٍ یَا كَرِیْمَ الصُّفْحِ یَا
عَظِیْمَ الْمِنَّةِ یَا مُبْدِئًا بِالنِّعَمِ قَبْلَ السُّخْفِ یَا رُبَّنَا
وَ یَا سَبِّدْنَا وَ یَا مَوْلَانَا وَ یَا غَاثَ رَعْبَتِنَا اَسْئَلُكَ
یَا اَللّٰهُ اَنْ لَا تُقَوِّیَ خَلْقَ الْبَشَرِ جَمَاعَ اَهْلِ لُثَالِیْ
مَشْنُوْنِ عَبَّاسٍ وَ نَمِیْ عَفِی السَّعَةِ كُوْبُكَ كَمَا یَسْتَعِیْنُ
جَبَلُ الشَّائِبَةِ وَ جَبْرِیْلُ اَنزَا اِبْرَاهِیْمَ حَضْرَتِ رَسُوْلِ صَلی
الله علیه واله هدیہ آورد و ثواب عظیمی از برائے هر فقر
انسان ذکر شد بلکه دارد که جبریل عرض کرد با حضرت که اگر
ملا نکر هفتاد سال و زمین جمع شوند که ثواب انرا ذکر کنند
ملا نکر جز یک جزء انرا وصف نماند کرد و بجهت کثرت شرافت

این

این دعا جلد از علایم خاصه و عامه کتب خود را بان ختم نموده اند
 چنانچه فاضل مقداد شرح نموده و آن شیخ احمد بن محمد صدقه الداعی را
 فخر راز می بعض کتب خود را بان ختم کرده اند و این دعا در تعقیب
 نماز ظهر نیز ذکر شده و مخفی نماند که این فقره بیضا است بربکان اهل
 بیت رسالت علیهم السلام بر دعا نامه بسیار شهرت ملاح یا فدا مرو
 اگر این مختصر را کنجایش بود قدری از آن ها را نقل میکنم لکن مقام
 اجمال نیست ببله مناصب بهم که این دعا مختصر را که مشتمل بر مضمین
 میکنم مفعول مشجعه کریم که اهل تجمد رفوت نماز و توبه خوانند و
 بکریند و رجاء واثق آنکه از این شکره مهجور یار می کنند و طلب مرزش
 نمایند و دعاء اینک اَلْهِ كَيْفَ اَصْدُرُ عَنْ بَابِكَ بِحَبْلَةِ مِيْنِكَ
 وَقَدْ قَصَدْتُكَ عَلَى ثِقَةٍ بِكَ اَلْهِ كَيْفَ تُؤَيِّسُنِي عَنْ عَقْلِكَ
 وَقَدْ اَحْرَقْتَنِي بِدُعَائِكَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَارْحَمْهُمْ اِذَا
 اُسْنَدَ الْاَبْنَاءِ وَحُطِرَ عَلَى الْعَمَلِ وَانْقَطَعَ مَتْنِ الْاَمَلِ وَانْقَضَتْ
 اِلَى الْمَوْتِ وَتَبَكَتْ عَلَى الْعَبْوَةِ وَوَدَّ عَنِ الْاَهْلِ وَالْاَحْبَابِ وَخَوِيَ
 عَلَى الْقَرَابِ وَكُنِيَ اسْمٌ وَبُلِيَ جِسْمٌ وَانْقَسَرَ ذِكْرُهُ وَهَجَرَ قَبْرُهُ فَلَمْ
 يَزُرْ فِي زَائِرٍ وَلَمْ يَذْكُرْ فِي ذَاكِرٍ وَظَهَرَتْ مِنْهُ الْمَآثِمُ
 وَاسْتَوْلَتْ عَلَيْهِ الْمَظَالِمُ وَطَالَتْ شِكَايَةُ الْحُضُومِ وَانْقَضَتْ
 دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ صَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَارْضُ خُصُومِي
 بِفَضْلِكَ وَاحْسِنْ لِي وَجِدْ عَلَيَّ بِعَفْوِكَ وَارْضَ عَنْكَ اَلْهِ ذَهَبْتَ
 اَيَّامُ كَلَامِي وَبَقِيَتْ مَآثِمِي وَتَبَعَايَ وَقَدْ اَتَيْتَكَ مُنِيبًا نَاشِئًا فَلَا

این دعا را در کتب معتبره
 و در کتب معتبره
 و در کتب معتبره

تَوَدَّ بِمَحْمُودٍ مَا وَلَا خَائِبًا اَللَّهُمَّ اَمِنْ رَوْعَةٍ وَاعْفُ رَنَاتِي
 قَرُبْ عَلَيَّ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَالِي الْحَكِيمُ

کتابت این دعا که موجب غنا و وسعت رزق است

بجهت وسعت رزق و دفع فقر و مواظبت کن بخواندن
 این دعا چنانکه در کتاب مجتبه مسطور است اَللَّهُمَّ يَا سَبِّ
 مَنْ لَا سَبِّ لَهُ يَا سَبِّ كُلِّ ذِي سَبِّ يَا مُسَبِّ الْأَسْبَابِ
 مِنْ غَيْرِ سَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَارْحَمْهُمْ اِذَا
 عَنْ حَوَامِكِ وَفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ يَا عَمِّي يَا قَيُّوْمُ وَنَزِ
 از برای وسعت رزق در سجده نماز و تضرع بگوید یا خیر
 الْمُسْتَوَلِينَ وَيا خَيْرَ الْمُعْطِينَ اِرْزُقْنِي وَارْزُقْ
 عِيَالِي مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ فَإِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
 و نیز از برای وسعت رزق و دفع فقر مفید است
 حکایت اذان نمودن و صدقه دادن و خانه را جاروب
 کردن و کاسه ها را داشتن و نیکو تکلم نمودن و بیبا
 داشتن نماز با تعظیم و خشوع و خواندن سوره واقعه خصوص
 در شب و سوره یس و تبارک و تبارک و تبارک و مداومت
 بخواندن سوره و الدار یات و حضور در مسجد پیش از اذان
 و مداومت بر وضو و ایستادن آن و خواندن سنت فجر و نماز
 و تورا در خانه و ترك كلام لغو و تكلم در بيت الخلا و اذیت

شهر

نکردن سرگرمی و توقیر شیوخ و صلۀ رحم و شکوغم و
وضو بغیر شستن دست پیش از طعام و خوردن افشاده هارینه
های خوان طعام و تسبیح خدا در هر روز سه مرتبه و کثرت
استغفار و گرفتن شارب و ناخن در روز جمعه و تعقیب
خواندن بعد از نماز صبح و عصر و مواسات کردن با برادران
دینی و جمع نمودن مایه بر دو نماز

واجبنا از چیزها موثر فست

مانند گذاشتن نار عسکوت و خال رو به در خانه و بول کردن
در کبابه و خوردن در حال جنابت و خوابیده و خلال کردن
با چوب کنز بلکه بهر چه و آبشاده شانه کردن و بشانه شکسته
شانه کردن و بفلم کردن و چیز نوشتن و قطع رحم نمودن
و خفتن مایه طلوعین و عشا باین و اعتیاد بکذب و کثرت
استماع غنا و رد مرد سائل در شب و قسم دروغ خوردن
و سوزانیدن پوست پیاز و سپر و فستن و تکیه کردن در
گاه در و خاروب کردن در شب و خاروب نمودن بجایه
و وضو داشتن اعضاء بدن را در موضع استنجاء و ناپ
کردن توبه بدتر از ایمان و استین جامه و کاسه و ظروف
نفسه گذاشتن و ظرف را در باز نهادن و استخفاف بنما
نمودن و تعجیل کردن در بیرون رفتن از مسجد و صبح زود به

بازار

مؤمنان در این چیزها
مستحق عقوبتند

بازار رفتن و دیو بیرون آمدن و زانها را کدایان را خریدن
و لعن بر اولاد کردن و جامه را در بدن دوختن و جزا غرا
بنفس خاموش کردن و روزه های نافرمانی اعتنا به کردن و
حقیر شمردن و بر مشایخ مقدم شدن و والدین را بنام
خواندن و دعا به بد در حق آنها نمودن و نشسته متعمم شدن
و آبشاده زیر طاق پوشیدن و بخل و اسراف و کسالت و سستی
در امور نمودن و غیر ذلک و پیش نافت از برای دفع فقر
و ترقی در کارها و قضاء دین این ذکر بگ حضرت صادق علیه السلام
تعلیم عبد الله بن سنان فرموده و ان جنات که بعد از نماز های
محرمانه تو گشت علی الحی الذی لا یموت و الحمد لله الذی
لم یبتئذ و کذا و لم یکن له شریک فی الملک و لم یکن
له ولی من الدن و کبیر و کبیرا پس از آن بگوید
اللهم استمر لی أعوذ بک من البؤس و الفقر و غلبته
الدین و التیم و انشک ان تعیننی علی آداء حقیق الیک
و الی الناس و رایتی شده براه بهار و تنک
دستی که بعد از نماز منبر بخوانی تو گشت علی الحی الذی
تکبیرا و از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله
مرویت که هیچ شایسته حرار و نداد مگو آنکه حیرت براه من
متشدد و گفت این دعا بخوان و در احادیث بسیار وارد شده
که براه و سادس سین و قرض و پویشانی مگو این دعا را بایک

بازار

خواند و در بعضی از آیات اولش لا حول ولا قوة الا بالله
 است و بعد از آنکه بخواند حاجت روا کند و لا اله الا انت بجهت
 قضاء و این بسیار استغفار کردن و سوره قدر خواندن
 وارد شده و این مکرر بخواند یا ذا الجلال و الاکرام یا محمد
 وجهک اکبریم اقیض عني ديني و این بخواند بجهت
 قضاء دین این و صل الله على محمد و آله و صل على محمد و آله
 حساب بکر بگوید یا رحمن الدنيا والآخرة و جهنم
 تعطي منها ما تشاء و تمنع منها ما تشاء اقیض عني
 ديني و این دعا ثبت که رسول خدا صلی الله علیه و آله
 تعلیم میفرموده و این انا میرالمؤمنین
 علیه السلام منقول است که شکایت کرد بخدمت حضرت رسول
 اکرم صلی الله علیه و آله و آله از قرض فرمود بخوان اللهم اغنیني
 بحلالك عن حراميك و بفضلک عن سواک که اگر
 بقدر کوه صبر که بزرگترین کوههاست بمن است قرض باشد
 باشد قضا خواهد شد شیخ بهائی زید بهائیه این فرماید
 حدیث شریفی است که از جابر بن عبد الله و در ذیل آن فرموده و قد
 قرض من زیاده از هزار و پانصد شغال طلا شد و چیزی هم
 نداشتم که در وجبه آن بپردازم و طلب کاران نیز مطالبه
 کردند لاجرم پناه باین دعا بردم و چند ماه مداومت کردم
 بدین طریق که روزها بعد از نماز صبح مکرر میخواندم و گاهی

بهر روز

بعد از نمازها به دیگر نیز میخواندم و این دعا بجهت مواظبت
 بر این دعا قرض من را داشداز جائه که هیچ خیال من نمیرسید
 و عا و پیکر کرم کشیده از حضرت امام رضا
 علیه السلام مرویت که بخواند این و حننه مفاویح
 الغیب را نا باخر یک بگوید اللهم انک تهدي من
 الضلالة و تبقي من العدم و ترزق الصالة و صل على محمد
 و آله و اغفر لي و رزق صالته و صل على محمد و آله و
 سلم و عا و فیضان از حضرت صادق علیه السلام
 منقول است که چون خواسته حدیثی از ما نقل کنی و شیطان از
 نظرت ببرد است دست بر جبهه گذارد و بگوید صلی الله علیه و آله
 و آله اللهم انی اسئلك یا مذل کبر الجن و الامریر ذکر
 ما انسابه الشیطان بجهت کثرت حافظه
 عقبه از نماز میخوان چنانچه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله
 امیر المؤمنین علیه و آله و آله استلم فرمود سبحان من لا یغدر
 على اهل مملکته سبحان من لا یأخذ اهل الارض بالوان
 العذاب سبحان الرقی فی الرحیم اللهم جعل لی فی قلبی نوراً
 و بصیراً و فهماً و علماً انک على کل شیء قدير
 و این کس که خواهد قوه حافظه او زیاد شود مواظبت
 کند بیک خوردن و نماز شب کردن با حال خضوع و خشوع
 و قرائت قرآن مخصوص بیک مرتبه و روزه بیک روز بسیار

در

صلوات فرستند و سوال کند و غسل و کند و خورد و در
هر روز بیت و یک دانم موی سرخ خورد و آب که اشامد
و اجتناب کند از چیزهایی که مورت نیانک ما نشکند
مغاصه و کثرت هموم و افران دینوی و کثرت اشتغال و
علائق و طرائد الواح قبور و کمر کردن سبب توش و کشیدنی
سبز و پنبه و نیم خورده موش و رفتن از بین قطار شتر
و از بین دوزن و بول کردن در آب آلوده و دور افکندن
شیر زنده و نگاه کردن بشخص دار کشیده و غیر ذلک
بجهت بخیر شدن عافیت بخواند دعاء یا زدم صحفه
کامله یا من ذکره شرف الله اکبر تا با آخر و نیز بخواند رتبه
لا نزع قلوبنا بعد از هد پناه و هب لنا من لدنک رحمة انک
انت الوهاب و نیز در عقب نمازها مواظبت کند بخواندن تسبیح
حضرت فاطمه علیها السلام و نیز در روزهای جمعه سوره مؤمنین
بخواند و نیز انکثر عقیق در آنکس کند و در آن نقش کند
حَمْدُ نَبِيِّ اللَّهِ عَلَيَّ وَ لِي اللَّهُ دُعَاءُ مَرَفِعِ وَ خَشْتِ دَرْ
حدیث نبوی که بسیار بگوید سُبْحَانَ رَبِّيَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ خَالِقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ذِي الْعَرْشِ
وَالْعَجْرِ وَ دُعَاءُ زَمَانِ غَيْبَتِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ
نَفْسُكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْ نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفْ نَبِيَّكَ اللَّهُمَّ
عَرِّفْنِي رَسُولَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْ دَسُوكَ لَمْ أَعْرِفْ حُجَّتَكَ

نَبِيِّكَ

اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْ حُجَّتَكَ ضَلَّكَ عَن
دینی و این دعا بیتی که حضرت صادق علیه السلام تعلیم
نزدان رضوان الله علیه کرده و فرمودند که اگر زمان غیبت
درک کرده بخواندن این دعا مواظبت کن در دعاء و یکی
مروم از انحضرت معروف بدعاء غریب که از براه نجات از
شبهات و فتن زمان غیبت نافعست یا الله یا رحمن یا
رحیم یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک در دعاء
از براه وجود امام عصر عجل الله فرجه اللهم کن
لولیك الحجة بن الحسن صلواتك علیه و علی آبائه فی
هذه الساعة و فی کل ساعة من ساعات الليل و النهار
و لیلای و حافظاً و قائداً و ناصراً و دليلاً و معيناً حسنة
ارضك و تمنعاً فيه طوبى لای و این دعا را همیشه اوقات
بخوان و مکرر کن خصوص در شب ببت و سیم ماه رمضان
در دعاء استخار الله از کتاب من لا یضره الفقیه نقل شده
که مرویست که هر بنده که هفتاد مرتبه بخواند بخواند
حق تعالی خیر را از براه او قرار میدهد بخواند یا ابصو
الناظرین و یا اسمع السامعین و یا استمع الخائسین و
یا ارحم الراحمین و یا احکم الحاکمین صل علی محمد و
اهل بیته و خولی فی کذا و کذا و بجای کذا و کذا قصد خود را
ذکر کند در دعاء هلال چون نظرت بر هلال افشا

روقبله کن و بخوان دعای هلال صحیفه یا بخوان این دعا را
که روایت شده که چون حضرت رسول صلی الله علیه و آله نظرش
بر هلال می افتاد مرتب هانا بلند میکرد و میگفت **بِسْمِ اللَّهِ**
اللَّهُمَّ أَهْلَكَ عَلَيْنَا يَا لَأَمِنٍ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْأَسْلَامِ
رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ يَا أَنْكَرُ بَخْوَانِ اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا خَيْرَ
وَبَصْرَةٍ وَبَرَكَاتٍ وَفَتْحَةٍ وَتَعَوُّذٍ بِكَ مِنْ شَرِّهِ و خواندن
هفت مرتبه سوده حمد وقت رویت هلال برای چشم و هرگز کردن

واری **اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى رَسُوْلِكَ**

دعای ختم قرآن شیخ طوسی رحمه الله در مصباح روایت
کرده که جناب امیرالمؤمنین صلی الله علیه و آله بعد از ختم قرآن
ایستاده و میخواند **اللَّهُمَّ اشْرَحْ بِالْقُرْآنِ صَدْرِي وَاسْمِعْ**
بِالْقُرْآنِ بَدَنِي وَتَوَرَّ بِالْقُرْآنِ بَصَرِي وَأَطْلِقْ بِالْقُرْآنِ لِسَانِي
وَأَعِزَّنِي عَلَيْهِ مَا أَتَقَيَّتَنِي فَإِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ
و بیانی روایت شده از آنحضرت که فرمود پیغمبر خدا صلی
الله علیه و آله را هر فرمود که ایستاده و بخوانم نزد ختم قرآن
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِخْبَارَ الْخَبَرِ وَإِخْلَاصَ الْمُوقِنِ
وَحِرَافَةَ الْأَنْبَاءِ وَاسْتِيفَاقَ حَقَائِقِ الْإِيمَانِ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ
كُلِّ بَرٍّ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَوُجُوبَ رَحْمَتِكَ وَعِزَّكَ
مَغْفِرَتِكَ وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ

حُائِمَت بدان ای عزیز من که این کتاب

منشور خلاصه ای کارد و آداب و ای عید ما شود است که از کلمات
مطابط و محو و خیر علم الحی لفظاً کرده و بجهت اختصار از شرح
و سند انفاطی کشیده نمود پس قدر این کوهس کرانای را بدان و بخوان
و عمل کن در این مواظبت نما که خیر دنیا و آخرت در آن جمع است
و بر تو باد بقرائت قرآن و عمل کردن به مضمون آن و لا اقله در هر روز
پنججاه آیه از آن را تلاوت کن همانا اوارد شده که در رحاات جنان به
مقدار آیات قرآنست چون روز قیامت شود بفارم قرآن گویند امر
و ارق یعنی قرائت کن و بر در رحاات جنات بالا رویش در آن روز در هر
فارم قرآن بقدران پیغمبران و صدیقان از هر کس بلند تر است و قرآن را
بصوت حسن و حالت خور بخوان **در آیات آن تدبر کن و قرآن را**
احترام نما و آنرا عظیم شمار و پیش از قرائت استعاذه کن **و در زیر**
آیات سجده کن و آن آیات یا نمرده موضع است که در
چهار موضع آن سجده واجب و در هر ایقه مستحب است و آن چهار
موضع واجب آخره سور هجم و آخره سور علق و لا یستکبرون
در سور سجده و آیه تعبدون در سور فصلت است
و چون قرآن را ختم نموده بخوان دو دعای ختم قرآن را که بشما
ذکر شد و بنی بخوان دعای چهل و دوم صحیفه مکرره را
که اقل اند دعا اللهم انک اغنی عنی علی ختم کتابک است و بخوان
در عقب نمازها فریضه سور حمد و آیه الکرسی و شهد الله

اذا قرأت في فضايل بعض سور واما ان

وقل اللهم مالك الملك ذا نابغ وحبس مواظبت كن بقر
قرائت ايند که مخصوص در عقب نمازها و در شبها خصوص
در وقت خوابیدن و در روزها جمعه در وقت که چشم در
کند و بر بقاء بقرائت سورة انعام خصص در هر شب
و قرائت سورة بنی اسرائیل و کف و سطر طو امین و سورة
سجده و ص و واقعه در شبها جمعه و تلاوت سورة
مؤمنین و صافات در روزهای جمعه و قرائت سورة
عنکبوت و روم در شبهای بیست و بیست و یکم ماه رمضان و
تلاوت سورة یس که در بخانه قرآن و قلب قرآن است در شب
و روز و قرائت سورة الرحمن بعد از نماز صبح روز جمعه
انکه بخواند بعد از قیام الاء و تکبیران لا یسئ من الاء ک
رت اکذب و قرائت سورة جمعه در رکعات اول فریضه ماه شعب
و روز جمعه و در رکعات دوم سورة توحید مکن نماز عشا که سورة
احد و نماز ظهر که منافقین خوانده میشود و تلاوت سور مستجاب
و ملا پیش از خوابیدن و قرائت سورة هلاله علی الانسان در
نماز صبح روزهای پنجشنبه و در شب و تلاوت سورة عم
در هر روز بجهت توفیق حج و قرائت سورة اعلی و عاشیه و فجر
و یان و تکاثر و عصر و جهل و نصر سورة محمد بنه سورة قل
یا ایها الکافرون در فرایض و نوافل و مواظبت کن بخواندن

در فضیلت سورة قدر و ادب عا

سورة انا انزلناه که ثمره قرآن و عون ضعفاء و عصمت مؤمنین
و کنز و میتد و مزینت قرائت و از برای خواندن آن در فرایض
یومیه و در وقت افطار و سحرهای ماه رمضان و در کثاران
با استغفار فضیلت بسیار دارد شده است و اگر توانی در هر
شبانه روز صد مرتبه بخوانی بسیار نیل است و اگر نتوانی
لا اقل بعد از عصر جمعه انرا مکرر کن و اگر وقت و فائز کرده
مرتبه بگوها نماز برای سورة قدر قدر بسیار است و انکه
حضرت جواد علیه السلام روایت شده که هر که سورة قدر را در هر
شبانه روز صد مرتبه بخواند حق تعالی خلق فرماید از
برای او هزار ملک که ثوابان را صد و شش هزار سال بنویسند الخ
و طریق تفریق ذکر هفتاد و شش مرتبه انا انزلناه بر شبانه روز چهل
است که بعد از طلوع فجر و پیش از نماز صبح هفت مرتبه و بعد از
نماز صبح ده مرتبه و بعد از زوال پیش از نماز او روزه نوافل ده
مرتبه و بعد از نوافل روزه بیست و یک مرتبه و بعد از
نماز عصر ده مرتبه و بعد از نماز عشا هفت مرتبه و در وقت که
برختواب رود بجهت خوابیدن یا زده مرتبه و بر بقاء بقرائت سورة
الهمکم در وقت خوابیدن که با عشا میخواند و شکر بکنی من
و مواظبت کن بقرائت سورة توحید در هر حال مخصوص در نمازها
و در عقب نمازها و در وقت خوابیدن و بیرون رفتن از خانه و حال

در فضیلت قد و از این عا

شدت و مرض و غیره و این سوره مبارکه معروفست به نسبت آن
 و در جمله از روایات است که قرائت آن ثواب قرائت ثلث قرآن
 دارد و بدانکه از برای سوره مبارکه حد و سور مبدی بقل
 و از برای خواتیم سوره بقره آیه سینه و آیه آخر بنی اسرائیل
 آخر کف و سوره آخر و الحافات و چهار آیه آخر مشرعو غیرها
 خصائص بسیار است و مقام کتبایش پیش از این نیست و بر حق
 بای اے عزیز بدعا خواندن حق تعالی را بجهت مراجعت و مطلبه
 چه دعاء مخ عباده و احباب اعمال و مفناح هر رحمت و فحاج هر حاجت
 و شفاء در درها و بر طرف کنند قضاء الله مبرم است و معتمد
 بشمار از برای دعا و اوقات شریفه را مانند روز عرفه و اذان و یامر
 و ماه رمضان و ازین ماهها و شب و روز جمعه و اذان و یامر
 و وقت زوال و اذان و اوقات روزها و ثلث آخر شب و در شبها
 و همچنین غنیمت دان از برای دعا کردن حال رقت و اضطراب
 و مرض و غریب و همچنین نزد قرائت قرآن و در حال
 سجده و روزه و بعد از نمازها و مابین اذان و اقامه و
 وقت آمدن باران و وزیدن بادها و بر کشتن سائیه ظهر و
 نیز معتمد باید شمره امکنه شریفه را مانند عرفات و مشاهد
 مشرفه و مساجد عظمه و باید در دعا مراعات کرد از اینها
 از جمله آنکه دعا بعد از توبه و صدقه و در مظالم بوده باشد

در فضیلت دعا

دعا کننده در حال طاف یا بال بخدا کند و خوی و خضوع نماید و بگوید
 و اعترف بکافان خویش کند و در حال نعمت رخا دعا کند تا در
 وقت شدت و گرفتاری که دعا نماید دعایش بالا رود و ملائکه
 که بنید که صنا این صوت دایمیشا سیم و باید داعی در حاجات خویش
 بر غیر خدا اعتماد ننماید و در حال دعا رو بقبله کند و دستها را
 بسوی آسمان بالا برد بطریقیکه زیور بن مایان باشد و گفته است
 ما را بهم ضم نماید و نظرش در دستها باشد و در دعا الحاح و غنا
 کند و از کثرت دعا کردن خسته نشود و در مرد غایب ابتدا کند به
 تمجید و تحمید و ثناء حضرت الهی عز و شان پس از آن صلوات بر پیغمبر و آل
 اطهار او علیه السلام بفرستد و دعا را بآذان نیز ختم کند و در مابین حاجات
 خود را بخواند و حاجات بیک نام ببرد و از برای برادران مؤمن
 و خواهران مؤمنه خود در پشت سر ایشان دعا کند تا ملائکه باضعاف
 آن در خواود دعا کنند و بهتر است که در دعا اجتماع کنند و اگر عدد
 بچهل برسد باعث اجابت است و آمین گوید دعا کن در آخر هر یک
 چون داعی حاجتی از خدا بطلبد چیزی بخواهد که صلاح او در آن
 باشد و از برای او سزاوار باشد و اگر آثار اجابت در دعا ظاهر
 نشد ملول نشود شاید صلاح او نبوده و حق تعالی از برای اعظم از آن
 ذخیره کرده باشد یا آنکه در عوض بلائی را از او دفع فرموده که اگر
 ما و میرسد ملائکه میکشند و دعا اختصاص بر زبان عربی ندارد بلکه از
 بهر زبانی خدا را بخواند خوب است بلی در دعوات و آمده از اهل بیت عصمت

بکف

در بیان اذاب غامی های مافوق

سلام الله علیهم انوار دیگر امت و از برای دعا و خواندن خدا
افنامیست قسری او را دوا و کار و ادبیه موظف بر روز و
شب است که مثل است بر اصناف مقاصد و قسمی دیگر دعا
های وارده در انان مانند اعمال شهود و اسابع و ایام است
و قسمی دیگر دعا های متعلقه با وفات است چون دعا های
وارده در حال قتل و وضو و عقاب صلوات و زیارات و امثال
ان و قسمی دیگر دعا های مشتمله بر توبه و استغاثه و طلب
حوال و اعتذار و اظهار حجت و تکل و انکار است مانند کثیری
از دعا های ضعیفه کامله و ادعیه غریبه و مناجات النجلیه
و دعا های اعتقاد و دعا های اولی مرتبه و اسماء حسنه و دعا
ایمان و دعا توسل و دعا های جامع و دعا های جوش کبیر
جوشن صغیر و دعا های حجب و دعا های حمید و دعا های ذبح و
دعا های سهم اللیل و دعا های سببی و دعا های شیخ و دعا های الضعیف
و دعا های عشرت و دعا های عزالت و دعا های علوی مصر و دعا
فرج و دعا های قدح و دعا های فان و دعا های کنزالعش و دعا
جبر و دعا های مشلول و دعا های معراج و دعا های التشر و غیر از این
دعا ها از ادعیه دیگر که اکثر آنها اسمیه باسمه شده و از اهل بیت
عصمت علیهم السلام رسیده و بحمد الله کتب مضایع علماء و کتب
مستدیر طائوس و کفیه و کتاب مفاتیح سبزواری و رضوان الله علیهم

اعقبات و توفیق و...

در بیان روزه های مستحبه

و کتاب غاء بخار و غیره مشهور است از این دعا ها و دست هر
با آنها میرسد پس البته طالبین سعادت از برکات و فیوضات آنها
خود را محروم نکنند و بر توبان که عزیز من بعمل کردن بسند
اذاب وارده از شرع مطهر در باب روزه و تجمل و عشره و غیره
احقر بطور اختصار جمله از آنها را در کتاب سنن و اذاب ابرار
کرده ام و در این مختصر نیز بطور اختصار جمله از آن در مقامات
که مناسبتی با نشان اشاره کردم و بر توبان بمداومت
کردن بر روزه سه روز از هر ماه پنجشنبه اول ماه و پنجشنبه
آخر ماه و چهارشنبه اول از دهه میان ماه و بر توبان
بروزه گرفتن ماه رجب خصوص روز اول و ایام البیض و بیت
و پنجم و بیت و هفتم آن و روزه گرفتن ماه ماه شعبان و
روزه شش روز بعد از عید و روزه رحو الارض بیت و پنجم
ذی قعد و روزه نه روز از اول ذی حجه و روزه بعد
و بیت و چهارم آن و بر توباد بر روزه ایام البیض یعنی ۱۳ و
۱۴ و ۱۵ ماه و بر توباد بر روزه پنجشنبه و جمعه و شنبه ماه حرام
و بر توباد با باده فرائض در اول و فوات آن و انعام رکوع و سجود
و ایان بفراتر در مساجد و جماعات و و کثرت خضوع و
خشوع و حضور قلب و ایان بنوافل شبانه روزی و از ضعف
تأخر های واجب و مکمل است و از جمله نوافل نماز شب است

ذکر نمازهای منسوب به مکررین

که ناکید و توصیه بسیار در حق آن شده است و مواظبت
 کن بسیار نمازهای مستحبه که از جمله نماز اول هر ماه است
 و آن دو رکعت در رکعت اول بعد از حمد سه مرتبه توحید
 در دوم بعد از حمد سه مرتبه سوره قدر را بخوان و بعد از
 نماز هر چه ممکن شود تصدقه کن که سلا متی آن ماه را خریده باشی
 و از جمله نماز حضرت رسول صلی الله علیه و اله است و آن
 دو رکعت در رکعت بعد از بکرتب حمد یا نوره مرتبه سوره انا
 انزلناه میخوانی و در رکوع و بعد از سر برداشتن و در سجده اول
 و بعد از سر برداشتن و در سجده دوم و بعد از سر برداشتن در هر
 یک از این شش موضع یا نوره مرتبه سوره انا انزلناه میخوانی پس
 تشهد میخوانی و سلام میگوئی و روایت شده که چون فارغ شوی
 گاهی از تو نمیدانند مگر آنکه امر زید شده است و هر حاجتی که بطلی
 رواست و از جمله نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و آن چهار رکعت است بدو سلام در هر رکعت بعد از حمد پنج
 مرتبه سوره توحید است و این نماز نیز باعث آمرزش گناهان
 است و از جمله نماز حضرت فاطمه زهرا صلوات الله علیها
 است و آن دو رکعت در رکعت اول بعد از حمد صد مرتبه
 سوره قدر میخوانی و در رکعت دوم بعد از حمد صد مرتبه توحید
 میخوانی و چون سلام نماز فاطمه علیه السلام را بخوان و این

نماز اول ماه

نماز حضرت رسول

نماز حضرت امیرالمؤمنین

نماز حضرت فاطمه

ذکر نمازهای منسوب به مکررین

دعا را که معروفست نیز تسبیح فاطمه علیها السلام بخوان سبحان
 ذی العین الشانح المبین سبحان ذی الجلال الباذخ
 العظیم سبحان ذی الملک الفایز القدیم سبحان من
 لبس البهجه و الجمال سبحان من ترده بالنعیم و الوار سبحان
 من بره انوار الملک فی الصفا سبحان من بره وقع الطیر فی
 الهواء سبحان من هو هکذا و لا هکذا غیر و اگر کسی این
 دعا را نتواند بخواند عمل کند بر روایت دیگر که نقل شده بعد از
 این نماز تسبیح مشهور حضرت فاطمه را بخواند و صد مرتبه صلوات
 بفرستد و از جمله نماز حضرت جعفر طیار علیه السلام است
 که پسندمائی بسیار در کتب عامه و خاصه روایت شده است و در
 میان نمازهای مندوبه بقوت مند و کثرت فضیلتی ممتاز است
 و باعث آمرزش گناهان بسیار است و از برای قضاء حاجت نافعست
 و در هر وقت میتوان کرد و بهترین اوقات آن صدر نماز جمعه است
 و وارد شده که اگر هر روز یکصد مرتبه است از برای توفیق دنیا و آخرت
 در آنست و کیفیت این نماز شریف چنانست که چهار
 رکعت نماز کند بدو سلام بقصد نماز جعفر بهر سوره که خواسته
 باشد و اگر در هر رکعت بعد از حمد سوره قل هو الله احد بخواند
 خوبست و افضل آنست که در رکعت اول بعد از حمد اذ اذ لیت
 و در دوم و العادیات و در سیم اذا جاء نصر الله و در چهارم

نماز حضرت جعفر طیار

در کیفیت نماز جعفر و نماز حضرت جعفر

قل هو الله احد بجا نه و در هر رکعت بعد از فراغ از سوره یا نزلده
مرتبه بگوید سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
اَكْبَرُ پس بر کوع رود و بعد از ذکر کوع همین تسبیحات را ده
مرتبه گوید پس برخیزد و باز ده مرتبه گوید پس سجده رود و بعد
ذکر ده مرتبه گوید پس سر از سجده بردارد و ده مرتبه گوید پس سجده
دوم رود و ده مرتبه گوید پس سر از سجده بردارد پیش از آنکه برخیزد
ده مرتبه گوید نگاه که فارغ شد برخیزد برای رکعت دوم و در آن
رکعت نیز چنین کند پس تشهد بخواند و سلام گوید پس برخیزد و در
رکعت دیگر نیز بدین طریق بخواند که حاصل آنست که در هر رکعت هفتاد
و پنج مرتبه تسبیحات اربع خوانده شود که در مجموع چهار رکعت
سیصد مرتبه خوانده شود و مستحب است که در سجده آخر بعد از فراغ
از تسبیحات این دعا را بخوانند سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَيْسَ الْبَرُّ وَالْوَقَارُ
سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا
لَكَ سُبْحَانَكَ يَا مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَلَيْهِ سُبْحَانَكَ يَا مَنْ فِي الْمَرْغَبِ وَالْغَيْمِ
سُبْحَانَكَ يَا مَنْ فِي الْقُدْرَةِ وَالْأَمْرِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا قَدَّرَ الْعَرْشُ مِنْ
عَرْشِكَ وَمِنْ كُلِّ رَحْمَةٍ مِنْ كِتَابِكَ وَاسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَكَلِمَاتِكَ
الَّتِي تَقُولُ بِهَا مَا تَشَاءُ وَأَعْدَلُ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآهِلِ بَيْتِهِ
وَأَنْ تَفْعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا و اگر کسی این دعا را بخواند فضیلت نماز
جعفر را در کعبه و مشهور است که نماز جعفر را بجا نیاورد

در کیفیت نماز حضرت جعفر علیه السلام

شبانه روز می توان کرد که بهر دو حساب شود و وارد شده که
اگر کسی ضرورتی و بجهتی داشته باشد می تواند نماز جعفر را بدین
تسبیحات بخواند و تسبیحات را در راه بگوید و بالجمله فضیلت این نماز
بسیار است و باید آخوان مؤمنین بر خواندن آن مواظبت نمایند و این
کوه کمر اینها را قدر بدانند و از کمال نماز حضرت جعفر علیه
السلام است که خواندن آن بجهت مطالب مهم و حاج عظیم نفع
و در هر حال و در هر وقت می توان کرد و لکن در سحر شب جمعه و روز جمعه
در سحر شب جمعه و مسجد حکمران قم خصوصیت دارد و کیفیت این
نماز شریف آنست که دو رکعت نماز کند و در هر رکعت تسبیحات
یک بار سوره حمد و قل هو الله احد بخواند و چون در رکعت بایر ایات
تعبید و اتاک تسبیح رسد آنرا صد مرتبه گوید و بهتر آنکه تسبیح
رکوع و سجود تسبیح کبر باشد و آنرا هفت مرتبه گوید و بعد از نماز
صد مرتبه صلوات بفرستد تا عمل به هر دو ایات آن کرده باشد و
چون از نماز فارغ شد بگوید اللَّهُمَّ عَظَمَ الْبَلَاءُ وَبَرَحَ
الْخِفَاءُ وَضَاقَتِ الْأَرْضُ بِمَا وَسَّعَتِ السَّمَاءُ وَالتَّيَك يَارَبِّ
الْمُسْتَكِي وَعَلَيْكَ الْمَعْوَلُ فِي الشَّدَةِ وَالرَّخَاءِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الَّذِينَ أَحْرَثْنَا بِطَاعَتِهِمْ وَعَجَّلَ اللَّهُمَّ قَرَجَهُمْ بِطَائِفَةٍ
وَأَظْهَرِ عِزَّاهُ يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ
كَافِيَاءَ يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ

مندان و صفت روح را بصحت تن قیاس کنی و اگر چه تطویل کلام
در این مقام مناسب نیست لکن چون سخن بدینجا رسید چنان صلاح
دیدم که یک قانون کلی از برای معالجه امراض نفسانیه ذکر کنم و
کتاب را بدان ختم نمایم و از خداوند شایسته سئادت میگویم بجز اینها
و ائمّه طاهری علیهم السلام که اطباء روحانی ما در دنیا هستند که توفیق
خود را شامل حال ما کرده اند که بدستورالعمل ایشان رفتار کنیم و
بمراتب دواها را نافع مقرر و صبر کنیم و از پیروی خواهشها و فتنه
شهوتیه پرهیز نمایم تا شاید که از دارالشفاء مبارکه امراض مزمنه
ما شفا یابد و بر کام ما طعم لذت اخرویته کوانا نماید و آن قانون
کلی که لازمت از برای طالب پاک نفس از امراض خبیثه نفسانیه
مشمول بر چند دواء اول آنکه اجتناب از مصاحبت بدان و اهل
لازم دانند و دوری از هوشیاری صاحبان اخلاق بد و اجتناب
حافظ تخت موعظه پیرمیر و شرافت که از معاشرت
جنس اخوان کینه و احتراز کند از دیدن و شنیدن قصصها
و حکایات ایشان و استماع نکند افعال صادره از ایشان را بلکه
در صدق آن باشد که مصاحبت کند با صاحبان اخلاق حسنه
بزرگان دین و ملت و پیوسته مطالعه کند و استماع نماید حکایت
پیشندان و کدشتگان ایشان و کیفیت احوال و اقوال ایشان را
زیرا که صحبت با هر کسی مدخلیت عظیم دارد و طبع انسان در ذات
و آنچه را که مکرر از کسی دید قهررا اخذ میکند و دیدن و شنیدن

در تکمیل اخلاق حسنه

حکایات ایشان نیز نا پس دارد و هر آنکه همیشه مواظب اعمالی باشد
که از آثار صفات حسنه است و خواهی نخواهی نفس را بر افعالی بدارد که
مقتضای صفت است که طالب تحصیل است یا در صد بقا و فطانت
آن ستم را که پیوسته مراقب احوال و متوجع اعمال و افعال خود باشد
و هر عملی که میخواهد بکند ابتداء در آن مامل کند تا اخلاق مقتضای
خلق حسن را و سرزنش نکند و اگر احیاناً از او امری بظهور آید که موافق
صفات پسندیده نیست نفس خود را نادیده کند و در مقام تنبیه و مواظبه
آن برآید بدین طریق که اول خود را سرزنش کند و بعد از آن متحمل کفایت
آن و هم چنین متحمل موردی شود که بر او ناگوار است و در هیچ حال از عتاب
خود غافل نشود و از جد و جهد در کسب صفات نیک یا حفظ آنها
باز نماند چنانچه آنکه احتراز کند از افعالی که باعث تحریک قوه شهوت
یا غضبیه میشود مثلاً چشم و گوش و دل را باز دارد از دیدن و شنیدن
و تصویر کردن هر چیزی که غضب یا شهوت را بهیجان می آورد و بیشتر
سعی و در حفظ دل باشد از خیال آنها از برای که در تصور و خیال التشر
شهوت و غضب بتی میگرد و دل سرایت میکند باعضاء و جوارح و مجرد
دیدن یا شنیدن بدون اینکه دل را مشغول آن کند چندان تاثیر
ندارد و کسی که ایند قوه را از هیجان محافظت نکند فاسد گشتی
باشد که شیور دهند یا سک دیوانه دار ما کند و بعد از آن خلاصه
خود را جوید بچشم آنکه فریب نفس خود را نخورد و افعال خود را بر صحت

بهر صحت

در تحکیم اخلاق حسنه

عمل بر محنت نکند و در طلب عیوب خویش استقصا و سعی بلیغ نماید
و بنظر دقیق در تجسس خفایای معایب خود بپردازد و چون بچیز از آنها
برخورد درازا از آن سعی کند و بداند که هر نفسی عاشق صفات و
افعال خویش است و با اینجهت اعمال و افعالش در نظرش جلوه دارد
و بدون فاعل و باریک بینی بعیوب خود بر نمیخورد و طالع بتحصیل
مکارم باید از صدق و دوستان خود تخصیص معایب خود نماید
و برایشان است که او را مطلع سازند و بهتر است که یک تن
از دوستان همزمان را از میان اختیار کند و با او گوید که پیوسته
مراقب احوال من باش و در نفس من فاعل فرماید که اگر در اخلاق
من ناپسندیدگی بینی که مرا پسنداند است بر آنم مطلع گردان تا بتبديل
آن سعی نمایم پس هرگاه او را بر عیبی آگاه کرد خوشحال شود و
از او منت پذیرد و در صدد دفع آن برآید تا آن صدمه بقرائن عباد
بمورد رسد و لکن این خود دوست عزیز الوجود است و بسیار باشد که
نفع دشمن را بر این خصوص بیشتر باشد زیرا که دوست دو مقام اخلاص
از عیب کمتر بر میآید بلکه چون نظر و نظره و سعی است شاید بعیوب
او بر نخورد چنانچه گفته شده و عین الرضا عن کل عیب کليلة و لکن
عین الخطیئه تبدل المساویا پس نا نا کیست که چون دشمنان او
عیب او را اظهار کنند در مقام شکر گذاردن ایشان برآید و دفع آن
عیب از خود نماید چه خوشگفت آن مرد دار و فروش شفا

باید

در تحکیم اخلاق حسنه

بایدت داروی تلخ نوش و از معالجات نافعه بر
امراض و حائیه است که انسان مبتلای بگوان و این
عیب نماید خود که اندیش افروز را که از ایشان سر میزند فاعل در
حس و قیاس نماید و بقیع هر چه بر خورد بداند که چون آن عمل از او نیز
سرزند قیاس است و بحسن هر چه بر خورد بداند که این عمل از او نیز
حسن است پس درازا از فبای خود کوشد و در کمال اخلاق حسنه
سعی کند و باید طالب صفا باشد و هر روز و شب در قرائت
و کردار خود را کشود سراپا پیش را مرد نماید و تفحص کند از اینها و از
جدا شده پس اگر کردار نامستوده و گارید از او جدا
نکشته حمد خدا را بجای آورد و شکر حق
کند و اگر رنگ گار قبیحی شده و کار بد از او
سر زده با نفس خود غناب کرده و خوشتن را ملاصق کند و توبه
و انابه نماید و اگر چه چنانکه مدخلیت نام دارد در این مقام باشد
هر مقصد معاکثر است مسئلت و تضرع و زاری و اینها است در درگاه خالق
و الجلال و العز و تعالی

قد تمثّل الکتاب بحسب ما فی کتابنا بحسب ما فی کتابنا
حسب ما فی کتابنا بحسب ما فی کتابنا بحسب ما فی کتابنا
کتاب فی حقیقتنا بحسب ما فی کتابنا بحسب ما فی کتابنا
اسد امان مطبوع گردید کتبنا فی کتابنا بحسب ما فی کتابنا

بسم الله الرحمن الرحيم غلط نام کتاب شیو العمار		
صفحہ	سکد	صفحہ
لا الہ الا اللہ بگوید پس بگوید	۱۱	۳
در عقب نماز ہائے شبانہ روز و در صبح و شام	۱۹	۴
در یکروز جمعہ اینما صد مرتبہ توحید	۱۲	۵
بخواند تا از برای او نورے باشد		
ابن عباس غلط است صحیح ابن عباس است	۶	۹
و ہم چنین در صفر ۱۳ و ۲۰		
فاطمہ علیہا السلام چہ بقبر امام حسین	۲	۱۱
و اسم آن معظّمہ	۱۰	۱۳
و انستیم کہ ابن امری است	۱۳	۱۶
کہ کرد	۵	۱۸
مربک از سورہ حمد	۱۹	
سبب آخر زرش	۱۲	۲۳
اللہم صلّ علی محمد و آل محمد	۱۱	۲۴
دعا ہائے را کہ	۱۹	۲۸
بعد از فریضہ مغرب	۲	۳۲
مختصر ترین	۲۱	
وقد افترضت	۱۹	۳۵
و رمعتہ بنی الاسود	۴	۳۸

صفحه	سطر	صحیح
۳۹	۱	آن هذا آت
۴۰	۵	وایندها را
	۱۱	واقادوم
	۱۷	در صبح آن سنگ
۴۱	۱	ودانشدار بودن فا
	۱۷	برای آنها الناس
صفحه	سطر	صحیح
۴۲	۱	ورسول بان خبر
۴۳	۵	ونماز صبح خواند رکعت
		اول حد قد در دوم
		حد و توحید خواند
۴۴	۲۱	فلم یصادفوه
۴۵	۱۰	روز آخر دعائی
۴۶	۱۹	در وایت شده است که از کتاب
	۲۱	از حق تعالی واستغفار
		و بیست و نه در مسجد
۴۷	۲	والله اکبر الله اکبر
		لله الحمد الحمد لله
۴۸	۲	لکن نماز را بعد از
		نماز مغرب
۵۲	۳	بعد از نماز
		فاکفته شرخلفک یا محسن یا مجمل

سال ۱۲۱۰ خورشیدی
پاییزی شد

صفحه	سطر	صحیح
۸۴	۱۴	صدا شش برای او
۸۵	۷	مکرر معظه
۸۸	۹	خاتم الانبیاء
۸۹	۵	در در النظم
۹۰	۱۳	رضیع است
۹۱	۹	واخافه شعیان
	۱۰	بر بیدار لر بیدار
۹۴	۹	و نیکو کاران بوده
۹۷	۲	مشاهد مشرفه
۱۰۰	۹	در عزای انظومه
		اقامه مصیبت آن
		معظه
۱۰۴	۵	و فرستادن ایشان را
	۱۷	که چه بسیار در او رفت
۱۰۵	۷	منتشر گردید
۱۰۶	۱۶	و بقول
۱۰۸	۱۰	به بستم و پرده هارا
۱۱۹	۱۷	والسلام علیهم وعلی اهلهم

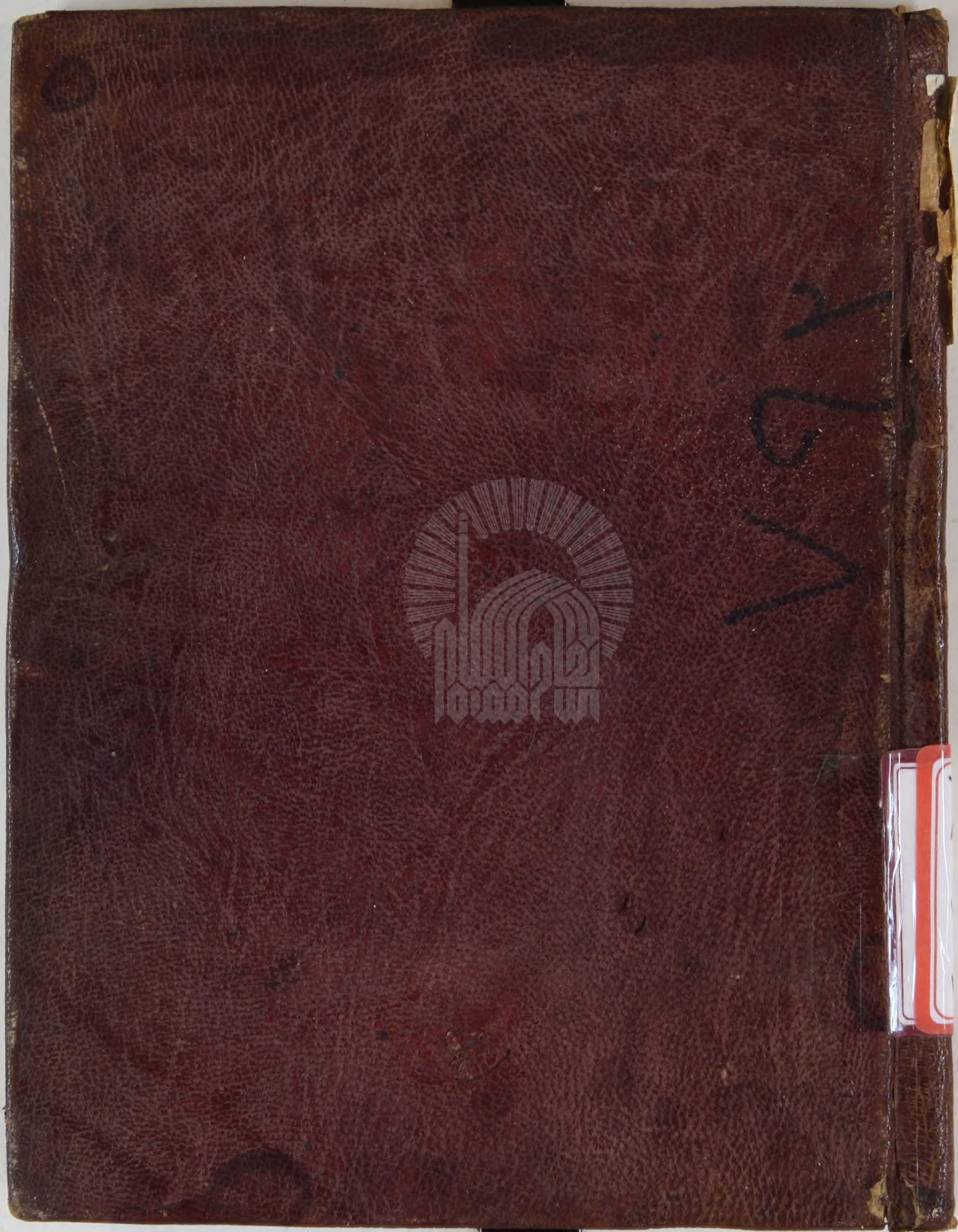

سال ۱۳۱۸ خورشیدی
بازرسی شد حسن شایسته

تسلی

مخطوطات السلطنة

